ከበደ ፡ ሚካኤል ፡

ሥልጣኔ ፡

ማለት ፡ ምንድነች ?

ማ ው ጫ ፡፡

ገጽ ፡

መቅድም ፡ ..... ፭

ግርማዊ ፡ ሆይ ፡ ..... ፲፫

የሥልጣኔ ፡ ትርጉም ፡ ..... ፲፭

የድርቅት ፡ ታሪክ ፡ ..... ፳፫

ሥነ ፡ ጥበባት ፡ ..... ፴፭

ልዩ ፡ ልዩ ፡ አስተያየቶች ፡ ..... ፴፱

ቪቬካናንዳና ፡ ጋንዲ ፡ ..... ፵፭

የሥልጣኔ ፡ ደዌ ፡ ..... ፶፯

የከተማ ፡ ሕዝብ ፡ (ዴሞክራሲ) ፡ ..... ፷፯

ተጠራጣሪዎችና ፡ ከሓድያን ፡ ..... ፸፯

የዓለም ፡ መንግሥታትና ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ..... ፸፩

የኢትዮጵያ ፡ ተግባር ፡ ..... ፹፯

ግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኀይለ ፡ ሥላሴና ፡ ጋንዲ ፡ ..... ፹፲፯

ሰውና ፡ ጥበብ ፡ ..... ፹፴፫

ጥበብ ፡ ከየት ፡ ተገኘች ? ..... ፹፯፭

የሥልጣኔ ፡ ገጽ ፡ በረከት ፡ ..... ፹፰፭

ጋንዲና ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ..... ፹፱፫

ጋንዲና ፡ ሙስጠፋ ፡ ከማል ፡ ..... ፹፱፩

የተስፋ ፡ ጮራ ፡ ..... ፹፻፯

የማይሞቱ ፡ ቃሎች ፡ ..... ፹፻፲፩

ስለ ፡ ሥልጣኔ ፡ ትርጉምና ፡ ሐተታ ፡ የደራሲውን ፡ አስተያየት ፡ በ
ሙሉ ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግ ፡ «የሥልጣኔ ፡ አየር ፡ በሚል ፡ አርእስት ፡ ከ
ዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ታትሞ ፡ የሚወጣውን ፡ መጽሐፍ ፡ ጨምሮ ፡ መመልከት ፡
የሚያስፈልግ ፡ መሆኑን ፡ ደራሲው ፡ ላንባቢ ፡ ያስገነዝባል ። እነዚህ ፡
ሁለቱ ፡ መጻሕፍት ፡ ባሳብ ፡ የተሳሰሩ ፡ ናቸው ፡ ማለት ፡ ነው ።

ያለደራሲው ፡ ፈቃድ ፡ ማሳተም ፡ ወይም ፡ መተርጉም ፡ አይቻልም ።
Copyright

በአርቲስቲክ ፡ ማተሚያ ፡ ሊሚትድ ፡ ሁለተኛ ፡ ጊዜ ፡ ታተመ ።

መ ቅ ድ ም ።

ሰውን ፡ ከሌሎች ፡ ፍጡሮች ፡ በላይ ፡ አድርገን ፡ እንድንመለከተው ፡
የሚያስገድደን ፡ ምክንያት ፡ ሥልጣኔን ፡ የሠራ ፡ እሱ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ።
ይህ ፡ ችሎታ ፡ የተሰጠው ፡ ባይሆን ፡ ኖሮ ፡ በቢዎሎጊ ፡ አኳኋን ፡ ሥነ ፡
ፍጥረቱን ፡ ስንመለከተው ፡ በዚች ፡ ፕላኔት ፡ ላይ ፡ ከሚኖሩት ፡ ከቀሩት ፡
ፍጡሮች ፡ የተለየ ፡ አድርጎ ፡ የሚያስቈጥረው ፡ ምንም ፡ ሌላ ፡ ነገር ፡
ባላገኘንበት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የሰው ፡ ዘር ፡ ከተፈጠረ ፡ ጀምሮ ፡ ያለ
ውን ፡ ታሪክ ፡ ስናስተውለው ፡ ይህን ፡ የሥልጣኔ ፡ ተግባር ፡ ለመፈጸም ፡
አብሮት ፡ የተወለደውና ፡ ለሥነ ፡ ፍጥረቱ ፡ መለያ ፡ ሆኖ ፡ የተሰጠው ፡
ባሕርይ ፡ ሲወድቅ ፡ ሲነሣ ፡ በብዙ ፡ ደረጃ ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ እሁን ፡ ካለ
ንበት ፡ ከአቶም ፡ ዘመን ፡ ለመድረስ ፡ እንሆ ፡ የበቃ ፡ ሆኖ ፡ ለመገኘት ፡
ቻለ ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚህ ፡ ለመድረስ ፡ ከመቻሉ ፡ በፊት ፡ ረዥም ፡ ጉዞ ፡
ማድረግ ፤ ዝግተኛና ፡ ጠንካራ ፡ የሆነ ፡ መጣጣርን ፡ መፈጸም ፡ አስፈ
ልጎታል ። ይህን ፡ የፈጸመውን ፡ የመሻሻል ፡ ጉዞ ፡ ለማወቅ ፡ ስንፈልግ ፡
በህንድ ፡ አገር ፡ ሪሺ ፡ የተባሉት ፡ አስተዋዮች ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ወይም ፡
ሰባቱ ፡ ጠቢባን ፡ የሚባሉት ፡ ግሪኮች ፡ ከነበሩበት ፡ ዘመን ፡ አንሥተን ፡
የተደረጉትን ፡ እርምጃዎች ፡ በመከተል ፡ ባሳብ ፡ ብቻ ፡ በሆነው ፡ መመ
ራመርና ፡ ወይም ፡ ያሳብን ፡ ዕውቀት ፡ በሥራ ፡ ገልጦ ፡ በማሳየት ፡ የተ
ፈጸመውን ፡ ነገር ፡ እየተከታተልን ፡ መመልከት ፡ ይኖርብናል ፤ ይህንንም ፡
ስናደርግ ፡ ይህ ፡ አንደዴ ፡ ሲቋረጥ ፡ ደግሞ ፡ ተመልሶ ፡ ሲቋቋም ፡ አንዳን
ደዴም ፡ ለጊዜው ፡ ሲሰናከል ፡ የኖረውን ፤ ነገር ፡ ግን ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡
ጨርሶ ፡ ለመበጠስና ፡ ለመደምሰስ ፡ ያልቻለውን ፡ ሰው ፡ በዕውቀት ፡
መንገድ ፡ ያደረገውን ፡ ጉዞ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ተገልጦ ፡ በዐይነ ፡ አእምሯ
ችን ፡ ልንመለከተውና ፡ ልናስተውለው ፡ እንችላለን ።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ አነጋገር ፡ የሥልጣኔ ፡
መሪ ፡ የሆኑት ፡ ሕዝቦች ፡ በሰው ፡ አሳብ ፡ ሊፀነስ ፡ ይችላል ፡ ተብሎ ፡
ከማይታመን ፡ አዲስ ፡ ከሆነ ፡ ከሥልጣኔ ፡ ሁኔታ ፡ ሲደርሱ ፡ ተመልክ
ተን ፡ አሳባችን ፡ የመደነቅ ፡ ስሜት ፡ ያድርበታል ። ስለ ፡ ሲያንስና ፡
ስለ ፡ ቴክኒክ ፡ የተወጠኑት ፡ አያሌ ፡ የሆኑ ፡ አሳቦች ፡ በሥልጣኔ ፡ የገፋ ፡
ዕውቀት ፡ ባላቸው ፡ አገሮች ፡ ተቋቁመው ፡ በሚገኙት ፡ (ላቦራቷሮች) ፡
ማለት ፡ የጥበብ ፡ መመርመሪያዎች ፡ የሚጠኑት ፡ ጥናቶች ፤ በዓለም ፡ ላይ ፡

ያሉ ፡ ብዙዎች ፡ የሆኑ ፡ ሊቃውንት ፡ ድካም ፡ ሳይሰማቸው ፡ በሚያስደ
ንቅ ፡ ትጋት ፡ የሚያደርጉት ፡ የተመራማሪነት ፡ ተግባር ፤ ከዚህ ፡ ሁሉ ፡
ነገር ፡ የሚገኘው ፡ ውጤት ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በሚመጣው ፡ ቅርብ ፡ ጊዜ ፡
ውስጥ ፡ የሥልጣኔን ፡ መልክ ፡ አሁን ፡ ካለው ፡ ይበልጥ ፡ ሊለውጠው ፡
ይችላል ። በሲያንስና ፡ በቴክኒክ ፡ ረገድ ፡ የሚፈጸሙት ፡ ነገሮች ፡ ምን ፡
እንደ ፡ ሆኑ ፡ ለማወቅ ፡ ስንፈልግ ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ባጭርና ፡ በቀላል ፡
አነጋገር ፡ እየሆኑ ፡ ከልዩ ፡ ልዩ ፡ ሊቃውንት ፡ የሚጻፉትን ፡ መጻሕፍት ፡
ማንበብ ፡ እንችላለን ። ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ከዓለም ፡ ፊት ፡ ተደቅነው ፡ ከ
ሚገኙት ፡ ዋኖች ፡ ጉዳዮች ፡ አንዱ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩ ፡ አገሮች ፡ ጉዳይ ፡
ስለ ፡ ሆነ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያሉትን ፡ ጥያቄዎች ፡ አሳባችን ፡ ሳያስታው
ሳቸው ፡ ሊቀር ፡ አይገባም ። ይኸውም ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩ ፡ አገሮች ፡
ችግሮቻቸውን ፡ ሊወጡ ፡ የሚችሉት ፡ እንዴት ፡ ነው ? ለዚህ ፡ የ
ሚሆን ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ መፍትሔ ፡ ይገኛል ፡ ወይ ? የሚል ፡ ነው ። እኔ ፡
በራሴ ፡ አስተያየት ፡ እኛ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ በቀሩ ፡ አገሮች ፡ የምንኖር ፡ ሕዝ
ቦች ፡ ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ በሠለጠኑት ፡ አ
ገሮች ፡ የተፈጸሙትን ፡ ሥራዎች ፡ ብቻ ፡ እንድንወርሳቸውና ፡ ከኑሯችን ፡
ጋራ ፡ እንድናዋሕዳቸው ፡ ስንፈልግ ፡ ይህ ፡ ተግባር ፡ የቱን ፡ ያክል ፡
ጊዜና ፡ ድካም ፡ እንደሚጠይቀን ፡ ገምተን ፡ የተረዳነው ፡ አይመስለኝም ።
በዚህ ፡ ረገድ ፡ የሚጠብቀን ፡ አደጋ ፡ ሁለት ፡ ዐይነት ፡ ነው ። ሁሉ ፡ ቀኙ ፡
የሆኑ ፡ አንዳንድ ፡ ሰዎች ፡ እንደሚያስቡት ፡ ሁሉ ፡ ባጭር ፡ ጊዜ ፡ ልንደ
ርስበት ፡ እንችላለን ፡ ብለን ፡ ብናስብ ፡ በመካከላችን ፡ ስላለው ፡ መራ
ራቅ ፡ ግምት ፡ የማናውቅ ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠርብናል ። ይህ ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡
በመካከላችን ፡ ያለውን ፡ ትልቅ ፡ የሆነ ፡ መራራቅ ፡ በሚገባ ፡ ገምተን ፡
ከፍ ፡ ያለ ፡ ተስፋ ፡ መቍረጥ ፡ ያደረብን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ደግሞ ፡ የሚደ
ርስብን ፡ አደጋ ፡ ቀድመን ፡ ከጠቀስነው ፡ አደጋ ፡ የባሰ ፡ እንጂ ፡ ያነሰ ፡
ሆኖ ፡ አይገኝም ። ምክንያቱም ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡
ስለ ፡ ኑሮ ፡ ትግል ፡ ምሕረት ፡ የሌለው ፡ ውድድር ፡ ገጥመው ፡ የሚታገ
ሉበት ፡ ወቅት ፡ በመሆኑ ፡ በራሳቸው ፡ የማይተማመኑ ፡ ሕዝቦች ፡ ሊፈ
ጽሙት ፡ የሚችሉት ፡ ምንም ፡ ተግባር ፡ ባለመኖሩ ፡ ይህን ፡ ለመሰለው ፡
ትግል ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ የታታሪነት ፡ መንፈስ ፡ ለሚያሳዩት ፡ ቦታ ፡ መል
ቀቅ ፡ ግድ ፡ ስለሚሆንባቸው ፡ ነው ።

በኛ ፡ ዘመን ፡ የሚታየውን ፡ የመሰለ ፡ የዕውቀት ፡ መጠማት ፡ የሰ
ውን ፡ መንፈስ ፡ ሲያሰክረው ፡ በማናቸውም ፡ ዘመን ፡ ታይቶ ፡ አይታ
ወቅም ። የሚፈለሰፉትና ፡ የሚገለጡት ፡ አዲስ ፡ ጥበቦች ፡ በአስደናቂ ፡
ሁኔታ ፡ እየተፋጠኑ ፡ ሲፈጸሙ ፡ ይታያሉ ። ሴት ፡ ፀንሳ ፡ ካረገዘች ፡

በኋላ ፡ ምንም ፡ ቢደረግ ፡ ዘጠኝ ፡ ወር ፡ ሳይሞላ ፡ ልጅ ፡ እንደማትወ
ልድ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ በሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ የ
ሚሆነውን ፡ የጥበብና ፡ የዕውቀት ፡ መፋጠን ፡ ስንመለከተው ፡ ሥነ ፡
ፍጥረት ፡ የደነገገችውን ፡ ሕግ ፡ ሽራ ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ ልጅ ፡ እንደምት
ወልድ ፡ ሴት ፡ የመሰለ ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠር ፡ ነው ። የሚያገኟቸው ፡
አዲስ ፡ ጥበቦች ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ እንደ ፡ ናዳ ፡ እየተከታተሉ ፡ በብዛት ፡
ሲፈጸሙ ፡ ይታያሉ ። ይህን ፡ በብዛት ፡ የሚፈጸመውን ፡ ያዲስ ፡ ጥበብ ፡
መፈጠር ፡ የዓለም ፡ ሰዎች ፡ እየተቀበሉ ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡ እንዲውል ፡
ለማድረግ ፡ ያቅታቸውና ፡ በቃን ፡ ጠገብን ፡ ከሚሉበት ፡ ሁኔታ ፡ ላይ ፡
ያደርሳቸዋል ፡ ሲሉ ፡ የግምት ፡ አስተያየት ፡ የሚሰጡ ፡ ሊቃውንት ፡
አሉ ።

ከዚህም ፡ በቀር ፡ በዘመናችን ፡ የደረሰ ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ አዲስ ፡ ነገር ፡
አለ ። ይኸውም ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ያደረጉት ፡ የመገናኘትና ፡ የመቀ
ራረብ ፡ ሥራ ፡ ነው ። እነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ ከዚህ ፡ በፊት ፡ ሁሉም ፡ በየአ
ህጉሮቻቸውና ፡ በየቦታቸው ፡ ተዘግተው ፡ አንዱ ፡ ከሌላው ፡ ሳይገናኝ ፡
ይኖሩ ፡ ነበር ። ሕዝቦችን ፡ የሚያመላልሱ ፡ መገናኛዎች ፡ እንደ ፡ ባቡር ፡
መርከብና ፡ አኤሮፕላን ፡ የመሰሉት ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ የመሻሻላቸው ፡
ሥራ ፡ አሁን ፡ ባለንበት ፡ በቅርቡ ፡ ዘመን ፡ በጣም ፡ ስለ ፡ ተፋጠነ ፡ ይህን ፡
አዲስ ፡ ነገር ፡ እንዲፈጠር ፡ ያደረጉ ፡ እነሱ ፡ ናቸው ። በማንኛውም ፡ ስብ
ሰባ ፡ ላይ ፡ በኮክቴልም ፡ ሆነ ፡ በቀረውም ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በሚሰበሰቡ
በት ፡ የግብዣ ፡ ቦታ ፡ አስደናቂ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ይታያል ። ሰዎች ፡
መምጣት ፡ ሲጀምሩ ፡ ቍጥራቸው ፡ የተወሰነ ፡ ጥቂት ፡ በመሆኑ ፡ ሁሉም ፡
የሚነጋገሩት ፡ ነገር ፡ በትክክል ፡ ይሰማል ። ነገር ፡ ግን ፡ ተጋባዦቹ ፡
እየተጨመሩ ፡ ቍጥራቸውም ፡ እያደገ ፡ በሚሄድበት ፡ ጊዜ ፡ ድምፃቸውም ፡
በዚያው ፡ መጠን ፡ ስለሚበዛ ፡ ታዛቢ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ልብ ፡ ብሎ ፡
ቢሰማቸው ፡ ከጠቅላላው ፡ ስብሰባ ፡ ላይ ፡ የሚነሣውን ፡ ጫጫታ ፡ ባዳ
መጠ ፡ ጊዜ ፡ እብዶች ፡ በተሰበሰቡበት ፡ ቤት ፡ የሚገኝ ፡ የሚያስመስል ፡
ስሜት ፡ ያድርበታል ። ነገር ፡ ግን ፡ በያንዳንዱ ፡ ወገን ፡ የሚያደርጉትን ፡
ንግግር ፡ በየቦታው ፡ እየተዘዋወረ ፡ ቢከተልና ፡ ከቅርብ ፡ ሆኖ ፡ ቢሰማ ፡
ሁሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ያለው ፡ ጭውውትና ፡ ንግግር ፡
ወይም ፡ ክርክር ፡ እንደሚያደርጉ ፡ ይረዳዋል ። እንሆ ፡ ይህ ፡ አሁን ፡
ላለንበት ፡ ዓለም ፡ ምሳሌ ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ።

በዛሬው ፡ ጊዜ ፡ ዕውቀትና ፡ የሲያንስ ፡ ጥበቦች ፡ በተወሰኑ ፡ በጥ
ቂት ፡ ሕዝቦች ፡ እጅ ፡ ብቻ ፡ የተጨበጡ ፡ መሆናቸው ፡ ቀርቶ ፡ ለብዙ ፡
ሕዝቦች ፡ የተዳረሱ ፡ ሆነዋል ። የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ድርጅትና ፡

ሌሎችም ፡ ኤንቴርናሲዮናል ፡ የሆኑ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ድርጅቶች ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ያሉ ፡ ነጻ ፡ አገሮችና ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉም ፡ ስለ ፡ ግል ፡ መብቶቻቸ ውና ፡ ጥቅሞቻቸው ፡ ጥበቃ ፡ ድምፆቻቸውን ፡ ለማሰማት ፡ የሚችሉ በትን ፡ መንገድ ፡ ከፍተውላቸዋል ። ይህ ፡ መቀራረብ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የተቋቋመ ፡ ቢሆንም ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በተፈጥሮ ፡ አስተያየታቸው ፡ በግል ፡ አሳባቸው ፡ ሁኔታ ፡ ባደረባቸው ፡ እምነት ፡ ምክንያት ፡ በመካከ ላቸው ፡ ያለውን ፡ የሃይማኖትም ፡ ሆነ ፡ የኢዴዎሎጊ ፡ ወይም ፡ የዘር ፡ ልዩነት ፡ እየተመረኰዙ ፡ ይህን ፡ የመለያየት ፡ መሣሪያ ፡ እስከ ፡ ፋናቲ ክነት ፡ እንደሚያደርሱት ፡ መዘንጋት ፡ አይገባንም ። ከዚህም ፡ የተ ነሣ ፡ በጋዜጦች ፡ በራዲዮ ፡ በንግግሮችና ፡ በመጻሕፍትም ፡ አማካይነት ፡ ሁሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ የሚገልጡትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ አሳቦችና ፡ አስተያ የቶች ፡ ጥያቄዎችም ፡ ተከታትለን ፡ ያስተዋልናቸውና ፡ የሰማናቸው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የተዘበራረቁ ፡ የተደበላለቁና ፡ የተማቱ ፡ ሊስማሙም ፡ የማይችሉ ፡ ሆነው ፡ ከመታየታቸው ፡ የተነሣ ፡ ተመልካች ፡ የሆነ ፡ ሰው ፡ ነገሩን ፡ ሲያስተውለው ፡ እብድ ፡ በሆነ ፡ ዓለም ፡ ውስጥ ፡ የሚኖር ፡ ይመስለዋል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ እነዚህ ፡ ርስ ፡ በርሳቸው ፡ ተቃ ራኒ ፡ የሆኑ ፡ ነገሮች ፡ የሚከተሉት ፡ ዐላማ ፡ ዞሮ ፡ ዞሮ ፡ ለያንዳንዳቸው ፡ መግባባትን ፡ የሚሻ ፡ በሰላም ፡ አብሮ ፡ ለመኖር ፡ የሚቻልበትንም ፡ መንገድ፡ ወደ፡ መፈለግ ፡ የተሰነዘረ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በመካከላቸው ፡ ያለው ፡ መለያየት ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ የበረታ ፡ ሆኖ ፡ አይገኝም ።

እንግዲህ ፡ ይህን ፡ መጻፍ ፡ ለማዘጋጀት ፡ ስንነሣ ፡ አሳባችን ፡ በእ ነዚህ ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ በዘረዘርናቸው ፡ ጉዳዮች ፡ መጠመዳንና ፡ መዋ ጡን ፡ እነዚሁም ፡ ነገሮች ፡ የዘመናችንን ፡ ሥልጣኔ ፡ በቅርብ ፡ የሚመለ ከቱ ፡ መሆናቸውን ፡ ልንረዳው ፡ ያስፈልጋል ።

አሁን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የሚገኙት ፡ ጥያቄዎች ፡ ባሳባችን ፡ የተደ ቀኑ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ስለ ፡ ሥልጣኔ ፡ ጉዳይ ፡ አሳባቸው ፡ በግለት ፡ የተነሣሣ ፡ መሆኑ ፡ ሲታወቅ ፡ ከባድ ፡ ችግሮች ፡ ሆነው ፡ የተቈጠሩት ፡ ነገሮች ፡ ምንድናቸው ? መድኀኒቱስ ፡ ምንድነው ፡ ተብሎ ፡ ይገመታል ? በዚህ ፡ ረገድ ፡ የተወጠኑት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ያሳብ ፡ ዕቅዶች ፡ ምንድናቸው ? እነዚህን ፡ ጥያቄዎች ፡ ተከትለን ፡ ጉዳዩን ፡ የመረመርነው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ አስተያየታችን ፡ ነገሩን ፡ በጥልቅ ፡ ሊመ ለከተው ፡ ይችላል ፤ እኛም ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ ሰፊ ፡ ትርጉም ፡ ያቀፈ ፡ መሆኑን ፡ እንደርስበታለን ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ነገሩን ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ ዘልቀን ፡ በዝርዝር ፡ ከመመ ርመራችን ፡ በፊት ፡ አንባቢ ፡ ሊዘነጋው ፡ የማይገባ ፡ አንድ ፡ ዋና ፡ ነገር ፡

መኖሩን ፡ ሳናሳስብ ፡ አናልፍም ። የመሬትን ፡ ክብደትና ፡ ትልቅነት ፡ በጥበብ ፡ መስፈር ፡ ይቻላል ። ከዋክብትም ፡ በምን ፡ ዐይነት ፡ የሺሚ ፡ ቅመም ፡ እንደ፡ተቀመሙ ፤ እንዴት ፡ እንደ ፡ ተፈጠሩ ፡ በውስጣቸው፡ የሚገኙት ፡ ነባር ፡ ፍጡሮች ፡ ባሕርያቸው ፡ ምን ፡ እንደ፡ሆነ ፡ ከውስ ጣቸውም ፡ ጎይል ፡ የሚሰጠውን ፡ ዘዴ፡እንዴት፡ለማግኘት፡እንደሚቻል ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ሰው ፡ ጠልቆ ፡ ለማወቅ ፡ ይችላል ። ነገር ፡ ግን ፡ የሰው ፡ መንፈስ ፡ ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ ማንኛውም ፡ ተራ ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ እንኳ ፤ የሚኖረውን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የማሰብ ፡ ችሎታ ፤ አሳቡም ፡ የሚከ ተላቸውን ፡ ተዘዋዋሪ ፡ መንገዶች ፡ መርምሮ ፡ ሊደረስበት ፡ አይቻልም ። በዚህ ፡ በኩል ፡ የሚደረገው ፡ ተመራማሪነት ፡ አስቸጋሪ ፡ በመሆኑ ፡ የሚበገር ፡ አይደለም ። ስለዚህ ፡ ማንኛውም ፡ ተራ ፡ ሰው፡ ወይም ፡ የሕ ዝብ፡ነገድ ፡ ሊመረመር ፡ የሚቻል ፡ ነገር ፡ አይደለም ፤ ከቀሩትም ፡ ነገ ሮች ፡ሁሉ ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ መፍትሔ ፡ የሌለው ፡ (ፕሮብሌም) ፡ አስቸ ጋሪ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ሌላው ፡ ሁሉ ፡ ቀርቶ ፡ በታሪክ ፡ በኩል ፡ ያለውን ፡ ምሳሌ ፡ አድር ገን ፡ በጃፓን ፡ አገር ፡ በሜይጂ ፡ ዘመን ፡ የሆነውን ፡ መለዋወጥ ፡ ይኸ ውም ፡ የጃፓን ፡ ታምር ፡ እስከ፡መባል ፡ የደረሰውን ፡እንዲሁም፡በቅርብ ፡ ዘመን ፡የደረሰውን ፡በመስኮብ፡አገር ፡(እ ፡ ኤ ፡ አ) ፡ በ፲፱፻፲፯ ፡ዓ፡ም ፡ የተ ፈጸመውን፡እንዲሁም፡ደግሞ፡በቅርብ ፡ጊዜ ፡ ከዚያ ፡ ወዲህ ፡ በሺና ፡ አ ገር ፡ የሆነውን ፡ የኮሚኒስት ፡ ሬቮሊሲዮን ፡ በኩባና ፡ በኮንጎ ፡ የሆነው ንም ፡ ሁከት ፡ እናስተውል ። እስቲ ፡ የትኛው ፡ ባለታሪክ ፡ ወይም ፡ ማን ኛው ፡ ሊቅ ፡ ነው ፡ በታሪክ ፡ ክፍል ፡ እነዚህ ፡ ነገሮች ፡ እንደሚፈጸሙና ፡ የሚያስከትሉትንም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ለማወቅ ፡ ዐውቆም ፡ ለመናገር ፡ የቻለ ? እንግዲህ ፡ ሰዎች ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ ደንቈሮችና ፡ ዕውሮች ፡ ሆነው ፡ እስከሚኖሩበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ይህም ፡ ማለት ፡ በማ ኅበራዊ ፡ ኑሮና ፡ በፖሊቲካ ፡ በኩል ፡ በመካከላቸው ፡ ባሉት፡ግንኙነቶች፡ የሚሆነውን ፡ ለማወቅና ፡ ሊደርስ ፡ የሚችለውንም ፡ ነገር ፡ ለመቈጣጠር ፡ የማይችሉ ፡ ሆነው ፡ እስከሚገኙበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ሥልጣኔም ፡ ሆነች ፡ የሰው ፡ ዘር ፡ ዕድል ፡ የሚያደርጉት ፡ እርምጃ ፡ ያልተረጋገጠ ፡ የማያስ ተማምን ፤ አጋጣሚን ፡ ተከትሎ ፡ የሚጓዝ ፡ ሆኖ ፡ ይኖራል ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የሚፈጠሩት ፡ ነገሮች ፡ ሁል ፡ ጊዜ፡መመለሻ፡ የሌላቸውና ፡ አመጣጣቸው ፡ ሊታወቅ ፡ የማይችል ፡ መሆኑን ፡ እንደ ፡ ቀድሞው ፡ እየቀጠለ ፡ ይሄዳል ።

ይህ ፡ የምንናገረው ፡ ነገር ፡ ግልጥነት ፡ እንዲኖረው ፡ ለማድረግ ፡ እንዲህ ፡ ስንል ፡ በበለጠ ፡ አኳኋን ፡ እናብራራዋለን ። አውሮፓውያን ፡

ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔን ፡ በመፍጠራቸው ፡ ምክንያት ፡ ድንቅ ፡ የሆነ ፡ ሥራ ፡ መፈጸማቸው ፡ ሊካድ ፡ የማይቻል ፡ ነገር ፡ ነው ። ዋጋውም ፡ የላቀ ፡ መሆኑን ፡ ማንም ፡ ሊስተው ፡ አይችልም ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህቺን ፡ ሥልጣኔ ፡ መሣሪያ ፡ አድርገው ፡ የቀሩትን ፡ ሕዝቦች ፡ የተገዥነት ፡ ቀንበር ፡ ሊጭኑባቸው ፡ ስላሰቡ ፡ እነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ ከዚህ ፡ ከተሰነዘረ ባቸው ፡ ግፍ ፡ ለማምለጥ ፡ መንገድ ፡ መፈለግ ፡ ማግኘትም ፡ ግዴታ ፡ ሆነባቸው ። ይህቺን ፡ ሥልጣኔ ፡ የፈጠሩ ፡ ሕዝቦች ፡ በግዙፍ ፡ አካል ፡ በኩል ፡ በፈጸሙት ፡ ሥራ ፡ ምክንያት ፡ ያገኙትን ፡ የጎይል ፡ ብልጫ ፡ ሊገምቱት ፡ ችለዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ በእነሱ ፡ የተገፉ ፡ የተበደሉ ፡ ሕዝቦች ፡ ራሳቸውን ፡ ለማዳን ፡ ምን ፡ ዐይነት ፡ ዘዴ ፡ በፕሲኮሎጊ ፡ በኩል ፡ እንደሚ ያመጡ ፡ ሊያውቁት ፡ አልቻሉም ። ምክንያቱም ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ እንደተ ናገርነው ፡ ሰው ፡ ሳይንስን ፡ መሣሪያ ፡ በማድረግ ፡ በድን ፡ በሆነው ፡ አካል ፡ ላይ ፡ የበላይነቱንና ፡ የገዥነቱን ፡ ሥልጣን ፡ ሊጭንበት ፡ ይች ላል ፤ ነገር ፡ ግን ፡ በዚሁ ፡ መጠን ፡ የሥነ ፡ ፍጥረት ፡ ጓደኛው ፡ በሆነው ፡ በመሰሉ ፡ ማለት ፤ በሰብአዊ ፡ ፍጡር ፡ ላይ ፡ ሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ አግኝቶ ፡ ሊገዛው ፡ ወይም ፡ አሳቡን ፡ ሊቈጣጠረው ፡ አይችልም ። ምክንያቱም ፡ የ ሰው ፡ ነፍስ ፡ ይልቁንም ፡ በእንቢተኛነት ፡ መንፈስ ፡ ስትነሣሣ ፡ ይቈጣ ጠሯት ፡ ዘንድ ፡ የማይቻል ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። ለዘመናዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ባለቤት ፡ የሆነችውን ፡ የምዕራባውያንን ፡ ሕዝቦች ፡ ታሪክና ፡ ይህቺም ፡ ሥልጣኔ ፡ በቀረው ፡ ዓለም ፡ ክፍል ፡ አንጻር ፡ ላሳየችው ፡ ሁኔታ ፡ ተቃ ዋሚ ፡ ሆኖ ፡ የተነሣውን ፡ የኩሚኒስምን ፡ አነሣሥ ፡ እያመዛዘን ፡ አስተ ያይተን ፡ ስናስተውለው ፡ ለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ የምንሰጠው ፡ ትርጉም ፡ ይህ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ኩሙኒስም ፡ ማለት ፡ ምንድነው ? የሚል ፡ ጥያቄ ፡ አለ ። ለዚህ ፡ ጥያቄ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ ሲፈለግ ፡ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ የተሰጠው ፡ መግለጫ ፡ ጉዳዩን ፡ በኢዴዎሎጊ ፡ በፍልስፍና ፡ ወይም ፡ በኤኮኖሚ ፡ በኩል ፡ በመመልከት ፡ የተደረገ ፡ በመሆኑ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ የተሰጠው ፡ መግለጫ ፡ ትክክለኛነት ፡ ያለው ፡ አይደለም ። መግለጫው ፡ ሊፈለግ ፡ የሚገባው ፡ በእነዚህ ፡ ነገሮች ፡ በመመራት ፡ ሳይሆን ፡ በታሪክ ፡ በኩል ፡ ያለውን ፡ መልክ ፡ በመከተል ፡ ሊደረግ ፡ የሚያስፈልግ ፡ ነው ። ሊቁ ፡ ኦርቴጋ ፡ ኢ ፡ ጋሴ ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ያለውን ፡ የትምህርት ፡ አሰጣጥ ፡ ጉዳይ ፡ ድንቅ ፡ በሆነ ፡ አኳኋን ፡ እየዘረዘረ ፡ ባደረገው ፡ ምርመራ ፡ በታ ሪክ ፡ ትምህርት ፡ አሰጣጥ ፡ በኩል ፡ ያለውን ፡ ጉድለት ፡ አሳምሮ ፡ ገል ጠታል ። እንደኔ ፡ አስተያየት ፡ የሆነ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ የሚያሳዝኑ ፡ ብዙ ፡ ስሕተቶች ፡ ሊደረጉ ፡ የቻሉት ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ነው ።

የማርክሲስም ፡ ጉዳይ ፡ ባዲስ ፡ አስተያየት ፡ ሊጠናና ፡ ሊመረመር ፡ የሚገባው ፡ መሆኑን ፡ ደራሲው ፡ ሲያሳስብ ፡ ይህን ፡ ጉዳይ ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ እስከ ፡ መጨረሻ ፡ ዘልቆ ፡ ለመመልከት ፡ አስቦ ፡ ያልተነሣ ፡ መሆኑን ፡ ላንባቢ ፡ ያስገነዝባል ። እንደ ፡ ኩሚኒስቶች ፡ አስተያየት ፡ የሆነ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ የማርክሲስም ፡ አሳብ ፡ ዋና ፡ ዐላማው ፡ በሕዝብ ፡ ኑሮ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ የመበላለጥ ፡ ደረጃዎች ፡ ጨርሶ ፡ ለመሠረዝ ፡ ነው ፤ ይኸውም ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ የሚፈጠር ፡ ገነት ፡ ተብሎ ፡ የተሰየመው ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ ሊሆን ፡ የማይችል ፡ የሐሰት ፡ ሐሰት ፡ ነው ። ማርክሲስም ፡ ተፈጻሚነት ፡ ያለው ፡ ዐላማ ፡ አይደለም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ለሌላ ፡ ነገር ፡ የሚያገለግል ፡ መሣሪያ ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠር ፡ ነው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ መሣሪያ ፡ በመሆኑ ፡ መጠን ፡ እሱ ፡ የሚ ሠራውን ፡ ሥራ ፡ ከሱ ፡ ጋራ ፡ ተመሳሳይነት ፡ ባላቸው ፡ በሌሎች ፡ መሣሪያዎች ፡ መፈጸም ፡ ይቻላል ።

ግርማዊ ፡ ሆይ ።

ግርማዊነትዎ ፡ ለሕዝብዎ ፡ የአዲሷን ፡ ሥልጣኔ ፡ ዘመን ፡ ሲከፍት ለት ፡ ከማያውቀው ፡ ዓለም ፡ ውስጥ ፡ እንዲገባ ፡ አድርጎለታል ። ላንድ ፡ ሕዝብ ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ትልቅ ፡ ነገር ፡ ሊደረግለት ፡ አይችልም ። የሥልጣኔን ፡ ተግባሮች ፡ ለመፈጸም ፡ የሚያስፈልጉ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዕውቀት ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡ ለማግኘት ፡ እንዲቻል ፡ በያይነቱ ፡ ከፍተኞች ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ ግርማዊነትዎ ፡ ከፍቷል ፤ አሁንም ፡ በየጊዜው ፡ በተጨማሪ ፡ የመክፈቱን ፡ ተግባር ፡ በመቀጠል ፡ ላይ ፡ ይገኛል ። ዩኒቨርሲቲ፡ ኮሌጅ ፤ የእርሻ ፡ የጤና ፤ የመሐንዲስና ፡ የሕንጻ ፡ ኮሌጆች ፡ ተከፍተዋል ። በውስጡም ፡ ብዙ ፡ ፋኩልቴዎች ፡ የሚገኙበት ፡ ዩኒቬርሲቲ ፡ ተቋቁሟል ። እንደዚሁም ፡ ፓርለማ ፤ የጦር ፡ አካዴሚ ፤ የመርከብ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ የአየር ፡ ኀይልና ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ቆመዋል ። ኢትዮጵያ ፡ የተባበሩት ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ ድርጅት ፡ ከተቋቋመ ፡ ጀምሮ ፡ የድርጅቱ ፡ አባል ፡ ሆና ፡ በውስጡ ፡ ትገኛለች ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ሕዝብዎ ፡ ከሦስት ፡ ሺ ፡ ዘመናት ፡ በላይ ፡ አባቶቻችን ፡ በትዕግሥት ፡ በትምህርት ፤ በማመዛዘን ፡ በጀግንነት ፤ በማስተዋልና ፡ በኢክስፔሪያንስ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ እያሉ ፡ ያቋቋሙትና ፡ እንደ ፡ ቅርስ ፡ አድርገው ፡ አውርሰውት ፡ የነበረውን ፡ ሥልጣኔ ፡ ትቶ ፡ በሷ ፡ ቦታ ፡ አዲስ ፡ የተገኘችውን ፡ ሥልጣኔ ፡ በመቀበል ፡ ላይ ፡ በመሆኑ ፡ ይህም ፡ የቀድሞ ፡ ጠባዩን ፡ የቀድሞ ፡ አስተያየቱንና ፡ የቀድሞ ፡ ሁኔታውን ፡ እየተወ ፡ አዲስ ፡ ባህልና ፡ አዲስ ፡ አኳኋን ፡ እንዲይዝ ፡ አስገድዶታል ። ያውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ የተመሠረተችው ፡ ከግሪኮች ፡ በተገኘው ፡ ጥበብና ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብም ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ ክርስትናን ፡ የተቀበለ ፡ ሲሆን ፡ ካውሮፓውያን ፡ ጋራ ፡ የሃይማኖት ፡ ወንድማቸው ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ይህም ፡ የሥልጣኔያቸው ፡ ተካፋይ ፡ ሆኖ ፡ እንዲገኝ ፡ ስለሚያደርገው ፡ አዲሷን ፡ ሥልጣኔ ፡ በሚቀበልበት ፡ ጊዜ ፡ በመካከላቸው ፡ መግባባት ፡ እንዲኖር ፡ በጣም ፡ ይረዳዋል ። በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ለምሳሌ ፡ ዐረብ ፡ የሆኑ ፡ አገሮች ፡ ከቀድሞ ፡ ጀምሮ ፡ የግሪክን ፡ ሊቃውንት ፡ መጻሕፍት ፡ በቋንቋቸው ፡ የተረጐሟቸው ፡ በመሆናቸው ፡ በሕክምና ፤ በፍልስፍናና ፡ በሳይንስ ፡ በኩል ፡ ተቀዳሚ ፡ የሆነ ፡ ዕውቀት ፡ አግኝተዋል ። ኢትዮጵያ ፡ ግን ፡ ክርስትናን ፡ ከተቀበለች ፡ በኋላ ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ቅዱሳን ፡ መጻሕፍት ፡ የሆኑትን ፡ ከግሪክ ፡ ወደ ፡ ግእዝ ፡ የተረጐመቻቸው ፡ ሆና ፡

ስትገኝ ፡ እነዚያ ፡ ለግሪክ ፡ ሥልጣኔ ፡ መሠረት ፡ የሆኑትን ፡ የጥበብና ፡ የዕውቀት ፡ መጻሕፍት ፡ ግን ፡ ባልታወቀ ፡ ምክንያት ፡ በቋንቋዋ ፡ ሳትተ ረጉማቸው ፡ ቀርታለች ። ይህ ፡ ደግሞ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ በጣም ፡ ሳያጐ ድላት ፡ አልቀረም ። የሆነው ፡ ሆኖ ፡ አሁን ፡ ከዓለም ፡ ተለይታ ፡ የኖረች ውን ፡ ያኽል ፡ በግርማዊነትዎ ፡ ድካም ፡ ከዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ጋራ ፡ ተቀላ ቅላ ፡ የዘመኗን ፡ ሥልጣኔ ፡ ስትሳተፍ ፡ ትታያለች ። ሁል ፡ ጊዜ ፡ በግርማ ዊነትዎ ፡ ድካም ፡ ይልቁንም ፡ ደግሞ ፡ አሁን ፡ የተባበሩት ፡ የዓለም ፡ መን ግሥታት ፡ ያፍሪቃን ፡ አገሮች ፡ በሰፊው ፡ ለመርዳት ፡ አስበው ፡ በኤክ ስፔርቶቻቸው ፡ አማካይነት ፡ በዚሁ ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ ለሚያደርጉት ፡ የኤኮ ኖሚ ፡ ጥናት ፡ ዋናውን ፡ መሥሪያ ፡ ቤት ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ላይ ፡ እንዲቋ ቋም ፡ መፍቀዳቸው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ጓደኞቿ ፡ በሆኑት ፡ በአፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ የሚገባትን ፡ ደረጃ ፡ ይዛ ፡ እንድትገኝ ፡ አድርጎላታል ።

ባለፉት ፡ ዘመናት ፡ የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ የሚያንቀሳቅሷቸው ፡ ጉዳዮች ፡ የተለያዩ ፡ ነበሩ ። ክርስቲያኖችና ፡ እስላሞች ፡ ጦርነት ፡ በሚዋ ጉባቸው ፡ ዘመኖች ፡ መንፈሳቸው ፡ የተጠመደበት ፡ ዋናው ፡ ጉዳይ ፡ ሃይማኖት ፡ ነበር ። የቀሩትም ፡ ሕዝቦች ፡ በየበኩላቸው ፡ ሌሎች ፡ ጉዳዮች ነበሩባቸው ። ቀጥሎ ፡ የቅኝ ፡ አገሮች ፡ ሽሚያ ፡ መጣ ። በዚሁ ፡ ዘመን ፡ ግማሾቹ ፡ አጥቂዎች ፡ ግማሾቹም ፡ ተጠቂዎች ፡ ሆነው ፡ ተገኙ ። አሁን ፡ ደግሞ ፡ የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ በከፊል ፡ ሳይሆን ፡ በጠቅላላ ፡ የሚያንቀ ሳቅሳቸውና ፡ የሚያተራምሳቸው ፡ ጉዳይ ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለመራመ ድና ፡ ለመፎካከር ፡ ነው ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ሥልጣኔን ፡ ዐላማ ፡ አድርገው ፡ ወደ ፡ እሷ ፡ ሲሽቀዳደሙ ፡ ይታያሉ ። ኢትዮጵያም ፡ ከዚህ ፡ ውድድር ፡ ውስጥ ፡ ገብታ ፡ አብራ ፡ ትገሠግሣለች ። ስለዚህ ፡ የሥልጣ ኔን ፡ ትርጉም ፡ ለማወቅ ፡ ብንሞክር ፡ መንፈሳችን ፡ ሊጠመድበት ፡ የሚ ገባው ፡ ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ጉዳይ ፡ ሊኖር ፡ አይችልም ።

ግርማዊነትዎ ፡ መላ ፡ ሕይወቱን ፡ መሥዋዕት ፡ ላደረገበት ፡ ለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ የሚረዳ ፡ አንዳንድ ፡ ነገር ፡ አዘጋጅተን ፡ ብናበረክት ፡ እንደ ፡ ዐቅ ማችን ፡ የድካምዎ ፡ ተካፋዮች ፡ ሆነን ፡ እንገኛለን ፡ በማለት ፡ ይህቺን ፡ መጽሐፍ ፡ ገጸ ፡ በረከት ፡ አድርጌ ፡ በታላቅ ፡ ትሕትና ፡ አቀርባለሁ ።

«ሁሉም ፡ እንደ ፡ ልብስ ፡ ያረጃሉ ፡ እ ንደ ፡ መጕናጸፊያ ፡ ትለዋውጣቸዋለህ ፤ እነሱም ፡ ይለወጣሉ ፤ አንተ ፡ ግን ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ያው ፡ ነህ» ።

ዳዊት ፡ መዝ ፡ ፻፪ ፡ ቍ ፡ ፳፮-፳፯ ።

የሥልጣኔ ፡ ትርጉም ።

ሰዎች ፡ ራሳቸውን ፡ ለማረምና ፡ ኑሯቸውን ፡ ለማሻሻል ፡ ሲሉ ፡ በሥጋና ፡ በመንፈስ ፡ ያፈሩት ፡ ከመጀመሪያ ፡ ጀምሮ ፡ አሁን ፡ ድረስ ፡ የተከማቸው ፡ የሥራ ፡ ፍሬ ፡ ሥልጣኔ ፡ ይባላል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ይህንኑ ፡ በሚገባ ፡ ለመረዳት ፡ ሲታሰብ ፡ ከዝርዝር ፡ ነገር ፡ ውስጥ ፡ መግባት ፡ ያስፈልጋል ። ፀሓይ ፡ እሷ ፡ በመካከል ፡ ሆና ፡ ዙሪያውን ፡ ከውስጧ ፡ በሚፈነጠቁ ፡ ጮራዎች ፡ ተከባ ፡ እንደምትታይ ፡ ሁሉ ፡ ሥልጣኔ ፡ የም ትባለው ፡ ቃልም ፡ እንደዚሁ ፡ አካሎቿና ፡ ጭፍሮቿ ፡ በሆኑ ፡ በብዙ ፡ ቃሎች ፡ ታጅባ ፡ ትታያለች ። ፀሓይ ፡ ሥነ ፡ ፍጥረቷ ፡ የተቀመመው ፡ በምን ፡ ዐይነት ፡ (ማቴየር) ፡ አካላት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግ ፡ የሚቻልበት ፡ መንገድ ፡ አንድ ፡ ብቻ ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ፤ ይኸውም ፡ የብር ሃኗን ፡ ጠባይ ፡ በልዩ ፡ መነጥር ፡ እያነጠሩና ፡ እያጣሩ ፡ በመመርመር ፡ ነው ። ይህም ፡ መነጥር ፡ ስፔክትሮስኮፕ ፡ የሚባለው ፡ ነው ። እኛም ፡ የሥል ጣኔን ፡ ትክክለኛ ፡ ትርጉም ፡ ልንደርስበት ፡ የምንችለው ፡ እንዚህን ፡ የተባሉትን ፡ ቃሎች ፡ በመመርመርና ፡ በማበጠር ፡ ብቻ ፡ ነው ። ይህ ንንም ፡ ስናደርግ ፡ ሊቃውንት ፡ የዕውቀት ፡ መነጥራቸውን ፡ እንዲያው ሱን ፡ እንጠይቃቸዋለን ።

ስለዚህ ፡ በብዙ ፡ ዐይነት ፡ ጠባይ ፡ የምትገለጠውን ፡ ሥልጣኔ ፡ የተ ባለችውን ፡ ቃል ፡ በመልክ ፡ በመልኳ ፡ እየለየን ፡ ለማጥናት ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ እንሞክራለን ። ይህንንም ፡ ስናደርግ ፡ ካንድ ፡ ሙዜ ፡ ገብተን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የታሪክ ፡ ዕቃዎች ፡ እየዞርን ፡ እንደ ፡ መጐብኘት ፡ የሚቈጠር ፡ ነው ። ሳይንስ ፤ ሥነ ፡ ጥበብ ፤ ፍልስፍና ፤ ድርሰት ፤ ፓርለማ ፤ ዴሞክ ራሲ ፤ ማቴሪያሊስም ፤ ፊናንስ ፤ ኤኮኖሚ ፡ የሚባሉ ፡ እነሱንም ፡ የመሰሉ ፡ ከሥልጣኔ ፡ የፈለቁ ፡ ሌሎችም ፡ ብዙ ፡ ቃሎች ፡ ከፊታችን ፡ ተደርድረው ፡ እናያለን ። እነዚህም ፡ ቃሎች ፡ በጆሮ ፡ ሲሰሟቸውና ፡ በዐይን ፡ ሲያዩዋ

ቸው ፡ ስለሚያምሩ ፡ በሙዜ ፡ ውስጥ ፡ የተቀመጡ ፡ የታሪክ ፡ ዕቃዎች ፡ መስለው ፡ ቀርበውልናል ። ሁኔታቸውን ፡ ጠልቀን ፡ ለማወቅ ፡ ልባችን ፡ ሳይፈልግ ፡ አይቀርም ። ነገር ፡ ግን ፡ በሙዜ ፡ ውስጥ ፡ አስረጅና ፡ መሪ ፡ የሚሆን ፡ ታሪኩን ፡ የሚያውቅ ፡ ብልኃ ፡ ሰው ፡ እንደሚያስፈልግ ፡ ሁሉ ፡ እኛም ፡ የእነዚህን ፡ ቃሎች ፡ ታሪክ ፡ የሚነግረን ፡ ሰው ፡ እንዲኖር ፡ ያሻል ።

ሥልጣኔ ፡ ብዙ ፡ መልክ ፡ ያላት ፡ በመሆኗ ፡ እነዚህ ፡ ቃሎች ፡ የጠ ባይዋን ፡ ስልቶች ፡ የሚገልጡልን ፡ ናቸው ። እኛም ፡ በእነዚህ ፡ ቃሎች ፡ ተከበን ፡ እንኖራለን ። የዋህ ፡ የሆነ ፡ አንባቢ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለምትባለው ፡ ላንዲት ፡ ቃል ፡ አንድ ፡ መጽሐፍ ፡ ሊጻፍላት ፡ ያስፈልጋል ፡ ወይ ፡ ብሎ ፡ ሳያስብ ፡ አይቀርም ። ዐውቀን ፡ ካላሳጠርነው ፡ በቀር ፡ ይህን ፡ የሚያ ኸሉ ፡ መቶ ፡ መጻሕፍት ፡ ብንጽፍ ፡ በቂ ፡ አይሆንም ። የሰው ፡ አሳብ ፡ ሰፊ ፡ እንደ ፡ መሆኑ ፡ መጠን ፡ ሥልጣኔና ፡ በውስጧ ፡ ያሉም ፡ ቃሎች ፡ ትርጉማቸው ፡ ባጫር ፡ የሚገለጥ ፡ መስሎ ፡ የሚታይ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ በሰፊው ፡ እንረዳው ፡ ያልን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እንደ ፡ ላስቲክ ፡ እየተሳበ ፡ ሩቅ ፡ ይወስደ ናል ። ይህም ፡ ሲሆን ፡ ቃል ፡ ማለት ፡ ምንድነው ? የሚል ፡ ጥያቄ ፡ ይመ ጣል ። መቼም ፡ ቢሆን ፡ አሳብና ፡ ቃል ፡ ተመዛዛኞች ፡ ሆነው ፡ ሊገኙ ፡ አ ይችሉም ። የሰው ፡ አሳብ ፡ መጨረሻ ፡ የሌለው ፡ ሰፊ ፡ ነገር ፡ ሲሆን ፡ ያ ሳብ ፡ መግለጫ ፡ የሆኑት ፡ ቃላት ፡ ግን ፡ በመዝገብ ፡ ይጠቀለላሉ ። ከዚህ ፡ የተነሣ ፡ ሰው ፡ ላሳቡ ፡ ወሰን ፡ ያበጅለት ፡ ዘንድ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ ያገኘዋል ። አሳብ ፡ የነፍስ ፡ ባሕርይ ፡ ሲሆን ፡ ቃል ፡ የሥጋን ፡ ጠባይ ፡ የሚያሳይ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ነፍስ ፡ በሥጋ ፡ ውስጥ ፡ አድራ ፡ እንደምት ገኝ ፡ አሳብም ፡ በቃል ፡ ውስጥ ፡ አድሮ ፡ ይኖራል ። ነፍስ ፡ ሥጋን ፡ እንደምታንቀሳቅሰው ፡ አሳብም ፡ ለቃሎች ፡ ሕይወት ፡ ይሰጣቸዋል ። ነፍስ ፡ ከሄደች ፡ በኋላ ፡ ሥጋ ፡ በድን ፡ እንደምትሆን ፡ ሁሉ ፤ አሳብም ፡ የተሰወረ ፡ ሲሆን ፡ ቃሎች ፡ በድን ፡ ሬሳ ፡ ይሆናሉ ። ለምሳሌ ፤ በሂየሮግ ሊፍና ፡ በኩኔኢፎርም ፡ ውስጥ ፡ ያሉ ፡ የጥንት ፡ ቃሎች ፡ ይህ ፡ መጥፎ ፡ ዕድል ፡ ደርሶባቸዋል ። ስለዚህ ፡ የያንዳንዱን ፡ ቃል ፡ ትርጉም ፡ በት ክክል ፡ ማወቅ ፤ አሳቡንና ፡ መንፈሱን ፡ እንደ ፡ መጨበጥ ፡ ሆኖ ፡ ይቄ ጠራል ። ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ ሥልጣኔ ፡ የምትባለው ፡ ቃል ፡ ትልቅ ፡ አሳብ ፡ የያዘች ፡ ሰፊ ፡ ትርጉም ፡ ያላት ፡ ነች ። በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ የምንጣጣረው ፡ መንፈሱን ፡ ለመጨበጥ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ብዙ ፡ ሳያደክመን ፡ አይቀርም ። ከደከምን ፡ በኋላ ፡ በመጨረሻ ፡ ሳያጠግበን ፡ ቢቀር ፡ ወሰን ፡ በሌለው ፡ በሰው ፡ መንፈስ ፡ ውስጥ ፡ ገብተን ፡ የምንጓዝ ፡ ነንና ፡ ዐውቀን ፡ ካላሳጠ ርነው ፡ የማይገፋ ፡ መሆኑን ፡ አለመዘንጋት ፡ ይገባናል ። በቃል ፡ ትር

ጉም ፡ ምክንያት ፡ በመካከላቸው ፡ አለመግባባት ፡ እየተፈጠረ ፡ ሰዎች ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ጦርነት ፡ ተዋግተዋል ፤ በዚህም ፡ ምክ ንያት ፡ ብዙ ፡ ደም ፡ ፈሷል ።

አንድ ፡ ሊቅ ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ በታሪክ ፡ አማካይነት ፡ ጥናት ፡ ካደ ረገ ፡ በኋላ ፡ የዓለም ፡ መንግሥታት ፡ በሦስት ፡ ሺ ፡ ዘመናት ፡ ውስጥ ፡ ስምንት ፡ ሺ ፡ ጊዜ ፡ የወዳጅነት ፡ ውል ፡ ተፈራርመው ፤ ስምንት ፡ ሺ ፡ ጊዜ ፡ ውላቸውን ፡ አፍርሰው ፡ ስምንት ፡ ሺ ፡ ጊዜ ፡ ጦርነት ፡ እንደ ፡ ተዋጉ ፡ ያረጋግጥልናል ። እንግዲህ ፡ ያ ፡ ሁሉ ፡ ወረቀትና ፡ ያ ፡ ሁሉ ፡ ፊርማ ፡ ለምን ፡ ጠቀመ ? ብዙውን ፡ ጊዜ ፡ የወዳጅነት ፡ ውል ፡ የሚፈረመው ፡ አንዱ ፡ ጎረቤቱን ፡ እንቅልፍ ፡ ለማስተኛት ፡ እያሰበ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ።

ኢትዮጵያና ፡ ኢጣልያ ፡ ዐድዋ ፡ ላይ ፡ የተዋጉት ፡ ባንድ ፡ ቃል ፡ ምክንያት ፡ ነው ። እንደዚሁም ፡ ክርስቲያኖች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የተ ለያዩት ፡ ባንዳንድ ፡ ቃሎች ፡ ምክንያት ፡ ነው ፤ ስለዚህ ፡ የቃል ፡ ትር ጉም ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

የመንግሥታት ፡ ወኪሎች ፡ በሚሰበሰቡበት ፡ ጉባኤ ፡ ስንት ፡ ሊቃ ውንት ፡ ባለማቋረጥ ፡ ሲጨቃጨቁና ፡ ሲከራከሩ ፡ ከርመው ፡ በመጨረሻ ፡ ሳይስማሙ ፡ ሁሉም ፡ ቅር ፡ ብሏቸው ፡ ይለያያሉ ። ምክንያቱም ፡ የማ ይስማሙባቸው ፡ ቃሎች ፡ በመኖራቸው ፡ ነው ። ቃል ፡ አስማት ፡ ያደረ ባት ፡ ነገር ፡ ነች ። ሰው ፡ ጨበጥኳት ፡ ብሎ ፡ ሲደሰት ፡ ትሰወርና ፡ ባዶ ፡ እጁን ፡ ይቀራል ። ስንት ፡ መንግሥታት ፡ በብዙ ፡ ድካም ፡ ዘለዓለም ፡ ጸንቶ ፡ የሚኖር ፡ የወዳጅነት ፡ ውል ፡ ተዋውለው ፡ ከተፈራረሙ ፡ በኋላ ፡ ምንም ፡ ሳይጠቀሙበት ፡ የማይረባ ፡ ወረቀት ፡ ታቅፈው ፡ ቀርተዋል ። ምክንያቱም ፡ በወረቀት ፡ ላይ ፡ ለሰፈሩት ፡ ቃሎች ፡ ሰጥተዋቸው ፡ የነበ ረው ፡ የትርጉም ፡ ዋጋው ፡ ስለ ፡ ጠፋ ፡ ነው ። መንፈስና ፡ አሳብ ፡ ስለማ ይጨበጡ ፡ ወኪላቸው ፡ ነገረ ፡ ፈጆቸው ፡ የሆነችው ፡ ቃል ፡ የምትባለው ፡ ነገር ፡ እንደ ፡ ራእይ ፡ አብራ ፡ ከእነሱ ፡ ጋራ ፡ ትሰወራለች ። ይህንን ፡ ሁሉ ፡ ሐተታ ፡ ያመጣነው ፡ የሥልጣኔ ፡ ትርጉም ፡ ምንድነው ? በማለት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ዋናው ፡ ጉዳያችን ፡ እንመለስ ።

አሁን ፡ ባለንበት ፡ ዘመን ፡ የሚገኘው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጥበብ ፡ ባለፈው ፡ ዘመን ፡ ያልነበረ ፡ መሆኑ ፡ ታውቋል ። ዓለም ፡ ከተፈጠረ ፡ ወደ ፡ ስም ንት ፡ ሺሕ ፡ ዓመታት ፡ የሚደርስ ፡ ሲሆን ፤ ወይም ፡ ሊቃውንት ፡ እንደሚ ሉት ፡ ሰው ፡ ከተፈጠረ ፡ ከኻያ ፡ አምስት ፡ ሺሕ ፡ ወይም ፡ ካንድ ፡ ሚሊ ዮን ፡ ዓመታት ፡ የሚጠጋ ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ ያለፉት ፡ ትውልዶች ፡ ሁሉ ፡ እኛ ፡ ያሁኑ ፡ ሰዎች ፡ ያየነውን ፡ ጥበብ ፡ አላዩም ፡ ማለት ፡ ነው ። በአይሮፕ

ላን ፡ በባቡር ፡ በኦቶሞቢል ፡ ፈጣንና ፡ ምቹ ፡ በሆነ ፡ መርከብ ፡ ያለድካም ፡ እንጓዛለን ። በቤታችን ፡ ውስጥ ፡ ራዲዮ ፤ ስልክ ፤ የኤሌክትሪሲቲ ፡ ብር ሃንና ፡ ሙቀት ፤ ፍሪዢዴር ፡ አሉን ። ስንታመም ፡ የምንፈወስበት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መድኀኒትና ፡ ሐኪም ፡ የምናገኝበት ፡ ሆስፒታል ፡ ተዘጋጅቶልናል ። ሕዝቡ ፡ በወኪሎቹ ፡ አማካይነት ፡ በፓርለማ ፡ እየቀረበ ፡ ድምፁን ፡ እየ ሰጠ ፡ መንግሥቱ ፡ ላገር ፡ የሚጠቅሙትን ፡ ጉዳዮች ፡ ሲወስን ፡ አላፊነቱን ፡ ይካፈላል ። በየስፍራው ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፡ በብዛት ፡ ተከፍተዋል ። በ ቀን ፡ በቀኑ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የሚሆነውንና ፡ ባገር ፡ ውስጥም ፡ የተደረ ገውን ፡ ለሕዝቡ ፡ የሚገልጡለትና ፡ አዲስ ፡ የተፈጠረውን ፡ ጥበብ ፡ የሚ ያካፍሉት ፡ ወሬ ፡ አቀባዮች ፡ የሆኑት ፡ ጋዜጦች ፡ ይታተማሉ ። ኢንዱስ ትሪዎች ፡ በመራቀቅ ፡ አሳምረው ፡ ያዘጋጁዋቸው ፡ ለኑሮ ፡ የሚጠቅሙ ፡ በያይነቱ ፡ ዕቃዎች ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ እየተሻሻሉ ፡ ተሠርተው ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ ይሸጣሉ ። እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ንብረቱና ፡ ሀብቱ ፡ እንዲከበር ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ ተሠርቶ ፡ የፍርድ ፡ ቤቶችም ፡ ቆመውለታል ። ማንኛ ውም ፡ ሰው ፡ የታየውን ፡ በመጽሐፍ ፡ እየጻፈ ፡ ዕውቀቱንና ፡ አስተያየ ቱን ፡ እንዲገልጥ ፡ ያሳብ ፡ ነጻነት ፡ ተሰጥቶታል ። ይህን ፡ ሁሉ ፡ ስንመ ለከት ፡ ሜትርሊንክ ፡ (Maeterlinck) የተባለው ፡ ደራሲ ፡ (ሰማያዊ ፡ ወፍ) ፡ ብሎ ፡ በሰየመው ፡ ቴያትር ፡ ውስጥ ፡ የገለጠልንን ፡ ድንቅና ፡ ትን ግርት ፡ የሆኑ ፡ ነገሮች ፡ የሚታዩበትን ፡ በመሰለ ፡ ዓለም ፡ ውስጥ ፡ ገብ ተን ፡ የምንዋኝ ፡ ይመስለናል ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ ድንቅ ፡ ነገር ፡ ባንድ ፡ አገር ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ እየተስፋፋ ፡ በመ ሄድ ፡ ላይ ፡ ይገኛል ፤ ምንጩም ፡ ካውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ የመጣ ፡ ነው ።

መኪና ፡ ባሪያ ፡ ሆኖ ፡ ሁሉን ፡ በሚሠራበት ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ የተፈ ጠሩ ፡ ሰዎች ፡ ምቾትና ፡ ተድላ ፡ ዕውቀትና ፡ ጥበብ ፡ ሀብትና ፡ ዕረፍት ፡ ያገኙ ፡ በመሆናቸው ፡ ዕድላቸውን ፡ ያመሰግናሉ ። ከኛ ፡ በፊት ፡ ወደ ፡ ነበሩት ፡ ትውልዶች ፡ ተመልሰን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ባራቱ ፡ ማእዘን ፡ ተበ ታትነው ፡ ይኖሩ ፡ የነበሩትን ፡ ሕዝቦች ፡ ታሪክ ፡ ስንመለከት ፡ ብዙዎች ፡ በየበኩላቸው ፡ ኑሯቸውን ፡ በማሻሻል ፡ ትልቅ ፡ እርምጃ ፡ አድርገው ፡ ይ ገኛሉ ። በእስያ ፡ ውስጥ ፡ የሺንና ፡ የህንድ ፡ ሕዝቦች ፡ በሕንጻ ፡ አሠራር ፤ በ ሃይማኖት ፤ በእርሻና ፡ በእጅ ፡ ጥበብ ፡ በሞራል ፡ ሠልጥነው ፡ በተለይም ፡ ሺን ፡ በሳይንስ ፡ ከብዙ ፡ ሺሕ ፡ ዓመታት ፡ በፊት ፡ ከፍ ፡ ካለ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ ደርሳ ፡ ነበር ። ሱሜሪና ፡ ግብጽ ፡ ፋርስና ፡ ሜድ ፡ ከለዳውያንና ፡ ባቢሎናውያን ፡ እንደዚሁ ፡ በብዙ ፡ ነገር ፡ ሥልጣኔያቸው ፡ የሚያስመሰ ግን ፡ እድገት ፡ አግኝቶ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ታውቋል ። በደቡብ ፡ አሜሪካ ፡ አዝቴክ ፤ ማያና ፡ ኢንካ ፡ የሚባሉት ፡ ሕዝቦች ፡ የሠሯቸው ፡ ሕንጻዎችና ፡

መልካም ፡ ሕግ ፤ በቤተ ፡ ክህነትና ፡ በጦር ፡ ሰራዊት ፡ በኩል ፡ የነበረው ፡ ደንብና ፡ ሥነ ፡ ሥርዐት ፤ ቤተ ፡ መንግሥታቸውና ፡ መቅደሶቻቸው ፡ የሀ ብታቸውንም ፡ ደረጃ ፡ የሚገልጥ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሐውልት ፡ የወርቅና ፡ የነ ቡር ፡ ደንጊያ ፡ ጌጥ ፡ የሚያስደንቅ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ታሪክ ፡ መርማሪ ዎች ፡ ያረጋግጡልናል ።

የእነዚህ ፡ ሁሉ ፡ ሕዝቦች ፡ የግል ፡ ሥልጣኔያቸው ፡ በመጨረሻ ፡ ከነበረ በት ፡ እድገት ፡ ላይ ፡ ሊደርስ ፡ የቻለው ፡ በብዙ ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ በሚቈጠር ፡ ዘመን ፡ በዕውቀት ፤ በጥበብ ፡ በተመራማሪነት ፤ ባደረጉት ፡ መራቀቅ ፡ መሆኑ ፡ አይካድም ። ከግሪክ ፡ አገር ፡ የፈለቀችው ፡ ሥልጣኔ ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ በጠራናቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ የሚገኙት ፡ ዕውቀቶችና ፡ ጥበ ቦች ፡ ሳይንሳዊ ፡ በተጨማሪ ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ አነጋገር ፡ ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ ተብለው ፡ የሚጠሩትንና ፡ በመጀመሪያዎቹ ፡ መሥመሮች ፡ የጠቀ ስናቸውን ፡ ነገሮች ፡ ያፈራቻቸው ፡ ከሥር ፡ ከመሠረቱ ፡ ዘሩን ፡ ችግኙን ፡ አግኝታ ፡ ለአውሮፓ ፡ ሕዝቦች ፡ ማውረሷ ፡ ይህም ፡ ለእነሱ ፡ አሁን ፡ የም ንመለከተውን ፡ ገናናነት ፡ እንዲያገኙ ፡ አድርጎላቸው ፡ መታየቱ ፡ በምን ፡ አኳኋን ፡ ነው ? ለዚህ ፡ ጥያቄ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ አስቸጋሪ ፡ ነገር ፡ ነው ። ብዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ይህን ፡ ጉዳይ ፡ አጥንተውት ፡ ከሁሉም ፡ የሚሻለው ፡ ረናን ፡ (Renan) የተባለው ፡ የፈረንሳይ ፡ ሊቅ ፡ «የግሪክ ፡ ተአምር» ፡ ብሎ ፡ በተናገረው ፡ ቃል ፡ መስማማት ፡ የተሻለ ፡ መሆኑን ፡ ገልጠዋል ። ግሪኮች ፡ ለሳይንስና ፡ ለቴክኒክ ፡ ዕውቀቶች ፡ መሠረት ፡ የሆኑትን ፡ ነገሮች ፡ ደርሰውባቸው ፡ በትምህርታቸውና ፡ በጥናታቸው ፡ ውስጥ ፡ አግብተዋ ቸዋል ። የሥነ ፡ ፍጥረት ፡ ሁሉ ፡ መሠረት ፡ አቶም ፡ መሆኑን ፡ ተናግረ ውታል ። በፍልስፍና ፡ በጂዎሜትሪና ፡ በማቴማቲክ ፡ በሳይንስ ፡ በጣም ፡ የገፋ ፡ ዕውቀት ፡ ነበራቸው ። ነገር ፡ ግን ፡ ጦርነት ፡ ባስከተለው ፡ ጥፋት ፡ እነሱ ፡ መሥርተዋት ፡ የነበረችው ፡ ሥልጣኔ ፡ ስለ ፡ ተቋረጠች ፡ ዓለምም ፡ ወደ ፡ ኋላዋ ፡ በመመለሷ ፡ ካሁኑ ፡ ደረጃ ፡ ለመድረስ ፡ ይህን ፡ ያክል ፡ ረዥም ፡ ዘመን ፡ ዘገየች ። እንግዲህ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ነገሩን ፡ ስንመረምረው ፡ የተመሰገነ ፡ የሕዝብና ፡ የመንግሥት ፡ አስተዳደር ፡ ማግኘት ፤ ውብ ፡ የሆኑ ፡ ሕንጻዎች ፡ መሥራት ፤ በድርሰትና ፡ በሙዚቃ ፡ በሥዕልና ፡ በሐ ውልት ፡ ቅርጽ ፡ መራቀቅ ፤ በጽዳትና ፡ በምቾት ፡ መኖር ፤ ጥሩ ፡ የጦር ፡ ሰራዊት ፡ አቋቁሞ ፡ ድል ፡ አድራጊነት ፡ ማግኘት ፤ ርኅራኄና ፡ ትሕትና ፤ ትዕግሥትና ፡ ሠራተኛነት ፤ ሌሎች ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉ ፡ መልካም ፡ ጠባዮች ፡ የሰውን ፡ ባሕርይ ፡ ትልቅና ፡ ለጋስ ፡ አድርገውት ፡ መመል ከት ፡ እንሆ ፡ እነዚህ ፡ ነገሮች ፡ ሁሉ ፡ የሥልጣኔ ፡ ፍሬዎች ፡ ናቸው ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኖሎጂ ፡ ዕውቀቶች ፡

በተጨማሪነት ፡ ከፍተኛውን ፡ ደረጃ ፡ ይዘውት ፡ ይታያሉ ። ያም ፡ ሆነ ፡ ያ ፡ ሥልጣኔ ፡ በብዙ ፡ ዐይነት ፡ ሁኔታ ፡ ተገልጣ ፡ ልትታይ ፡ ትችላለች ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ዞሮ ፡ ዞሮ ፡ የሥልጣኔ ፡ ጠባይ ፡ በሁለት ፡ ዐይነት ፡ ሁኔታ ፡ ይገለጣል ። ይኸውም ፡ በሰው ፡ ባሕርይና ፡ በግዙፍ ፡ አካሎች ፡ ሥራ ፡ ነው ። ሰው ፡ ብልኅ ፤ ደግ ፤ ትሑት ፤ ርኅሩኅ ፤ ተደሳች ፤ የታረመ ፤ ጨዋ ፤ መንፈሰ ፡ ሰፊ ፡ ልበ ፡ ትልቅ ፡ ሲሆን ፡ የሠለጠነ ፡ ሰው ፡ ያሰኘዋል ። እንደዚሁም ፡ ስሜቱ ፡ ደበዘዘ ፤ ክፉ ፤ ጨካኝ ፤ ትዕቢተኛ ፤ ነጭናጫ ፤ ባለጌ ፤ ሕገ ፡ ወጥ ፡ መንፈሰ ፡ ጠባብ ፡ ምኞተ ፡ ወራዳ ፡ ሲሆን ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ ያልሠለጠነ ፤ አውሬ ፤ እንስሳ ፤ ያሰኘዋል ። ባጭሩ ፡ አሳቡና ፡ ባሕርዩ ፡ ወደ ፡ መልካም ፡ የተመራ ፡ ሲሆን ፡ ሥልጣኔ ፡ ያለው ፡ መሆኑን ፡ ሲመሰክርለት ፡ ወደ ፡ ክፉ ፡ ሲያደላ ፡ ደግሞ ፡ ከሰው ፡ ባሕርይ ፡ የወጣና ፡ ወደ ፡ እንስሳነት ፡ የሚያዘነብል ፡ ሆኖ ፡ ይገመታል ፤ ይህም ፡ ያልሠለጠነ ፡ ያሰኘዋል ።

በግዙፍ ፡ ነገሮች ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ሰው ፡ አለባበሱና ፡ መኖሪያ ፡ ቤቱ ፡ የጸዳ ፤ በኑሮው ፡ ዙርያ ፡ ጌጥና ፡ ኪነ ፡ ጥበብ ፡ በተራቀቀ ፡ አኳኋን ፡ ተሠርቶ ፡ የሚታይ ፤ ሀብትና ፡ ንዋይ ፡ በሕዝቡና ፡ ባገሪቱ ፡ ላይ ፡ የተናኘ ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ እነዚህና ፡ እነሱንም ፡ የመሰሉት ፡ ነገሮች ፡ ሁሉ ፡ የሥልጣኔ ፡ ምልክቶች ፡ ወይም ፡ ማስረጃዎች ፡ ሆነው ፡ ይቈጠራሉ ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ብዙ ፡ ሀብት ፡ ያከማቹ ፡ ሕዝቦች ፡ በከተሞቻቸው ፡ ጽዳት ፤ በሕንጻዎቻቸው ፡ ውበት ፤ በጦር ፡ መሣሪያዎቻቸው ፡ ኀይለኛነት ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ የሚሰጣቸው ፡ ደረጃ ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ ይገኛል ። የጥንት ፡ ሕዝቦች ፡ የነበራቸው ፡ ሥልጣኔ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መሆኑ ፡ በሕንጻዎቻቸው ፤ በፒራሚዶቻቸው ፤ ጽፈው ፡ ባስተላለፉልን ፡ መጻሕፍቶቻቸው ፤ በተዉልን ፡ የጥበብ መታሰቢያዎቻቸው ፡ በሠሯቸው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጌጦች ፤ በቤተ ፡ ክህነትና ፡ በእርሻ ፡ በጦር ፡ ሰራዊትና ፡ በሕዝቡ ፡ አስተዳደር ፡ በኩል ፡ በነበሯቸው ፡ ሕገጋትና ፡ ሥነ ፡ ሥርዐቶች ፡ መሆኑን ፡ ተናግረናል ።

ቶይዶንቢ ፡ ባለፉት ፡ ዘመናት ፡ እየተፈጠሩ ፡ ተመልሰው ፡ የጠፉት ፡ ሥልጣኔዎች ፡ ቍጥራቸው ፡ ከሃያ ፡ የደረሰ ፡ መሆኑን ፡ ይናገራል ።

አሁን ፡ ግን ፡ ከእነዚህ ፡ ጥንታውያን ፡ ከሆኑት ፡ ሕዝቦች ፡ የተገኘው ፡ የሥልጣኔ ፡ ቅርስ ፡ እየተረሳና ፡ እየቀረ ፡ በመሄድ ፡ ላይ ፡ ይገኛል ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ በመከተል ፡ ላይ ፡ ናቸው ። ይህ ፡ የሆነበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምንድነው? ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ከሁሉም ፡ በልጣ ፡ ስለ ፡ ተገኘች ፡ ነዋ ፡ ተብሎ ፡ ይታመናል ። ነገር ፡ ግን ፡ ከፍ ፡

ብለን ፡ እንደተናገርነው ፡ የሥልጣኔ ፡ ትርጉም ፡ በሁለት ፡ ዐይነት ፡ መንገድ ፡ ሄዶ ፡ አንደኛ ፡ የሰውን ፡ ጠባይ ፡ በማሻሻል ፤ ሁለተኛ ፡ ለሰው ፡ ኑሮ ፡ የሚበጀውን ፡ ምቾትና ፡ ሀብት ፡ በማፍራት ፡ በእነዚህ ፡ በሁለቱ ፡ ነገሮች ፡ ይገለጣል ። ይህ ፡ ሲሆን ፡ የዘመናችን ፡ ሥልጣኔ ፡ ባሕርይዋ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ያለ ፡ ነው ? ጥሩ ፡ ነች ፡ ወይስ ፡ መጥፎ ? ጠቃሚ ፡ ናት ፡ ወይስ ፡ የምትጐዳ ? ከሌሎች ፡ ሥልጣኔዎች ፡ ትሻላለች ፡ ወይስ ፡ ትከፋለች ፡ የሚሉ ፡ ጥያቄዎች ፡ ቀርበዋል ። ለእነዚህ ፡ ጥያቄዎች ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ በጐዳዩ ፡ ላይ ፡ ጥናት ፡ ስናደርግ ፡ ባንድ ፡ ትልቅ ፡ ዋሻ ፡ ገብተን ፡ በውስጡ ፡ ያለውን ፡ ነገር ፡ ለማወቅ ፡ ፈልገን ፡ ለመፈተሽ ፡ እንደ ፡ ተነሣን ፡ ያኸል ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠራል ። ባንድ ፡ ትልቅ ፡ ዋሻ ፡ ውስጥ ፡ ስንገባ ፡ በውስጡ ፡ ምን ፡ እንዳለ ፡ አናውቅም ። አንድ ፡ የቆመ ፡ ትልቅ ፡ ቋጥኝ ፡ ድንጋይ ፡ አፍንጫችንን ፡ ሊመታን ፡ ወይም ፡ ከጕድጓድ ፡ ውስጥ ፡ ልንወድቅ ፤ ወይም ፡ እባብም ፡ ሆነ ፡ ዘንዶ ፡ አንበሳም ፡ ሆነ ፡ ነብር ፡ ሊያጋጥመን ፤ ወይም ፡ ደግሞ ፡ አልማዝ ፡ ሆነ ፡ ዕንቊ ፡ ልናገኝበት ፡ እንችላለን ። ስለዚህ ፡ መጥፎውንም ፡ ሆነ ፡ ጥሩውን ፡ ነገር ፡ ልናየው ፡ የምንችለው ፡ ብርሃን ፡ በማግኘት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ መብራት ፡ ይዘን ፡ ከዋሻው ፡ ውስጥ ፡ መግባት ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። በሥልጣኔ ፡ ውስጥም ፡ እንደዚሁ ፡ የሚጐዳና ፡ የሚጠቅም ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ ለማወቅ ፡ እያንዳንዱ ፡ ጐዳይ ፡ ምግባሩና ፡ ባሕርዩ ፡ ዓላማውና ፡ ግቡ ፡ ደግ ፡ ወይም ፡ መጥፎ ፡ የሚያጠፋን ፡ ወይም ፡ የሚያለማን ፡ መሆኑን ፡ ስለማናውቅ ፡ ብርሃን ፡ ሰጥቶ ፡ የሚገልጥልን ፡ ሰው ፡ መሪ ፡ አድርገን ፡ ካልሄድን ፡ ከስሕተት ፡ ላይ ፡ ወድቀን ፡ እንጐዳለን ። ብርሃን ፡ ሆነው ፡ ሊመሩን ፡ የሚችሉ ፡ ሊቃውንት ፡ ናቸው ። ከእነሱ ፡ ጋራ ፡ ተገናኝተን ፡ ተመሪና ፡ መሪ ፡ ለመሆን ፡ የምንችለው ፡ በጻፏቸው ፡ መጻሕፍት ፡ ማለት ፡ በድርሰታቸው ፡ አማካይነት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ድርሰት ፡ ሥልጣኔ ፡ ካፈራቸው ፡ ከማነኞቹም ፡ ነገሮች ፡ በላይ ፡ ሆኖ ፡ ቀደምትነት ፡ ሊሰጠው ፡ ይገባል ። ከሁሉ ፡ ነገር ፡ አስቀድመን ፡ ስለ ፡ ድርሰት ፡ ታሪክ ፡ መናገር ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ የምናገኘው ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ነው ።

የ ድ ር ሰ ት ፡ ታ ሪ ክ ።

ድርሰት ፡ ማለት ፡ ታሪክና ፡ ቴአትር ፡ ጸሐፊዎች ፡ ባለቅኔዎች ፤ ሊቃ ውንትና ፡ ፈላስፎች ፡ የሚጽፏቸው ፡ መጻሕፍት ፡ ናቸው ። ሕዝቦች ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ያደረጉትን ፡ እርምጃ ፡ ስንመለከተው ፡ በታሪካቸው ፡ ውስጥ ፡ የሥልጣኔ ፡ ዜናና ፡ የድርሰት ፡ ዜና ፡ በቅርብ ፡ የተያያዙና ፡ የተ ቈራኙ ፡ የተሳሰሩ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። ያለድርሰት ፡ ሥልጣኔ ፡ የለም ። እንደዚሁም ፡ ሥልጣኔ ፡ በሌለችበት ፡ ስፍራ ፡ ድርሰት ፡ አይገኝም ። አ ንድ ፡ ሕዝብ ፡ በሥልጣኔ ፡ ጐዳና ፡ መጓዝ ፡ ሲጀምር ፡ ለሕይወቱ፡ምዕራ ፍች፡ዕልባት ፡ ሆነው ፡ የሚታዩት ፡ ድርሰቶች ፡ ናቸው ። ለምሳሌ ፤ የእንግ ሊዝ ፡ ታሪክ ፡ በእነ ፡ ሚልተን ፡ ሼክስፒር ፡ ዲኬንስ ፡ ስኮት ፤ የጀርመን ፡ ታሪክ ፡ በእነ ፡ ገት ፤ ሺለር ፤ ሄን ፤ የፈረንሳይ ፡ ታሪክ ፡ በእነ ፡ ሮንዛር ፤ ኩርኔይ ፤ ራሲን ፤ ቮልተር ፤ ቪክቶር ፡ ሂጎ ፡ ድርሰቶች ፡ እየተለየ ፡ ለዘመኑ አካሄድ ፡ ምዕራፍ ፡ ሆኖ ፡ ይጠራበታል ። የሕዝቡ ፡ መንፈስ ፡ አዲስ ፡ ዐ ላማ ፡ የሚያገኘው ፤ ስሜቱ ፡ አዲስ ፡ ዝንባሌ፡የሚፈጥርለት፤ አስተያየቱ ፡ አዲስ ፡ ግብ ፡ የሚወስንለት ፤ በጠቅላላው ፡ የሕዝቡ ፡ ሕይወት ፡ አዲስ ፡ ትርጉም ፡ መንፈሱም ፡ አዲስ ፡ ንቅናቄ ፡ የሚኖረው ፡ ጸሐፊዎቹ ፡ በሚያ ፈሩት ፡ ድርሰቶች ፡ አማካይነት ፡ ነው ። እስቲ ፡ ከእነዚህ ፡ ከጠራናቸው ፡ አገሮች ፡ አንዱን ፡ ወስደን ፡ ጸሐፊዎቹ ፡ የፈጸሟቸውን ፡ ሥራዎች ፡ ብንሠርዛቸው ፡ ይህ ፡ የተባለው ፡ አገር ፡ በቀረው ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ሲወሰን ፡ በዓለም ፡ ፊት ፡ የሚሰጠው ፡ ዋጋ ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ እንደሚያጐድል ፡ እን ገምተው ። ለምሳሌ ፤ እንግሊዝ ፡ ያለሼክስፒር ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ለዓለም ፡ ልታበረክት ፡ የምትችለው ፡ ገጸ ፡ በረከት ፡ በመቶ ፡ ሰማኒያ ፡ የተቀነሰ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። የቀሩትም ፡ አገሮች ፡ ይህንኑ ፡ ያኽል ፡ ነው ። አንድ ፡ ድርሰት ፡ ዋጋው ፡ በሦስት ፡ ዋኖች ፡ ነገሮች ፡ ላይ ፡ ይመሠረታል ። አንደኛ ፡ የንግግር ፡ ውበት ፡ ሁለተኛ ፡ ያሳቡ ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ሦስተኛ ፡ ደን በኛ ፡ አቀራረብ ፡ ናቸው ። በድርሰት ፡ ሥራ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙት ፡ የቀሩት ፡ ዝርዝር ፡ ነገሮች ፡ ሁሉ ፡ ለእነዚህ ፡ ለሦስቱ ፡ መሠረታዊ ፡ ነገሮች ፡ እንደ ፡ ዘርፎች ፡ ሆነው ፡ ይቈጠራሉ ። አሁን ፡ እንግዲህ ፡ የእነዚህን ፡ የሦስቱን ፡ ነገሮች ፡ ጠባይ ፡ እንመልከት ።

አንደኛ ፡ የንግግር ፡ ውበት ፡ ብለናል ። አንድ ፡ ሰው ፡ ለንግግሩ ፡ ው በት ፡ ሊሰጠው ፡ የሚችለው ፡ ባለሙያ ፡ ሲሆን ፡ ነው ።ይህን ፡ የመሰለው ፡

ችሎታ ፡ ወይም ፡ ሙያ ፡ የሚገኘው ፡ በስጦታ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ስጦታም ፡ አብሮ ፡ ይወለዳል ፡ እንጂ ፡ በትምህርት ፡ ሊያገኙት ፡ አይቻልም ። በትምህርት ፡ ሊገኝ ፡ ቢቻልማ ፡ ኖሮ ፡ ከየዩኒቨርሲቲው ፡ በያመቱ ፡ የሚወጡት ፡ በብዙ ፡ ሺሕ ፡ የሚቈጠሩት ፡ ተማሪዎች ፡ ሁሉ ፡ ደራስያን ፡ ይሆኑ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ድርሰት ፡ በስጦታ ፡ ብቻ ፡ የሚገኝ ፡ በመሆኑ ፡ በየዘመኑ ፡ የሚነሡት ፡ ደራስያን ፡ ቍጥራቸው ፡ በጣም ፡ ያነሰ ፡ ሆኖ ፡ የሚታይበት ፡ በዚህ ፡ ነው ። የደራሲ ፡ ስጦታ ፡ የሚመነጨው ፡ ከስሜቱ ፡ ነው ። ይህም ፡ የድርሰት ፡ ምንጭ ፡ ስሜት ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ነው ። የደራሲ ፡ ስሜት ፡ ተቃኝቶ ፡ እንደተቀመጠ ፡ በገና ፡ ይቈጠራል ። የተቃኘ ፡ በገና ፡ ጥቂት ፡ ነገር ፡ ሲነካው ፡ ድምፅ ፡ ይሰጣል ፤ ድምፁም ፡ ያምራል ፤ ለጆሮ ፡ ይጣፍጣል ። ደራሲም ፡ ስሜቱን ፡ እንዲንቀሳቀስ ፡ ለማድረግ ፡ ጥቂት ፡ ነገር ፡ ይበቃዋል ። ስሜቱም ፡ በተናወጠ ፡ ጊዜ ፡ በሚያምር ፡ ንግግር ፡ ድምፁን ፡ ያሰማል ።

ሁለተኛ ፡ የድርሰት ፡ መሠረት ፡ ያሳቡ ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ነው ። ማንኛውም ፡ ድርሰት ፡ በውስጡ ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ከሌለ ፡ ዋጋው ፡ ጐደሎ ፡ ይሆናል ። አንድ ፡ ድርሰት ፡ ንግግሩ ፡ በጣም ፡ ያማረ ፡ ሆኖ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የሆነ ፡ አሳብ ፡ በውስጡ ፡ ላይኖርበት ፡ ይችላል ። የቃሉ ፡ አሰካክ ፤ የንግግሩ ፡ መጣራትና ፡ በጠቅላላው ፡ የጽሑፉ ፡ አቀራረብ ፡ ውብ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ አሳቡ ፡ ማለት ፡ በውስጡ ፡ ያለው ፡ ፍሬ ፡ ነገር ፡ ባዶ ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ የድርሰቱን ፡ ዋጋ ፡ ሰማንያ ፡ በመቶ ፡ ጐደሎ ፡ ሊያደርገው ፡ ይችላል ። ይህ ፡ ሁለተኛው መሠረታዊ ፡ ነገር ፡ ከየት ፡ ይገኛል ? ብዙ ፡ በማንበብ ፤ ብዙ ፡ በማሰብ ፤ ብዙ ፡ በመመልከት ፤ በመድከምና ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የሆነውን ፡ ጉዳይ ፡ በመፈለግ ፡ ባጭሩ ፡ በብልኀነት ፡ ይገኛል ። ይህ ፡ እንደ ፡ ሁለተኛ ፡ ሙያ ፡ የሚቈጠረው ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ጐደላቸው ፡ ብዙ ፡ ደራስያን ፡ ድርሰታቸው ፡ ለጥቂት ፡ ጊዜ ፡ የተወደደ ፡ ከሆነ ፡ በኋላ ፡ ወዲያው ፡ ምንም ፡ ያኽል ፡ ሳይ ቈይ ፡ እየተረሳ ፡ ሄዶ ፡ ጨርሶ ፡ ይሞታል ። ይህን ፡ የመሰለው ፡ ድርሰት ፡ በሥሥ ፡ የወርቅ ፡ ቅጠል ፡ ተለብዶ ፡ እንደ ፡ ተሠራ ፤ ውስጡ ፡ ግን ፡ ድንጋይ ፡ ወይም ፡ ዕንጨት ፡ በሆነ ፡ የጌጥ ፡ ዕቃ ፡ ሊመሰል ፡ ይችላል ። በዚህ ፡ ዐይነት ፡ የተሠራ ፡ ጌጥ ፡ ሁሉ ፡ ከላይ ፡ ያለው ፡ የሚያብረቀርቅ ፡ ወርቅ ፡ እየለቀቀ ፡ ሲሄድ ፡ በመጨረሻ ፡ ከውስጥ ፡ ያለው ፡ ድንጋይ ፡ ወይም ፡ ዕንጨቱ ፡ ብቻ ፡ ሲቀር ፡ እንደሚወድቅ ፡ ሁሉ ፡ ድርሰቱም ፡ እንደዚሁ ፡ ለጊዜው ፡ ካብለጨለጨ ፡ በኋላ ፡ ይሞታል ።

ሦስተኛ ፡ ደንበኛ ፡ የሆነ ፡ አቀራረብ ፡ የሌለው ፡ ድርሰት ፡ ጨርሶ ፡ ባይሞት ፡ እንኳ ፡ ጉድለቱ ፡ ዋጋውን ፡ በጣም ፡ ሊቀንሰው ፡ ይችላል ። ማንኛውንም ፡ ሙያ ፡ ለመፈጸም ፡ ሊከተሉት ፡ የሚገባ ፡ አካሄድ ፡ ወይም ፡

ደንብ ፡ አለ ። በዓለም ፡ ላይ ፡ የታወቁትን ፡ ዋና ፡ ዋናቹን ፡ ድርሰቶች ፡ ያነበበ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ መዝገብ ፡ ሆኖ ፡ ሊያገለግለው ፡ የሚችል ፡ ብዙ ፡ ምሳሌ ፡ ስለሚያገኝ ፡ ከዚህ ፡ ከተባለው ፡ ስሕተት ፡ ወይም ፡ ጉድለት ፡ በቀላሉ ፡ ሊድን ፡ ይችላል ። ስለዚህ ፡ ከሦስቱ ፡ መሠረታዊ ፡ ነገሮች ፡ አንድ ፡ ደራሲ ፡ በጣም ፡ ሊጠነቀቅበት ፡ የሚገባው ፡ ስለ ፡ አንደኛውና ፡ ስለ ፡ ሁለተኛው ፡ መሠረታዊ ፡ ነገሮች ፡ ነው ። ፍሬ ፡ ነገር ፡ ያለበት ፡ አሳብ ፡ በራሱ ፡ ውስጥ ፡ እያለ ፡ በተጣራና ፡ በሚያምር ፡ አነጋገር ፡ አሳቡን ፡ ለመግለጥ ፡ ችሎታ ፡ ወይም ፡ ስጦታ ፡ ከሌለው ፡ ማንኛውም ፡ ጸሓፊ ፡ ቢሆን ፡ የድርሰቱ ፡ ተግባር ፡ ሊቃናለት ፡ አይችልም ። ስለዚህ ፡ እነዚህ ፡ ባንደኛና ፡ በሁለተኛ ፡ ክፍል ፡ የተጠቀሱት ፡ ችሎታዎች ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ ለደራሲው ፡ የተሰጡ ፡ ካልሆኑ ፡ በቀር ፡ ማንኛውም ፡ የድርሰት ፡ ሥራ ፡ የተዋጣ ፡ ሊሆን ፡ አይችልም ። ይህኑንም ፡ ዝቅ ፡ ብለን ፡ በዝርዝር ፡ እንመለከተዋለን ።

አሁን ፡ ደግሞ ፡ የድርሰት ፡ ዋጋ ፡ ወይሞ ፡ ደረጃ ፡ እንዴት ፡ እንደሚከፈል ፡ እናስተውል ። አንደኛውን ፡ ከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ የያዙ ፡ በግጥም ፡ ብቻ ፡ የተጻፉ ፡ ሰፊ ፡ ድርሰቶች ፡ ናቸው ። እነሱም ፡ (épopées) ወይም ፤ (poèmes épiques) ይባላሉ ። ይህን ፡ ዐይነት ፡ ድርሰት ፡ የጻፉ ፡ ሆሜር ፡ ቪርጊል ፤ ዳንቴ ፤ ሚልተን ፡ ካሞኤንስና ፡ ለ ፡ ታስ ፡ ናቸው ። ቀጥሎ ፡ በማዕርግ ፡ ከፍተኛነት ፡ የሚመጡ ፡ በግጥም ፡ ቴአትር ፡ የጻፉ ፡ ባለቅኔዎች ፡ ናቸው ። እነሱም ፡ በግሪክ ፡ ኤሺል ፤ ኤሪፔድ ፤ ሶፎክል ፤ በፈረንሳይ ፡ ኩርኔይ ፤ ራሲን ፤ ቮልቴር ፤ ቪክቶር ፤ ሂጎ ፤ በእንግሊዝ ፡ ሼክስፒር ፤ በጀርመን ፡ ገት ፤ ሺለር ፡ ናቸው ። ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ በያይነቱ ፡ ቅኔ ፡ የጻፉ ፡ (ባለቅኔዎች) ፡ ይመጣሉ ። ከዚያም ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ መጻሕፍት ፡ የጻፉ ፡ በእንግሊዝ ፡ አገር ፡ ዲኬንስ ፤ ስኮት ፤ በፈረንሳይ ፡ ቪክቶር ፡ ሂጎ ፡ ባልዛክ ፡ አሌክሳንድር ፤ ዱማስ ፤ በመስኮብ ፡ አገር ፡ ቶልስቶይ ፤ ዶስቶዬቭስኪ ፤ ጎጎል ፤ ሌሎችም ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉ ፡ ብዙዎች ፡ ይከተላሉ ። ስለ ፡ ድርሰት ፡ ታሪክ ፡ ስንናገር ፡ በስድ ፡ ንባብ ፡ (prose) ከተጻፈ ፡ ብዙ ፡ ሺሕ ፡ ገጽ ፡ ካለው ፡ መጽሐፍ ፡ ጥቂት ፡ ገጾች ፡ ያሉት ፡ ጥሩ ፡ ግጥም ፡ እንደሚበልጥ ፡ መዘንጋት ፡ አይገባንም ። ስለዚህ ፡ ነው ፡ ባለቅኔዎች ፡ ከፍተኛውን ፡ ደረጃ ፡ ይዘው ፡ የሚገኙ ። ምክንያቱም ፡ ቅኔ ፡ ባጭር ፡ ቃል ፡ ሰፊ ፡ አሳብ ፡ ለመናገር ፡ የሚረዳ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። የአልማዝ ፡ ውበት ፡ ከወርቅ ፡ ጸዳል ፡ እንደሚበልጥ ፡ ሁሉ ፡ በምንም ፡ ዐይነት ፡ አኳኋን ፡ ቢጽፈው ፡ አንድ ፡ ዶስቶዬቭስኪ ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ አሌክሳንድር ፡ ዱማስ ፡ በሁለት ፡ መሥመሮች ፡ ላይ ፡ የሚያሰፍራቸው ፡ ቃሎች ፡ ሆሜር ፡ ወይም ፡ ሺክስፒር ፡ በሁለት ፡ መሥመሮች ፡ ላይ ፡ ካሰፈሯቸው ፡ ቃሎች ፡ ጋራ ፡ በውበትና ፡ በምስጢር ፡

ሊተካከሉ ፡ አይችሉም ። በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ መጥፎ ፡ ግጥም ፡ ከመጻፍ ፡ በጥሩ ፡ አጻጻፍ ፡ ያለግጥም ፡ መጻፍ ፡ ይሻላል ። ለድርሰት ፡ ሥራ ፡ መምህራን ፡ ሆነው ፡ የሚኖሩ ፡ ግሪኮች ፡ ናቸው ። የግሪክ ፡ ደራስያን ፡ በቴአትር ፡ በኩል ፡ የጻፏቸው ፡ ድርሰቶች ፡ እንሆ ፡ ከሁለት ፡ ሺሕ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ ከእነሱ ፡ ቀጥሎ ፡ በየዘመኑና ፡ በያገሩ ፡ ከተጻፉት ፡ ቴአትሮች ፡ ጋራ ፡ ስናስተያያቸው ፡ በንግግር ፡ ውበት ፡ በፍሬ ፡ ነገሩና ፡ በምስጢሩ ፡ በቅርጹና ፡ ባቀራረቡ ፡ በማንኛውም ፡ ረገድ ፡ ተወዳዳሪ ፡ የሌላቸው ፡ የማያረጁ ፡ መዝገቦች ፡ ሆነው ፡ ይኖራሉ ። ከግሪክ ፡ የድርሰት ፡ ታሪክ ፡ ጋራ ፡ ስማቸው ፡ የማይለያይ ፡ ሁለት ፡ ልጃገረዶች ፡ አንቲጎንና ፡ ኢፌጌኔ ፡ የሚባሉ ፡ ይገኛሉ ። ሁለቱም ፡ ልዕልቶች ፡ ናቸው ። አንቲጎን ፡ ለቤተ ፡ ሰቦቿ ፡ ያላት ፡ ፍቅር ፡ ምሳሌ ፡ ሆኖ ፡ የሚኖር ፡ ወጣት ፡ ልጃገረድ ፡ ናት ። ስለ ፡ አባቷ ፡ ስለ ፡ ኤዲፕ ፡ ፍቅር ፡ ስትል ፡ የመከራው ፡ ተካፋይ ፡ ሆና ፡ ኖረች ። ዐይኑ ፡ ጠፍቶ ፡ ዕውር ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ መሪው ፡ ነበረች ። በኋላ ፡ ደግሞ ፡ የምትወደው ፡ ወንድሟ ፡ ፖሊኒስ ፡ የሚባለው ፡ የሞት ፡ ፍርድ ፡ ተፈርዶበት ፡ ተሰቅሎ ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ እንዳገሩ ፡ ልማድ ፡ በሞት ፡ ፍርድ ፡ የተቀጣ ፡ ሰው ፡ እንዳይቀበር ፡ ሕግ ፡ ይከለክል ፡ ስለ ፡ ነበር ፡ ስለ ፡ ወንድሟ ፡ ፍቅር ፡ ይህን ፡ ሕግ ፡ ጥሳ ፡ በድብቅ ፡ ቀበረችው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ በሕጉ ፡ መሠረት ፡ በሞት ፡ ተቀጣች ። ስለዚህ ፡ አንቲጎን ፡ የራሷን ፡ ደስታ ፡ የራሷን ፡ ሰላም ፡ የራሷን ፡ ሕይወት ፡ ስለ ፡ አባቷና ፡ ስለ ፡ ወንድሟ ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ቤተ፡ ሰቧ ፡ ፍቅር ፡ ስትል ፡ መሥዋዕት ፡ ያደረገች ፡ ልዕልት ፡ ናት ።

ኢፌጌኔ ፡ የተባለችው ፡ ደግሞ ፡ ሕይወቷን ፡ ስለ ፡ አገር ፡ ፍቅር ፡ ጉዳይ ፡ መሥዋዕት ፡ ያደረገች ፡ ልዕልት ፡ ናት ። ግሪኮች ፡ የትሮያን ፡ ከተማ ፡ ሊወጉ ፡ ወደ ፡ ዘመቻ ፡ በተነሡ ፡ ጊዜ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ የነበሩትን ፡ መርከበኞቻቸውን ፡ እየገፉ ፡ የሚወስደው ፡ ነፋስ ፡ እንቢ ፡ ብሎ ፡ አገዳቸው ። ስለዚህ ፡ እንደ ፡ ዘመኑ ፡ ልማድ ፡ የአማልክቶቻቸውን ፡ አሳብ ፡ ሊያውቁ ፡ የሚችሉ ፡ ሰዎች ፡ (ካህናት) ፡ ምክንያቱን ፡ መርምረው ፡ እንዲያስረዱ ፡ በተጠየቁ ፡ ጊዜ ፡ ልዕልቲቱ ፡ ኢፌጌኔ ፡ ራሷን ፡ መሥዋዕት ፡ አድርጋ ፡ በጣዖት ፡ መቅደስ ፡ ላይ ፡ ደሟን ፡ ካላፈሰሰች ፡ የአማልክቶቹ ፡ ቍጣ ፡ እንደማይመለስ ፡ ላባቷ ፡ ለንጉሥ ፡ አጋመምኖን ፡ ገለጡለት ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ኢፌጌኔ ፡ መሥዋዕት ፡ ሆነች ። የእነዚህ ፡ የሁለት ፡ ልዕልቶች ፡ ታሪክ ፡ በግሪክ ፡ ድርሰት ፡ ውስጥ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ቦታ ፡ ተሰጥቶት ፡ ይኖራል ። ኤሺል ፤ ኤሪፒድ ፤ ሶፎክል ፤ እነዚህ ፡ ሦስቱ ፡ ደራስያን ፡ የእነዚህን ፡ ልዕልቶች ፡ ታሪክ ፡ በቴአትር ፡ ሠርተው ፡ አቅርበ

ውታል ። ከእነሱ ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ የአውሮፓ ፡ ደራስያን ፡ ሮትሩ ፤ ገት ፤ እኑይ ፤ የግሪኮችን ፡ ድርሰቶች ፡ መዝገብ ፡ አድርገው ፡ በመቅዳትና ፡ በመገልበጥ ፡ ሠርተውታል ። ከግሪኮች ፡ ደራስያን ፡ ላይ ፡ መቅዳትና ፡ መገልበጥ ፡ እንደ ፡ ነውር ፡ መቈጠሩ ፡ ቀርቶ ፡ የሚያኰራና ፡ የሚያስመካ ፡ ተግባር ፡ ሆኖ ፡ እንደሚቈጠር ፡ ማወቅ ፡ ይገባናል ። ተማሪ ፡ ከመምህሩ ፡ ላይ ፡ ቢቀዳ ፡ ምን ፡ ያሳፍራል ። እንግዲህ ፡ የግሪክ ፡ ደራስያን ፡ በዓለም ፡ ደራስያን ፡ ሁሉ ፡ ዘንድ ፡ ዘለዓለም ፡ የሚከበሩ ፡ መምህራን ፡ ናቸው ።

በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ ማለት ፡ የድርሰት ፡ ሥራ ፡ ባውሮፓ ፡ የገነነ ፡ ከመሆኑ ፡ በፊት ፡ አንድ ፡ ደራሲ ፡ የተተበተበና ፡ የተወሳሰበ ፡ ጨለማ ፡ የሆነ ፡ ድርሰት ፡ በግጥምም ፡ ሆነ ፡ በስድ ፡ ንባብ ፡ ማለት ፡ በ(ፕሮዝ) ፡ ሲጽፍ ፡ በውስጡ ፡ ያለው ፡ የተሸፈነ ፡ አሳብ ፡ ምን ፡ ይሆን? እየተባለ ፡ በያንዳንዱ ፡ ቃል ፡ ውስጥ ፡ ምስጢሩን ፡ በመፈለግና ፡ በማተት ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ ሲጨነቅበት ፡ መመልከትን ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ሙያ ፡ አድርጎ ፡ ደራሲው ፡ ይመካበት ፡ ነበር ፤ ሰዎችም ፡ በዚሁ ፡ ያደንቁታል ። አሁን ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ደራሲ ፡ ዋጋው ፡ የሚታወቀው ፡ አሳቡና ፡ ንግግሩ ፡ የተጣራና ፡ የተገለጠ ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ መሆኑ ፡ ታውቋል ። ደራሲ ፡ የሚመሰገነው ፡ ደስ ፡ የሚያሰኘውን ፡ አሳብ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የሆነውን ፡ ፍሬ ፡ ያለውን ፡ አሳብ ፡ ደስ ፡ በሚያሰኝ ፡ ንግግር ፡ ሲገልጠው ፡ ብቻ ፡ ነው ።

ለምሳሌ ፤ ሼክስፒርን ፡ ወይም ፡ ገትን ፡ ስናነባቸው ፡ ውብ ፡ የሆነውን ፡ አሳብና ፡ አስተያየት ፡ በማይጠገብ ፡ ውብ ፡ በሆነ ፡ ንግግር ፡ ይገልጡልናል ፤ እኛም ፡ የምናደንቃቸውና ፡ የምናከብራቸው ፡ ድርሰታቸው ፡ የውበት ፡ ገበያ ፡ ሆኖ ፡ ስለምናገኘው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ እንቆቅልሽ ፡ ፍቱኝ ፤ ተርጉሙኝ ፡ የሚል ፡ አሳብ ፡ ስለሚያቀርቡልን ፡ አይደለም ። ሌሎች ፡ ሰዎች ፡ ተራ ፡ ነገር ፡ አድርገው ፡ በየቀኑ ፡ የሚናገሩትን ፡ ነገር ፡ እነሱ ፡ ውብ ፡ የሆነ ፡ መልክ ፡ ሰጥተው ፡ ያሳዩናል ። ባለሙያ ፡ የሆነ ፡ ሐውልት ፡ የሚቀርጽ ፡ አርቲስት ፡ ከድንጋይ ፡ ውስጥ ፡ የሚያምር ፡ መልክ ፡ ቀርጾ ፡ እንደሚያወጣ ፡ ሁሉ ፡ እነሱም ፡ እንደዚሁ ፡ ለተራው ፡ ነገር ፡ ታይቶ ፡ ተሰምቶ ፡ የማይጠገብ ፡ ውብ ፡ የሆነ ፡ መልክ ፡ ይሰጡታል ። ተሸፍኖ ፡ የሚኖር ፡ ነገር ፡ ምን ፡ ዋጋ ፡ አለው ? ለምሳሌ ፡ አልማዝ ፡ በጨለማ ፡ እንደሚያብረቀርቅ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ አልማዝ ፡ እንኳ ፡ ውብቱ ፡ በሙሉ ፡ የሚገለጠው ፡ በብርሃን ፡ ሲታይ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ድርሰት ፡ እንቆቅልሽ ፡ አይደለም ። ግልጥነት ፡ የሌለው ፡ ድርሰት ፡ ሁሉ ፡ ሊያምር ፡ አይችልም ። የተሸፈነ ፡ አጻጻፍም ፡ መራቀቅን ፡ ማሳየቱ፡ ቀርቶ ፡ ያሳብን ፡ አንካሳነትና ፡ ዝብርቅርቅነት ፡ ያመለክታል ። ግልጥ ፡

ሆኖ ፡ የተጣራ ፡ አጻጻፍ ፡ ግን ፡ ያሳብን ፡ ብሩህነት ፡ ያስረዳል ። ለዚሁም ፡ ቡዋሎ ፡ የተባለው ፡ ደራሲ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ባለው ፡ ቃል ፡ ተናግሮታል።

Ce que l'on conçoit bien s'énonce clairement
Et les mots pour le dire arrivent aisément.

በመልካም ፡ ያሰቡት ፡ በርቶ ፡ ይገለጣል ፡
አስፈላጊው ፡ ቃልም ፡ በቀላል ፡ ይመጣል ።

አንድ ፡ ትልቅ ፡ ደራሲ ፡ ዋጋው ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ መሆኑን ፡ የሚገልጥለት ፡ ዋናው ፡ ነገር ፡ ድርሰቱ ፡ በሌላ ፡ ቋንቋ ፡ ሲተረጐም ፡ በሚሰጠው ፡ ተሰሚ ነት ፡ መጠን ፡ ነው ። ታላላቅ ፡ ድርሰቶች ፡ ሁሉ ፡ ለምሳሌ ፡ መጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ የሆሜር ፡ የዳንቴ ፤ የሼክስፒር ፡ ድርሰቶች ፡ በማንኛውም ፡ ቋንቋ ፡ ሲተረጐሙ ፡ ምስጢሩም ፡ ሆነ ፡ ውበቱ ፡ መቶ ፡ በመቶ ፡ ባይሆን ፡ እንኳ ፡ በቂ ፡ በሆነ ፡ አኳኋን ፡ ተገልጦ ፡ ይሰማል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ማንኛውም ፡ ድርሰት ፡ ቢሆን ፡ በተጻፈበት ፡ ባገሩ ፡ ቋንቋ ፡ የሚሰጠውን ፡ ያክል ፡ ሲተ ረጐም ፡ ላንባቢው ፡ ስሜት ፡ እንደማይሰጠው ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ። ለም ሳሌ ፤ ውብ ፡ የሆኑ ፡ አንዳንድ ፡ የአማርኛ ፡ ግጥሞች ፡ ወስደን ፡ በእንግ ሊዝኛ ፡ ወይም ፡ በፈረንሳይኛ ፡ ተርጉመን ፡ ብንሞክረው ፡ በመቶ ፡ ዘጠ ናው ፡ በሚስጢርም ፡ ሆነ ፡ በውበት ፡ አጉድሎ ፡ እናገኘዋለን ። ሆኖም ፡ ታላላቅ ፡ ደራስያን ፡ የጻፏቸው ፡ መጻሕፍት ፡ ሁሉ ፡ ጥሩ ፡ ተርጓሚ ፡ ካገኙ ፡ ምንም ፡ ያክል ፡ አያጐድሉም ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ። በመጥፎ ፡ ተርጓሚ ፡ ምክንያት ፡ ብዙ ፡ የተተረጐሙ ፡ ድርሰቶች ፡ ይበላሻሉ ። ለም ሳሌ ፤ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ የሼክስፒርንና ፡ የገትን ፡ ድርሰቶች ፡ በሚገባ ፡ በፈረንሳይኛ ፡ ሊተረጉም ፡ የቻለ ፡ ደኅና ፡ ተርጓሚ ፡ አለመገኘቱ ፡ ይነገ ራል ። በትርጉም ፡ በኩል ፡ በጣም ፡ የሚያስቸግሩ ፡ በግጥም ፡ የተጻፉት ፡ ድርሰቶች ፡ ናቸው ። በስድ ፡ ንባብ ፡ የተጻፉትን ፡ ድርሰቶች ፡ ግን ፡ በሁ ለቱም ፡ ቋንቋ ፡ በቂ ፡ ችሎታ ፡ ያለው ፡ ተርጓሚ ፡ በሚገባ ፡ ሊተረጉማ ቸው ፡ ይችላል ።

በሰው ፡ ስሜት ፡ ላይ ፡ ስለሚፈጥረው ፡ ሁኔታ ፡ የደራስያን ፡ ሙያ ፡ ሁለት ፡ ዐይነት ፡ ባሕርይ ፡ አለው ። አንዳንዶቹ ፡ አጻጻፋቸው ፡ ስሜታች ንን ፡ ይቀሰቅሰዋል ፤ መንፈሳችንን ፡ ያግለዋል ፤ እንደ ፡ ዐረቄም ፡ ያሰክ ረናል ። መጽሐፉን ፡ ካጠፍነው ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ አናስታውሰውም ፤ በቶሎ ፡ እንረሳዋለን ። አንዳንዶቹ ፡ ደግሞ ፡ የሚማርከን ፡ የንግግራቸው ፡ ውበት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ በሚያምር ፡ ንግግር ፡ የተጐናጸፈ ፡ አድር

ገው ፡ የሚያቀርቡልን ፡ አሳብ ፡ በአንጐላችን ፡ ውስጥ ፡ ጠልቆ ፡ ይገባል ፤ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ከመንፈሳችን ፡ ውስጥ ፡ አይሰፋም ፤ እንቅልፍና ፡ ዕረፍት ፡ ይነሣናል ፤ ዘለዓለም ፡ አዲስ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ፤ ትንባኾ ፡ እንደሚጐ ርስ ፡ ሰው ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ባንጐላችን ፡ ውስጥ ፡ ተቀምጦ ፡ ስናኝከው ፡ እንኖራለን ። ኒች ፡ ሲናገር ፡ ናፖሊዎን ፤ ዶስቶዬብስኪ ፤ ኤመርሰን ፤ መ ምህር ፡ ኤካርት ፡ ከተናገሯቸው ፡ ንግግሮች ፡ መካከል ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ሳልረሳቸውና ፡ ሳያረጁብኝ ፡ በመንፈሴ ፡ ውስጥ ፡ ዕድሜዬን ፡ ሙሉ ፡ ካሳ ቤ ፡ ሳለያቸው ፡ የሚኖሩ ፡ ቃሎች ፡ እሉ ፡ ብሏል ። እሱም ፡ ራሱ ፡ ኒች ፡ በደራሲነቱ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ስጦታ ፡ አለው ። ሌሎች ፡ ደራስያን ፡ ከጻ ፉት ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ መጽሐፍ ፡ ይልቅ ፡ እሱ ፡ በሦስትና ፡ ባራት ፡ መሥ መሮች ፡ የተናገራቸው ፡ አጭር ፡ ቃሎች ፡ ይበልጣሉ ። ምስጢራቸውና ፡ ፍሬ ፡ ነገራቸው ፡ በጣም ፡ የጠለቀ ፤ አገላለጡም ፡ የጠራ ፤ የበራ ፤ ከመ ሆኑ ፡ የተነሣ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ዕድሜውን ፡ ሙሉ ፡ እየተመገባቸው ፡ ሊኖር ፡ ይችላል ። የኒች ፡ ቃሎች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የተጻፉት ፡ በስድ ፡ ንባብ ፡ ቢሆን ፡ በውበታቸው ፡ ከቅኔ ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ ሆነው ፡ ይቄ ጠራሉ ። ድርሰትና ፡ ሥነ ፡ ጥበባት ፡ የማይለያዩ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ አሁን ፡ ስለ፡ ሥነ ፡ ጥበብ ፡ ጥቂት ፡ እንናገራለን ።

ሥነ ፡ ጥበባት ።

የሥነ ፡ ጥበብ ፡ ባሕርይ ፡ በሙዚቃ ፡ በድርሰት ፤ በተለይም ፡ በቅኔ ፤ በሐውልት ፡ ቅርጽ ፤ እነዚህን ፡ በመሰሉት ፡ ይገለጣል ። የሥነ ፡ ጥበባት ፡ ባሕርይ ፡ ምንድነው ? ለምንስ ፡ ይጠቅማል ? ሰው ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የተፈጠረው ፡ ለምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ስንመረምር ፡ ለእነዚህ ፡ ጥያቄዎች ፡ መልሱን ፡ እናገኘዋለን ። አንድ ፡ ሰው ፡ መልካም ፡ ምግብ ፡ በልቶ ፤ መልካም ፡ መጠጥ ፡ ጠጥቶ ፤ መልካም ፡ ልብስ ፡ ለብሶ ፤ በመልካም ፡ ቤት ፡ ኖሮ ፡ ለምቾት ፡ የሚሆኑትን ፡ ነገሮች ፡ ካገኘ ፡ በኋላ ፡ የሕይወቱ ፡ ዐላማ ፡ በእነዚህ ፡ ነገሮች ፡ ብቻ ፡ ከተፈጸመ ፡ በሥጋዊ ፡ ባሕርይ ፡ ብቻ ፡ ተወስኗል ፡ ያስኛል ። ይህም ፡ ከእንስሳነት ፡ ምንም ፡ ያኽል ፡ የተራራቀ ፡ ሆኖ ፡ አይገኝም ። ደስታ ፡ ብለን ፡ የምንጠራው ፡ ሥጋዊ ፡ ደስታን ፡ ከሆነ ፡ የሚበላው ፡ ባቄላ ፡ የቀረበለት ፡ በሬ ፡ ደስታን ፡ አግኝቷል ፡ ማለት ፡ ነዋ ! ሲል ፡ ሄራክሊት ፡ የተባለው ፡ ፈላስፋ ፡ ተናግሯል ። ነገር ፡ ግን ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ የሠለጠኑ ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ከእነዚህ ፡ ሥጋዊን ፡ ባሕርይ ፡ ከሚመለከቱት ፡ ፍላጎቶች ፡ በላይ ፡ የሆነ ፡ ሥነ ፡ ጥበባትን ፡ የሚያስወድድ ፡ ስሜት ፡ እንደ ፡ ነበራቸውና ፡ አሁንም ፡ እንዳላቸው ፡ ታውቋል ። ለዚሁም ፡ አንድ ፡ ምሳሌ ፡ እንጠቅሳለን ። በገዳም ፡ አንድ ፡ መነኩሴ ፡ ነበር ፡ ይባላል ። እሱም ፡ እውነት ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ አለች ፡ ወይ ? የሚል ፡ ወደ ፡ ጥርጣሬ ፡ ያዘነበለ ፡ ስሜት ፡ አድሮበት ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ በመንፈሱ ፡ ውስጥ ፡ እየመጣበት ፡ ሲያስጨንቀው ፡ ይኖር ፡ ነበር ። አንድ ፡ ቀን ፡ ዕንጨት ፡ ለመቍረጥ ፡ ከገዳሙ ፡ ራቅ ፡ ብሎ ፡ ከሚገኝ ፡ ካንድ ፡ ጫካ ፡ ሄዶ ፡ እዚያ ፡ ዕንጨት ፡ ሲቈርጥ ፡ በድንገት ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ ተገለጠችለትና ፡ ድንቅ ፡ የሆነ ፡ የሙዚቃ ፡ ድምፅ ፡ ሰማ ። ይህቺውም ፡ የሙዚቃ ፡ ድምፅ ፡ አንዲት ፡ ሰጐንድ ፡ ያኽል ፡ ቄይታ ፡ ተሰወረችበት ። እሱም ፡ መንግሥተ ፡ ሰማይን ፡ ላንድ ፡ አፍታ ፡ ቢሆንም ፡ በዐይኑ ፡ አይቶ ፡ በመደሰቱ ፡ ከልቡ ፡ የነበረውን ፡ ጥርጣሬ ፡ ፍቆለት ፡ ዕንጨቱን ፡ ተሸክሞ ፡ ወደ ፡ ገዳሙ ፡ ተመለሰ ። ነገር ፡ ግን ፡ እገዳሙ ፡ በደረሰ ፡ ጊዜ ፡ የሚያውቃቸውን ፡ መነኰሳትና ፡ ተማሪዎች ፡ በማግኘት ፡ ፈንታ ፡ ጨርሶ ፡ የማያውቃቸው ፡ ሰዎች ፡ ገብተውበት ፡ አገኘ ። እነሱም ፡ አንተ ፡ ማነኽ? ከወዴትስ ፡ መጣኽ? ብለው ፡ ጠየቁት ። ታሪኩን ፡ በነገራቸው ፡ ጊዜ ፡ መዝገብ ፡ ቢያገላብጡ ፡ አንድ ፡ መነኩሴ ፡ ዕንጨት ፡ ሊቈርጥ ፡ ሄዶ ፡ አውሬ ፡ ስለ ፡ በላው ፡ እንደ ፡ ወጣ ፡ ቀርቷል ፡ የሚል ፡

ማስታወሻ ፡ ተጽፎ ፡ አገኙ ። ዘመኑን ፡ ቢቈጥሩት ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ዓመታ
ት ፡ ሆኖታል ። በመንግሥተ ፡ ሰማይ ፡ ከሚገኙት ፡ ደስታዎች ፡ ዋናው ፡
ካህናተ ፡ ሰማይ ፡ የሆኑት ፡ እነ ፡ ኪሩቤል ፡ ከነሰራዊታቸው ፡ ቃል ፡ በማ
ይገኝለት ፡ በሚያምር ፡ ዜማ ፡ እግዚአብሔርን ፡ ሲያመሰግኑ ፡ መስማት ፡
መሆኑን ፡ እናውቃለን ። ለዚህ ፡ መነኩሴ ፡ አንድ ፡ ሰዓንድ ፡ የመሰለችው ፡
ጊዜ ፡ የመከራና ፡ ያሣር ፡ ዓለም ፡ በሆነችው ፡ በምድራዊ ፡ ሕይወት ፡ መቶ ፡ ዓ
መት ፡ ሆና ፡ ተቈጥራለች ። በሰማይ ፡ ቤት ፡ ባለው ፡ ደስታ ፡ ግን ፡ አንድ ፡
ሰኩንድ ፡ ነች ። ረዥሙን ፡ ዘመን ፡ አጭር ፡ ጊዜ ፡ አድርጋ ፡ ለመነኩሴው ፡
እንዲሰማው ፡ ያደረገችለት ፡ ውብ ፡ የሆነችው ፡ ሙዚቃ ፡ ናት ። በሥዕል ፡
በኩልም ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። አንድ ፡ ፈላስፋ ፡ ሲናገር ፡ በምድር ፡ ላይ ፡
ያሉት ፡ ውበቶች ፡ ሁሉ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መልክ ፡ የሚያሳዩን ፡ ሥሥ ፡
መጋረጃዎች ፡ ናቸው ፡ ብሏል ። በቀለም ፡ የደመቀችው ፡ የንጋትና ፡ የም
ሽት ፡ ፀሓይ ፡ በለምለም ፡ ዕፀዋትና ፡ አበቦች ፡ የተኩላችውና ፡ የተሸለ
መችው ፡ በተራራና ፡ በሸለቆ ፤ በወንዝና ፡ በሜዳ ፡ አምራ ፡ የተቀረጸችው ፡
መሬት ፤ እንደዚሁም ፡ የተራሮችና ፡ የውቅያኖስ ፤ የነጐድጓድና ፡ የባሕር ፡
ሞገድ ፤ የሚያቀርቡልን ፡ ልዕልና ፡ ያለበት ፡ ግርማና ፡ ሞገስ ፡ የእግዚ
አብሔርን ፡ ትልቅነት ፡ የሚገልጡልን ፡ ነገሮች ፡ ናቸው ። አንድ ፡ ሥዕል ፡
ሠዓሊ ፡ ከሥነ ፡ ፍጥረት ፡ ያገኘውን ፡ እንደነዚህ ፡ ያሉትን ፡ ውበቶች ፡
ሠርቶ ፡ ሲያሳየን ፡ ስሜታችን ፡ በደስታ ፡ ይረካል ። እግዚአብሔር ፡ ሰውን ፡
በመልካችን ፡ እንፍጠር ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ ሥዕል ፡
ሠዓሊ ፡ ደግሞ ፡ የሥነ ፡ ፍጥረትን ፡ ውበት ፡ በሰሌዳው ፡ ላይ ፡ የሚያሰፍ
ርልን ፡ አምላክን ፡ መስለን ፡ የፈጣሪነትን ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ እንሞክር ፡
ለማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ እሱ ፡ በፈጠራቸው ፡ ውበቶች ፡ አማካይነት ፡
እግዚአብሔርን ፡ እንደ ፡ ማመስገንና ፡ እንደ ፡ መወደስ ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠ
ራል ። በሙዚቃ ፤ በድርሰትና ፡ በሐውልት ፡ ቅርጽ ፡ በኩል ፡ የሚደክሙ ፡
ሰዎች ፡ (አርቲስቶች) ፡ ካንጐላቸው ፡ ፈጥረው ፡ አንድ ፡ ሥራ ፡ ሲያበረ
ክቱ ፡ የሚፈጽሙት ፡ ተግባር ፡ ይህንኑ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ እነዚህን ፡ ለመ
ሰሉ ፡ ነገሮች ፡ የሚሰጣቸው ፡ ዋጋ ፡ ከሁሉም ፡ ይበልጣል ። በሥነ ፡ ጥበ
ባት ፡ በኩል ፡ ዐቢይ ፡ ሥራዎች ፡ (chefs-d'œuvre) የፈጸሙት ፡ አርቲስቶች ፡
በጣም ፡ ጥቂቶች ፡ ናቸው ። ከእነዚህ ፡ ጥበቦች ፡ የሚገኘው ፡ ደስታ ፡ ለ
ሰው ፡ ልጅ ፡ ለተከበረው ፡ ሥነ ፡ ፍጥረቱ ፡ ተገቢ ፡ የሆነ ፡ የመጨረሻው ፡
ፍሥሐ ፡ እንደመሆኑ ፡ መጠን ፡ በቀላል ፡ የሚገኙ ፡ ጥበቦች ፡ አይደሉም ።
ሰውም ፡ ከእነሱ ፡ የሚመነጨውን ፡ ደስታ ፡ በሙሉ ፡ ሊደርስበት ፡ የሚ
ችለው ፡ ስሜቱ ፡ በጣም ፡ የተራቀቀ ፡ ሲሆን ፡ ነው ። ለእነዚህም ፡ ጥበ
ቦች ፡ መሪ ፡ ሆኖ ፡ የሚገኝ ፡ ድርሰት ፡ ነው ። ድርሰት ፡ ሲባል ፡ በጽሑፍ ፡
የሚገለጥ ፡ ውብ ፡ የሆነ ፡ ሥራ ፡ ነው ። ድርሰት ፡ ሁሉን ፡ ጠቅልሎ ፡

ይይዛል ። በጠቅላላው ፤ ለኑሯችን ፡ ብርሃን ፡ እየሰጠን ፡ የሚመራን ፡ ድ
ርሰት ፡ ነው ። ሙዚቃና ፡ ሥዕል ፡ ባንድ ፡ ነገር ፡ ከድርሰት ፡ ይበልጣሉ ፡
ለማለት ፡ ይቻላል ። ይኸውም ፡ ድርሰትን ፡ አንብቦ ፡ ለመጠቀም ፡ ትም
ህርት ፡ አስፈላጊ ፡ ሲሆን ፡ የሙዚቃና ፡ የሥዕል ፡ ውበት ፡ ግን ፡ ለማንኛ
ውም ፡ መሀይምን ፡ ለሆነ ፡ ሰው ፡ ሊገለጡለት ፡ ይችላሉ ። ይሁን ፡ እንጂ ፡
መሠረቱ ፡ ድርሰት ፡ ነው ። ድርሰት ፡ ሁሉንም ፡ ጠቅልሎ ፡ በመያዝ ፡
ሕይወት ፡ አግኝቶ ፡ እንዲኖር ፡ እያደረገ ፡ መሪያቸው ፡ ሆኖ ፡ ይኖራል ።
ለምሳሌ ፤ ኦሪትና ፡ ወንጌል ፡ ለሙዚቃም ፡ ሆነ ፡ ለሥዕል ፡ የልዩ ፡ ልዩ ፡
አርእስቶች ፡ ምንጭ ፡ ናቸው ። ከቫቲካን ፡ ሄደን ፡ ያየን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡
እነ ፡ ሚኬላንጀሎ ፤ ራፋኤልና ፡ ሌዎናርድ ፡ ደቢንቺ ፡ ተወዳዳሪ ፡ የሌ
ላቸውን ፡ ሥዕሎች ፡ ሲሠሩ ፡ አርእስቱን ፡ የቀዱት ፡ ከኦሪትና ፡ ከወን
ጌል ፡ ነው ። እንደዚሁም ፡ እነ ፡ ሹበርት ፤ ሞዛር ፤ ቢቶቨን ፤ ባክ ፤ ባግ
ነር ፤ የደረሷቸው ፡ የሙዚቃ ፡ ድርሰቶች ፡ አርእስቶቹ ፡ የመጡት ፡ ከክርስ
ቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ድርሰት ፡ የሥነ ፡ ጥበባት ፡ ምንጭ ፤
የአእምሮ ፡ ብርሃን ፤ የኅሊና ፡ መሪ ፤ በጠቅላላው ፡ የሰውን ፡ መንፈስ ፡ እየ
መገበ ፡ የሚያጐለምስ ፡ የተከበረ ፡ መና ፡ ነው ።

የዓለም ፡ ውበት ፡ ሁሉ ፡ ያልፋል ። የቀኑን ፡ ብርሃን ፡ የሌሊቱ ፡
ጨለማ ፡ ይደመስሰዋል ። በጋን ፡ ክረምት ፡ ይሸረዋል ። የሰውን ፡ ቍንዥና ፡
ምት ፡ ያጠፋዋል ። ሰዎች ፡ በጠባያቸው ፡ ትልቅነት ፡ የፈጸሟቸው ፡
ክብር ፡ ያላቸው ፡ መልካም ፡ ሥራዎች ፡ ይረሳሉ ። ሐውልት ፡ የሚቀርጽ ፡
ሠዓሊ ፡ ደራሲና ፡ ሙዚቀኛ ፡ እነዚህ ፡ አርቲስቶች ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠ
ራናቸው ፡ ውበቶች ፡ ጨርሰው ፡ እንዳይጠፉና ፡ መታሰቢያቸው ፡ ከኛ ፡
ጋራ ፡ እንዲኖር ፡ ያደርጉልናል ።

በብረትም ፡ ሆነ ፡ በድንጋይ ፡ በዕንጨትም ፡ ሆነ ፡ በጨርቅ ፡ ላይ ፡ የሚ
ሠሩ ፡ የጌጥ ፡ ቅርጾች ፤ የሕንጻ ፡ ውበት ፡ አርሺቴክቱር ፤ ሙዚቃና ፡
ዜፈን ፤ ቅኔና ፡ በጠቅላላው ፡ ድርሰት ፤ ሰው ፡ በእጁ ፡ የሚሠራውና ፡ ከመ
ንፈሱም ፡ የሚያፈልቀው ፡ ጥበብ ፡ ሁሉ ፡ በሥነ ፡ ጥበባት ፡ መደብ ፡
ውስጥ ፡ ይገባል ። እነዚህን ፡ ጥበባት ፡ የሚፈጽሙ ፡ ሰዎችም ፡ አርቲስ
ቶች ፡ ይባላሉ ። አውሮፓውያን ፡ (አርትስ ፡ Arts) የሚሉትን ፡ ቃል ፡
ነው ፡ እኛ ፡ ሥነ ፡ ጥበባት ፡ ብለን ፡ የተረጐምነው ።

የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ በሥነ ፡ ጥበባት ፡ ማለት ፡ በአርቲስትነት ፡
የተፈጥሮ ፡ ዝንባሌ ፡ ያለው ፡ ሆኖ ፡ ይታያል ። ይህ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ በጣም ፡
አድርጎ ፡ የሚያሳዝነው ፡ ያውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ መቀበል ፡ ከጀመርን ፡
ወዲህ ፡ ሥልጣኔ ፡ ማለት ፡ ሕክምና ፡ መሐንዲስነት ፤ ቴክኒክ ፤ ሳይንስ ፡

እነዚህ ፡ ዕውቀቶች ፡ ብቻ ፡ ናቸው ፡ የማለት ፡ አሳብ ፡ አድሮብን ፡ መታ
የቱ ፡ ነው ። ታላላቅ ፡ ፈላስፎችና ፡ ደራስያን ፡ ከእነዚህ ፡ ዕውቀቶች ፡
ሁሉ ፡ በላይ ፡ የሚያደርጉት ፡ ሥነ ፡ ጥበባት ፡ መሆኑን ፡ አላስታወስንም ።
ሾፐንሃወር ፤ ኒች ፡ ሄጌል ፡ የቀሩትም ፡ ስንቱ ፡ ፈላስፎችና ፡ ሊቃውንት ፡
በድርሰታቸው ፡ ውስጥ ፡ ለሥነ ፡ ጥበባት ፡ ከፍተኛውን ፡ ቦታ ፡ እየሰጡ ፡
እነዚህ ፡ የጥበብ ፡ ሙያዎች ፡ እየተኰተኰቱ ፤ እየተስፋፉ ፤ እያደጉና ፡
እየተራቀቁ ፡ የሚሄዱበትን ፡ መንገድ ፡ መፈለግ ፡ የሥልጣኔ ፡ ዋናው ፡
ትርጉም ፡ መሆኑን ፡ የገለጡልን ፡ መሆናቸውን ፡ አልተገነዘብነውም ።
ማቴሪያሊስም ፡ የገነነው ፡ በምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ውስጥ ፡ ነው ፡ ብለን ፡
ስናስብ ፡ ከእነሱ ፡ የበለጠ ፡ ማቴሪያሊስምነት ፡ በኛ ፡ ላይ ፡ እንዳረፈብን ፡
አልተሰማንም ። ከለማበት ፡ የተጋባበት ፡ እንደሚባለው ፡ ሁሉ ።

ለምሳሌ ፡ ኒች ፡ ስለ ፡ ሶክራት ፡ ሲናገር ፡ ሶክራት ፡ የቅኔና ፡ የቴአ
ትር ፡ ጥቅሙ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ አይገባውም ፡ ነበር ። ፕላቶን ፡ ባለቅኔ ፡
ለመሆን ፡ ሲችል ፡ የሶክራትን ፡ አሳብ ፡ ተቀብሎ ፡ ባለቅኔነቱን ፡ ትቶ ፡
ፈላስፋ ፡ ብቻ ፡ ሆኖ ፡ ቀረ ። ስለዚህ ፡ ሶክራት ፡ (የአርት) ፡ የሥነ ፡ ጥበብ ፡
ጠላት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በመርዝ ፡ እንዲሞት ፡ የተፈረደበት ፡ ፍርድ ፡ በሚገባ ፡
ነው ፡ ሲል ፡ ይወቅሠዋል ። ይህም ፡ ቅኔ ፡ በቀሩት ፡ ጥበባት ፡ መካከል ፡
እንዴት ፡ ያለ ፡ ስፍራ ፡ እንደሚሰጣት ፡ ይገልጥልናል ። ኢትዮጵያ ፡ በሥ
ዕል ፤ በዜማ ፤ በሙዚቃ ፤ በዘፈንና ፡ በቅርጽ ፡ ከፍ ፡ ካለ ፡ ደረጃ ፡ ደርሳ
ለች ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ በፓሪስ ፡ ከተማ ፡ ሳለሁ ፡ ጃፓኖች ፡ በሥነ ፡ ጥበባት ፡
በኩል ፡ ያላቸውን ፡ ሙያ ፡ ላውሮፓውያን ፡ ለማሳወቅ ፡ ከፈረንሳይ ፡
መንግሥት ፡ ጋራ ፡ ስምምነት ፡ አድርገው ፡ ቴአትር ፡ ማሪኒ ፡ የሚባለ
ውን ፡ ስሙ ፡ የታወቀ ፡ የቴአትር ፡ ሕንጻ ፡ ተከራይተው ፡ ዘፋኞቻቸውን ፡
አስመጥተው ፡ ጨዋታ ፡ ያሳዩ ፡ ነበር ። በሚያሳዩት ፡ ጨዋታ ፡ ውስጥ ፡
የጀግንነት ፡ ጨዋታ ፡ በሰፊው ፡ ከፕሮግራሙ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ የአንበሳ ፡
ዳንስ ፤ የጀግና ፡ ዘፈን ፡ እያሉ ፡ የሚያሳዩት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገር ፡ ነበር ።
ነገር ፡ ግን ፡ ዘፈኑ ፡ የቀዘቀዘ ፡ ዳንሱም ፡ የተዳከመ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡
ከጃፓኖቹ ፡ አርቲስቶች ፡ መካከል ፡ አንዳንዶቹ ፡ ሙዚቃ ፡ እየመቱ ፡ እነ
ሱው ፡ ራሳቸው ፡ እንቅልፍ ፡ ሲወስዳቸው ፡ ተመልክተናል ። እኔም ፡ በ
ዚያ ፡ ጊዜ ፡ ያገራችን ፡ አርቲስቶች ፡ ትዝ ፡ አሉኝ ። ባገራችን ፡ በመሸ
ለል ፤ በማቅራራትና ፡ የሰንጎን ፡ ዘፈን ፡ በመዝፈን ፡ ያሉን ፡ ተጫዋ
ኞች ፡ (አርቲስቶች) ፡ ያላቸው ፡ ወኒ ፡ እንደ ፡ እሳት ፡ የሚፋጅ ፡ ከመሆኑ ፡
የተነሣ ፡ ከማሲንቋቸው ፤ ካንደበታቸውና ፡ ከመላ ፡ ሰውነታቸው ፡ የሚ
ወጣው ፡ ግለት ፡ እንኳንስ ፡ ሰብአዊ ፡ ስሜት ፡ ያላቸውን ፡ ተመልካቾች ፡
ይቅርና ፡ በዙሪያቸው ፡ ያለውን ፡ በድን ፡ አካል ፡ የሆነ ፡ ዕንጨቱን ፡

ድንጋዩን ፤ ወንበሩንና ፡ የቤቱን ፡ ግድግዳ ፡ ነፍስ ፡ ዘርቶበት ፡ ያንቀሳ
ቅሰዋል ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ እስከ ፡ ጠላት ፡ ወረራ ፡ ዘመን ፡ የነበረው ፡
የሥነ ፡ ጥበባችን ፡ መግለጫ ፡ ከጠላት ፡ ወዲህ ፡ እየሞተ ፡ በመሄድ ፡ ላይ ፡
ነው ። ዛሬ ፡ በየቦታውና ፡ በጠቅላላው ፡ ባዲስ ፡ አበባ ፡ የሚገኙትን ፡ ተጫዋ
ኞች ፡ ሲመለከት ፡ ጨዋታቸው ፡ መናኛ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ የጉዳዩ ፡ ቁም ፡
ነገረኛነት ፡ የሚገባው ፡ ሰው ፡ በልቡ ፡ ውስጥ ፡ ያለው ፡ የአርት ፡ ፍቅር ፡
ታንቆ ፡ ሲሞት ፡ ይሰማዋል ። ይህ ፡ የሆነበት ፡ ምክንያት ፡ ብዙ ፡ ነው ።
ከሁሉ ፡ ነገር ፡ አስቀድሞ ፡ ለዘፈንና ፡ ለሙዚቃ ፡ ስጠታ ፡ ያላቸው ፡ ሰዎች ፡
ትልቅ ፡ ሙያ ፡ መሆኑን ፡ ዘንግተውት ፡ የተናቀ ፡ ነገር ፡ እየመሰላቸው ፡
ያፍሩበታል ። በሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ ዘፋኞች ፤ ሙዚቀኞች ፤ በጠቅላላው ፡
ተጫዋቾች ፡ የቴን ፡ ያኽል ፡ እንደሚከበሩ ፡ አያስቡትም ። በገና ፤ ዋሽንት ፤
ማሲንቆ ፤ ክራር ፡ የሚጫወቱት ፡ ሰዎች ፡ በሙያቸው ፡ እየተራቀቁና ፡
እያደጉ ፡ ካልሄዱ ፡ ሲኒማ ፡ ለመሥራት ፡ ቴአትር ፡ ለማስፋፋት ፤ ኦፔራ ፡
ለማቋቋም ፡ እንደማንችል ፡ አላሰብነውም ። አሁን ፡ ሌሎች ፡ ሕዝቦች ፡
ለራሳቸው ፡ የሠሩትን ፡ ሲኒማ ፡ እናያለን ፤ የባዕድ ፡ ሕዝብ ፡ ዘፋኞች ፡ የሚ
ዘፍኑባቸውን ፡ ዲስኮች ፡ እንገዛለን ፤ ነገር ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ በኩል ፡ እኛ ፡
ያለንን ፡ ሙያ ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡ እንዲውል ፡ ብናደርገው ፡ የበለጠ ፡ ሀብት ፡
ያለን ፡ መሆኑን ፡ አላሰብነውም ። ይህን ፡ ጥበብ ፡ እንዲዳከም ፡ ያደረገው ፡
አንድ ፡ ሌላ ፡ ምክንያት ፡ ደግሞ ፡ አለ ። በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ አዝማሪዎች ፡
ከንጉሥ ፡ ነገሥቱ ፤ ከመሳፍንቱና ፡ ከመኳንንቱ ፡ ፊት ፡ እየቀረቡ ፡ በመጫ
ወት ፡ ምስጋናና ፡ ሽልማት ፡ ያገኙ ፡ ነበር ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ከከፍተኛ ፡
ቦታ ፡ ሲቀርቡ ፡ ሙያቸውን ፡ ለማራቀቅ ፡ እንዲተጉበት ፡ ያበረታታቸው ፡
ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ ሥራቸው ፡ በዝቅተኛ ፡ ደረጃ ፡ ብቻ ፡ ተወስኖ ፡
ስለ ፡ ቀረ ፡ ከእነሱ ፡ መካከል ፡ ሙያቸው ፡ ደካማ ፡ የሆነው ፡ ለእንጀራ
ቸው ፡ ሲሉ ፡ በየመሸታው ፡ ቤት ፡ እየተጫወቱ ፡ ሲኖሩ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡
ሙያ ፡ ያላቸው ፡ ግን ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ የሚያሳፍር ፡ ሥራ ፡ እየመሰላ
ቸው ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ከዝቅተኛ ፡ ቦታ ፡ ከመዋል ፡ ይልቅ ፡ ሌላ ፡
ተግባር ፡ እየሠሩ ፡ መኖርን ፡ ይመርጣሉ ። ስለዚህ ፡ አንደኛ ፡ ከማንኛውም
ዕውቀት ፡ የሚበልጥ ፡ እንጂ ፡ የማያንስ ፡ መሆኑን ፡ እንዲያውቁት ፡
በማድረግ ፤ ሁለተኛ ፡ መናኞች ፡ በሆኑ ፡ ቀጥራቸው ፡ በተወሰነ ፡ ተጫዋ
ኞች ፡ ብቻ ፡ ሥራውን ፡ የታነቀ ፤ የተጨቈነ ፡ ማድረግ ፡ ቀርቶ ፡ ስጠታ ፡
ያላቸው ፡ ሁሉ ፡ ሳያፍሩበት ፡ የሚወዳደሩበትን ፡ መንገድ ፡ መፍጠር ፤
እንደዚሁ ፡ ከንጉሥ ፡ ነገሥቱ ፡ ሽልማት ፡ ማሰጠት ፤ ሌላም ፡ ይህን ፡ በመ
ሰለ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ድርጅት ፡ የአርቲስቶች ፡ ማሠልጠኛ ፡ ትምህርት ፡
ቤት ፡ እያቆሙ ፡ ማሠልጠንና ፡ ማወዳደር ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። ይህ ፡ ካል
ሆነ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በብዙ ፡ ሺሕ ፡ ዓመታት ፡ ካፈራችው ፡ ሥልጣኔ ፡ ል

ትኩራበትና ፡ ልትጠቀምበት ፡ የሚገባው ፡ በብዙ ፡ ሚሊያርድ ፡ ብር ፡ የማይገዛው ፡ ጥበቧ ፡ ይሞታል ። በኋላም ፡ ጥቅሙን ፡ ባወቀችው ፡ ጊዜ ፡ ወቅቱ ፡ የተላለፈ ፡ በመሆኑ ፡ ትንሣኤ ፡ ሊያገኝ ፡ አይችልም ። በማስተ ማርም ፡ የማይገኝ ፡ ይሆናል ።

ለምሳሌ ፡ ያኸል ፡ ሾፐንሃወርና ፡ ሄጌል ፡ እነዚህ ፡ ፈላስፎች ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ በድርሰታቸው ፡ ውስጥ ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ሰፊ ፡ ቦታ ፡ እንደሰጡትና ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አድርገው ፡ ጥልቅ ፡ የሆነ ፡ ጥናት ፡ እንዳደረጉበት ፡ ብንመለ ከተው ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ ትልቅ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ እንጂ ፡ ጨዋታ ፡ አለመሆኑን ፡ በቶሎ ፡ እንረዳዋለን ። እንዲያውም ፡ ሥልጣኔ ፡ ለመድረስ ፡ ከምትጣጣርላ ቸው ፡ ከከፍተኞቹ ፡ ዐላማዎች ፡ አንዱ ፡ ይህ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ። ይህ ፡ ጉ ዳይ ፡ ዝቅተኛ ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠረው ፡ የሥልጣኔያቸው ፡ ደረጃ ፡ በጣም ፡ ዝቅ ፡ ብሎ ፡ በሚገኘው ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ ከሱዳን ፤ ከጃፓን ፤ ከኩሬ ፡ የተቀዱ ፡ ናቸው ፡ የሚባሉ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ ስሜት ፡ ፈጽሞ ፡ ባዕድ ፡ የሆኑ ፡ ዘፈኖች ፡ ባማርኛ ፡ ሲዘፈኑ ፡ እንሰማ ለን ። ይህም ፡ በጣም ፡ የሚያሳዝን ፡ ነው ። በኩሚኒስትነቷ ፡ ማቴሪያ ስት ፡ የሆነችው ፡ መስኮብ ፡ እንኳ ፡ ይህን ፡ ጥበብ ፡ ትልቅ ፡ ደረጃ ፡ ሰጥ ታው ፡ እንመለከታለን ። የኛ ፡ ቅርስ ፡ ከእነሱ ፡ ያነሰ ፡ ሆኖ ፡ ነውን ? እን ደዚሁም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዜማ ፡ በጣም ፡ የተራቀቀና ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የተመሥጠ ፡ ስሜት ፡ ያለበት ፡ በመሆኑ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ከሚ ገኙት ፡ ዜማዎች ፡ ጋራ ፡ ገብቶ ፡ ቢወዳደር ፡ የመጀመሪያውን ፡ ደረጃ ፡ እንደሚይዝ ፡ ጥርጥር ፡ የለውም ። ነገር ፡ ግን ፡ ዋጋው ፡ እንዲታወቅ ፡ ለማ ድረግ ፡ ይቻል ፡ ዘንድ ፡ ከሁሉ ፡ ነገር ፡ አስቀድሞ ፡ እኛ ፡ ነገሩ ፡ እንዲገ ባን ፡ ያስፈልጋል ። ለዓለም ፡ ሊታወቅና ፡ ሊገለጥ ፡ የሚችለው ፡ በኛ ፡ አማካይነት ፡ ነው ። እኛም ፡ ይህንን ፡ ለማድረግ ፡ የምንችለው ፡ ዘመናዊ ውን ፡ ትምህርት ፡ የተማሩ ፡ በጉዳዩ ፡ መንፈሳቸው ፡ የሚሳብና ፡ በሳይን ቲፊክ ፡ መንገድ ፡ ጉዳዩን ፡ አጥንተው ፡ ለውጭው ፡ ዓለም ፡ የሚያስተላ ልፉ ፡ ሰዎች ፡ (ወጣቶች) ፡ ስናገኝ ፡ ነው ። በዚህ ፡ በኩል ፡ የሚገባውን ፡ ለመፈጸም ፡ ስናስብ ፡ ጨዋታ ፡ በመሆኑ ፡ በቀላሉ ፡ የሚከናወን ፡ እንዳይ መስለን ። ብዙ ፡ ቴክኒሲያኖችና ፡ ኤክስፔርቶች ፤ መሐንዲሶችም ፡ የሚጠ ይቅ ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ የሥራ ፡ ድርጅት ፡ ለማቋቋም ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ያኸል ፡ ጥናትና ፡ ጥንቃቄ ፡ የሚያስፈልገው ፡ ሥራ ፡ ነው ። እያንዳንዱ ፡ ሕዝብ ፡ በጥበብ ፡ በኩል ፡ ሥነ ፡ ፍጥረት ፡ የተለየ ፡ አድርጋ ፡ የምትሰ ጠው ፡ ዕድል ፡ አለ ። ለምሳሌ ፤ ፈረንሳዮች ፡ በድርሰት ፤ ጀርመኖች ፡ በሙዚቃና ፡ በፍልስፍና ፤ እንግሊዞች ፡ በንግድና ፡ በባንክ ፤ ኢጣልያኖች ፡ በሥዕልና ፡ በዘፈን ፡ ተወዳዳሪ ፡ የላቸውም ። አሜሪካኖች ፡ ደግሞ ፡ በኢን

ዱስትሪና ፡ በሀብት ፡ ከሁሉ ፡ የላቁ ፡ ናቸው ። አሜሪካኖች ፡ ምንም ፡ ያኸል ፡ ሀብታሞች ፡ ቢሆኑ ፡ እንደ ፡ መስኮቦች ፡ ዶስቶዬቭስኪን ፤ ቶልስቶዩን ፤ ጉጉልን ፡ የመሰሉ ፡ ደራስያን ፡ ሊፈጥሩ ፡ አልቻሉም ። እንደዚሁም ፡ መስኮቦች ፡ በዳንስ ፡ የመጀመሪያውን ፡ ደረጃ ፡ ይዘው ፡ ይገኛሉ ። ለዚ ሁም ፡ የዳጊሊየብንና ፡ የኒዝንስኪን ፡ ታሪክ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ሥነ ፡ ጥበብ ፡ ማለት ፡ ውብ ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የሚያስወድድ ፡ ስሜት ፡ ነው ። ካንት ፡ የሚባለው ፡ የጀርመን ፡ ፈላስፋ ፡ «ውብ ፡ ነገር ፡ ማለት ፡ ከውስጡ ፡ ምንም ፡ ጥቅም ፡ ሳናገኝበት ፡ የሚያምር ፡ በመሆኑ ፡ ብቻ ፡ የምንወደው ፡ ነገር ፡ ነው» ፡ ሲል ፡ ይተረጉምለናል ። በጣም ፡ የሚ ያምር ፡ አበባ ፡ ባየን ፡ ጊዜ ፡ አሳብ ፡ የሚማርክ ፡ ዜማ ፡ በሰማን ፡ ጊዜ ፡ መንፈሳችን ፡ በደስታ ፡ ይሰክራል ። የሚበላ ፤ የሚጠጣ ፤ የሚለበስ ፤ ማለት ፡ ሥጋዊን ፡ ፍላጎት ፡ የሚመለከት ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ባገኘን ፡ ጊዜ ፡ ፍላ ጎታችንን ፡ በመፈጸም ፡ እንጠግባለን ፤ ከጠገብንም ፡ በኋላ ፡ ደስታችን ፡ ይሞላል ። አበባን ፤ ዜማን ፤ ሥዕልን ፡ ውብ ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በማየትና ፡ በመስማት ፡ የምናገኘው ፡ የመንፈስ ፡ ደስታ ፡ ግን ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ስለማይጠገብ ፡ ደስታው ፡ ወሰን ፡ የለውም ። ምክንያቱም ፡ ነፍ ስን ፡ የሚመለከት ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። ቪክቶር ፡ ሂጎ ፡ ካንድ ፡ ሙዜ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ በጣም ፡ የሚያምር ፡ አንድ ፡ ሥዕል ፡ ስላየ ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ እሱን ፡ ብቻ ፡ ሲመለከት ፡ ዋለ ፡ ይባላል ። የሰማይ ፡ ደስታ ፡ የማይጠገ ብና ፡ ወሰን ፡ የሌለው ፡ መሆኑን ፡ እናምናለን ። ከሥነ ፡ ጥበባት ፡ የሚገ ኘው ፡ ደስታም ፡ ከሰማያዊው ፡ ደስታ ፡ የተገኘ ፡ ፍርፋሪ ፡ በመሆኑ ፡ አይጠገብም ።

አሁን ፡ በትምህርት ፡ ሚኒስቴር ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ ሥነ ፡ ጥበባት ፡ ራሱን ፡ የቻለ ፡ የሥራ ፡ ድርጅት ፡ በተለየ ፡ ስለ ፡ ተቋቋመ ፡ ጉዳዩ ፡ በጥብቅ ፡ እንደሚታሰብበት ፡ ተስፋ ፡ እናደርጋለን ።

ልዩ ፡ ልዩ ፡ አስተያየቶች ።

አሁን ፡ እንግዲህ ፡ አቋርጠነው ፡ የነበረውን ፡ ለጉዳዩ ፡ መነሻ ፡ ሆኖ ፡ የተገኘውን ፡ አርእስት ፡ ማለት ፡ የሥልጣኔን ፡ ጠባይ ፡ የመመርመራችንን ፡ ሥራ ፡ መከታተላችንን ፡ እንቀጥላለን ። ይህንን ፡ ስናደርግ ፡ የተሰወረ ፡ ሆኖ ፡ የሚታየን ፡ ነገር ፡ ሲገጥመን ፡ ሊቃውንት ፡ በጸፏቸውና ፡ በተናገሯቸው ፡ ቃሎች ፡ ጨለማውን ፡ በማብራራት ፡ ርዳታቸውን ፡ እንዲያደርጉልን ፡ እንጠይቃቸዋለን ። አስፈላጊ ፡ በሆነው ፡ ስፍራ ፡ ላይ የሚያበድሩን ፡ ጥቅሶች ፡ የብርሃን ፡ ፋና ፡ ሆነው ፡ እንደሚያገለግሉን ፡ አይጠረጠርም ። የዓለም ፡ ሊቃውንት ፡ በዛሬይቱ ፡ ሥልጣኔ ፡ ላይ ፡ ጥናት፡ ሲያደርጉ ፡ የሰጡትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ አስተያየቶች ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ በተራ ፡ በተራ ፡ እንመለከታቸዋለን ። አንዳንዶቹ ፡ ሊቃውንት ፡ ዓለም ፡ አሁን ፡ የተከተለችው ፡ መንገድ ፡ ከሁሉም ፡ የተሻለ ፡ መሆኑን ፡ ይናገራሉ ። ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ በማቴሪያሊስም ፡ በኩል ፡ ብቻ ፡ እርምጃዋ ፡ ተፋጥኖ ፡ በመንፈስ ፡ በኩል ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ቀርታለች ፤ ወይም ፡ ከነበረችበት ፡ ቦታ ፡ ወደ ፡ ኋላዋ ፡ አፈግፍጋለች ፡ አያሰኝም ። እንደነ ፡ ቮልታ ፤ ኤዲስን ፤ ስቲፈንሰን ፤ ኮፔርኒክ ፤ ንውተን ፤ ማርኮኒ ፡ የመሰሉት ፡ ሊቃውንት ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ ሥልጣኔ ፡ ሰፊ ፡ እርምጃ ፡ እንድታደርግ ፡ የረዱ ፡ ሲሆኑ ፡ እንደነ ፡ ዴካርት ፤ ሩሶ ፤ ቮልቴር ፤ ካንት ፤ ገት ፤ የመሰሉት ፡ ፈላስፎችና ፡ ደራስያን ፡ ደግሞ ፡ የሰው ፡ ጠባይ ፡ እየተሻሻለ ፡ እንዲሄድ ፡ ለማድረግ ፡ ጥረውበታል ። ስለዚህ ፡ የመንፈስና ፡ የግዙፍ ፡ አካል ፡ እርምጃ ፡ እንደ ፡ ፈረስ ፡ ጆሮ ፡ ጐን ፡ ለጐን ፡ ሆነው ፡ ስለሚሄዱ ፡ የሚያሠጋ ፡ ነገር ፡ የለበትም ፡ ይላሉ ።

ሌሎቹ ፡ ደግሞ ፡ በሁለቱ ፡ መንገዶች ፡ የሚራመደው ፡ የሥልጣኔ ፡ አካሄድ ፡ ፈጽሞ ፡ ጎብረት ፡ አላገኘም ። በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ የሚደረገው ፡ እርምጃ ፡ ይልቁንም ፡ ከመጨረሻቹ ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ዓመታት ፡ ጀምሮ ፡ ባለው ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ አለመጠን ፡ እየተፋጠነ ፡ ስለ ፡ ሄደ ፡ ሰው ፡ በማቴሪያሊስም ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ተሸንፏል ። ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ ማንኛውም ፡ ሕዝብ ፡ ቢሆን ፡ ፋብሪካ ፡ ማቋቋምን ፤ ከተማውን ፡ ማሳመርን ፤ እርሻን ፡ ማሻሻልን ፤ መንገዶች ፤ የውሃ ፡ ግድቦችና ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ መሥራትን ፤ ስልክ ፡ ራድዮና ፡ ቴሌቪዥን ፡ ማግኘትን ፡ ነው ፡ የሚፈልገው ። ይህንንም ፡ ለማድረግ ፡ ብዙ ፡ ቴክኒሲያኖችና ፡ መሐንዲ

ሶች ፡ ማስተማርና ፡ ማሠልጠን ፡ ግዴታ ፡ አለበት ። እንደዚሁም ፡ እያ
ንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ዛሬ ፡ ትምህርት ፡ የሚማረው ፡ ዕውቀት ፡ መልካም ፡ ነች ፡
ምክንያቱም ፡ ሰውን ፡ ከእንስሳነት ፡ ወደ ፡ መልአክነት ፡ ትለውጠዋለች ፡
ብሎ ፡ በማሰብና ፡ በዚህ ፡ አሳብ ፡ መሠረት ፡ ዕውቀትን ፡ በመውደድ ፡
ሳይሆን ፡ ቴክኒሲያን ፡ ወይም ፡ መሐንዲስ ፡ ወይም ፡ ሐኪም ፡ ሆኖ ፡
ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲል ፡ ነው ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ምዕራባዊ ፡
ሥልጣኔ ፡ የራሷን ፡ ልጆች ፡ ማለት ፡ ምዕራባውያንን ፡ ብቻ ፡ ማበላሸቷ ፡
አልበቃ ፡ ብሏት ፡ ሥልጣኔዋን ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ነዝታ ፡ የመላው ፡
ዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ በማበላሸት ፡ ላይ ፡ ትገኛለች ። እነዚህ ፡ የዓለም ፡
ሕዝቦች ፡ ሁሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ ሥልጣኔ ፡ ነበራቸው ። አሁን ፡ ግን ፡
ከብዙ ፡ ሺሕ ፡ ዓመታት ፡ ጀምሮ ፡ ሲወርድ ፡ ሲዋረድ ፡ የመጣውን ፡
የራሳቸውን ፡ አስተዳደግና ፡ የልጅ ፡ አቀጣጥ ፡ እንደዚሁም ፡ የሞራልን ፡
ትምህርት ፡ እንዲቀር ፡ አድርገው ፡ የምዕራብ ፡ አገሮችን ፡ አስተዳደግ ፡
በመከተል ፡ ላይ ፡ ይገኛሉ ። ጉዳቱ ፡ ለኛ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ለመላው ፡
ዓለም ፡ ስለ ፡ ተረፈ ፡ በታሪክ ፡ ፊት ፡ ትልቅ ፡ አላፊነት ፡ አለብን ። የምዕ
ራባውያንን ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚቀዱ ፡ ሕዝቦች ፡ ከዚህ ፡ ሌላ ፡ ደግሞ ፡ መል
ካሙን ፡ ከመቅሠም ፡ ይልቅ ፡ መጥፎውን ፡ መውሰድ ፡ ይቀናቸዋል ፤ ስለ
ዚህ ፡ በማንኛውም ፡ በኩል ፡ ከጉዳት ፡ በቀር ፡ ጥቅም ፡ አላገኙበትም ፡
ይላሉ ። ሂትለር ፡ ይህን ፡ አሳብ ፡ ከሚደግፉት ፡ ሰዎች ፡ ወገን ፡ ነበር ።

እንግዲህ ፡ ከእነዚህ ፡ ከሁለቱ ፡ አስተያየቶች ፡ እውነተኛው ፡ የት
ኛው ፡ ነው ? ከሁለቱም ፡ በኩል ፡ እውነት ፡ አለ ። የምዕራብ ፡ ሕዝቦች ፡
በማቴሪያሊስም ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በመንፈስ ፡ በኩልም ፡ ያላቸው ፡ የሥ
ልጣኔ ፡ እርምጃ ፡ በጣም ፡ የጠለቀ ፡ ነው ። ከግሪክ ፡ ፈላስፎች ፡ ጀምሮ ፡
አሁን ፡ እስካለንበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ የተከታተሉት ፡ ፈላስፎቻቸውና ፡
ደራስያኖቻቸው ፡ በጻፏቸው ፡ መጻሕፍት ፡ መንፈሳቸው ፡ ስለ ፡ ተመገበ ፡
ባሕርያቸውና ፡ ጠባያቸው ፡ በጣም ፡ እየተሻሻለ ፡ ሄዷል ። ደግነት ፤ ር
ኅራኄና ፡ መንፈሰ ፡ ሰፊነት ፤ በእነሱ ፡ ዘንድ ፡ በሰፊው ፡ ይገኛል ። ስንት ፡
ፈላስፎች ፤ ስንት ፡ ሊቃውንት ፤ ስንት ፡ ደራስያን ፤ ስንት ፡ ጻድቃን ፡ የ
ሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ከግሪክ ፡ ሥልጣኔ ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ በሠሩት ፡
ሥራ ፡ የሰውን ፡ ሁኔታ ፡ በሞራል ፡ በኩል ፡ ባሕርዩን ፡ ለማሻሻል ፡ የደከ
ሙት ፡ ድካም ፡ ምን ፡ ያኽል ፡ ታላቅ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ስናስተውለው ፡ ሥል
ጣኔ ፡ በማቴሪያሊስም ፡ በኩል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ የተራመደችው ፡ ብሎ ፡ ለማ
ለት ፡ እንዴት ፡ እንደፍራለን ? የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ የዓለምን ፡ ሰዎች ፡

ሁሉ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡ ማለት ፡ ወንድማማቾች ፡ ሲያደርጋቸው ፡
የጭካኔን ፤ የትዕቢትን ፤ በጠቅላላው ፡ የክፋትን ፡ ሁሉ ፡ ምንጭ ፡ ደምስ
ሶታል ።

ከዚህ ፡ ሌላ ፡ ደግሞ ፡ አሁን ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ ሌላ ፡ አስተያየት ፡
ተፈጠረ ። ይኸውም ፡ የጥንት ፡ ሕዝቦች ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክ ፡ ጥበብ ፡
ሳይገለጥላቸው ፡ ቀርቷል ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ። ነገር ፡ ግን ፡ በጣም ፡
ቢስፋፋና ፡ በተራ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ገብቶ ፡ ቢገኝ ፡ ከጥቅሙ ፡ ይልቅ ፡ ጉዳት ፡
እንደሚያመጣባቸው ፡ ስላወቁት ፡ ተሸፍኖ ፡ እንዲኖር ፡ አደረጉት ፡
የሚል ፡ ነው ። ለምሳሌ ፤ ሉሲያን ፡ ዱፕሌሲ ፡ (Lucien Duplessy) የተባ
ለው ፡ ደራሲ ፡ የጻፈውን ፡ መጽሐፍ ፡ ስናነብ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡
ቃል ፡ እናገኛለን ። «የጥንት ፡ ሕዝቦች ፡ የነበራቸው ፡ የሳይንስ ፡ ጥበብ ፡
ምንም ፡ እንኳ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ እኛ ፡ በተከተልነው ፡ መንገድ ፡ የሄደ ፡ ሆኖ ፡
ባይገኝ ፡ ይታመን ፡ ከነበረው ፡ የበለጠ ፡ ጥልቅ ፡ መሆኑ ፡ ተደርሶበታል ።
ነገር ፡ ግን ፡ የጥንቲቱ ፡ ሳይንስ ፡ ምስጢሯ ፡ በተገለጠችላቸው ፡ በጥቂት ፡
ሰዎች ፡ እጅ ፡ ተጠብቃ ፡ ትኖር ፡ የነበረች ፡ በመሆኗ ፡ እነዚህ ፡ የሥነ ፡
ፍጥረት ፡ ምስጢሮች ፡ ገሀድ ፡ የወጡ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ተራው ፡ ሕዝብ ፡
አስፈላጊ ፡ ከሆነው ፡ በላይ ፡ ይሠራበታል ፡ በማለት ፡ ይፈሩ ፡ ነበር ።
ግብጾች ፤ ከለዳውያን ፤ ግሪኮች ፤ ሮማውያን ፡ ለዚህ ፡ ዕውቀት ፡ ዋጋ ፡
ሲሰጡት ፤ ተስፋፍቶ ፡ እንዲሠራበት ፡ አላሰቡም ። መርምረው ፡ የደረ
ሱባቸውን ፡ እነዚህን ፡ ዕውቀቶች ፡ እስከ ፡ መጨረሻው ፡ የተነዙ ፡ ከማ
ድረግ ፡ ይጠነቀቁ ፡ ነበር ። ለቀላል ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ እንዲያገለግሉ ፡ ሲያ
ደርጓቸው ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ እንዲህ ፡ የተሠራጨ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኝበት ፡
አኳኋን ፡ እንዲሠራበት ፡ አልፈቀዱም ። ማዳም ፡ ኒርና ፡ ሎምብሮዝ ፡ ብዙ ፡
ነገርና ፡ ብዙ ፡ አሳብ ፡ በሚገኝበት ፡ መጽሐፏ ፡ ውስጥ ፡ ስትናገር ፡ በቴ
አትርና ፡ በጦርነት ፡ ቦታ ፡ ይሠሩባቸው ፡ የነበሩት ፡ መሣሪያዎች ፡ ከኛ ፡
ሚካኒስሞች ፡ ጋራ ፡ በጣም ፡ የተቀራረቡ ፡ በመሆናቸው ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡
እንዲውሉ ፡ ሳያደርጓቸው ፡ የቀሩት ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ? ያሰኛል ፡
ስትል ፡ አሳስባለች ። እንዲህም ፡ ስትል ፡ መልሱን ፡ ሰጥታለች ። ምክን
ያቱ ፡ በሞራል ፡ በኩል ፡ ጉዳዩን ፡ ሲያስተውሉት ፡ መኪናነት ፡ ያላቸው ፡
መሣሪያዎች ፡ ሁሉ ፡ የሚያሰጉ ፡ እንጂ ፡ የማይጠቅሙ ፡ ሆነው ፡ ስላገኟ
ቸው ፡ ነው ። በእነሱ ፡ አስተያየት ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ የተገመተው ፡ ሰውን ፡
ለማሻሻል ፡ እንጂ ፡ ድካምን ፡ ለመሸሽና ፡ ሀብትን ፡ ለማከማቸት ፡ ባለ
መሆኑ ፡ ነው» ።

እንሆ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ብልኖች ፡ የነበሩት ፡ የጥንት ፡ ሰዎች ፡ የቴ
ክኒክን ፡ ዕውቀት ፡ ከደረሱበት ፡ በኋላ ፡ የሚያስከትለውን ፡ ጉዳት ፡ አስ

ቀድመው ፡ ስለ ፡ ተረዱት ፡ እንዲስፋፋ ፡ አላደረጉትም ። አስተያየታቸው ፡ አጭር ፡ የሆነው ፡ ያሁኑ ፡ ዘመን ፡ ያውሮፓ ፡ ሊቃውንት ፡ ግን ፡ አዲስ ፡ ነገር ፡ ያገኙ ፡ መስሏቸው ፡ በተራ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ እንዲገባ ፡ አደረጉት ፡ ሲሉ ፡ አንዳንድ ፡ ሊቃውንት ፡ ይናገራሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህንን ፡ ለማመን እንዴት ፡ ይቻላል ? የጥንቶቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ጥበቡን ፡ ደርሰውበት ፡ ሳለ ፡ እንዲስፋፋ ፡ ለማድረግ ፡ ባለማሰባቸው ፡ ታድለዋል ፡ ቢባል ፡ ይመስላል ፤ ሊያስፋፉት ፡ ሲችሉ ፡ ጉዳቱን ፡ አመዛዝነው ፡ ተዉት ፡ ሲሉን ፡ ግን ፡ ለማመን ፡ ያስቸግራል ። የሆነው ፡ ሆኖ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክ ፡ መስፋፋት ፡ ለሥልጣኔ ፡ አይበጅም ፡ ለማለት ፡ መሆኑ ፡ ግልጥ ፡ ነው ። ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ የተጠሉበት ፡ ምክንያት ፡ ምን ድነው ? ይህ ፡ ነገር ፡ ግራ ፡ ሆኖ ፡ ስለሚታየን ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ከሥር ፡ እንመልከተው ።

ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ መጥፎ ፡ ነች ፡ ወይስ ፡ ጥሩ ? ጥሩነቷና ፡ መጥፎነቷ ፡ በምን ፡ ይታወቃል ? ለእነዚህ ፡ ጥያቄዎች ፡ መልስ ፡ መስጠት ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ አይደለም ። ከሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ በሄድን ፡ ጊዜ ፡ የምንመለከታቸው ፡ ነገሮች ፡ በመንፈሳችን ፡ ውስጥ ፡ የመደነቅን ፡ ስሜት ፡ ያሳድሩብናል ። ከዚህ ፡ ደረጃ ፡ ለመድረስ ፡ የብዙ ፡ ዘመን ፡ ድካም ፡ ጠይቋል ። የእግዚአብሔርን ፡ የፈጣሪነቱን ፡ ትልቅነት ፡ የምናደንቀው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ጐልተው ፡ የሚታዩትን ፡ እንደ ፡ ተራሮች ፤ ውቅያኖስ ፤ የመሬትን ፡ ስፋትና ፡ የሰማይን ፡ ከዋክብት ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉትን ፡ ታላላቅ ፡ ነገሮች ፡ ልብ ፡ ብለን ፡ በተመለከትናቸው ፡ ጊዜ ፡ ነው ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ ይበልጥ ፡ ደግሞ ፡ በሰው ፡ አካላት ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘውን ፡ ለምሳሌ ፤ የደም ፡ አካሄድ ፤ የምግብና ፡ የመጠጥ ፡ ወደ ፡ ደምና ፡ ወደ ፡ ሥጋ ፡ መለወጥ ፤ አንጐል ፡ በቀሩት ፡ ሕዋሳቶች ፡ ላይ ፡ ያለው ፡ ያዛዥነት ፡ ተግባር ፤ በሥጋና ፡ በመንፈስ ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ግንኙነት ፤ እነዚህ ፡ ሁኔታዎች ፡ በእንዴት ፡ ያለ ፡ ሥርዐትና ፡ ሕግ ፡ እየተከናወኑ ፡ ሁሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ የሚፈጽሙትን ፡ ተግባር ፡ ስንመለከት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ጥበብ ፡ ረቂቅነት ፡ ይበልጥ ፡ እናደንቃለን ። ይህም ፡ የሰው ፡ መንፈስ ፡ በመደነቅ ፡ የሚመታው ፡ አንድም ፡ ታላቅና ፡ ግዙፍ ፡ የሆነውን ፡ እንደ ፡ ፒራሚድ ፡ ያለውን ፡ በማየት ፡ ወይም ፡ ደግሞ ፡ በጣም ፡ ረቂቅ ፡ በሆነ ፡ ጥበብ ፡ ተሠርቶ ፡ የሚከናወነው ፡ በማስተዋል ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ በእነዚህ ፡ በሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ ጐልቶ ፡ የምናየው ፡ እንደ ፡ ሕንጻ ፤ እንደ ፡ ፋብሪካ ፤ እንደ ፡ መንገዶችና ፡ እንደ ፡ ድልድዮች ፡ የመሰሉትን ፡ ግዙፍ ፡ ነገሮች ፡ ስንመለከት ፡ መደነቃችን ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ረዘም ፡ ያለ ፡ ጊዜ ፡ በመካከላቸው ፡ ተቀምጠን ፡ ባናኗራቸው ፡ ውስጥ ፡

ያሉትን ፡ ረቂቅ ፡ የሆኑ ፡ ብዙ ፡ ነገሮች ፡ ስናስተውል ፡ የበለጠ ፡ አድናቆት ፡ ያድርብናል ። በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ፍጹም ፡ የሆነ ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ አይገኝም ። ነገር ፡ ግን ፡ ከማድነቅ ፡ በቀር ፡ የሚነቀፍ ፡ ነገር ፡ የማይገኝባት ፡ መስላ ፡ በምትታየን ፡ በዚች ፡ ሥልጣኔ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ ጉድለቶች ፡ ለማወቅ ፡ ስንፈልግ ፡ መሪዎች ፡ ሊሆኑን ፡ ከሚችሉት ፡ ሰዎች ፡ መካከል ፡ የሁለት ፡ ሰዎች ፡ ስም ፡ እንጠቅሳለን ። ሁለቱም ፡ የህንድ ፡ ተወላጆች ፡ ናቸው ። ሁለቱም ፡ በቂ ፡ ትምህርት ፡ ያላቸው ፡ ብልኖች ፡ ሰዎች ፡ ናቸው ። እነሱም ፡ ቪቬካናንዳና ፡ ጋንዲ ፡ ናቸው ። የሁለቱ ፡ ሰዎች ፡ አስተያየት ፡ በሚያስገርም ፡ አኳኋን ፡ የተለያየ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ። ይህም ፡ ለምናደርገው ፡ ጥናት ፡ በጣም ፡ ይረዳናል ። ቪቬካናንዳ ፡ ንግግሩ ፡ ሁሉ ፡ ውብ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ በውነቱ ፡ እንደ ፡ (poète) ባለቅኔ ፡ ሊቆጠር ፡ የሚገባው ፡ መሆኑን ፡ ጨምረን ፡ ላንባቢ ፡ እናሳስባለን ።

ቪቬካናንዳና ፡ ጋንዲ ።

እንደ ፡ ቪቬካናንዳ ፡ አሳብ ፡ የሆነ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ የህንድ ፡ ሥልጣኔ ፡ በሃይማኖት ፡ ላይ ፡ የተመሠረተች ፡ ናት ፡ የህንድ ፡ ሃይማኖት ፡ ደግሞ ፡ ከቀሩት ፡ ሃይማኖቶች ፡ ሁሉ ፡ የበለጠች ፡ ነች ። አለቃ ፡ ኪዳነ ፡ ወልድ ፡ እንደ ፡ ተናገሩት ፡ ሁሉ ፡ አባቴ ፡ ትንሽ ፡ ነው ፤ ሃይማኖቴም ፡ መጥፎ ፡ ነው ፤ የሚል ፡ ሰው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ስለማይገኝ ፡ በሃይማኖት ፡ በኩል ፡ ቪቬካናንዳ ፡ ያለው ፡ አሳብ ፡ የግል ፡ ጉዳዩ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አናትተውም ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህንን ፡ ሲል ፡ ህንድ ፡ በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ ሃይማኖቷ ፡ ጠንካራ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ የሕዝቡም ፡ ጠባይ ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ ወደ ፡ መልካም ፡ ሲመራ ፡ ኖረ ። በኋላ ፡ ግን ፡ ሃይማኖታቸው ፡ እየላላ ፡ መልካም ፡ የነበረው ፡ ጠባያቸው ፡ እየተበላሸ ፡ ባጭሩ ፡ ሥልጣኔያቸውና ፡ ሃይማኖታቸው ፡ እያረጀ ፡ ስለሄደ ፡ ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ ህንዶች ፡ ያሉበት ፡ ሁኔታ ፡ በጣም የሚያሳዝን ፡ መሆኑን ፡ ያምናል ። ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ ትልቅ ፡ እርምጃ ፡ በማድረጓ ፡ ህንድ ፡ ይህንኑ ፡ ዕውቀት ፡ ተምራ ፡ እጅ ፡ ብታደርገው ፡ ሕዝቧ ፡ ከድኽነትና ፡ ከችግር ፡ እንዲ ወጣ ፡ ለማድረግ ፡ ችላ ፡ ጠቃሚ ፡ የሆነ ፡ ሥራ ፡ ትፈጽማለች ። እንደዚ ሁም ፡ ምዕራባዊውያን ፡ ሕዝቦች ፡ በደግነት ፤ በጠባይ ፡ ጥሩነት ፤ በርኅ ራኄና ፡ በአስተዳደግ ፡ በጠቅላላው ፡ (በሂውማኒቲ) ፡ በሰብአዊነት ፡ ከህንድ ፡ ሕዝብ ፡ ይበልጣሉ ። ስለዚህ ፡ በማንኛውም ፡ ረገድ ፡ ቢሆን ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለህንድ ፡ ትጠቅማለች ፡ ባይ ፡ ነው ። የተናገራ ቸውንም ፡ ቃሎች ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ጠቅሰናቸዋል ።

ቪቬካናንዳ ፡ የተባበሩትን ፡ የአሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ሄዶ ፡ በጐ በኘ ፡ ጊዜ ፡ በቦስቶን ፡ ከተማ ፡ ተገኝቶ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ጥፋት ፡ የተፈረደ ባቸው ፡ ሴቶች ፡ የሚታሰሩበትን ፡ አንድ ፡ የእስር ፡ ቤት ፡ ጐብኝቷል ። እዚያም ፡ እስረኞቹን ፡ ደግነትና ፡ ርኅራኄ ፡ በሞላበት ፡ አያያዝ ፡ እንደ ሚያስተዳድሯቸው ፡ ተመልክቶ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናገረ ። «እስረኞቹ ፡ እንዴት ፡ ባለ ፡ ደግነት ፡ ተይዘዋል ፤ ለማኅበራዊ ፡ ኑሮ ፡ ጠቃሚዎች ፡ ሆነው ፡ እንዲገኙ ፡ እንዴት ፡ ባለ ፡ አኳኋን ፡ ጠባያቸውን ፡ ያሻሽሉታል ፤ ይህ ፡ ድርጅት ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ ታላቅና ፡ ውብ ፡ ነው ፤ እንድታምኑት ፡ ለማድረግ ፡ ባይናችሁ ፡ ልታዩት ፡ ያስፈልጋል ። በህ ንድ ፡ አገር ፡ ድኾችና ፡ ዝቅተኞች ፡ የሆኑትን ፡ ሰዎች ፡ እንዴት ፡ ባለ ፡

አስተያየት ፡ እንደምንመለከታቸው ፡ ሳስበው ፡ ልቤ ፡ ይታመማል ። ከወ ደቁበት ፡ ዝቅተኛ ፡ ሁኔታ ፡ እንዲነሡ ፡ ለማድረግ ፡ የምንሠራላቸው ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ የለም ። በቀን ፡ በቀኑ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ እየወደቁ ፡ ይሄዳሉ ። በላያቸው ፡ ላይ ፡ ጨካኝ ፡ የሆነው ፡ የሕዝብ ፡ ማኅበር ፡ (société) የበትር ፡ ዝናም ፡ ሲያወርድባቸው ፡ ይሰማቸዋል ። በትሩም ፡ ከወዴት ፡ እንደ ሚመጣ ፡ አያውቁትም ። እነሱም ፡ ሰዎች ፡ መሆናቸውን ፡ ረስተውታል ። የዚህ ፡ ሁሉ ፡ ውጤት ፡ ባርነት ፡ ነው » ።

አሁን ፡ ደግሞ ፡ ቪቬካናንዳ ፡ ስለ ፡ አሜሪካ ፡ ሴቶች ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ እንስማ ። በእንግድነት ፡ እዚያ ፡ ሄዶ ፡ በነበረ ፡ ጊዜ ፡ በደግነት ፡ መንፈስ ፡ ተቀብለው ፡ አስተናግደውታል ። እንግድነቱ ፡ እንዳይሰማው ፡ አስደናቂ ፡ በሆነ ፡ ስሜት ፡ ተጠንቅቀው ፡ ይዘውታል ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ሁሉ ፡ በመንፈሱ ፡ ውስጥ ፡ ጥልቅ ፡ የሆነ ፡ አድናቆት ፡ ፈጠረበት ። የተናገረው ፡ ቃል ፡ ቀጥሎ ፡ የሚገኘው ፡ ነው ።

«የአሜሪካ ፡ ሴቶች ፡ ሆይ ፤ መቶ ፡ ሕይወቶች ፡ ቢኖሩኝ ፡ በናንተ ፡ በኩል ፡ ያለብኝን ፡ የውለታ ፡ ዕዳ ፡ ለመክፈል ፡ አይበቃኝም ። ባለፈው ፡ በጋ ፡ ወራት ፡ እዚህ ፡ አገር ፡ መጣሁ ። የመጣሁትም ፡ ያገሬን ፡ ሃይማ ኖት ፡ ለመስበክ ፡ ነው ። ስመጣም ፡ ያለገንዘብ ፤ ያለሹመት ፤ ወዳጆ ችና ፡ ረዳት ፡ ሳይኖሩኝ ፡ ፍጹም ፡ ራቁቴን ፡ ሆኜ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ እች ላለሁ ። የአሜሪካ ፡ ሴቶች ፡ አጥናኑኝ ፤ መጠጊያና ፡ ምግብ ፡ ሰጡኝ ፤ በቤ ታቸው ፡ ተቀበሉኝ ፤ እንደ ፡ ገዛ ፡ ልጃቸው ፡ አድርገው ፡ ያዙኝ ። እንደ ፡ ወንድማቸው ። ካህናቶቻቸው ፡ «ይህን ፡ አደገኛ ፡ አረመኔ» ፡ የሚል ፡ ስም ፡ እየሰጡኝ ፡ እንዲያርቁኝ ፡ ለማድረግ ፡ ሲሞክሩ ፡ የቅርብ ፡ ወዳጆ ቻቸውም ፡ ይህን ፡ የባዕድ ፡ ሰው ፡ ምናልባትም ፡ «አደገኛ ፡ ሳይሆን ፡ የማ ይቀረውን ፡ አትርዱት» ፡ እያሉ ፡ አጥብቀው ፡ ሲመክሯቸው ፡ ደጋፊዎቼ ፡ ሆነው ፡ ተገኙ ። ስለ ፡ ነፍስና ፡ ስለ ፡ ሰው ፡ ጠባይ ፡ ከሁሉ ፡ የበለጡ ፡ ዳኞች ፡ ናቸው ፤ ትክክለኛውን ፡ መልክ ፡ የሚቀዱ ፡ ንጹሕ ፡ መስተዋ ቶች ፡ ናቸው ።

ስንት ፡ የተከበሩ ፡ ንብረቶች ፡ አየሁ ፤ ስለ ፡ ንጽሕናቸውና ፡ ልጆ ቻቸውንም ፡ ጥቅም ፡ ባልተቀላቀለበት ፡ ፍቅር ፡ የሚወዱ ፤ ስለ ፡ መሆና ቸው ፡ ለሚገባቸው ፡ ምስጋና ፡ ቃል ፡ የማይገኝላቸው ፡ ስንት ፡ እናቶች ፡ አየሁ ፤ በዲያን ፡ መቅደስ ፡ እንደሚገኘው ፡ መስተዋት ፡ ንጹሓት ፡ የሆኑ ፤ በጥበብ ፤ በአስተዳደግና ፡ በጣም ፡ ከፍተኛ ፡ በሆነ ፡ መንፈስ ፡ ሀብታ ሞች ፡ የሆኑ ፡ ስንት ፡ ልጃገረዶች ፡ ተመለከትኩ ። አሜሪካ ፡ በሴቶች ፡ አካላት ፡ ውስጥ ፡ መላእክት ፡ የሚገኙባት ፡ አገር ፡ መሆኗ ፡ ነውን ? ማን

ኛውም ፡ አገር ፡ ቢሆን ፡ ደግና ፡ መጥፎ ፡ ነገር ፡ እንደሚገኝበት ፡ የታ ወቀ ፡ ነው ፤ ነገር ፡ ግን ፡ አንድ ፡ ሕዝብ ፡ ፍርድ ፡ ሲጣልበት ፡ ክፋት ፡ ተብሎ ፡ በሚጠራው ፡ በደካማ ፡ ጠባዮቹ ፡ ብቻ ፡ ሊሆን ፡ አይገባም ። ምክንያቱም ፡ እንከርዳድ ፡ እንዳይኖር ፡ ለማድረግ ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ ስለማይቻል ፡ ነው ። መፍረድ ፡ የሚገባው ፡ መልካም ፤ ክቡር ፤ ንጹሕ ፤ በሕዝቡ ፡ ሕይወት ፡ ውስጥ ፡ የጠራና ፡ የጠነከረ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኘው ፡ ባፈራው ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ሊሆን ፡ ይገባል» ።

ቪቬካናንዳ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ሃይማኖቱ ፡ ሂንዱኢስም ፡ ቢሆን ፡ ለቀሩት ፡ ሃይማኖቶች ፡ ሁሉ ፡ በተለየም ፡ ለክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አድናቆት ፡ ነበረው ። አንድ ፡ ጊዜ ፡ በሮማ ፡ ከተማ ፡ ሳለ ፡ ደቀ ፡ መዝ ሙሩ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ የእመቤታችንን ፡ሥዕል ፡ አቀረበለትና ፡ እባ ክኽ ፡ ባርከኽ ፡ ስጠኝ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፤ የሕፃኑን ፡ የክርስቶስን ፡ እግር ፡ ትልቅ ፡ አክብሮት ፡ በሚታይበት ፡ አኳኋን ፡ በእጁ ፡ ነካውና ፡ «እግሮቹን ፡ በእንባዬ ፡ ሳይሆን ፡ ከልቤ ፡ በሚወጣው ፡ ደም ፡ ባጥበው ፡ በወደድኩ ፡ ነበር» ፡ ብሎ ፡ በትሕትና ፡ ሳይባርክ ፡ ሥዕሉን ፡ ለደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ መለሰ ለት ፡ ይባላል ። ይህም ፡ በእኔ ፡ እጅ ፡ ሊባረክ ፡ አይገባውም ፡ ለማለት ፡ መሆኑ ፡ ግልጥ ፡ ነው ። ሃይማኖቱ ፡ ያልሆነውን ፡ እንደዚህ ፡ አድርጎ ፡ ሲያከብር ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ መንፈሱ ፡ ሰፊና ፡ በእውነት ፡ የሠለጠነ ፡ ሰው ፡ መሆኑን ፡ ይገልጥልናል ። ፕሮቴስታንቶች ፤ ኦርቶዶክሶች ፤ ካቶሊካውያን ተብለን ፡ የምንጠራው ፡ ክርስቲያኖች ፡ የሆን ፡ እርስ ፡ በርሳችን ፡ እንደ ዚህ ፡ እንከባበራለን ፡ ወይ ? የሕይወቱን ፡ ታሪክ ፡ የጻፈ ፡ ሰዋሚ ፡ ኒክሂላና ንዳ ፡ የተባለው ፡ ሰው ፡ ሲናገር ፡ የሱ ፡ አሳብ ፡ ጥንታዊ ፡ የሆነውን ፡ የህንድን ፡ (ሃይማኖት) ፡ ላሜሪካኖች ፡ ሰጥቶ ፡ ለዚህ ፡ ለውጥ ፡ የእነሱን ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክ ፡ ዕውቀቶች ፡ ተቀብሎ ፡ ወደ ፡ አገሩ ፡ ለመውሰድ ፡ ነበር ፡ ይላል ።

አሁን ፡ እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ጋንዲ ፡ ዞረን ፡ የሱን ፡ አስተያየት ፡ እን መልከት ። ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ የነበረው ፡ አሳብ ፡ ምንድ ነው ? በጋንዲ ፡ አስተያየት ፡ ከምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚገኙት ፡ ዕውቀ ቶችና ፡ ጥበቦች ፡ ሁሉ ፡ ከጉዳት ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ ጥቅም ፡ የማይሰጡ ፡ ናቸው ። የቴክኒክና ፡ የሳይንስ ፡ ዕውቀቶች ፡ የቀሩትም ፡ ጥበቦች ፡ ሁሉ ፡ የሰውን ፡ ባሕርይ ፡ የሚያበላሹና ፡ ሥነ ፡ ፍጥረቱን ፡ ዝቅ ፡ የሚያደርጉ ፡ ናቸው ። ሕግ ፤ ሕክምና ፤ አስትሮኖሚ ፤ ጐግራፊ ፤ የቀሩትም ፡ ጥበባት ፡ ሁሉ ፡ በጠቅላላው ፡ ለምንም ፡ የማያገለግሉ ፡ ከንቱ ፡ ነገሮች ፡ ናቸው ።

ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ጠበቆችና ፡ ስለ ፡ ሕግ ፡ ዐዋቂዎች ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ እንጠቅሰዋለን ። ይህም ፡ ሲሆን ፡ ጋንዲ ፡ ራሱ ፡

በዩኒቤርሲቲ ፡ ተመርቆ ፡ የወጣ ፡ የሕግ ፡ ሊቅ ፡ መሆኑን ፡ እንዳንዘነጋው ፡ ያስፈልጋል ። እንደዚሁም ፡ በህንድ ፡ አገር ፡ በሂንዱዊዎችና ፡ በእስላሞች ፡ መካከል ፡ የሃይማኖት ፡ ጠብ ፡ መኖሩን ፡ ማወቅ ፡ አለብን ። የጋንዲ ፡ ንግግር ፤ የሚከተለው ፡ ነው ፡ «ህንዶችና ፡ እስላሞች ፡ ይጣላሉ ። አስተዋይ የሆነ ፡ ሰው ፡ ሁሉን ፡ ነገር ፡ እንዲረሱት ፡ ይነግራቸዋል ። በሁለቱም ፡ በኩል ፡ ጥፋት ፡ መኖሩ ፡ የማይጠረጠር ፡ መሆኑን ፡ ይገልጥላቸዋል ። ጠባቸውን ፡ በዕርቅ ፡ እንዲጨርሱ ፡ ይመክራቸዋል ። እነሱም ፡ እንደዚህ ፡ ማድረጋቸውን ፡ ትተው ፡ ሕግ ፡ ዐዋቂ ፡ ወደ ፡ ሆነው ፡ ሰው ፡ ዘንድ ፡ ይሄዳሉ ። የሕግ ፡ ዐዋቂዎች ፡ ተግባር ፡ ደንበኞቻቸውን ፡ እውነተኞች ፡ ማድረግና ፡ ያላሰቡትን ፡ የመከራከሪያ ፡ መንገድ ፡ ወስጠት ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ጠበቆች ፡ እንዲህ ፡ ባያደርጉ ፡ ኖሮ ፡ ሥራቸውን ፡ የሚያበላሹ ፡ ሆነው ፡ ይቄጠራሉ ። ከዚህ ፡ የተነሣ ፡ በጠቅላላው ፡ የተፈጠረውን ፡ ጠብ ፡ እንዲበርድ ፡ በማድረግ ፡ ፈንታ ፡ እንዲጋጋል ፡ ያደርጋሉ ። ከዚህም ፡ በላይ ፡ በዚህ ፡ ሥራ ፡ የሚተዳደሩ ፡ ሰዎች ፡ ሥራቸውን ፡ የሚሠሩት ፡ የተቸገሩትን ፡ ሰዎች ፡ ለመርዳት ፡ በመፈለግ ፡ ሳይሆን ፡ ለራሳቸው ፡ ሀብት ፡ ለማግኘት ፡ የሚፈልጉ ፡ በመሆናቸው ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ጥቅማቸው ፡ የጠቡን ፡ ምክንያቶች ፡ ማብዛት ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። እኔም ፡ ጉዳዩን ፡ የማውቀው ፡ በመሆኔ ፡ መጠን ፡ ሰዎች ፡ የሚጣሉባቸውን ፡ ምክንያቶች ፡ ሲያገኙ ፡ ደስ ፡ ይላቸዋል ። አንዳንዶቹም ፡ መጥፎ ፡ የሆኑ ፡ ጠበቆች ፡ ምክንያቶቹን ፡ ራሳቸው ፡ ይፈጥሯቸዋል ። የድኾቹን ፡ ሰዎች ፡ ደም ፡ እንደ ፡ ዐልቅት ፡ ይጠጡታል ። እንደዚህ ፡ ያለውን ፡ ሥራ ፡ የሚይዙ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ፡ የሌለባቸው ፡ ሰነፎች ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ናቸው ። ምክንያቱም ፡ ለደስታ ፡ የሚሆኗቸውን ፡ ነገሮች ፡ ለመሥራት ፡ የዕረፍት ፡ ጊዜ ፡ ስለሚሰጣቸው ፡ ነው ። ይህ ፡ እኔ ፡ የምናገረው ፡ ትክክለኛው ፡ ነገር ፡ ሲሆን ፡ የቀረው ፡ ሁሉ ፡ ሰቦብ ፡ ነው ። የእነሱ ፡ ተግባር ፡ የተከበረ ፡ ሥራ ፡ መሆኑን ፡ ያወጁት ፡ እነሱ ፡ ራሳቸው ፡ ናቸው ። የግል ፡ ምስጋናቸውን ፡ እንደሚያበጃጁት ፡ ሁሉ ፡ ሕጉንም ፡ እንደዚያው ፡ አድርገው ፡ ያበጃጁታል ። ምን ፡ ያኽል ፡ ገንዘብ ፡ እንደሚከፈላቸው ፡ የሚወስኑት ፡ እነሱ ፡ ራሳቸው ፡ ናቸው ። ነገሩንም ፡ እያሰማመሩ ፡ ከማቅረባቸው ፡ የተነሣ ፡ ምስኪኖች ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ነገራቸውን ፡ ከሰማይ ፡ እንደ ፡ ወረደ ፡ አድርገው ፡ ይቄጥሩታል ።

ልዩ ፡ ልዩ ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ ከሚሠሩ ፡ ሰዎች ፡ የበለጠ ፡ ገንዘብ ፡ እንዲከፈላቸው ፡ የሚጠይቁት ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ ነው ? እነሱ ፡ ላንድ ፡ አገር ፡ ከእጅ ፡ ሠራተኞች ፡ በላይ ፡ የሆነ ፡ ምን ፡ ጥቅም ፡ ይሰጣሉ ? »

አሁን ፡ ደግሞ ፡ ጋንዲ ፡ ስለ ፡ እንግሊዝ ፡ ፓርለማ ፡ የተናገረውን ፡ እናዳምጠው ። ስለ ፡ ፓርለማ ፡ ሲናገር ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፤ «በጠቅላላው ፡ በሚደረገው ፡ አስተያየት ፡ የፓርለማ ፡ አባሎች ፡ ግብዞችና ፡ የግል ፡ ጥቅማቸውን ፡ ፈላጊዎች ፡ ናቸው ። ሥራቸው ፡ በፍርሀት ፡ ላይ ፡ የተመሠረተ ፡ ነው ። ዛሬ ፡ የተወሰነው ፡ ነገ ፡ ሊፈርስ ፡ ይችላል ። በፓርለማ ፡ ተወጥኖ ፡ ፍጸሜው ፡ ምን ፡ እንደሚሆን ፡ የሚታወቅ ፡ አንድ ፡ ሥራ ፡ እንኳ ፡ አይገኝም ። በጣም ፡ ከባድ ፡ የሆኑት ፡ ጉዳዮች ፡ እንኳ ፡ በሚቀርቡበት ፡ ቀን ፡ የፓርለማ ፡ አባሎች ፡ የሆኑት ፡ ሲያንቀላፉ ፤ በመቀመጫቸው ፡ ላይ ፡ ሆነው ፡ ሲንጠራሩ ፡ ለማየት ፡ ተችሏል ። አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ ሰሚዎችን ፡ እስቲያስቄጡ ፡ ድረስ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ የሚለፈልፉበት ፡ ሰዓት ፡ አለ ። ካርላይል ፡ ፓርለማን ፡ ‘(የዓለም ፡ መለፍለፊያ ፡ መደብር) ፡ ብሎ ፡ ሰይሞታል ። . . . ለፓርለማ ፡ የሚባክነው ፡ ጊዜና ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ ዋጋ ፡ ላላቸው ፡ ሰዎች ፡ ተሰጥቶ ፡ ቢሆን ፡ ኖሮ ፡ የእንግሊዝ ፡ ደረጃ ፡ አሁን ፡ ካለበት ፡ የበለጠ ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ በተገኘ ፡ ነበር ። ይህ ፡ አሁን ፡ እኔ ፡ የምሰጠው ፡ አስተያየት ፡ በተለየ ፡ ከእኔ ፡ ብቻ ፡ የመነጨ ፡ ሳይሆን ፡ ብልኖች ፡ የሆኑ ፡ ብዙ ፡ የእንግሊዝ ፡ ተወላጆች ፡ ተናግረውታል ። እውነተኛ ፡ ክርስቲያን ፡ የፓርለማ ፡ ሥራ ፡ ተካፋይ ፡ መሆንን ፡ እይ ፈቅድም ፡ ሲል ፡ የፓርለማ ፡ አባል ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ አሁን ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ ተናግሯል ። ፓርለማ ፡ ማለት ፡ ሕፃን ፡ ልጅ ፡ ነው ። ከተቋቋመ ፡ ሰባት ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ በመሆኑ ፡ ትልቅ ፡ ባያደርገው ፡ ኖሮ ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ የሚያድግ ፡ መሆኑ ፡ የሚያጠራጥር ፡ በሆነ ፡ ነበር ፡ ሲል ፡ አንድ ፡ ሌላ ፡ አባል ፡ ደግሞ ፡ ተናግሯል» ። ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ሕክምና ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ጠቅሰነዋል ።

«እኔ ፡ ለሕክምና ፡ ትልቅ ፡ አድናቆት ፡ በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ ነበረኝ ። ስለ ፡ አገሬ ፡ ጥቅም ፡ ስል ፡ እንዲያውም ፡ ሐኪም ፡ ለመሆን ፡ የተመኘሁበት ፡ ጊዜ ፡ ነበር ፤ አሁን ፡ ግን ፡ አስተያየቴን ፡ ለውጫለሁ ። ሐኪሞች ፡ በኛ ፡ መካከል ፡ የክብር ፡ አስተያየት ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ እንደማይሰጣቸው ፡ ተረዳሁት ። እንግሊዞች ፡ (የገዥነት) ፡ እጃቸውን ፡ በኛ ፡ ላይ ፡ ለመጫን ፡ ሲፈልጉ ፡ ይህን ፡ ተግባር ፡ መሣሪያ ፡ አድርገው ፡ እንደ ፡ ሠሩበት ፡ አይጠረጠርም ። አንዳንድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ሐኪሞች ፡ ከእስያ ፡ አገሮች ፡ ነገሥታት ፡ ላይ ፡ የፖለቲካ ፡ ጥቅም ፡ ለማግኘት ፡ ይህን ፡ ተግባራቸውን ፡ ምክንያት ፡ እያደረጉ ፡ እንደ ፡ ሠሩበት ፡ የታወቀ ፡ ሆኗል ።

«ሐኪሞች ፡ እኛን ፡ ሞኞች ፡ እያደረጉ ፡ ቀልደውብናል ። ከፍ ፡ ያለ ፡ ችሎታ ፡ ካለው ፡ ካንድ ፡ ሐኪም ፡ አጫዋች ፡ የሆነ ፡ አታላይ ፡ ሰው ፡ እንደሚሻል ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አስባለሁ ። ጉዳዩን ፡ እንመልከተው ፤ የሐ

ኪም ፡ ሥራ ፡ የሰውን ፡ አካል ፡ ጠብቆ ፡ መያዝ ፡ ነው ። ወይም ፡ ደግሞ ፡ በትክክል ፡ ለመናገር ፡ በአካል ፡ ላይ ፡ ሊደርሱበት ፡ የሚችሉትን ፡ ሕመሞች ፡ ማስወገድ ፡ ነው ። እነዚህ ፡ ሕመሞች ፡ (በሽታዎች) ፡ እንዴት ፡ ነው ፡ የሚመጡት ? በችላ ፡ ባይነታችንና ፡ ባለመጠንቀቃችን ፡ ነው ። አለ ፡ መጠን ፡ እበላለሁ ፤ ቀኑንማን ፡ ይይዘኛል ፤ ከሐኪም ፡ ዘንድ ፡ እሄድና ፡ እሱም ፡ መድኃኒት ፡ ሰጥቶኝ ፡ እድናለሁ ። ስለዚህ ፡ እመለስበትና ፡ ሲያመኝ ፡ መድኃኒቱን ፡ ደግሜ ፡ እውጣለሁ ። መድኃኒቱን ፡ በመጀመሪያ ፡ ጊዜ ፡ ባላገኘው ፡ ኖሮ ፡ በሆዳምነቴ ፡ በደረሰብኝ ፡ ሕመም ፡ ስለምሠቃይ ፡ ሁለተኛ ፡ አልመለስበትም ፡ ነበር ። .... ሆፒታሎች ፡ የኅጢአቶች ፡ ማስፋፊያ ፡ ናቸው ። ሰዎች ፡ ስለ ፡ አካላቸው ፡ የሚያደርጉትን ፡ ጥበቃ ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ እየተዉት ፡ ይሄዳሉ ፤ የግብረ ፡ ገብነት ፡ ጉድለትም ፡ እየባሰ ፡ ይሄዳል ። ያውሮፓን ፡ ሕክምና ፡ ትምህርት ፡ መማር ፡ ወደ ፡ ባርነት ፡ ይበልጥ ፡ እየሰመጡ ፡ መሄድ ፡ ነው» ። ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ምድር ፡ ባቡር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ ተናግሯል ።

«ባቡር ፡ ባይኖር ፡ ኖሮ ፡ እንግሊዞች ፡ የህንድን ፡ አገር ፡ ሊገዙት ፡ እንደማይችሉ ፡ በቀላሉ ፡ ልንረዳው ፡ እንችላለን ። የምድር ፡ ባቡር ፡ ተላላፊ ፡ የሆነውን ፡ (ፔስት) ፡ የተባለውን ፡ በሽታ ፡ እንዲስፋፋ ፡ ለማድረግ ፡ ረድቷል ። ባቡር ፡ ባይኖር ፡ ኖሮ ፡ ሰዎች ፡ እንዲህ ፡ በቀላሉ ፡ ካንዱ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ አገር ፡ ሊዘዋወሩና ፡ ከእነሱም ፡ ጋራ ፡ የበሽታን ፡ ዝርሞች ፡ አብረው ፡ እየወሰዱ ፡ ባልናኙት ፡ ነበር ። . . . ባቡር ፡ እንደዚሁ ፡ ረኃብ ፡ በየጊዜው ፡ ባገሪቱ ፡ ላይ ፡ እንዲመጣ ፡ አድርጓል ። ምክንያቱም ፡ እኽል ፡ በባቡር ፡ ካንዱ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ አገር ፡ በቀላሉ ፡ በመዘዋወሩና ፡ ሰዎች ፡ እኽላቸውን ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ዋጋ ፡ እንዲሸጡ ፡ በመደረጉ ፡ ነው ። በቀላሉ ፡ ሀብት ፡ ለማግኘት ፡ ስለ ፡ ቻሉ ፡ ሰዎችን ፡ ሰነፎች ፡ አደረጋቸው ። ይህም ፡ የረኃብን ፡ መቅሠፍት ፡ እያስፋፋው ፡ ሄደ ። በሰው ፡ ላይ ፡ ያለው ፡ መጥፎ ፡ ጠባይ ፡ እንዲስፋፋ ፡ ለማድረግ ፡ ባቡር ፡ ረድቷል ። ዐመፀኞች ፡ ሰዎች ፡ መጥፎ ፡ ተግባራቸውን ፡ ፈጣን ፡ በሆነ ፡ መንገድ ፡ ለመፈጸም ፡ ችለዋል ። በህንድ ፡ አገር ፡ የሚገኙት ፡ የተቀደሱ ፡ ስፍራዎች ፡ ቅድስናቸውን ፡ አጡ ። በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ ሰዎች ፡ ከእነዚህ ፡ ከተባሉት ፡ ስፍራዎች ፡ ለመድረስ ፡ የሚችሉት ፡ በብዙ ፡ ችግር ፡ ነበር ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ እዚያ ፡ የሚሄዱት ፡ በእውነት ፡ አማኞች ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ብቻ ፡ ነበሩ ። በኛ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ የክፋት ፡ ሥራቸውን ፡ ለመሥራት ፡ ሲሉ ፡ ወስላቶች ፡ ሄደው ፡ ይገኛሉ» ።

ትምህርት ፡ ላገራችን ፡ አስፈላጊ ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ ታምንበት ፡ የለም ፡ ወይ ? ተብሎ ፡ ለቀረበለት ፡ ጥያቄ ፡ ጋንዲ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡

መልሷል ። «ትምህርት ፡ ማለት ፡ ምንድ ፡ ነው ? ማንበብና ፡ መጻፍን ፡ ማወቅ ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ ደግን ፡ ወይም ፡ ክፉን ፡ ለመሥራት ፡ የሚቻልበትን ፡ መሣሪያ ፡ መጨበጥ ፡ ማለት ፡ ነው ። አንዱ ፡ መሣሪያ ፡ የታመመን ፡ ሰው ፡ ለማዳን ፡ ወይም ፡ ለመግደል ፡ እንደሚችል ፡ ሁሉ ፡ ትምህርት ፡ መማርም ፡ እንደዚሁ ፡ ሆኖ ፡ ይቄጠራል ። በሚገባ ፡ ያቀረብኩትን ፡ አስተያየት ፡ ብትቀበሉኝ ፡ ትምህርት ፡ ክፋቱ ፡ ከደግነቱ ፡ በልጦ ፡ ታገኙታላችሁ ። . . . .

(በገጠር ፡ ለሚኖር ፡ ሰው) ፡ ትምህርት ፡ ለመስጠት ፡ የምትፈልጉት ፡ ለምንድነው ? ተጨማሪ ፡ ደስታ ፡ እንዲያገኝ ፡ ታደርጉታላችሁን ፤ በዕድሉ ፡ የተከፋ ፡ ሆኖ ፡ እንዲገኝ ፡ ትፈልጋላችሁን ፤ የምትፈልጉት ፡ ይህ ፡ ከሆነ ፡ ትምህርትን ፡ ሊወድ ፡ አይችልም ። በምዕራባዊ ፡ አሳብ ፡ ተስበን ፡ ጥቅሙንና ፡ ጉዳቱን ፡ ሳናመዛዝነው ፡ ሕዝባችን ፡ ትምህርት ፡ ያስፈልገዋል ፡ ብለን ፡ እንናገራለን ። እኔ ፡ ራሴ ፡ ጉግራፊን ፡ አስትሮኖሚን ፤ አልጌብርን ፤ ጉሜትሪን ፤ ተምሪያለሁ ። ለኔ ፡ ለራሴ ፡ ወይም ፡ በዙሪያዬ ፡ ላሉት ፡ ሰዎች ፡ የሰጠኝ ፡ ጥቅም ፡ ምንድነው? ይህን ፡ ሁሉ ፡ ለምንድነው ፡ የተማርኩት ? . . . .

ከዚህ ፡ በላይ ፡ የጠቀስኳቸው ፡ ትምህርቶች ፡ ሁሉ ፡ ስሜቶቼን ፡ እቄጣጠራቸው ፡ ዘንድ ፡ አላስቻሉኝም ። ስለዚህ ፡ የመጀመሪያው ፡ ደረጃ ፡ ትምህርትም ፡ ሆነ ፡ የከፍተኛው ፡ ደረጃ ፡ ትምህርት ፡ ለዋናው ፡ ነገር ፡ አስፈላጊ ፡ አይደሉም ፤ ሰዎች ፡ አያደርጉንም ፤ ተግባራችንን ፡ እንድን ፈጽም ፡ አያስተምሩንም» ።

ጋንዲ ፡ ታሪክን ፡ መማር ፡ የማይጠቅም ፡ መሆኑን ፡ ይናገራል ። ምክንያቱም ፡ ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ የሚሰጠው ፡ የታሪክ ፡ ትምህርት ፡ ስለ ፡ ጦርነት ፡ ብቻ ፡ የሚናገር ፡ በመሆኑ ፡ ይህ ፡ ታሪክ ፡ ተብሎ ፡ ሊጠራ ፡ እንደማይገባው ፡ ያሳስባል ። እንደዚህ ፡ አድርጎ ፡ ጋንዲ ፡ ከምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚገኙትን ፡ ትምህርቶችና ፡ ዕውቀቶች ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ እንኳ ፡ ሳይቀር ፡ በጠቅላላው ፡ ሁሉም ፡ ከንቱ ፡ መሆናቸውን ፡ ከተናገረ ፡ በኋላ ፡ ላስተያየቱ ፡ እንደ ፡ መደምደሚያ ፡ ሊቄጠር ፡ የሚገባውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የተመለከተውን ፡ ቃል ፡ ይናገራል ። «ህንዶች ፡ የግል ፡ ሥልጣኔያቸው ፡ ከቀሩት ፡ ሥልጣኔዎች ፡ ሁሉ ፡ የበለጠች ፡ መሆኗን ፡ ያውቃሉ ፤ እንደዚሁም ፡ ያውሮፓ ፡ ሥልጣኔ ፡ የገለባ ፡ እሳት ፡ መሆኗን ፡ ያውቃሉ ፤ ከሷ ፡ በፊት ፡ እንደ ፡ ነበሩት ፡ እንደ ፡ ሌሎቹ ፡ ሥልጣኔዎች ፡ ሁሉ ፡ እሷም ፡ በፍጥነት ፡ ጠፊ ፡ ናት ።

እንሆ ፡ ቪቪካናንዳና ፡ ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ያላቸውን ፡ አስተያየት ፡ ስናመዛዝነው ፡ በፍጹም ፡ የተለያየ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ። ቪቪካናንዳ ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ያላትን ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክ ፡ ዕውቀት ፡ ለህንድ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ አግኝቶታል ። ጋንዲ፡ ግን ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ሰይጣናዊ ፡ ጥበብ ፡ ስለ ፡ ሆነች ፡ ከክፋት ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ ልማት ፡ እንደማይገኝባት ፡ ይናገራል ። እንግዲህ ፡ ትክክለኛው ፡ አስተያየት ፡ የማንኛው ፡ ይሆን ? ከዚህ ፡ በላይ ፡ የጠቀስናቸውን ፡ ጋንዲ ፡ የተናገራቸውን ፡ ቃሎች ፡ አንባቢ ፡ ከተመለከታቸው ፡ በኋላ ፡ በልቡ ፡ «የጋንዲም ፡ በዛ ! » ማለቱ ፡ አይጠረጠርም ። እንደ ፡ ጋንዲ ፡ አሳብ ፡ ከሆነ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶችን ፡ መዝጋት ፤ የተዘረጋውን ፡ የባቡር ፡ ሐዲድ ፡ ማፍረስ ፡ ፓርለማን ፡ መሠረዝ ፤ ታሪክን ፡ መፋቅ ፡ የፍርድ ፡ ቤቶችን ፡ ዳኞች ፡ ማሰናበት ፤ ፋብሪኮችን ፡ ነቅሎ ፡ መጣል ፡ ያስፈልጋል ፡ ማለት ፡ ነው ። ከሠለጠኑትም ፡ ሆነ ፡ ለመሠልጠን ፡ ከሚጣጣሩት ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ እስቲ ፡ ማንኛው ፡ ነው ፡ ይህንን ፡ አድርግ ፡ ቢሉት ፡ እሺ ፡ ብሎ ፡ የሚፈጽመው ። እራሷ ፡ ህንድ ፡ እንሆ ፡ ዛሬ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶችንና ፡ ሆስፒታሎችን ፡ ለማስፋፋት ፡ አዲስ ፡ መንገዶችና ፡ የባቡር ፡ ሐዲዶች ፡ ለመዘርጋት ፤ ብዙ ፡ ብረት ፡ ለማቅለጥና ፡ ፋብሪኮችን ፡ ለማብዛት ፡ ሌላም ፡ ይህን ፡ የመሰሉትን ፡ የሥልጣኔ ፡ ድርጅቶች ፡ ለማቋቋም ፡ በትጋት ፡ ስትደክምና ፡ ስትጣጣር ፡ ትታይ ፡ የለም ፡ ወይ ? ጋንዲን ፡ የሚያኸል ፡ ዝናው ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ የገነነ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ የማይቀበለውን ፡ ነገር ፡ መናገሩ ፡ እብድ ፡ አያሰኘውምን ? የሥልጣኔ ፡ ጥቅም ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ስላልገባው ፡ ነው ፡ እንዳንል ፡ ጋንዲ ፡ በዩኒቤርሲቲ ፡ የሕግ ፡ ትምህርት ፡ ጨርሶ ፡ ተመርቆ ፡ የወጣ ፡ ሙሉ ፡ ትምህርት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ነው ። ቪቪካናንዳም ፡ እንደዚሁ ፡ በፍልስፍና፡ ከዩኒቤርሲቲ ፡ ተመርቆ ፡ ወጥቷል ። ስለዚህ ፡ ዕውቀት ፡ ጐድሎት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ፈጽሞ ፡ አይቻልም ። ይህ ፡ ጉዳይ ፡ ምስጢሩ ፡ ይህን ፡ ያኸል ፡ አስቸጋሪ ፡ አይዶለም ። ብዙዎች ፡ ያውሮፓ ፡ ሊቃውንቶች ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ እንደ ፡ ተናገርነው ፡ የገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ የግዙፍ ፡ አካል ፡ ጥበብና ፡ (ማቴሪያሊስም) ፡ የእግዚአብሔር ፡ ክሕደት ፡ እነዚህ ፡ ሦስት ፡ ሀይነት ፡ መርዞች ፡ በዛሬይቱ ፡ ሥልጣኔ ፡ የገነኑ ፡ ሆነው ፡ ስለሚታዩባት ፡ በጣም ፡ የሚያሠጋ ፡ እርምጃ ፡ የያዘች ፡ መሆኗን ፡ ከመናገር ፡ አልተወሰኑም ። ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ሁኔታዋ ፡ ሲታይ ፡ የነቀርሳ ፡ በሽታ ፡ (ካንሰር) ፡ በታመመ ፡ ሰው ፡ ልትመሰል ፡ ትችላለች ። አንድ ፡ ሰው ፡ የደም ፡ ግባቱ ፤ ወዙ ፤ ጠቅላላ ፡ ሁኔታው ፡ የበሽታ ፡ ምልክት ፡ የሌለበት ፡ ፈጽሞ ፡ ጤናማ ፡ ሆኖ ፡ ይታያል ። እሱም ፡ ራሱ ፡ ከጤንነት ፡ በቀር ፡ የሚሰማው ፡ ምንም ፡ ሕመም ፡ የለም ። ዳሩ ፡ ግን ፡ ሐኪም ፡ ከመረመረው ፡ በኋላ ፡ አንዳንድ ፡

ምልክቶች ፡ ተከትሎ ፡ የካንሰር ፡ በሽታ ፡ ያለበት ፡ መሆኑን ፡ ያረጋግጥለታል ። ይህም ፡ መድኃኒት ፡ የሌለው ፡ በሽታ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ከጥቂት ፡ ወራት ፡ በኋላ ፡ የሚሞት ፡ መሆኑን ፡ ይነግረዋል ። እነዚህም ፡ ሊቃውንት ፡ በዚች ፡ ባሁኗ ፡ ሥልጣኔ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኙት ፡ እነዚህ ፡ መርዞች ፡ ዓለምን ፡ ከጥፋት ፡ ዐዘቅት ፡ እንደሚጥሏት ፡ ይተነብያሉ ። ከእነሱም ፡ መካከል ፡ ግማሾቹ ፡ በምንም ፡ ዐይነት ፡ መንገድ ፡ ቢሆን ፡ ይህቺን ፡ ከመርዟ ፡ ጋራ ፡ አብራ ፡ ተፀንሳ ፡ አብራ ፡ የተወለደችውን ፡ ሥልጣኔ ፡ ከሞት ፡ ለማዳን ፡ እንደማይቻል ፡ ይናገራሉ ። ከእነዚሁም ፡ አንዱ ፡ ጋንዲ ፡ ነው ። ጋንዲ ፡ እሱ ፡ ራሱ ፡ ሲናገር ፡ እኔ ፡ ይህን ፡ አስተያየት ፡ ራሴ ፡ አልፈጠርኩትም ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ብዙ ፡ ትልልቅ ፡ ሰዎች ፡ በሰፊው ፡ ተናግረውታል ፡ እያለ ፡ በንግግሩ ፡ ውስጥ ፡ አልፎ ፡ አልፎ ፡ ጣልቃ ፡ እያገባ ፡ ማሳሰቡ ፡ አልቀረም ። የጋንዲ ፡ አስተያየት ፡ እኛ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ከተማርነውና ፡ ከምናምነው ፡ ጋራ ፡ የማይገናኝ ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ መንፈሳችንን ፡ ግራ ፡ ሳያገባው ፡ አይቀርም ። ማንኛውም ፡ ዐዋቂ ፤ ማንኛውም ፡ ሊቅ ፡ ቢሆን ፡ እያረጋገጠ ፡ የሚሰጠንን ፡ አሳብ ፡ ዐይናችንን ፡ ጨፍነን ፡ እንዳንቀበልና ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ተጠራጣሪነት ፡ እንዲኖረን ፡ በፊት ፡ ሶክራት ፡ በኋላም ፡ ሞንቴኝ ፡ ያስጠነቀቁን ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ነው ። ርግጠኛ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ ያመንበት ፡ ትምህርት ፡ የማያሳስት ፤ ጥሩ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ የተከተልነው ፡ መንገድ ፡ ከጥፋት ፡ ላይ ፡ የሚጥለን ፤ የሚያዋጣ ፡ አድርገን ፡ የቈጠርነው ፡ አሳብ ፡ የሚያስረታን ፡ ሆኖ ፡ ልናገኘው ፡ እንችላለን ። ስለዚህ ፡ የጋንዲ ፡ አሳብ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ግራ ፡ ሆኖ ፡ ቢታየን ፡ ከመንቀፍ ፡ በፊት ፡ አስተያየቱን ፡ በዝርዝር ፡ መመርመር ፡ ይገባናል ። ይህንን ፡ ለማመዛዘን ፡ የሚረዱንን ፡ ነገሮች ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ባሉት ፡ ምዕራፎች ፡ እናገኛቸዋለን ። እንሆ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ጋንዲና ፡ ቪቪካናንዳ ፡ ካቀረቡልን ፡ በፍጹም ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ተቃራኒ ፡ ከሆኑት ፡ አስተያየቶች ፡ የትኛው ፡ ትክክለኛ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ለማወቅ ፡ እንሞክራለን ።

ይህም ፡ ስለ ፡ ጋንዲ ፡ የምንሰጠው ፡ ፍርድ ፡ በዚህ ፡ ብቻ ፡ አይፈጸምም ፡ ማለት ፡ ነው ። ስለ ፡ ጋንዲ ፡ ታሪክ ፡ ፍርድ ፡ መስጠት ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ አለመሆኑን ፡ አንባቢ ፡ ሊዘነጋው ፡ አይገባም ። ጋንዲ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ከተፈጠሩት ፡ በማንኛውም ፡ ዘመን ፡ ታሪክ ፡ ካፈራቻቸው ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ አንዱ ፡ የሚቈጠር ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ ስለ ፡ እሱ ፡ ፍርድ ፡ ከመስጠት ፡ በፊት ፡ ጉዳዩን ፡ በዝርዝርና ፡ በጥንቃቄ ፡ መመርመር ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ባሉት ፡ ምዕራፎች ፡ ከዋናው ፡ አርእስት ፡ ጋራ ፡ ጉዳዩ ፡ የተያያዘና ፡ የተሳሰረ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኝበ ት፡ መጠን ፡ የጋንዲን ፡ ታሪክ ፡ መልሰን ፡ መላልሰን ፡ በመመልከት ፡ የምናደርገውን ፡

ጥናት ፡ እንቀጥላለን ። አሁን ፡ ግን ፡ የጋንዲን ፡ ታሪክ ፡ በዚህ ፡ አቁመን ፡ በቪቪካኖንዳና ፡ ባንድ ፡ የሱ ፡ ተማሪ ፡ ወይም ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ በሆነ ፡ ሰው ፡ መካከል ፡ የተደረገውን ፡ ንግግር ፡ እንጠቅሳለን ። ይህ ፡ ንግግር ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ የቪቪካናንዳ ፡ አስተያየት ፡ ከጋንዲ ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ የተለየ ፡ መሆኑን ፡ በትክክል ፡ አጥርቶ ፡ ሲገልጥልን ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ህንድ ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ መንገድ ፡ ለመራመድ ፡ ስትፈልግ ፡ ከሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ የሕዝቧን ፡ ጠባይና ፡ ኑሮ ፡ ማሻሻል ፡ ግድ ፡ ስለሚሆንባት ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ ከፊቷ ፡ የተደቀነው ፡ ችግር ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ያለ ፡ ከባድ ፡ መሆኑን ፡ ያሳየናል ።

በቪቪካናንዳና ፡ በደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ መካከል ፡ የተደረገውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ንግግር ፡ ይኸው ፡ የሱ ፡ ደቀ ፡ መዝሙር ፡ ጽፎት ፡ ይገኛል ። «እኔ ፡ ራሴ» ፡ ብሎ ፡ የሚል ፡ ደቀ ፡ መዝሙሩ ፡ ነው ። «ሱዋሚ» ፡ ተብሎ ፡ የሚጠራው ፡ ግን ፡ ቪቪካናንዳ ፡ ነው ። ይህ ፡ ንግግር ፡ የተደረገው ፡ እንግሊዞች ፡ ህንድን ፡ ይገዙ ፡ በነበረበት ፡ ዘመን ፡ ነው ።

ሱዋሚ ፤ ምዕራባውያን ፡ የሆኑት ፡ ደቀ ፡ መዝሙሮች ፡ በጣም ፡ ሰፊ ፡ የሆነ ፡ መልካም ፡ ሥራ ፡ ለዚች ፡ አገር ፡ ሊሠሩላት ፡ ይችላሉ ። ያኗኗርን ፡ ሁኔታዎች ፡ ለማሻሻል ፡ የሚረዱትን ፡ ጠቃሚዎች ፡ የሚሆኑትን ፡ የሳይንስ ፡ ዕውቀቶች ፡ የሚገልጡላችሁ ፡ መምህራኖች ፡ ይሆኑላችኋል ።

እኔ ፡ ራሴ ፤ ሱዋሚ ፡ ሆይ ፤ ይህ ፡ እንዴት ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ? እነሱ ፡ በኛ ፡ ላይ ፡ ያላቸውን ፡ የጥላቻ ፡ ስሜት ፡ ስንመለከተው ፡ ጥቅም ፡ ሳያገኙበት ፡ ደግ ፡ ሥራ ፡ ይሠሩልናል ፡ ብሎ ፡ ለማሰብ ፡ የሚሆን ፡ ነገር ፡ አይመስልም ።

ሱዋሚ ፤ እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ እኛን ፡ ይጠሉን ፡ ዘንድ ፡ ብዙ ፡ ምክንያቶች ፡ አሏቸው ። ከሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ድል ፡ የሆን ፡ ሕዝብ ፡ ነን ። እንደ ፡ እኛ ፡ ለማኞች ፡ የሚበዙበት ፡ ሕዝብ ፡ ከቶ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ አይገኝም ። መደዴው ፡ ሕዝብ ፡ በጣም ፡ የተዋረደ ፡ በመሆኑ ፡ በከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ ያሉት ፡ ከብዙ ፡ ዘመን ፡ ጀምሮ ፡ በጭካኔ ፡ ሲገዙት ፡ ይኖራሉ ። እነሱም ፡ በተገኘው ፡ ምክንያት ፡ ሁሉ ፡ በጡጫና ፡ በእርግጫ ፡ ሲደበድቡት ፡ ኖረዋል ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ለማኝነትን ፡ እንደ ፡ ዋና ፡ ተግባር ፡ አድርጎት ፡ ይኖራል ። ከመደዴው ፡ ሕዝብ ፡ በላይ ፡ ያሉት ፡ የእንግሊዝ ፡ ቋንቋ ፡ በመጠኑ ፡ ለማንበብ ፡ የሚችሉት ፡ ሰዎች ፡ ግን ፡ የልመና ፡ ደብዳቤ ፡ ይዘው ፡ ሥራ ፡ ለመጠየቅ ፡ በየመሥሪያ ፡ ቤቱ ፡ መተላለፊያውን ፡ መንገድ ፡ ወረውት ፡ ይታያሉ ። ኻያ ፡ ወይም ፡ ሠላሳ ፡ ሩፒ ፡ ደሞዝ ፡ የሚገኝበት ፡ አንድ ፡ ሥራ ፡ ሲኖር ፡ የቢ ፡ ኤ ፡ ና ፡ የኤም ፡ ኤ ፡ ዲ

ግሪ ፡ ያላቸው ፡ አምስት ፡ መቶ ፡ ሰዎች ፡ ሥራ ፡ ጠያቂዎች ፡ ሆነው ፡ ይቀርባሉ ። የጥያቄዎቹ ፡ አጻጻፍ ፡ ደግሞ ፡ እንዴት ፡ የሚያስገርም ፡ ነው ። «በቤቴ ፡ ውስጥ ፡ የምበላው ፡ ምንም ፡ የለኝም ። ሚስቴና ፡ ልጆቼ ፡ በረኃብ ፡ ይሞታሉ ። እኔና ፡ ቤተ ፡ ሰቦቼ ፡ ለመኖር ፡ የምንችልበት ፡ እንጀራ ፡ እንድናገኝ ፡ አንድ ፡ ሥራ ፡ እንዲሰጡኝ ፡ እለምንዎታለሁ ፤ አለዚያ ፡ ግን ፡ በረኃብ ፡ ማለቃችን ፡ ነው ።

ሥራ ፡ ከገቡ ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ የክብር ፡ ስሜታቸውን ፡ በጣም ፡ የተዋረደ ፡ ያደርጉታል ። የሚከተሉትም ፡ በጣም ፡ ዝቅ ፡ ያለውን ፡ ታዛዥነት ፡ ነው ። እንሆ ፡ ይህ ፡ መደዴው ፡ ሕዝብ ፡ የሚኖርበት ፡ ሁኔታ ፡ ነው ። እንደ ፡ እናንተ ፡ ያሉት ፡ በትምህርት ፡ ከፍተኛውን ፡ ደረጃ ፡ የያዙት ፡ ሰዎች ፡ ደግሞ ፡ ለብቻቸው ፡ ማኅበሮች ፡ እየፈጠሩ ፡ በመኖር ፡ ድምፃቸውን ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ አድርገው ፡ እንደዚህ ፡ ሲሉ ፡ ይናገራሉ ።

«ህንድ ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ ወደ ፡ ጥፋት ፡ በመጓዝ ፡ ላይ ፡ ትገኛለች ። ገዥዎቻችን ፡ የሆናችሁት ፡ እንግሊዞች ፡ ሆይ ፤ ያገራችን ፡ ተወላጆች ፡ በመንግሥት ፡ ሥራ ፡ በየከፍተኞቹ ፡ ስፍራዎች ፡ ተሾመው ፡ እንዲሠሩ ፡ አድርጉላቸው ፤ ከረኃብ ፡ እንድንወጣ ፡ አድርጉልን» ።

ይህን ፡ በመሰለ ፡ በማያቋርጥ ፡ ጩኸት ፡ ሌትና ፡ ቀን ፡ አየሩን ፡ ይሞሉታል ።

«እንግሊዞች ፡ ሆይ ፤ ስጡን ፡ አሁንም ፡ ጨምራችሁ ፡ ስጡን !» ይላሉ ። ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ምን ፡ ይስጧችሁ ? ላገሪቱ ፡ ባቡሮች ፤ ቴሌግራፎች ፤ ሥራት ፡ ያለው ፡ አድሚኒስትራሲዮን ፡ ሰጡ ። ሌቦችን ፡ አጠፉ ፤ የሳይንስ ፡ ትምህርት ፡ ሰጡ ። ከዚህ ፡ የበለጠ ፡ ሊሰጧችሁ ፡ ይችላሉን ፤ ብዙ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ሰጥተዋችኋል ፤ ለዚህ ፡ ለውጥ ፡ እረ ፡ እናንተ ፡ ምን ፡ ሰጥታችኋቸዋል ? ብዬ ፡ እስቲ ፡ እኔ ፡ ልጠይቃችሁ ።

እኔ ፡ ራሴ ፤ ሱዋሚ ፡ ሆይ ፤ ምን ፡ ልንሰጣቸው ፡ ይገባናል ? ታክስ ፡ እንከፍላለን ።

ሱዋሚ ፤ በውነት ፡ ታደርጉታላችሁን ? ፈቅዳችሁ ፡ ታክስ ፡ ትከፍላላችሁ ፡ ወይስ ፡ ደግሞ ፡ ባገሪቱ ፡ ውስጥ ፡ ጸጥታ ፡ እንዲጠበቅ ፡ በማድረጋቸው ፡ በኀይል ፡ እያስገደዱ ፡ ያስከፍሏችኋል ? እነሱ ፡ ለናንተ ፡ ላደረጉላችሁ ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ እናንተ ፡ ለውጥ ፡ የሚሆን ፡ ምን ፡ እንደምትሰጧቸው ፡ ገልጠኸ ፡ ንገረኝ ። እነሱ ፡ የሚጐድላቸውን ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ እናንተም ፡ ልትሰጧቸው ፡ ትችላላችሁ ። ወደ ፡ እንግሊዝ ፡ አገር ፡ ትሄ

ዳላችሁ ፤ ነገር ፡ ግን ፡ ትምህርት ፡ እንዲሰጧችሁ ፡ ለማኞች ፡ ሆናችሁ ፡ ነው ፡ እዚያ ፡ የምትሄዱት ። እናንተ ፡ የምትሰጧቸ ው፡ ምንም ፡ ነገር ፡ የለም ፡ ማለት ፡ ነው ? ልትሰጧቸው ፡ የምትችሉት ፡ ዋጋው ፡ ሊገመት ፡ የማይችል ፡ አንድ ፡ ሀብት ፡ አላችሁ ፤ ፍልስፍናችሁን ፡ ስጧቸው ፤ ሃይ ማኖታችሁን ፡ ስጧቸው ። የፍጥረተ ፡ ዓለምን ፡ ታሪክ ፡ ተማሩ ፤ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ በማንኛውም ፡ ቦታ ፡ የምታገኙት ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አሳብ ፡ ሁሉ ፡ ምንጩ ፡ ከሀንድ ፡ አገር ፡ የመጣ ፡ ሆኖ ፡ ታገኙታላችሁ» ።

የ ሥ ል ጣ ኔ ፡ ደ ቂ ።

ኤመርሰን ፡ የተባለው ፡ ያሜሪካ ፡ ፈላስፋ ፡ የሰጠውን ፡ አሳብ ፡ የተ ከተልን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ሰው ፡ በሁሉም ፡ በኩል ፡ የሥልጣኔ ፡ እርምጃ ፡ ሊፈ ጽም ፡ አይችልም ። ባንድ ፡ በኩል ፡ ሥራው ፡ የለማ ፡ ሲሆን ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ይበላሻል ። ባንድ ፡ በኩል ፡ ሲያገኝ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ያጐድላል ። በዚህ ፡ ምክንያትም ፡ ሆነ ፡ ወይም ፡ በሌላ ፡ የዛሬይቱ ፡ ሥልጣኔ ፡ ከፍ ፡ ያሉ ፡ ጐድለቶች ፡ እንደሚገኙባት ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ብቅል ፤ አሻሮና ፡ ጌሾ ፡ እነዚህ ፡ ሦስቱ ፡ ሲዋሐዱ ፡ ጠላ ፡ ተብለው ፡ ባንድ ፡ ስም ፡ እንደሚ ጠሩ ፡ ሁሉ ፡ የገንዘብ ፡ ፍቅር ፤ ማቴሪያሊስምና ፡ የእግዚአብሔር ፡ ክሕ ደት ፡ እነዚህ ፡ ሦስቱ ፡ የምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ መርዞች ፡ የማይለያዩና ፡ የተደጋገፉ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ የሥልጣኔ ፡ ደቂ ፡ ብለን ፡ ባንድ ፡ ስም ፡ ብንጠራ ቸው ፡ ቅር ፡ የሚያሰኝ ፡ አይሆንም ። የገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ የተባለው ፡ በን ግድ ፡ ላይ ፡ ተመሥርቷል ። ምንጩም ፡ ኢንዱስትሪ ፡ (ፋብሪካ) ፡ ነው ። ማቴሪያሊስም ፡ ማለት ፡ ለምድራዊ ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ተገዥ ፡ ሆኖ ፡ መገኘ ትና ፡ መስገብገብ ፡ በመንፈስ ፡ በኩል ፡ ያለውን ፡ ታላቅ ፡ የሆነ ፡ ሀብት ፡ መዘንጋት ፤ መካድም ፡ ነው ።

ሰው ፡ የገንዘብን ፡ ፍቅር ፡ ከሁሉ ፡ ነገር ፡ በላይ ፡ አድርጎ ፡ ከተመ ለከተ ፡ ከማቴሪያሊስም ፡ ሊያመልጥ ፡ አይችልም ። እነዚህ ፡ ሁለቱ ፡ ነገ ሮች ፡ የሃይማኖትን ፡ መቀዝቀዝ ፤ ወይም ፡ እግዚአብሔርን ፡ መካድ ፡ እንደሚያስከትሉ ፡ ግልጥ ፡ ሆኖ ፡ የሚታይ ፡ ነገር ፡ ነው ። ሰው ፡ በጣያት ፡ እያመለከ ፡ ዐሠርቱ ፡ ቃላትን ፡ ሊጠብቅ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ይችላል ? ከሁለቱ ፡ አ ንዱን ፡ መምረጥ ፡ ይኖርበታል ። እንግዲህ ፡ የገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ ማለት ፡ ገን ዘብን ፡ እንደ ፡ ጣያት ፡ ማምለክ ፡ ነው ። የምዕራብ ፡ ሕዞች ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክ ፡ ጥበብ ፡ ከተገለጠላቸው ፡ ጀምሮ ፡ አዲስ ፡ የሥልጣኔ ፡ ዘመን ፡ እንደ ፡ ተከፈተላቸው ፡ ታውቋል ። በኤሌክትሪሲቴ ፡ ኀይል ፡ የሚንቀሳቀ ሱት ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ለሰው ፡ ኑሮ ፡ የሚጠቅሙትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገ ሮች ፡ እየሠሩ ፡ ሲሰጡ ፡ ዓለም ፡ ከተፈጠረ ፡ ጀምሮ ፡ ታይቶና ፡ ተሰምቶ ፡ የማይታወቅ ፡ ሀብት ፡ ወደ ፡ አውሮፓ ፡ መጉረፍ ፡ ጀመረ ። ኢንዱስት ሪዎች ፡ የሚተፉትን ፡ ሽቀጥ ፡ ለመላው ፡ የዓለም ፡ ሕዝብ ፡ ለመናኘት ፡ መርከቦችን ፡ በብዛት ፡ መሥራት ፡ አስፈላጊ ፡ ሆነ ። በነፋስ ፡ ይሄድ ፡ የነ በረውም ፡ መርከብ ፡ ቀርቶ ፡ በላቦት ፡ ኀይል ፤ ቀጥሎ ፡ በኤሌክትሪሲቴ ፡

ጎይል ፡ የሚገሠግሡ ፡ መርከቦች ፡ ተሠሩ ። በዚህ ፡ ላይ ፡ ጠበንጃ ፤ መት ረየስና ፡ መድፍ ፡ የሚባሉ ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ ተከትለው ፡ ወጡ ። መጥረቢያ ፡ የጫካን ፡ ዕንጨት ፡ እየቈረጠ ፡ እንደሚመነጥር ፡ ሁሉ ፡ መር ከብ ፡ የባሕሩን ፡ መንገድ ፡ እየሠነጠቀ ፡ ሲሄድ ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ ያለ ውን ፡ ዕንቅፋት ፡ ደግሞ ፡ ጠበንጃ ፡ መትረየስና ፡ መድፍ ፡ እየመነጠሩ ፡ ፋብሪካ ፡ ላፈሰሰው ፡ የሸቀጥ ፡ ጕርፍ ፡ መንገዱን ፡ ከፈቱለት ። ሸቀጥና ፡ እነዚህ ፡ የጠራናቸው ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎች ፡ ወንድማማቾች ፡ ናቸው ። ሁሉም ፡ ኢንዱስትሪ ፡ የወለዳቸው ፡ ልጆች ፡ ናቸውና ። ወንድማማቾች ፡ እንደ ፡ መሆናቸው ፡ መጠን ፡ ተደጋጋፊ ፡ ሆኑ ። ሸቀጥ ፡ ማለት ፡ ገንዘብ ፤ ገንዘብ ፡ ማለት ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፤ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ማለት ፡ ሸቀጥ ፡ ሆነ ው ፡ ስለ ፡ ተገኙ ፡ መልካቸው ፡ እንደሚያሳስት ፡ እንደ ፡ ሦስት ፡ መንታ ፡ ልጆች ፡ እነዚህ ፡ ሦስቱ ፡ የፋብሪካ ፡ ልጆች ፡ እየተቀላቀሉ ፡ ትርጉማቸው ፡ አስቸጋሪ ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ። በየዓለሙ ፡ ከፍል ፡ በተለየም ፡ በእስያና ፡ ባፍሪ ቃ ፡ የሚኖሩ ፡ ሕዝቦች ፡ ጢት ፡ ከመኝታቸው ፡ ሲነሡ ፡ ጠበንጃ ፤ መድፍና ፡ መትረየስ ፡ በመርከብ ፡ ተጭነው ፡ ድንገት ፡ ደርሰው ፡ የጥይት ፡ በረዶ ፡ ያወርዱባቸው ፡ ጀመር ። ምን ፡ አጠፋን ፡ ሲሉ ፡ ሸቀጥ ፡ እንድትገዙ ፡ ነው ፡ አሏቸው ። ሸቀጥ ፡ እንድንገዛ ፡ የምንገደድበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምን ድነው ? ሲሉ ፡ ሸቀጡ ፡ ገንዘብ ፡ ስለሚያወጣልን ፤ ገንዘቡም ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ስለሚሆን ፤ የጦር ፡ መሣሪያውም ፡ የመንግሥታችን ፡ ክብር ፤ ግርማና ፡ ሞገስ ፡ ታላቅነትም ፡ በመሆኑ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ መለሱላቸው ። እነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ የዚህ ፡ ንግግር ፡ ትርጉሙ ፡ እስቲገለጥላቸው ፡ ድረስ ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ ወሰደባቸው ። እንሆ ፡ ባጭሩ ፡ የዘመናችን ፡ ቴአትር ፡ ወይም ፡ ድራማ ፡ ይህ ፡ ነው ።

ይህ ፡ በምዕራባውያን ፡ ሕዝቦችና ፡ በቀሩት ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ የተፈጠረ ፡ ሁኔታ ፡ ሲሆን ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ከተ ፈጠረ ፡ በኋላ ፡ ራሳቸው ፡ ያውሮፓ ፡ ሕዝቦች ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ያለ ፡ ሁኔታ ፡ እንደ ፡ ተወለደ ፡ እናስተውል ። የኢንዱስትሪ ፡ ጥበብ ፡ ከመጣ ፡ በኋላ ፡ ያውሮፓ ፡ ሕዝቦች ፡ አኗኗር ፡ ፈጽሞ ፡ ተለወጠ ። በየኢን ዱስትሪው ፡ ውስጥ ፡ የሚሠሩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ማግኘት ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ የባላገሩ ፡ ሕዝብ ፡ እርሻውን ፡ እየተወ ፡ ወደ ፡ ከተማ ፡ ተሰበ ሰበ ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ የግብርናና ፡ የከብት ፡ ማርባት ፡ ሥራ ፡ እየተቀነ ሰና ፡ እየቀረ ፡ ሄደ ። ስለዚህ ፡ እንዚህ ፡ አገሮች ፡ ወይም ፡ ከፋብሪካ ፡ የመ ጣውን ፡ ሸቀጥ ፡ በውድ ፡ በመሸጥ ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ አትርፈው ፡ ምግብ ፡ በርካሽ ፡ እየገዙ ፡ ወይም ፡ የእርሻን ፡ ሥራ ፡ በመኪና ፡ እያረሱ ፡ በጥቂት ፡ ድካም ፡ ብዙ ፡ ሰብሎች ፡ በመሰብሰባቸው ፡ ሕዝባቸውን ፡ ይመግቡት ፡

ጀመር ። ነገር ፡ ግን ፡ በከተማቸው ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡ ሕዝብ ፡ በመከማቸቱ ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጉዳት ፡ አመጣባቸው ። ብዙ ፡ ፍሬ ፡ ተከማችቶ ፡ ሲቀ መጥ ፡ እንደሚበሰብስ ፡ ሁሉ ፡ ሕዝቦችም ፡ እንደዚሁ ፡ ባንድ ፡ ቦታ ፡ ሲከማቹ ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መጥፎ ፡ ጠባይ ፡ ያመጣሉ ። በጥንት ፡ ዘመን ፡ ሮማ ፡ የዓለም ፡ ገዥ ፡ ሆና ፡ የምዕራቡንና ፡ የምሥራቁን ፡ ክፍል ፡ ሕዝቦች ፡ በከተማዋ ፡ ውስጥ ፡ እየተሰበሰቡ ፡ እንዲኖሩ ፡ ባደረ ገች ፡ ጊዜ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሃይማኖቶችና ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ባህሎች ፡ ያላቸው ፡ እነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ አንድነት ፡ እየተከማቹ ፡ ሲኖሩ ፤ የሕዝቧ ፡ ጠባይ ፡ እየተበላሸ ፡ ሄደ ። ከውጭ ፡ የመጣ ፡ የባዕድ ፡ ሃይማኖትና ፡ የባዕድ ፡ ዐመል ፡ በሕዝቡ ፡ ውስጥ ፡ ገብቶ ፡ ሲስፋፋ ፡ እስከ ፡ ቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ደረሰ ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ለምሳሌ ፡ ሄሊዎጋባል ፡ የተባለው ፡ ቄሳር ፡ ከሶርያ ፡ የመጣውን ፡ በዓል ፡ የተባለውን ፡ ጣዖት ፡ የሮማ ፡ መንግሥት ፡ ኦፊሲዩል ፡ ሃይማኖት ፡ እንዲሆንና ፡ እንዲሰገድለት ፡ አድርጎ ፡ እሱም ፡ ስሙን ፡ ለውጦ ፡ ሄሊዎጋባል ፡ ተባለ ። ይኸውም ፡ የበዓል ፡ አገልጋይ ፡ ወይም ፡ ካህን ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህ ፡ በሃይማኖት ፡ በኩል ፡ የተደ ረገ ፡ ሲሆን ፡ በጠባይ ፡ በኩልም ፡ እንደዚሁ ፡ ሮማውያን ፡ ከነቄሳሮቻቸ ው ፡ እየረከሱ ፡ ሄዱ ። እንደዚሁ ፡ ሁሉ ፡ ባሁን ፡ ዘመን ፡ በሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ የተከማቸው ፡ ሕዝብ ፡ ባሕርዩ ፡ ብዙ ፡ መጥፎ ፡ ግብር ፡ እየወ ረሰ ፡ መበላሸቱ ፡ ታውቋል ።

በግራ ፡ ቢስ ፡ አሳብ ፡ የተዋጠ ፤ በግል ፡ ክብር ፡ የሚታበይ ፡ በመ ሆኑ ፡ የታወቀው ፡ እንደዚሁም ፡ የሚያስፈራ ፡ አሳበ ፡ ጠባብነት ፡ ያደረ በት ፡ ጐቢኖ ፡ የተባለው ፡ ሰው ፡ በመጽሐፉ ፡ ውስጥ ፡ ልዩ ፡ ጠባይ ፡ የያዘ ሆኖ ፡ የሚገኝ ፡ አንድ ፡ የጻፈው ፡ ቃል ፡ አለ ። ይህም ፡ ቃል ፡ ደራሲው ፡ ስለ ፡ ዛሬይቱ ፡ ሥልጣኔ ፡ አሥጊ ፡ ዕድል ፡ የነበረው ፡ አስተያየት ፡ መጥፎ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ የልቡን ፡ ትካዜ ፡ ይገልጥልናል ። ቃሉም ፡ የሚከተ ለው ፡ ነው ፤

Notre civilisation est comparable à ces îlots temporaires poussés au-dessus des mers par la puissance des volcans sous-marins. Livrés à l'action destructrice des courants et abandonnés à la force qui les avait d'abord soutenus ils fléchissent un jour et vont engloutir leurs débris dans les domaines des flots conquérants. Triste fin, et que bien des races généreuses ont dû subir avant nous. Il n' y a pas à détourner le mal. Il est inévitable. La sagesse ne peut que prévoir, et pas d'avantage. La prudence la plus consommée n'est pas capable de contrarier un seul instant les lois immuables du monde.'

«የእኛ ፡ ሥልጣኔ ፡ በውቅያኖስ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኝ ፡ የእሳተ ፡ ገሞራ ዎች ፡ ጎይል ፡ ወደ ፡ ላይ ፡ እየገፋ ፡ ከባሕር ፡ ላይ ፡ ያንሳፈፋቸውን ፡ ጊዜ ያዊ ፡ የሆኑ ፡ ደሴቶችን ፡ ትመስላለች ። አጥፊ ፡ ከሆነው ፡ ከማዕበሎች ፡ ጉልበት ፡ ስለማያመልጡ ፡ ቀድሞ ፡ እንዲፈጠሩ ፡ አድርጓቸው ፡ ከነበረ ውም ፡ ጉልበት ፡ የሚያድናቸው ፡ ነገር ፡ ስለሌለ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ተሸን ፈው ፡ ይጠፋሉ ። በጠፉም ፡ ጊዜ ፡ ከእነሱ ፡ የተረፈው ፡ ፍራሽ ፡ ድል ፡ አ ድራጊ ፡ በሆነው ፡ የውሃ ፡ ማዕበል ፡ የተዋጠ ፤ የተጥለቀለቀ ፡ ሆኖ ፡ ይቀ ራል ። ይህም ፡ ከኛ ፡ በፊት ፡ በነበሩ ፡ ለጋሶች ፡ በሆኑ ፡ በብዙ ፡ የሰው ፡ ዘሮች ፡ ላይ ፡ የደረሰባቸው ፡ የሚያሳዝን ፡ ፍጻሜ ፡ ነው ። ከዚህ ፡ መጥፎ ፡ ነገር ፡ ለማምለጥ ፡ የሚቻል ፡ አይዶለም ። አስተዋይነት ፡ ነገሩ ፡ እንደ ሚመጣ ፡ አስቀድማ ፡ ከማወቅ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ልታደርገው ፡ የምትች ለው ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ የለም ። እጅግ ፡ ብልኃ ፡ የሆነችው ፡ ጠንቃቃነ ትም ፡ ሊለወጡ ፡ የማይችሉትን ፡ የዓለም ፡ ሕጎች ፡ ላንዲት ፡ ጊዜ ፡ እንኳ ፡ ተቃውማ ፡ ልታግዳቸው ፡ ዘንድ ፡ ከቶ ፡ ምንም ፡ ዐቅም ፡ የላትም» ።

ለምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ አሥጊ ፡ ሆኖ ፡ የተገኘው ፡ አደጋ ፡ ጐቢኖ ፡ ባሰበበት ፡ በኩል ፡ ሳይሆን ፡ ከሌሎች ፡ ምንጮች ፡ ሊመጣ ፡ ይችላል ።

የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ የሆኑት ፡ ደግሞ ፡ ከሁሉም ፡ የባሰ ፡ ነገር ፡ ፈጠሩ ። ወሰን ፡ የሌለው ፤ ጠገብኩ ፡ ማለት ፡ የማያውቅ ፡ የገንዘብ ፡ ፍቅ ር ፡ አደረባቸው ። በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ ሰው ፡ ገንዘብ ፡ የሚፈልገው ፡ ለማ ጌጥ ፤ በምቾት ፡ ለመኖር ፡ ጥሩ ፡ ለመልበስ ፤ ጥሩ ፡ ለመብላትና ፡ ጥሩ ፡ ለመጠጣት ፡ ነበር ። ኢንዱስትሪ ፡ ከተፈጠረ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ የሚመኙት ፡ ብዙ ፡ ሚሊዮን ፡ ወይም ፡ ብዙ ፡ ሚሊያርድ ፡ አለው ፡ ለመባል ፡ ሆነ ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ሀብታቸው ፡ ምንም ፡ ያኽል ፡ ከፍ ፡ ቢል ፡ ጠገብን ፡ በቃን ፡ አይሉም ። ከኢንዱስትሪያቸው ፡ የሚወጣ ውን ፡ ሸቀጥ ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ እየወሰዱ ፡ በመሸጥ ፡ እስከ ፡ የሌለውን ፡ ብልጽግና ፡ ያባርሩ ፡ ጀመር ። ገንዘብና ፡ የጦር ፡ ኀይል ፡ የማ ይለያዩ ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡ ተገኙ ፤ እያንዳንዱ ፡ መንግሥት ፡ ዜጎቹ ፡ የሆኑትን ፡ ነጋዴዎች ፡ ይደግፍ ፡ ጀመር ። ይህ ፡ በመንግሥትና ፡ በነጋዴ ፡ መካ ከል ፡ የተፈጠረ ፡ ቃል ፡ ኪዳን ፡ በመንግሥታት ፡ መካከል ፡ የንግድ ፡ ውድድር ፡ እንዲወለድ ፡ አደረገ ። በየዓለሙና ፡ በየአህጉሩ ፡ ሸቀጣቸውን ፡ ለመውሰድ ፡ እንዲመቻቸው ፡ የንግድ ፡ ጣቢያዎች ፡ ያቋቁሙ ፡ ጀመር ። እ ነዚሁም ፡ የቅኝ ፡ አገሮች ፡ ተብለው ፡ ተጠሩ ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ የንግድ ፡ ዘመን ፡ ተብሎ ፡ የተሰየመ ፡ ጊዜ ፡ መጣ ። አንዳንዶቹም ፡ ደራሲያን ፡ «የትርፍና ፡ የኪሳራ ፡ ዘመን» ፡ ብለውታል ። ስለዚህ ፡ የንግድ ፡ መንፈስ ፡ ዐላማው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ባለው ፡ ባጭር ፡ ቃል ፡ ተጠቀለለ ። «ብዙ ፡

ገንዘብ ፡ ወደ ፡ አገር ፡ እንዲገባ ፡ ማድረግ ፤ ወደ ፡ ውጭ ፡ የሚወጣውን ፡ ገንዘብ ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡ መቀነስ ፤ ለዚህም ፡ መድኀኒቱ ፡ ብዙ ፡ ሸቀጥ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ መሸጥ ፤ በተቻለ ፡ መጠን ፡ ከውጭ ፡ የሚገዛው ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ ጥቂት ፡ እንዲሆን ፡ መጣጣር ፡ ነው» ። ካፒታሊስቶች ፡ ወይም ፡ ቡርዥዋ ፡ ተብለው ፡ የሚጠሩት ፡ የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ ከመንግ ሥታቸው ፡ ጋራ ፡ ተባብረው ፡ ይህንን ፡ መሪ ፡ ቃል ፡ ለሠራተኞቻቸው ፡ እየሰጡ ፡ የገንዘብ ፡ ጉልበታቸውን ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ዘረጉት ። እነሱም ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ የሕዝቡንና ፡ የመንግሥቱን ፡ ኤኮኖሚ ፡ በእጃቸው ፡ ስለጨበጡት ፡ ላገሪቱ ፡ ሕይወት ፡ ባለቤቶች ፡ ሆኑ ። ያለገ ንዘብ ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ ለማድረግ ፡ የማይቻልበት ፡ ዘመን ፡ መጣ ። አንድ ፡ ብ ልኀ ፡ ሰው ፡ በሳይንስ ፡ ወይም ፡ በቴክኒክ ፡ አዲስ ፡ ጥበብ ፡ ቢፈለስፍ ፡ አንድ ፡ ሐኪም ፡ አዲስ ፡ መድኀኒት ፡ ቢያገኝ ፤ አንድ ፡ ደራሲ ፡ መጽሐፍ ፡ ቢጽፍ ፡ አንድ ፡ ሙዚቀኛ ፡ ባለሙያ ፡ ቢሆን ፤ ማንኛውም ፡ ዐይነት ፡ ጥበብ ፡ ቢወ ለድ ፡ ባለገንዘብ ፡ የሆኑት ፡ ሰዎች ፡ ካልደገፉት ፤ ካላበረታቱት ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡ ሊውል ፤ ሊያድግና ፡ የሚገባውን ፡ ደረጃ ፡ ሊያገኝ ፡ አይችልም ። የኢንዱስትሪ ፡ ባለቤቶች ፡ የሆኑት ፡ እነዚህ ፡ ሀብታሞች ፡ አሳባቸውን ፡ ለመፈጸምና ፡ የፈቀዱትን ፡ ለማድረግ ፡ የሚችሉበት ፡ መሣሪያ ፡ ጋዜጣ ፡ ነው ። የዓለም ፡ ጋዜጦች ፡ ሁሉ ፡ በቀጥታ ፡ ወይም ፡ በተዘዋዋሪ ፡ መንገድ ፡ በእነሱ ፡ የተገዙ ፡ ናቸው ። እነሱ ፡ የሚቃወሙትን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በጋ ዜጣ ፡ እንዲደበደብ ፡ ሲያደርጉት ፡ በዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ኅሊና ፡ ዘንድ ፡ የተነቀፈና ፡ ነውር ፡ የለበሰ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። የሚደግፉትን ፡ ነገር ፡ ደግሞ ፡ መጥፎም ፡ ቢሆን ፡ በዚሁ ፡ መጠን ፡ የተወደደና ፡ የተከበረ ፡ ያደርጉታል ። ሙሶሊኒ ፡ ኢትዮጵያን ፡ ለመውረር ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ ኢት ዮጵያ ፡ ኀጢአቷ ፡ ብዙ ፡ ሆኖ ፡ እንዲታይና ፡ በዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ኅሊና ፡ ፊት ፡ እንዲፈረድባት ፡ ለማድረግ ፡ የዓለም ፡ ጋዜጦችን ፡ በገንዘብ ፡ እየ ገዛ ፡ በሰፊው ፡ ይህን ፡ መሣሪያ ፡ ሠርቶበታል ። ጋንዲ ፡ ስለ ፡ ጋዜጠኞች ፡ ሲናገር ፡ እንዲህ ፡ ብሏል ።

«ላንድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ተወላጅ ፡ የሱ ፡ መጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ ጋዜጣ ፡ ነው ። ከጋዜጣ ፡ የሚያገኘው ፡ አሳብ ፡ ሐሰት ፡ ነው ። ጋዜጦች ፡ አንዱን ፡ ነገር ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ አስተያየት ፡ ይተረጉሙታል ። አንድ ፡ ሰው ፡ ባንድ ፡ ጋዜጣ ፡ ወስላታ ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ሲሰደብ ፡ በሌላ ፡ ጋዜጣ ፡ ደግሞ ፡ ለሌ ሎች ፡ ምሳሌ ፡ ሊሆን ፡ የሚገባው ፡ ትክክለኛ ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ተብሎ ፡ ይመ ሰገናል ። እንደዚህ ፡ ያሉ ፡ ጋዜጦች ፡ ወሬ ፡ የሚያቀበሉት ፡ ሕዝብ ፡ የመ ንፈሱ ፡ ሁኔታ ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ? » በግልጥ ፡ ሳይሆን ፡ በሽፍን ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣኔ ፡ የጨበጡት ፡ እነዚህ ፡ «ቡርዥዋ»

የተባሉት ፡ ሀብታሞች ፡ በመላው ፡ ሕዝብ ፡ ሕይወት ፡ ላይ ፡ ጎይላቸው ፡ እያንገዥበበ ፡ ሁሉን ፡ የሚቈጣጠርና ፡ በሁሉ ፡ ነገር ፡ ላይ ፡ የተሰወረ ፡ መብት ፡ ያለው ፡ ሆኖ ፡ የጨቋኝነቱን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ። አስተዋዮች ፡ በሆኑ ፡ በብዙ ፡ ሰዎች ፡ ዘንድ ፡ የተቃዋሚነትን ፡ መንፈስ ፡ እየቀሰቀሰ ፡ ይህን ፡ ሰይጣናዊ ፡ የሆነ ፡ ቀንበር ፡ ለመነቅነቅና ፡ ሰብሮ ፡ ለመጣል ፡ እንዲነሣሡ ፡ አደረጋቸው ፡ ። መንግሥታትም ፡ ይህ ፡ አደጋ ፡ የሚያሠጋ ፡ ሆኖ ፡ ስላገኙት ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡ ይህን ፡ ሁኔታ ፡ ለማሻሻል ፡ ሞክረዋል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ ፍቱን ፡ የሆነ ፡ መድኀኒት ፡ አልተገኘ ለትም ። ሉሲያን ፡ ዱፕሌሲ ፡ የተባለው ፡ ደራሲ ፡ ቡርዥዋ ፡ ስለሚባሉት ፡ ሰዎች ፡ ሲናገር ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ጽፏል ፤ «ቡርዥዋ ፡ የሚስገበገበው ፡ ለክብር ፤ ለደም ፤ በሰፊ ፡ ግዛት ፡ ላይ ፡ ሥልጣን ፡ ለማግኘት ፡ አይዶለም ። ቡርዥዋ ፡ የሚመኘው ፡ ገንዘብ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ገንዘብ ፡ ለሱ ፡ አልፋና ፡ ያሚጋ ፡ ነው» ። ዛሬ ፡ ለዓለም ፡ መቅሠፍት ፡ ሆኖ ፡ የተገኘው ፡ ኮሙኒስም ፡ የተፈጠረው ፡ በእነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ምክንያት ፡ መሆኑን ፡ ስናስበው ፡ መዘዛቸው ፡ የቱን ፡ ያኽል ፡ የከፋ ፡ መሆኑን ፡ ይገልጥልናል ። የገንዘብ ፡ ጎይል ፡ በመንግሥታትም ፡ ሆነ ፡ በተራው ፡ ሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ የፍጡሮችን ፡ ሕይወት ፡ የሚያንቀሳቅስ ፡ ዋና ፡ መሣሪያ ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ። ቢሎ ፡ የተባለው ፡ የፈረንሳይ ፡ ደራሲ ፤

L'Argent, l'argent, dit-on, sans lui tout est stérile,
La vertu sans argent, n'est qu'un meuble inutile.

«ገንዘብ ፡ ገንዘብ ፤ ያለእሱ ፡ ሁሉም ፡ ነገር ፡ መካን ፡ ነው ፡ ይባላል ፤ መልካም ፡ ምግባርም ፡ ያለ ፡ ገንዘብ ፡ የማትጠቅም ፡ ዕቃ ፡ ነች» ። ሲል ፡ ከሁለት ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ዓመታት ፡ በፊት ፡ የተናገረው ፡ የማይረሳ ፡ ቃል ፡ በሙሉ ፡ ከተፈጸመበት ፡ ጊዜ ፡ ላይ ፡ እንሆ ፡ ደርሰናል ። ማንኛውም ፡ ሰው ፡ ያለገንዘብ ፡ በዛሬ ፡ ጊዜ ፡ ምንም ፡ ሊሠራ ፡ አይችልም ፤ የገንዘብ ፡ ጎይል ፡ ማለት ፡ ምንድነው ? ይህ ፡ በእነሱ ፡ ቃል ፡ (Ploutocratie) (ፕሉቶክራሲ) ፡ የሚባለው ፡ ነው ። ትርጉሙም ፡ የገንዘብ ፡ ጉልበት ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ ያለገንዘብ ፡ ምንም ፡ ለማድረግ ፡ አይቻልም ፡ ማንኛውም ፡ ነገር ፡ ዋጋው ፡ የሚገመተው ፡ በገንዘብ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ነው ። የፕሉቶክራሲን ፡ ትርጉም ፡ ሲሰጠን ፡ ረናን ፡ (Renan) የተባለው ፡ የፈረንሳይ ፡ ሊቅ ፡ እንዲህ ፡ ይላል ፤

«J'appelle ploutocratie un état de société où la richesse est le nerf principal de toutes les choses, où l'on ne peut rien faire sans être riche, où l'objet principal de l'ambition est de devenir riche, où la capacité et la moralité s'évaluent généralement (et avec plus ou moins de justesse) par la fortune.»

«ፕሉቶክራሲ ፡ ብዬ ፡ የምጠራው ፡ በሰዎች ፡ መካከል ፡ ለማንኛዎቹም ፡ ነገሮች ፡ ገንዘብ ፡ እንደ ፡ ዋና ፡ የደም ፡ ሥር ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠርበትን ፡ ሁኔታ ፤ ባለጸጋ ፡ ካልሆኑ ፡ ምንም ፡ ሥራ ፡ ሊሠራ ፡ የማይቻልበትን ፤ ሀብታም ፡ መሆን ፡ የምኞት ፡ ዋና ፡ ዓላማ ፡ ሆኖ ፡ የሚታይበትን ፡ ችሎታና ፡ ግብረ ፡ ገብነት ፡ (ሞላ ፡ ከጐደል) ፡ በሀብት ፡ የሚገመቱበትን ፡ ነው» ።

ፔጊ ፡ የተባለውም ፡ የፈረንሳይ ፡ ደራሲ ፡ የሚቀጥለውን ፡ ቃል ፡ ጽፏል ፤

"Tous les autres mondes ... ont été des mondes de quelque spiritualité. Le monde moderne, seul étant le monde de l'argent, est le monde d'une totale et absolue matérialité."

«ሌሎቹ ፡ ዓለሞች ፡ ሁሉ ፡ ያንዳንድ ፡ መንፈሳዊነት ፡ ዓለሞች ፡ ነበሩ ። ያሁኑ ፡ ዓለም ፡ እሱ ፡ ብቻ ፡ የገንዘብ ፡ ዓለም ፡ በመሆኑ ፡ በሙሉና ፡ በፍጹም ፡ የግዙፍ ፡ አካል ፡ (matérialité) ዓለም ፡ ነው» ። እነሆ ፡ አንድ ፡ መንግሥት ፡ እንኳ ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ ገንዘብ ፡ ከሌለው ፡ እጅና ፡ እግሩን ፡ ታስሮ ፡ ይቀመጣል ። በዘመናችን ፡ ማንኛውም ፡ መንግሥት ፡ ያለበት ፡ ተግባር ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እንመልከት ። ሕዝቡን ፡ በሞላ ፡ ለማስተማር ፡ ሲፈልግ ፡ የትምህርት ፡ ቤት ፡ ሕንጻ ፡ አሠርቶ ፡ መምህራን ፡ ቀጥሮ ፤ መጻሕፍት ፡ ገዝቶ ፤ ሌላም ፡ አስፈላጊውን ፡ ድርጅት ፡ ማከናወን ፤ ወንድ ፡ የሆነ ፡ ሁሉ ፡ በነፍስ ፡ ወከፍ ፡ የጦር ፡ ትምህርት ፡ በግድ ፡ እንዲማር ፡ ማድረግ ፤ በመንግሥቱ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ አውራጃዎች ፡ እንዲገናኙ ፡ ለማድረግ ፡ ባቡርና ፡ የመኪና ፡ መንገድ ፡ ማሠራት ፤ ኢንዱስትሪዎች ፡ ማቋቋም ፤ የሕዝቡ ፡ ጤና ፡ የሚጠበቅበትን ፡ ሥራ ፡ ማደራጀት ፡ የስልክና ፡ የራዲዮ ፡ ጣቢያ ፡ ማቋቋም ፤ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ፋብሪካ ፡ መፍጠር ፤ እነዚህን ፡ ሁሉ ፡ ተግባሮችና ፡ እነሱንም ፡ የመሰሉትን ፡ ለማደራጀት ፡ ገንዘብ ፡ ያስፈልገዋል ። ይኸውም ፡ በብዙ ፡ ሚሊዮን ፡ ሳይሆን ፡ በብዙ ፡ ሚሊያርድ ፡ የሚቈጠር ፡ ካልሆነ ፡ አይበቃውም ። ጎይለኞች ፡ የሆኑ ፡ መንግሥታት ፡ ደግሞ ፡ እንኳንስ ፡ ሊረዱት ፡ ከእሱ ፡ አገር ፡ የሚገኘውን ፡ ሀብት ፡ ዋጋውን ፡ ሰብረው ፡ በርካሽ ፡ እየገዙ ፡ የእነሱን ፡ ሸቀጥ ፡ በውድ ፡ በመሸጥ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ከሳራ ፡ ይገፋፉታል ። ቤንዚን ፡ ባገራቸው ፡ የተገኘ ፡ አገሮች ፡ ግን ፡ በጣም ፡ የተፈሩና ፡ የተከበሩ ፡ ሆነው ፡ ይቈጠራሉ ። ለምሳሌ ፤ አሁን ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ ያልሠለጠነች ፡ እንዲያውም ፡ የሥልጣኔ ፡ ተቃዋሚ ፡ ሆና ፡ ትቈጠር ፡ የነበረችው ፡ የዐረቢ ፡ ሳውዲ ፡ አገር ፡ ቤንዚን ፡ በመሬቷ ፡ ውስጥ ፡ ስለ ፡ ተገኘ ፡ ይህንኑ ፡ እያወጣች ፡ ለመጠቀም ፡ ካሜሪካ ፡ ጋራ ፡ ስለ ፡ ተስማማች ፡ ዛሬ ፡ ይህች ፡ አገር ፡

ከሠለጠኑትና ፡ ብዙ ፡ መልካም ፡ ምግባር ፡ ካላቸው ፡ አገሮች ፡ በላይ ፡ ሆና ፡ ትቄጠራለች ። ንጉሥዋም ፡ ወደ ፡ አሜሪካ ፡ አገር ፡ በሄደ ፡ ጊዜ ፡ የተ ባበሩት ፡ የአሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ ፕሬዚዴንት ፡ ለሌሎች ፡ ነገሥታት ፡ የማያደርገውን ፡ እስከ ፡ አኤሮፕላን ፡ ማረፊያ ፡ ድረስ ፡ ሄዶ ፡ ተቀብሎ ታል ። ማነኞቹም ፡ የዓለም ፡ ጎያላን ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ በገንዘብና ፡ በሀብት ፡ ፊት ፡ ራሳቸውን ፡ ዝቅ ፡ ያደርጋሉ ። በዛሬ ፡ ጊዜ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በሠለጠ ኑት ፡ አገሮች ፡ ሲሄድ ፡ በቂ ፡ ገንዘብ ፡ ኖሮት ፡ ብዙ ፡ ወጪ ፡ ያደረገ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በጣም ፡ ይከበራል ። ገንዘብ ፡ የሌለው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ወይም ፡ ብዙ ፡ ወጪ ፡ ለማድረግ ፡ የማይችል ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ የሚደረግለት ፡ አስተ ያየት ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ ዝቅ ፡ ያለ ፡ ይሆናል ። እንደዚሁም ፡ አንድ ፡ መንግሥት ፡ ከእነዚህ ፡ ከሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ ጋራ ፡ ግንኙነት ፡ ሲያደርግ ባመት ፡ ባመቱ ፡ የምን ፡ ያኽል ፡ ገንዘብ ፡ ሸቀጥ ፡ ለመግዛት ፡ የሚችል ፡ ሆኖ ፡ በሚገኝበት ፡ መጠን ፡ የወዳጅነቱ ፡ ጥቅም ፡ ከፍ ፡ ወይም ፡ ዝቅ ፡ ተደርጎ ፡ ይገመታል ። ብዙ ፡ የንግድ ፡ ዕቃ ፡ የሚያነግ ፡ ከሆነ ፡ ጠቃ ሚና ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ ወዳጅ ፡ ሆኖ ፡ ይቄጠራል ። የገዥነት ፡ ዐቅሙ ፡ ደካማ ፡ ከሆነ ፡ የማይረባ ፡ የማይጠቅም ፡ ወዳጅ ፡ ሆኖ ፡ በመታየት ፡ ይሸ ሹታል ። ይህም ፡ የመንግሥታት ፡ ወዳጅነት ፡ የሚመጠነው ፡ በንግድ ፡ ዋጋ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ነው ። ገንዘብ ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ በሆነበት ፡ ባሁኑ ፡ ዘ መን ፡ ሰው ፡ ገንዘብ ፡ ለማግኘት ፡ ሲል ፡ ማንኛውንም ፡ ዐመፅና ፡ ማንኛው ንም ፡ ክፉ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ አይመለስም ። ሴትም ፡ ሆነች ፡ ወንድ ፡ ወራዳ ፡ ሥራ ፡ ይሠራሉ ።

የገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ የተባለው ፡ መርዝ ፡ ጠባዩ ፡ ይህ ፡ ሲሆን ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ የሁለተኛውን ፡ መርዝ ፡ ማለት ፡ የማቴሪያሊስምን ፡ ጉዳይ ፡ ባሕ ርዩ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እንመልከት ። የሳይንስ ፡ ጥበብ ፡ ሰዎች ፡ እየተ ገለጠ ፡ ሲሄድ ፡ ሰው ፡ ከዐቅሙ ፡ በላይ ፡ የሆነ ፡ ዕውቀት ፡ ባንጐሉ ፡ አደረበት ። ሊቃውንትም ፡ የሥነ ፡ ፍጥረትን ፡ ጥበብ ፡ በመመርመር ፡ ብቻ ፡ አሳባቸው ፡ ተጠመደ ። በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ የምናየው ፡ ነገር ፡ አብዛኛው ፡ ምስጢሩ ፡ ለኛ ፡ ለሰዎች ፡ የተሰወረ ፡ ነው ። ይህንንም ፡ በጣም ፡ ሰፊ ፡ የሆነውን ፡ የተሸፈነ ፡ ነገር ፡ እናውቃለን ፡ ብለን ፡ አንመ ኝም ። ምክንያቱም ፡ ካቅማችን ፡ በላይ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ስለምንረዳው ፡ ነው ። የሳይንስ ፡ ጥበብ ፡ ትልቅ ፡ እርምጃ ፡ ካደረገችበት ፡ ጊዜ ፡ ጀምሮ ፡ ማለት ፡ ከሁለት ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ወዲህ ፡ የሳይንስ ፡ ሊቃውንት ፡ ሰው ፡ አሳቡንና ፡ ድካሙን ፡ ሳይንስን ፡ በመመርመር ፡ ላይ ፡ ቢያው ለው ፡ የተሸፈነውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ለማወቅ ፡ ይችላል ፡ የሚል ፡ እምነት ፡ አደረባቸው ። እንደዚሁም ፡ በሳይንስ ፡ መርምረን ፡ የተረዳነውን ፡ በመ

ጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ ተጽፎ ፡ ከሚገኘው ፡ ጋራ ፡ ስናስተያየው ፡ አይገናኝም ። ስለዚህ ፡ ሰው ፡ ማንኛውንም ፡ ነገር ፡ ራሱ ፡ እየመረመረ ፡ ማስረጃ ፡ ሲያ ገኝለት ፡ ብቻ ፡ ሊቀበለው ፡ ይገባል ፡ እንጂ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለሰው ፡ በነ ቢያትና ፡ በቀሩትም ፡ የሃይማኖት ፡ መሪዎች ፡ አማካይነት ፡ ገለጠለት ፡ ወይም ፡ አስተማረው ፡ የሚባለውን ፡ (révélation) መቀበል ፡ አይገባንም ፡ የሚሉ ፡ ሊቃውንት ፡ ተገኙ ። ግማሾቹ ፡ ደግሞ ፡ እግዚአብሔር ፡ መኖሩ ፡ አይካድም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ የአስትሮኖሚ ፡ ዕውቀት ፡ ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ በጣም ፡ የተስፋፋ ፡ ሆኖ ፡ የቀድሞዎቹ ፡ ሰዎች ፡ ያልደረሱበትን ፡ ዕውቀት ፡ ዛሬ ፡ ስለ ፡ ደረስንበት ፡ እኛ ፡ ሰዎች ፡ የምንኖርባት ፡ ዓለም ፡ እንደ ፡ ቅንጣት ፡ የምትቄጠር ፡ ታናሽ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሆነች ፤ እግዚአብሔር ፡ ለዚች ፡ ታ ናሽ ፡ ነገር ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ አይጨነቅበትም ፡ የሰዎችንም ፡ ግብር ፡ አይቄጣጠርም ፡ የሚሉ ፡ ናቸው ። ሌሎቹም ፡ ደግሞ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ዘለዓለማዊነት ፡ ያለው ፡ ግዙፍ ፡ አካል ፡ ብቻ ፡ ነው ። ግዙፍ ፡ አካል ፡ ማለት ፡ ከዋክብትና ፡ ፕላኔቶች ፡ በላያቸውም ፡ ላይ ፡ ያለው ፡ እ ንደ ፡ ዐፈር ፤ ድንጋይ ፤ ብረታብረትና ፡ ማዕድን ፡ የመሰለው ፡ ነው ። ግ ዙፍ ፡ አካሎች ፡ የተባሉት ፡ እንደዬ ፡ በእሳት ፡ እየቀለጡ ፤ አንደዬም ፡ ብር ሃን ፡ እየሆኑ ፤ አንደዬም ፡ እየቀዘቀዙ ፤ አንደዬም ፡ እየጋሉ ፤ አንደዬም ፡ እየፈረሱ ፡ ተመልሰው ፡ ደግሞ ፡ እየተቋቋሙ ፡ ጨርሶ ፡ መጥፋት ፡ ሳይ ደርስባቸው ፡ ሲለዋወጡ ፡ ዘለዓለም ፡ ይኖራሉ ። በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ም ንም ፡ ነገር ፡ አይፈጠርም ። ምንም ፡ ነገር ፡ ደግሞ ፡ ጨርሶ ፡ አይጠፋም ። ሰውና ፡ በእስትንፋስ ፡ የሚኖሩ ፡ ፍጡሮች ፡ ግን ፡ አላፊ ፡ የሆኑ ፡ በድን ገት ፡ እንዳጋጣሚ ፡ የተገኙና ፡ በቶሎ ፡ የሚጠፉ ፡ ናቸው ። ስለዚህ ፡ ዘለዓለማዊነት ፡ ያለው ፡ ግዙፍ ፡ አካል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሰው ፡ ዘለዓለማዊ ነት ፡ ያለው ፡ ፍጡር ፡ ሊሆን ፡ አይችልም ፡ ይላሉ ። ያም ፡ ሆነ ፡ ያ ፡ እነ ዚህ ፡ አሳቦች ፡ ሁሉም ፡ የሃይማኖትን ፡ ሕንጻ ፡ የሚያፈርሱና ፡ ማቴሪያ ሊስምን ፡ የሚደግፉ ፡ ናቸው ። የሁለቱን ፡ መርዞች ፡ ጠባይ ፡ ከተመለከትን በኋላ ፡ ወደ ፡ ሦስተኛው ፡ ጉዳይ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ክሕደት ፡ ወደ ፡ ተባ ለው ፡ አልፈን ፡ እንመልከተው ። ሰው ፡ አንደኛ ፡ በገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ ከተሸነፈ ፤ ሁለተኛ ፡ ሰው ፡ በሥነ ፡ ፍጥረቱ ፡ ብዙርና ፡ የተሰጠው ፡ መሆ ኑን ፡ ከካደ ፡ ወይም ፡ ከተጠራጠረ ፤ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መኖር ፡ ጨርሶ ፡ ቢክድ ፡ ምን ፡ ያስደንቃል ? ስለዚህ ፡ በመጨረሻ ፡ ጊዜ ፡ የተገኙት ፡ ከሀድያን ፡ የሆኑ ፡ ሊቃውንት ፡ ያለፍርሀትና ፡ ያለ ፡ ማመን ታት ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መኖር ፡ ጨርሰው ፡ ክደዋል ። ይህንኑም ፡ ወደ ፊት ፡ ባሉት ፡ ምዕራፎች ፡ እንደርስበታለን ።

የከተማ ፡ ሕዝብ ፡ (ዴሞክራሲ) ።

ሶሲዮሎጊን ፡ (የሕዝብ ፡ ማኅበራዊ ፡ ኑሮ) ፡ ትምህርትን ፡ የሚከታ ተሉ ፡ ሊቃውንት ፡ የሥልጣኔ ፡ መሠረት ፡ ማኅበራዊ ፡ ኑሮ ፡ መሆኑን ፡ ያስረዱናል ። አንድ ፡ ሰው ፡ ብቻውን ፡ ሆኖ ፡ ማለት ፡ ከሰው ፡ ተለይቶ ፡ የሚኖር ፡ ቢሆን ፡ ብቻውን ፡ ምንም ፡ ለመሥራትና ፡ ለሥልጣኔ ፡ የሚሆን፡ ተግባር ፡ ለመፈጸም ፡ አይችልም ። የሥልጣኔ ፡ ሥራዎች ፡ ሁሉ ፡ የሚወ ለዱት ፤ የሚያድጉት ፤ የሚስፋፉትና ፡ የሚለሙት ፡ በሕዝብ ፡ መካከል ፡ ሲከናወኑ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ሥልጣኔ ፡ የም ትፈጸመው ፡ በከተማ ፡ ውስጥ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። የግሪኮችና ፡ የሮማውያን፡ የቀሩትም ፡ ሕዝቦች ፡ ሥልጣኔያቸው ፡ የተወለደው ፡ በከተማቸው ፡ ው ስጥ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ አዲስ ፡ ከተቋቋሙት ፡ ከተሞች ፡ ይልቅ ፡ ጥንታዊነት ፡ ያላቸው ፡ ከተሞች ፡ ሥልጣኔያቸው ፡ ይበልጥ ፡ የተራቀቀ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጉዳት ፡ ያለው ፡ መሆኑ ፡ አይካድም ። በከተማ ፡ ውስጥ ፡ ሕዝብ ፡ ሲከ ማች ፡ አንደኛ ፤ ለመኖር ፡ እንዲችል ፡ ሥራ ፡ መስጠት ፡ ያስፈልጋል ።

ሁለተኛ ፤ አኗኗሩ ፡ ሥራት ፡ እንዲያገኝ ፡ መኖሪያ ፡ ቤት ፡ መስሪት ፤ የመመላለሻ ፡ ዘዴ ፡ መፍጠር ፤ ማስተማር ፡ ጤናውን ፡ መጠበቅ ፤ ለዚሁም ፡ ሁሉ ፡ ደንብና ፡ ሕግ ፡ ማውጣት ፡ የሚያሻ ፡ ይሆናል ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ዴሞክራሲ ፡ ይወለዳል ። ዐመፀ ፤ ወንጀል ፤ ብጥብጥ ፤ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ብል ግና ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉት ፡ በሰዎች ፡ መካከል ፡ የሚገኙ ፡ መጥፎ ፡ ጠባ ዮች ፡ የሚስፋፉትና ፡ እየገነኑ ፡ የሚሄዱት ፡ በከተማ ፡ ውስጥ ፡ ነው ። የዴሞክራሲ ፡ ጉዳይም ፡ እንደዚሁ ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ትልቅ ፡ ችግር ፡ እንደ ፡ ፈጠረ ፡ ብዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ተናግረዋል ። ዴሞክራሲ ፡ ማለት ፡ ሕዝብ ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ ተካፋይ ፡ ሆኖ ፡ የሚገኝበት ፡ አስተ ዳደር ፡ ነው ። ትልቅ ፡ ጉዳይ ፡ በሚፈጸምበት ፡ ጊዜ ፡ ሕዝብ ፡ አላፊነቱን ፡ ተካፋይ ፡ ሆኖ ፡ እንዲገኝ ፡ ወኪሎች ፡ መርጦ ፡ ይሰጣል ። ሕዝቡ ፡ ወኪ ሎቹን ፡ ሲመርጥ ፡ ድምፁን ፡ በሚሰጥበት ፡ ጊዜ ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ የሚሰጠው ፡ ድምፅ ፡ እንዴት ፡ እኩል ፡ ይሆናል ? ከፍ ፡ ያለ ፡ ትምህ ርት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ የሚሰጠው ፡ ድምፅ ፡ ትምህርት ፡ የሌለው ፤ ወይም ፡ በቂ ፡ ትምህርት ፡ ያልተማረ ፡ ሰው ፡ ከሚሰጠው ፡ ጋራ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ እኩል ፡ ሊቆጠር ፡ ይችላል ? እንደዚሁም ፡ ቴያትርና ፡ ሲኒማ ፡ ሲሰናዳ ፡

ዋናው ፡ ዐላማ ፡ ትምህርት ፡ ለመስጠትና ፡ የሕዝቡን ፡ ሞራል ፡ ከፍ ፡ ለማድረግ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከተመልካቹ ፡ ሕዝብ ፡ የሚፈለገው ፡ እን ዲማር ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ገንዘብ ፡ እንዲከፍል ፡ በመሆኑ ፡ ገንዘብ ፡ እንዲ ከፍል ፡ ደግሞ ፡ ደስ ፡ የሚያሰኘውን ፡ ነገር ፡ ማቅረብ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆነ ። ደስ ፡ እንዲለው ፡ ለማድረግ ፡ ደግሞ ፡ ስሜቱ ፡ የሚፈቅደውን ፡ ነገር ፡ ማቅረብ ፡ ያሻል ። ምስጢሩ ፡ የረቀቀና ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አስተያየት ፡ የሚጠ ይቅ ፡ ነገር ፡ የቀረበለት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ሊገባው ፡ አይችልም ። ስለዚህ ፡ ወይም ፡ ምስጢሩንና ፡ ትርጉሙን ፡ በሕዝቡ ፡ የዕውቀት ፡ ደረጃ ፡ መጠን ፡ ዝቅ ፡ ማድረግ ፡ አለዚያም ፡ የሕዝቡን ፡ የዕውቀት ፡ ደረጃ ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ ከፍ ፡ ማድረግ ፡ ያሻል ። ነገር ፡ ግን ፡ በማንኛውም ፡ በሠለጠ ነው ፡ አገር ፡ ቢሆን ፡ ታላላቅ ፡ ደራስያን ፡ ወይም ፡ አርቲስቶች ፡ የሚ ያዘጋጁትን ፡ ሊከተሉ ፡ የሚችሉ ፡ ስንት ፡ ሰዎች ፡ ይገኛሉ ? ይህን ፡ ከመሰለው ፡ ደረጃ ፡ አብዛኛው ፡ ሕዝብ ፡ ከቶ ፡ ሊደርስ ፡ ይችላል ፡ ወይ ? የድርሰትን ፤ የሙዚቃን ፤ የሥዕልንና ፡ በጠቅላላው ፡ የሥነ ፡ ጥበባትን ፡ ዋጋ ፡ በንግድ ፡ መልክ ፡ ከተመለከትነውና ፡ ፍርድ ፡ ሰጪው ፡ ተራው ፡ ሕዝብ ፡ እንዲሆን ፡ ከተፈለገ ፡ የእነዚህ ፡ ጥበቦች ፡ ደረጃ ፡ እያደገ ፡ በመሄድ ፡ ፈንታ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ዝቅ ፡ ዝቅ ፡ እንደሚል ፡ ጥርጥር ፡ የለ ውም ። ስለዚህ ፡ ነው ፡ ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ የድርሰት ፡ የሙዚቃና ፡ የሥዕል ፡ ጣዕም ፡ ወደ ፡ መናኛነት ፡ እያዘነበለ ፡ ሲሄድ ፡ የሚታየው ። ይልቁንም ፡ ይህ ፡ ነገር ፡ በሲኒማ ፡ ላይ ፡ ጐልቶ ፡ ይታያል ። አንድ ፡ ሲኒማ ፡ በሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ የተወደደ ፡ እንዲሆን ፡ ዋና ፡ ተጫዋች ፡ የሆነችው ፡ አርቲስት ፡ መልክ ፡ ቀና ፡ እንድትሆን ፡ ማድረግ ፡ ሲኒማውን ፡ የሚያዘጋጁት ፡ ሰዎች ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ አድርገው ፡ ይዘውታል ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ ሞራልን ፡ ያልጠ በቀ ፡ ብዙ ፡ ብልግና ፡ ነገር ፡ ይታይበታል ። ትምህርት ፡ የሚሆነውን ፡ ነገር ፡ በመፈለግ ፡ ፈንታ ፡ የተራን ፡ ሰው ፡ ስሜት ፡ ደስ ፡ ለማሰኘት ፡ ታስ ቦ ፡ የተሠራ ፡ መሆኑ ፡ በግልጥ ፡ ይታወቃል ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ የወንበ ዴነትና ፡ የጋለሞታ ፡ ግብሮች ፡ ሰፊ ፡ ቦታ ፡ ተሰጥቷቸው ፡ ለተመልካች ፡ ይቀርባሉ ። ሌላው ፡ ቀርቶ ፡ ከመጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ የተቀዱት ፡ ታሪኮች ፡ እንኳ ፡ በሲኒማ ፡ ሲገቡ ፡ እውነተኛውን ፡ ታሪክ ፡ እየለቀቁ ፡ ዘመናዊ ፡ ከሆነው ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ታሪክ ፡ ጋራ ፡ እንዲቀራረቡ ፡ ተደርገው ፡ እንመለ ከታለን ። ይህ ፡ የሚሆንበት ፡ ምክንያት ፡ ለሕዝቡ ፡ ጠቃሚ ፡ ትምህርት ፡ በመስጠት ፡ ፈንታ ፡ ባልታረመ ፡ ባሕርዩ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ መጥፎ ፡ የስሜት ፡ ዝንባሌዎች ፡ በማርካት ፡ ደስ ፡ እያለው ፡ ገንዘብ ፡ ከፍሎ ፡ እን ዲመለከት ፡ ማለት ፡ ለገንዘብ ፡ መሰብሰቢያ ፡ እንዲሆን ፡ ታስቦና ፡ ተጠንቶ ፡ የተዘጋጀ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። ይህንኑ ፡ በመመልከት ፡ ዛሬ ፡ ብዙዎቹ ፡ አገ ሮች ፡ ለሕዝባቸው ፡ ሞራል ፡ እንደሚስማማ ፡ እያደረጉ ፡ ራሳቸው ፡ የሲኒ

ማ ፡ ፊልም ፡ መሥራት ፡ የተሻለ ፡ ሆኖ ፡ አግኝተውታል ። በዚህ ፡ ረገድ ፡ ጃፓንና ፡ ህንድ ፡ ጥሩ ፡ ውጤት ፡ ለማግኘት ፡ ችለዋል ። ግብጽም ፡ ይህንኑ ፡ መንገድ ፡ ተከትላ ፡ በመጠኑ ፡ ለመሥራት ፡ ችላለች ። በሲኒማ ፡ በኩል ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ በመጻሕፍትም ፡ በኩል ፡ እንደዚሁ ፡ ብዙ ፡ ደራስያን ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የሚገኝበት ፡ አሳብ ፡ መጻፋቸውን ፡ ትተው ፡ ከእውነት ፡ የራቀ ፡ ምንም ፡ ትምህርት ፡ የማይገኝበት ፡ ነገር ፡ ያቀርባሉ ። አንዳንዱም ፡ መጽሐፍ ፡ የቅዠትና ፡ የመተት ፡ አሳብ ፡ የሞላበት ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ የሰውን ፡ አሳብ ፡ እንደ ፡ አሺሽ ፡ ለጊዜው ፡ እያሰከረ ፡ አላፊ ፡ በሆነና ፡ መሠረት ፡ በሌለው ፡ ደስታ ፡ ይመርዘዋል ። የማይረባ ፡ ፊልም ፡ ሁሉ ፡ የሚዘጋጀው ፡ ይህን ፡ ከመሰለ ፡ ከንቱ ፡ መጽሐፍ ፡ እየተቀዳ ፡ መሆኑን ፡ ማወቅ ፡ ይገባል ። ይህንን ፡ ሁኔታ ፡ ልብ ፡ ብለን ፡ እንመልከተው ። በጥንት የሮማ ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ በመጨረሻው ፡ ክፍለ ፡ ዘመን ፡ ሥራ ፡ ፈት ፡ ሆኖ ፡ በሮማ ፡ ከተማ ፡ ይተራመስ ፡ የነበረውን ፡ ግብሩ ፡ መጥፎ ፡ ሆኖ ፡ የታየውን ፡ ሕዝብ ፡ ያሳስበናል ። ኮሊዜ ፡ በተባለው ፡ የጨዋታ ፡ ቦታ ፡ ግላዲያተሮች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲተራረዱና ፡ ክርስቲያኖችን ፡ አራዊ ቶች ፡ እየተጫወቱባቸው ፡ ሲበሏቸው ፡ መመልከት ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ለነበ ረው ፡ የሮማ ፡ ሕዝብ ፡ ታላቅ ፡ ደስታ ፡ ነበር ። አሁንም ፡ በየታላላቁ ፡ ከተማ ፡ የምንመለከተው ፡ ከዚህ ፡ ምንም ፡ ያኽል ፡ አይለያይም ። የሲርከ ፡ ጨዋታ ፡ በሚታይበት ፡ ስፍራ ፡ ስንት ፡ ጉድ ፡ አለ ። በሌላስ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ቦታዎች ፡ ስንት ፡ የእብደትና ፡ የብልግና ፡ ነገር ፡ ሞልቷል ። ይህ ፡ ሁሉ ፡ በየከተማው ፡ የተከማቸውን ፡ ፍላጎቱና ፡ ዝንባሌው ፡ በትምህርትና ፡ በጥበብ ፡ ያልታረመውን ፡ ተራ ፡ ሕዝብ ፡ ማጫወትና ፡ ጊዜውን ፡ የሚያ ሳልፍበትን ፡ ነገር ፡ መፍጠር ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ በመገኘቱ ፡ አይደለምን? እንግዲህ ፡ ይህ ፡ ሕዝብ ፡ ረቂቅ ፡ ስለ ፡ ሆኑት ፡ ከፍተኛ ፡ መንፈስ ፡ ስለሚጠ ይቁት ፡ ጥበባት ፡ ምን ፡ ፍርድ ፡ ሊሰጥ ፡ ይችላል ? ሮማውያን ፡ ሕዝቡ ፡ ሥራ ፡ ፈትና ፡ የጭካኔ ፡ ነገር ፡ የሚታይበት ፡ ጨዋታ ፡ ወዳድ ፤ ነገሥታ ቱና ፡ መኳንንቱ ፡ የርኩስነት ፡ ደስታ ፡ የሞላበትን ፡ አኗኗርን ፡ ፈላጊ ዎች ፡ በሆኑበት ፡ ሰዓት ፡ ማንኛውም ፡ ተራ ፡ ሰው ፡ ተነሥቶ ፡ ሕዝቡንና ፡ ወታደሩን ፡ በስብከትና ፡ ተጠንቶ ፡ በተደረገ ፡ የልግስና ፡ ሥራ ፡ ሲያታ ልላቸው ፡ ከመንግሥቱ ፡ ዙፋን ፡ ላይ ፡ አውጥተው ፡ ያስቀምጡታል ። እነ ፡ ኮሞድ ፤ ሄሊዎጋባል ፡ እነሱንም ፡ የመሰሉት ፡ የነገሡት ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ነው ። ዛሬም ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የሚደረገው ፡ እንደዚሁ ፡ ነው ። ከኢንዱስትሪ ፡ የሚጐርፈውን ፡ ሽቀጥ ፡ ለመሸጥ ፡ የሚቻልበትን ፡ ዘዴ ፡ ማግኘት ፡ የታላላቅ ፡ መንግሥታት ፡ ሁሉ ፡ ፖሊቲካ ፡ የተመሠረተበት ፡ ዋና ፡ ጉዳይ ፡ ሆኖ ፡ በተገኘበት ፡ በየከተማው ፡ የተከማቹ ፡ በቂ ፡ ትምህ ርት ፡ የሌላቸው ፡ የፋብሪካ ፡ ሠራተኞችና ፡ በገጠር ፡ ያለውን ፡ የግብር

ናና ፡ የእርሻ ፡ ሥራ ፡ እየጠሉ ፡ የከተማ ፡ ምቾት ፡ እየሳባቸው ፡ የተሰበ ሰቡት ፡ ሰዎች ፡ በዴሞክራሲ ፡ ስም ፡ ድምፅ ፡ በሚሰጡበት ፡ ባሁኑ ፡ ዘመ ን ፡ ሕዝብ ፡ እየመረጣቸው ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ የሚጨብጡት ፡ ሰዎች ፡ እንደ ፡ ሂትለር ፤ ሙሶሊኒና ፡ ሌኒን ፡ የመሰሉ ፡ ናቸው ። ሕዝብ ፡ እንዲመርጣቸው ፡ እነዚህ ፡ ሰዎች ፡ ለሕዝቡ ፡ ያሳዩት ፡ መልካም ፡ ጠባይ፡ ምንድነው ? በጥንቲቱ ፡ ግሪክ ፡ አገር ፡ እንደ ፡ ፔሪክሌስ ፡ በግብረ ፡ ገብነት ፡ የተወደዱ ፡ ሆነው ፡ ነውን ፡ አይዶለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ርኅራኄ ፡ በሌለው ፡ ጦርነት ፡ የዓለምን ፡ ሕዝቦች ፡ ፈጅተው ፡ ለፋብሪካዎቻቸው ፡ መስፋፊያ ፡ የገበያውን ፡ መንገድ ፡ እንዲከፍቱለት ፡ ለሕዝቡ ፡ ቃል ፡ ይገቡለታል ። ከዚህ ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ ሂትለር ፡ ተሰምቶ ፡ የማይታወቅ ፡ የጭካኔ ፡ ሥራ ፡ ሲሠራ ፡ የጀርመን ፡ ሕዝብ ፡ ይህንኑ ፡ ያለመቃወም ፡ በታላቅ ፡ ደስታ ፡ ተቀብሎታል ። ጀርመንን ፡ የመሰለች ፡ ታላላቅ ፡ ፈላስፎች ፡ እነ ፡ ካንት ፡ ታላላቅ ፡ ደራስያን ፡ እነ ፡ ገት ፡ ታላላቅ ፡ ሙዚቀኞች ፡ እነ ፡ ባግ ነር ፡ የተወለዱባት ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ ከሚታይ ፡ የሥልጣኔ ፡ ደረጃ ፡ የደረ ሰች ፡ አገር ፡ ሆና ፡ ሂትለርን ፡ የመሰለ ፡ ጨካኝ ፡ መሪ ፡ ተነሥቶ ፡ የዓለ ምን ፡ ሕዝቦች ፡ ወደ ፡ ጥፋት ፡ ዐዘቅት ፡ የሚጥል ፡ ጦርነት ፡ ሲያዘጋጅ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አድርጎ ፡ ሕዝቡ ፡ ከዚህ ፡ ከወንጀለኛ ፡ ሰው ፡ ጋራ ፤ ያሳቡ ፡ ተካፋይ ፡ ተባባሪ ፡ ሆኖ ፡ ተገኘ ፡ ሲሉ ፡ ብዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ተደንቀውበታል ። ይህ ፡ በጀርመን ፡ አገር ፡ የተደረገ ፡ ሲሆን ፡ በመስኮብ ፡ አገር ፡ የሆነው ንም ፡ ብንመለከተው ፡ ከዚህ ፡ የባሰ ፡ እንጂ ፡ የተሻለ ፡ አይዶለም ። ሌኒን ፡ በመስኮብ ፡ አገር ፡ ኮሙኒስምን ፡ ሲያቋቁም ፡ የስንት ፡ ሚሊዮን ፡ ሕዝብ ፡ ደም ፡ አፍስሷል ። ይህ ፡ አልበቃ ፡ ብሎት ፡ የኮሙኒስምን ፡ ሕግ ፡ በመ ላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ለመዘርጋት ፡ ሲል ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ካሉት ፡ ሕዝ ቦች ፡ ካራት ፡ እጅ ፡ ሦስቱን ፡ ለመፍጀት ፡ አስፈላጊ ፡ ሆኖ ፡ ቢገኝ ፡ ያላንድ ፡ ቅሬታ ፡ እፈጽመዋለሁ ፡ ሲል ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ የሚረሳ ፡ አይዶለም ። ኮሙኒስም ፡ ማለት ፡ ትርጉሙ ፡ ባጭሩ ፡ እግዚአብ ሔር ፡ የለም ፤ መንግሥት ፡ ሰማይ ፡ ማለት ፡ ይህቺ ፡ የምንኖርባት ፡ መሬት ፡ ነች ፡ ማለት ፡ መሆኑን ፡ እናውቃለን ። ይህ ፡ የመጨረሻው ፡ የማቴሪያሊ ስም ፡ ትምህርት ፡ ነው ። እንደዚህ ፡ ያሉ ፡ መሪዎች ፡ እንዴት ፡ አድር ገው ፡ ሊነሡ ፡ ቻሉ ? ይህንን ፡ ለመረዳት ፡ ስንፈልግ ፡ ለምሳሌ ፤ ባንዲት ፡ ትልቅ ፡ ከተማ ፡ በፓሪስ ፡ ወይም ፡ በሎንዶን ፡ የሚሆነውን ፡ እንመልከት ። የሕዝቡ ፡ መንፈስ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እንመርምር ። የመንፈሱንም ፡ ዝን ባሌ ፡ ለማወቅ ፡ የሚወደውና ፡ ጊዜውን ፡ የሚያሳልፍበት ፡ ጨዋታ ፡ ምን ዐይነት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ እናስተውል ። መጀመሪያ ፡ የጨዋታ ፡ ሁሉ ፡ ጉልላት ፡ ኦፔራ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ። ኦፔራ ፡ ማለት ፡ ሙዚቃ ፡ ቅኔና ፡ ዳንስ ፡ ተዋሕደው ፡ የሚገኙበት ፡ የተከበረ ፡ ጨዋታ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ባለ

ፈው ፡ ምዕራፍ ፡ ያነበብነው ፡ ያ ፡ ከጫካ ፡ ውስጥ ፡ ሄዶ ፡ ዕንጨት ፡ ሲቈ ርጥ ፡ መንግሥት ፡ ሰማይ ፡ የተገለጠችለት ፡ መነኩሴ ፡ ከሰማት ፡ ሙዚ ቃ ፡ ጋራ ፡ የምትቀራረብ ፡ ሙዚቃ ፡ ፈጥረው ፡ ሰዎች ፡ ክብር ፡ ባለው ፡ ስሜት ፡ ጊዜያቸውን ፡ የሚያሳልፉበት ፡ ቦታ ፡ ነው ። ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ (ክላሲክ) ፡ የሆኑ ፡ ጥሩ ፡ ቴአትሮች ፡ የሚታዩባቸው ፡ ስፍራዎች ፡ ይገ ኛሉ ። ዕልፍ ፡ ብለን ፡ ስንሄድ ፡ በብዙ ፡ ሺሕ ፡ የሚቈጠሩ ፡ የጨዋታ ፡ ቦታዎች ፡ ተሠርተዋል ። እነዚሁም ፡ ሰው ፡ ከአንበሳና ፡ ከነብር ፡ ጋራ ፡ አደገኛ ፡ ጨዋታ ፡ የሚጫወትበት ፡ ሰዎች ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ በቦክስ ፡ የሚደባደቡበት ፡ ወንበዴዎች ፡ የወንጀል ፡ ሥራ ፡ ሲሠሩ ፡ የሚታዩበት ፡ (ሲኒማ) ፡ ርኩስ ፡ የሆነ ፡ የዳንስና ፡ የጋለሞታ ፡ ጨዋታ ፡ የሞላበት ፤ ሌሎ ችም ፡ ይህን ፡ የመሰሉ ፡ የመጨረሻ ፡ ብልግና ፡ የሰፈረባቸው ፡ የጨዋታ ፡ ቤቶች ፡ ናቸው ። እንግዴህ ፡ ወደ ፡ ኦፔራና ፡ ወደ ፡ ጥሩ ፡ የቴአትር ፡ ቤቶች ፡ የሚሄዱት ፡ ሰዎችና ፡ የርኩስነትና ፡ የጭካኔም ፡ ጠባይ ፡ ወዳለባቸው ፡ የጨዋታ ፡ ቤቶች ፡ የሚሄዱት ፡ ሰዎች ፡ ቍጥራቸው ፡ ስንት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ አመዛዝነን ፡ ብንመለከተው ፡ እነዚህ ፡ የመጨረሾቹ ፡ ሺሕ ፡ ጊዜ ፡ የበለጡ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ።

እንግዴህ ፡ እንደ ፡ እነ ፡ ሂትለር ፡ ያለ ፡ መሪ ፡ መሣሪያ ፡ አድርጎ ፡ የሚ ነሣው ፡ እነዚህን ፡ ብዛታቸው ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ የሚገኘውን ፤ ሁኔታቸው ፡ ከሰብአዊነት ፡ ይልቅ ፡ ወደ ፡ አውሬነት ፡ የሚያደላውን ፤ የደም ፡ መፋ ሰስ ፡ ነገር ፡ ደስ ፡ የሚያሰኛቸውን ፡ ሰዎች ፡ መሆኑን ፡ ልንዘነጋው ፡ አይገባም ። በሰው ፡ ውስጥ ፡ የመልአክነትና ፡ የአውሬነት ፡ ጠባዮች ፡ ተዋ ሕደው ፡ የሚኖሩ ፡ መሆናቸውን ፡ እናውቃለን ። ስለዚህ ፡ የማቴሪያሊ ስም ፡ ሥልጣኔ ፡ በገነነችበት ፡ በዚህ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ የአውሬነት ፡ ባሕ ርይ ፡ በሰው ፡ ላይ ፡ ጎይል ፡ እግኝቶ ፡ ቢታይ ፡ ምንም ፡ የሚያስደንቅ ፡ አይዶለም ። ሂትለርና ፡ ሙሶሊኒ ፡ ዲስኩር ፡ ሲናገሩ ፡ በያደባባዩ ፡ ቦታ ፡ የሚያጨበጭቡላቸውና ፡ የሚያጋንኑላቸው ፡ እነዚህ ፡ ሕዝቦች ፡ መሆና ቸውን ፡ መዘንጋት ፡ አይገባም ። አንዳንድ ፡ አስተዋዮች ፡ ሰዎች ፡ ቢገኙም ፡ በእነዚህ ፡ ተራ ፡ ሰዎች ፡ የተዋጡ ፡ በመሆናቸው ፡ ምንም ፡ ሊያደርጉ ፡ አይችሉም ። በዚህ ፡ ዐመፀኛ ፡ በሆነ ፡ ዘመን ፡ ውስጥ ፡ የሚሠሩ ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የመዓት ፡ ሥራዎች ፡ አሉ ። ከእነዚህም ፡ አንዱ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥ ሎ ፡ የሚገኘው ፡ ነው ።

ሰው ፡ እስረኛ ፡ በሆነ ፡ ጊዜ ፡ የሚደርስበት ፡ መከራና ፡ ሥቃይ ፡ የመረረ ፡ እንዲሆን ፡ ለማድረግ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ የሚፈጥሩ ፡ ሰዎች ፡ ተመርጠው ፡ ለመንግሥት ፡ ባለ ሥልጣኖች ፡ አሳብ ፡ እንዲያቀርቡ ፡ ተደርጓል ። ይህን ፡ የመሰለው ፡ አሳብ ፡ የተፈጠረው ፡ ማንኛውም ፡ ነገር ፡

በሳይንስ ፡ እየተጠና ፡ እንዲሠራ ፡ በሚደረግበት ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ የሰው ፡ ነፍስ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ጭንቅ ፡ ሊደርስባት ፡ የሚችለው ፡ በምን ፡ አኳኋን ፡ ብትቀጣ ፡ ነው? ተብሎ ፡ ሲታሰብ ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ እንደ ፡ ቀሩት ፡ ሁሉ ፡ በሳይንስ ፡ መንገድ ፡ ካልተመረመረ ፡ መልካም ፡ ውጤት ፡ ሊሰጥ ፡ አይችልም ፡ በማለት ፡ ታስቦ ፡ የተደረገ ፡ ነው ። እንደዚህ ፡ ያለ ፡ አሳብ ፡ የተፈጠረው ፡ በመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ ጊዜ ፡ በጀርመን ፡ አገር ፡ ነው ። ከዚያም ፡ በኋላ ፡ በሂትለር ፡ ዘመንና ፡ በመስኮብ ፡ አገር ፡ በኮሙኒስቶች ፡ ጊዜ ፡ ሰፊ ፡ ጥናት ፡ እየተደረገ ፡ ሲሠራበት ፡ ኖሯል ። በመስኮብ ፡ አገር ፡ ለተደረገውና ፡ አሁንም ፡ ለሚደረገው ፡ (Arthur Koestler) አርቱር ፡ ኬስትለር ፡ የተባለው ፡ ደራሲ ፡ የጻፈውን ፡ በፈረንሳይ ፡ (Le zéro et l'infini) በእንግሊዝኛ ፡ (Darkness at noon) የተባለውን ፡ መጽሐፍ ፡ ማንበብ ፡ ያስፈልጋል ። በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ ዕውቀቶች ፡ ሰው ፡ ሲሳይ ፤ ተድላ ፤ ምቾትና ፡ ደስታ ፡ እንዲያገኝ ፡ በሚደከምበት ፡ ዘመን ፡ ምድረ ፡ ገነትና ፡ ገሃነመ ፡ እሳት ፡ አብረው ፡ ጐን ፡ ለጐን ፡ ሆነው ፡ በመሬት ፡ ላይ ፡ እንዲገኙ ፡ ለማድረግ ፡ ቢታሰብ ፡ ምን ፡ ይገርመናል ። የመንግሥታት ፡ ዐላማ ፡ ንግድ ፡ ሆኖ ፡ እስከሚኖርበት ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ በየፋብሪካው ፡ የሚሠሩ ፡ ሰዎች ፡ በከተማ ፡ ውስጥ ፡ መከማቸታቸው ፡ የማይቀር ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ስንመለከተው ፡ የሥልጣኔ ፡ ትርጉም ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ለማወቅ ፡ ያስቸግረናል ። ለምሳሌ ፤ አንድ ፡ ሰው ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ወይም ፡ ህንድ ፡ ወይም ፡ የማንኛውም ፡ አገር ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ ዘመናዊውን ፡ ትምህርት ፡ ተምሯል ፤ አኗኗሩና ፡ አለባበሱ ፡ እንደ ፡ ሠለጠኑት ፡ የዘመኑ ፡ ሰዎች ፡ ነው ፤ በቤቱ ፡ ውስጥ ፡ ራዲዮ ፤ ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ ወንበሮች ፡ ፍሪጊዴር ፡ ይገኛሉ ። የሚሄደው ፡ በኦቶሞቢል ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ በገንዘብ ፡ ፍቅር ፡ በማቴሪያሊስምና ፡ ሃይማኖትን ፡ በመናቅ ፡ ነፍሱ ፡ ደረቅ ፡ ሆናለች ። ሽፋጭ ፤ ክፉ ፤ ጨካኝ ፤ መሠሪ ፤ ትዕቢተኛ ፤ ንፉግ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ሌላው ፡ ሰው ፡ ደግሞ ፡ ትምህርቱ ፡ ባገሩ ፡ ቋንቋ ፡ ብቻ ፡ ነው ። ወይም ፡ ጨርሶ ፡ መሀይምን ፡ ነው ። ልብሱ ፡ እንደ ፡ አገሩ ፡ ልማድ ፡ ነው ። በቤቱ ፡ ውስጥ ፡ ምንም ፡ ዘመናዊ ፡ ዕቃ ፡ የለም ። የሚሄደውም ፡ በእግሩ ፡ ነው ። በጠባዩ ፡ ግን ፡ ደግ ፤ ርኅሩኅ ፤ ገር ፤ ትሑት ፤ እንግዳ ፡ ተቀባይ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ከሁለቱ ፡ ሰዎች ፡ ሠልጥኗል ፡ ሊባል ፡ የሚገባው ፡ የትኛው ፡ ነው ? ለዚህ ፡ ጥያቄ ፡ መልሱን ፡ ማግኘት ፡ ቀላል ፡ ነገር ፡ መስሎ ፡ አይታይም ። ከሥልጣኔ ፡ የሚፈለገው ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ ደስታ ፡ መሆኑን ፡ የሚክድ ፡ ሰው ፡ ስለሌለ ፡ ደስታ ፡ ማለት ፡ ምንድነች ? የምትገኘውስ ፡ እንዴት ፡ ነው ? ብለን ፡ መርምረን ፡ ለዚህ ፡ ጥያቄ ፡ የሚሆነውን ፡ መልስ ፡ ስናገኝ ፡ ለዚያኛው ፡ ጥያቄ ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ እንድንችል ፡ ያደርገናል ። ከፍ ፡ ብለን ፡ በሌላ ፡ ምዕራፍ ፡ ተናግረነው ፡ እ

ንደ ፡ ነበረው ፡ ይህንን ፡ ጉዳይ ፡ ፈላስፎች ፡ በየዘመኑ ፡ መርምረውታል ። ከሶክራት ፡ ጀምሮ ፡ ፕላቶን ፤ አሪስቶት ፤ ኤፒኩር ፤ ሴኔክ ፤ ማርክ ፤ ኦሬል ፤ ቅዱስ ፡ አጉስጢኖስ ፤ ቅዱስ ፡ ቶማስ ፡ ዳኪን ፡ ሞንቴኝ ፤ ባኮን ፤ ዴካርት ፤ ላይብኒዝ ፤ ፖስካል ፤ ስፒኖዛ ፤ ማለብራንሽ ፤ ቮልቴር ፤ ሩሶ ፤ ዲደሮ ፤ ሾፐንሃወር ፤ ካንት ፤ ኦጉስት ፤ ኮንት ፤ ኒች ፤ ቤርግሶን ፡ እነዚህና ፡ እነሱንም ፡ የመሰሉት ፡ ፈላስፎች ፡ ሙሉ ፡ ዕድሜያቸውን ፡ ጥበብን ፡ በመመርመር ፡ ያሳለፉት ፡ ይህንኑ ፡ ለማወቅ ፡ ነው ። ርግጥ ፡ ነው ፤ ሁሉም ፡ ባንድ ፡ አሳብ ፡ አልተስማሙም ። ያንዱ ፡ አስተያየት ፡ ከሌላው ፡ ጋራ ፡ ፈጽሞ ፡ ተቃራኒ ፡ የሚሆንበት ፡ ጊዜ ፡ አለ ። ነገር ፡ ግን ፡ በጥሩ ፡ ኅሊና ፡ ጉዳዩን ፡ ስናመዛዝነው ፡ ለመካድ ፡ የማንችለውን ፡ ትምህርት ፡ የሰጡን ፡ ፈላስፎች ፡ አሉ ። የምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ትምህርት ፡ በግሪኮች ፡ ፍልስፍናና ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ላይ ፡ የተመሠረተ ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ይህም ፡ ሲሆን ፡ ለግሪክ ፡ ፍልስፍና ፡ አባት ፡ የሆነው ፡ ሶክራት ፡ ምን ፡ ትምህርት ፡ እንዳስተማረ ፡ እስቲ ፡ ጥቂት ፡ እንመልከተው ። ሶክራት ፡ ሲያስተምር ፡ ደስታ ፡ የምትገኘው ፡ ከውበት ፤ ከጉልበት ፤ ከንዋይ ፤ ከክብርና ፡ እነዚህንም ፡ ከመሰሉት ፡ ነገሮች ፡ አይደለም ። ሀብት ፡ በሀብታሞች ፡ ቤት ፡ ድኽነትም ፡ በድኾች ፡ ቤት ፡ አይኖሩም ፤ ሀብትና ፡ ድኽነት ፡ የሚገኙት ፡ በሰው ፡ ነፍስ ፡ ውስጥ ፡ ነው ፡ ይለናል ።

ይህም ፡ የውስጥ ፡ ዓለምና ፡ የውጭ ፡ ዓለም ፡ ተብሎ ፡ በፍልስፍና ፡ የሚጠራው ፡ ነው ። በውጭ ፡ የምናየው ፡ ግዙፍ ፡ የሆነ ፡ ዓለም ፡ ሰፊ ፡ ሆኖ ፡ በሚገኝበት ፡ መጠን ፡ በነፍሳችን ፡ ውስጥ ፡ ያለው ፡ ዓለም ፡ ደግሞ ፡ ከሱ ፡ የበለጠ ፡ ታላቅና ፡ ሰፊ ፡ ነው ። ማንኛውም ፡ አዲስ ፡ ጥበብና ፡ ዕውቀት ፡ ሊሸሩት ፡ የማይችሉት ፡ ይህ ፡ ሶክራት ፡ ያስተማረው ፡ ትምህርት ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ ተዘንግቷል ። የሰውን ፡ መንፈስ ፡ በመደነቅ ፡ የሚማርኩት ፡ ስንት ፡ ነገሮች ፡ ባሁኑ ፡ ዘመን ፡ ተሠርተው ፡ ይታያሉ ። ኦቶሞቢል ፤ ራዲዮ ፤ ኤሌክትሪሲቲ ፤ አኤሮፕላን ፤ ባቡር ፤ ሲኒማ ፤ ቴሌቪዚዮን ፤ ሌሎችም ፡ እነዚህን ፡ የመሰሉ ፡ ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ ያፈሯቸው ፡ ነገሮች ፡ አሉ ። ሰው ፡ በእነዚህ ፡ ነገሮች ፡ ተከቦ ፡ ሲገኝ ፡ ፍጹም ፡ ደስታን ፡ የወረሰ ፡ መስሎ ፡ ይታያል ። እሱም ፡ ራሱ ፡ ከእነዚህ ፡ ነገሮች ፡ ጋራ ፡ ደስታ ፡ አብራ ፡ ወደ ፡ ቤቴ ፡ ገብታለች ፡ ብሎ ፡ ማመኑ ፡ አልቀረም ። ነገር ፡ ግን ፡ ሶክራት ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ሁሉ ፡ በሰው ፡ ነፍስ ፡ ውስጥ ፡ ልትገኝ ፡ የሚገባት ፡ እውነተኛይቱ ፡ ደስታ ፡ እንደ ፡ ጐደለችው ፡ ይሰማዋል ። እንዲያውም ፡ እነዚህ ፡ በዘመናችን ፡ የተፈጠሩት ፡ የግዙፍ ፡ አካል ፡ ጥበቦች ፡ እየበዙ ፡ በሄዱበት ፡ መጠን ፡ ተፈላጊ ፡ የሆነችው ፡ ደስታ ፡ እየራቀች ፡ ሄዳለች ። ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ በኢንዱስትሪ ፡ አማካ

ይነት ፡ እነዚህን ፡ የጥበብ ፡ ዕቃዎች ፡ ማጉረፍ ፡ በጀመሩበት ፡ ጊዜ ፡ የዓ
ለም ፡ ሕዝቦች ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡ የክብርና ፡ የልማት ፡ የደስታና ፡ የሲሳይ ፡
አዲስ ፡ ዘመን ፡ ተከፈተለት ፡ በማለት ፡ የዘመናችን ፡ ሥልጣኔ ፡ በማንኛ
ውም ፡ ዘመን ፡ ከታዩት ፡ ሥልጣኔዎች ፡ ሁሉ ፡ የበለጠች ፡ መሆኗን ፡ እያ
ጋንኑ ፡ ተናግረው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ተመልካቾች ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ ደግ
ሞ ፡ ይህቺ ፡ ሥልጣኔ ፡ መዘዟ ፡ ያንኑ ፡ ያኸል ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ ማሳሰባቸው ፡
አልቀረም ። ለምሳሌ ፤ ኒች ፡ ቀድሞ ፡ ያውሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ ስለ ፡
ሃይማኖት ፡ ወይም ፡ ስለ ፡ ነገሥታት ፡ ትውልድ ፡ (ማለት ፡ እገሌ ፡ ቀርቶ ፡
እገሌ ፡ ይንገሥ ፡ በማለት) ፡ ጦርነት ፡ ይዋጉ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፤ ይህም ፡ በሙሉ ፡
የተገባ ፡ ሆኖ ፡ ባይገኝ ፡ እንኳ ፡ ጥቂት ፡ ክብር ፡ የሚታይበት ፡ ምክንያት ፡
መሆኑን ፡ ካሳሰበ ፡ በኋላ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የሚመጣው ፡ ጦርነት ፡ ግን ፡ ከሁሉ ፡
የከፋ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ የጦርነቱ ፡ ዐላማ ፡ የንግድን ፡ ጉዳዮች ፡ በመድፍ ፡
ጉልበት ፡ ለመወሰን ፡ ታስቦ ፡ የሚደረግ ፡ መሆኑን ፡ ይህም ፡ ክብር ፡ የሌለው ፡
ዝቅተኛነትን ፡ የሚያሳይ ፡ ዐላማ ፡ ነው ፡ ሲል ፡ ተናግሯል ። የተናገረውም ፡
ቃል ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ። «ያውሮፓ ፡ ዴሞክራሲዎች ፡ ተብለው ፡
የሚጠሩት ፡ እነዚህ ፡ የባቤል ፡ መንግሥታት ፡ እስከ ፡ አምሳ ፡ ዓመት ፡
ድረስ ፡ የዓለምን ፡ ገበያዎች ፡ ለመሻማት ፡ ሲሉ ፡ እጅግ ፡ ከሚያሰፈራ ፡
ጦርነት ፡ ውስጥ ፡ ገብተው ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይተላለቃሉ» ። ኒች ፡
ይህን ፡ ቃል ፡ በጻፈ ፡ ጊዜ ፡ የዓለምና ፡ የደስታ ፡ ሰዓት ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ እንደ ፡
እብድ ፡ ቄጠሩት ። በሰርግ ፡ ላይ ፡ ሰርገኞች ፡ የሆኑት ፡ ደስ ፡ ብሏቸው ፡
ዘፈን ፡ ሲዘፍኑ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ በዘፈናቸው ፡ መካከል ፡ ገብቶ ፡ ሲያለቅስ ፡
ቢሰሙት ፡ ሰርገኞቹ ፡ የቱን ፡ ያኸል ፡ እንደሚጠሉት ፡ ልንገምተው ፡ እን
ችላለን ። የመከራ ፡ ትንቢት ፡ የሚናገሩ ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡
ቢሆን ፡ የሰዎችን ፡ ቀጣ ፡ ይቀሰቅሳሉ ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ኒች ፡ ተናግሮት ፡
እንደ ፡ ነበረው ፡ ሁሉ ፡ ወዲያው ፡ የመጀመሪያው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡
ስለ ፡ ፈነዳ ፡ ከዚያ ፡ በፊት ፡ በታሪክ ፡ ያልታየና ፡ ያልተሰማ ፡ ጥፋት ፡
አደረሰባቸው ። የጦርነቱ ፡ ምክንያት ፡ በታላላቆቹ ፡ መንግሥታት ፡
መካከል ፡ የተፈጠረው ፡ የንግድ ፡ ውድድር ፡ መሆኑ ፡ ታውቋል ።
«የሰው ፡ ዐላማው ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ሊታወቅ ፡ የሚያስፈልግበት ፡
ጊዜው ፡ ደርሷል ። ለከፍተኛው ፡ ተስፋው ፡ ዘር ፡ የሚሆነውን ፡ ተክል ፡
ሰው ፡ ይተክል ፡ ዘንድ ፡ የሚያስፈልግበት ፡ ጊዜ ፡ ቀርቧል» ። ሲል ፡
ኒች ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ መልሱን ፡ እስካሁን ፡ አላገኘም ። ታላላቅ ፡
መንግሥታት ፡ የሚደክሙላት ፡ ሥልጣኔ ፡ ዐላማዋ ፡ ምንድነው ? ንግድ ፡
እያስፋፉ ፡ ለመሄድ ፡ ከሆነ ፡ ይህ ፡ የሚያኰራ ፡ ግብ ፡ ሆኖ ፡ አይገኝም ።
መጨረሻውም ፡ ፍጅትና ፡ ጦርነት ፡ መተላለቅም ፡ ከመሆን ፡ አይዘልም ።
በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ባለፉት ፡ ሁለት ፡ የዐለም ፡ ጦርነቶች ፡ የደረሰባቸው ፡

መከራ ፡ የማይረሳ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ አሁንም ፡ ደግሞ ፡ ዐላማቸውን ፡ ካለወጡ ፡
ወደ ፡ ሦስተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ እንደሚጓዙ ፡ ጥርጥር ፡ የለውም ።
በመጀመሪያውና ፡ በሁለተኛው ፡ የዓለም ፡ ጦርነቶች ፡ ምክንያት ፡ የሞ
ቱት ፡ ሰዎች ፡ ቍጥራቸው ፡ ከሰባ ፡ ሚሊዮን ፡ የደረሰ ፡ መሆኑን ፡ ማስታ
ወስ ፡ ይገባል ።

ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ የምንሰጠው ፡ ባንድ ፡ ጋዜጣ ፡ ታትሞ ፡ ከወጣ ፡
አርቲክል ፡ የተቀዳ ፡ ጥቅስ ፡ የተማሩ ፡ ሰዎች ፡ በፈረንሳይ ፡ አገር ፡
በዚያ ፡ ጊዜ ፡ ማለት ፡ ከመጀመሪያ ፡ የዓለም ፡ ጦርነት ፡ በኋላ ፡ ሞራላ
ቸው ፡ ከምን ፡ ሁኔታ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ይገልጥልናል ።
ቃሉም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ፤

"Plus de peintres, plus de littérature, plus de musiciens, plus de sculpteurs, plus de religions, plus de républicains, plus de royalistes, plus d'impérialistes, plus d'anarchistes, plus de socialistes, plus de bolchéviques, plus de politiques, plus de prolétaires, plus de démocrates, plus de bourgeois, plus d'armée, plus de police, plus de patrie, enfin toutes ces imbécilités, plus rien, plus rien, rien, rien, rien, rien."

«ሠዓሊዎች ፡ አያስፈልጉም ፤ ድርሰት ፡ አያስፈልግም ፤ ሃይማኖ
ቶች ፡ አያስፈልጉም ፤ ሬፑብሊካውያን ፡ አያስፈልጉም ፤ ንጉሣውያን ፡
አያስፈልጉም ፤ ኤምፔሪያሊስቶች ፡ አያስፈልጉም ፤ አናርሺስቶች ፡ አያ
ስፈልጉም ፤ ቦልሼቪኮች ፡ አያስፈልጉም ፤ የፖለቲካ ፡ ሰዎች ፡ አያስፈል
ጉም ፤ ፕሮሌቴሮች ፡ አያስፈልጉም ፤ ዴሞክራቶች ፡ አያስፈልጉም ፤ ቡር
ዜዎች ፡ አያስፈልጉም ፤ አሪስቶክራቶች ፡ አያስፈልጉም ፤ የጦር ፡ ሰራዊት ፡
አያስፈልግም ፤ ፖሊስ ፡ አያስፈልግም ፤ ትውልደ ፡ ሀገር ፡ አያስፈልግም ፤
እነዚህ ፡ ሁሉ ፡ ጅልነቶች ፡ አስፈላጊ ፡ አይዶሉም ፤ ምንም ፡ አያስፈል
ግም ፡ ምንም ፡ አያስፈልግም ፡ ምንም ፤ ምንም ፤ ምንም ፤ ምንም» ።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ኢንዱስትሪ ፡ በዓለም ፡ መንግሥታት ፡ መካከል ፡
ያለውን ፡ ግንኙነት ፡ ሲያቃውሰውና ፡ ጦርነትንም ፡ እንዲነሳ ፡ ሲያደርግ ፡
በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ የያንዳንዱን ፡ ሰው ፡ ኑሮ ፡ አበላሽቶታል ። አል
ደስ ፡ ሃክስሌ ፡ ስለ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ የተናገረውን ፡ እንስማ ።

«ኢንዱስትሪ ፡ እየተስፋፋ ፡ በሚሄድበት ፡ መጠን ፡ በታላላቅ ፡ ከተ
ሞች ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡ ሕዝብ ፡ እንዲከማች ፡ ያደርጋል ፤ ነገር ፡ ግን ፡
ይህ ፡ ሕይወት ፡ ለአእምሮ ፡ ጤና ፡ የተስማማ ፡ አይደለም ። (ሺዞፍሬኒ) ፡
የተባለው ፡ አሳብን ፡ የሚያናውጥ ፡ በሽታ ፡ የሚጠናው ፡ የኢንዱስትሪ ፡

ሠራተኞች ፡ በሚከማቹባቸው ፡ መንደሮች ፡ መሆኑ ፡ ተገልጦልናል ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ የተከማቸ ፡ ሕዝብ ፡ በሚገኝበት ፡ ቦታ ፡ እያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ያለበትን ፡ አላፊነት ፡ እንዲያውቅ ፡ ለእውነተኛ ፡ ዴሞክራሲ ፡ ተቀዳሚ ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠረውን ፡ አስፈላጊ ፡ የሆነውን ፡ የኅሊና ፡ ነጻነት ፡ ይህ ፡ አኗኗር ፡ የማይደግፍ ፡ መሆኑ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። የከተማ ፡ ኑሮ ፡ የሰውነትን ፡ ስሜት ፡ የሚቀንስ ፡ ያልተረጋገጠ ፡ ነው ። ሰዎች ፡ በመካከላቸው ፡ ያለውን ፡ ግንኙነት ፡ በሰብአዊ ፡ ስሜት ፡ በመተርጐም ፡ ፈንታ ፡ በኤኮኖሚ ፡ መደብ ፡ አግብተው ፡ ይመለከቱታል ። ከሥራ ፡ ውጭ ፡ ሲሆኑ ፡ ደግሞ ፡ አላፊነት ፡ የተወገደላቸው ፡ እየሆኑ ፡ የሚፈልጉት ፡ ጊዜያቸውን ፡ የሚያሳልፉበትን ፡ ነገር ፡ ነው ። በእንደዚህ ፡ ያለ ፡ ሕይወት ፡ የሚኖር ፡ ሰው ፡ ራሱን ፡ ብቸኛና ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ አድርጎ ፡ ይቈጥረዋል ። ኑሮውንም ፡ ዐላማና ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ አድርጎ ፡ ይመለከተዋል» ።

ተጠራጣሪዎችና ፡ ከሓድያን ።

የታሪክን ፡ አካሄድ ፡ ስንከታተል ፡ የሰዎች ፡ እርምጃ ፡ በጣም ፡ ገፍቶ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ከገሠገሠ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ኋላው ፡ ተመልሶ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የተራመደውን ፡ ያኽል ፡ ያፈገፍጋል ። አንዳንድ ፡ ሕዝቦች ፡ ከተሞቻቸውን ፡ አሳምረው ፤ የጦር ፡ ሰራዊታቸውን ፡ በጀግንነትም ፡ ሆነ ፡ በመንፈስ ፡ ጠንካራነት ፡ አሠልጥነው ፤ የሕዝቡን ፡ መንፈስ ፡ በትምህርትና ፡ በጥበብ ፡ የተራቀቀ ፡ እንዲሆን ፡ የሥልጣኔ ፡ ደረጃቸውንም ፡ ከፍ ፡ ከፍ ፡ እንዲል ፡ አድርገው ፡ ከሄዱ ፡ በኋላ ፡ እርምጃቸውን ፡ በመቀጠል ፡ ፈንታ ፡ ወደ ፡ ኋላቸው ፡ ይመለሳሉ ። እንደ ፡ ገና ፡ ሁሉን ፡ ነገር ፡ በችላ ፡ ባይነት ፡ በመመልከት ፤ ጠባያቸው ፡ ቸከፍ ፡ ብሎ ፡ የነበረውን ፡ ያኽል ፡ ዝቅ ፡ በማድረግ ፡ በሰው ፡ ዘንድ ፡ ልዕልና ፡ ያላቸው ፡ ሆነው ፡ የሚታዩትን ፡ እንደ ፡ ሃይማኖት ፡ ነጻነት ፤ ግብረ ፡ ገብነት ፡ የመሰሉትን ፡ ነገሮች ፡ አዋርደው ፡ በማሳየት ፡ ከሚያሳዝን ፡ ሁኔታ ፡ ላይ ፡ ተመልሰው ፡ ይወድቃሉ ። ይህንንም ፡ በግሪኮችና ፡ በሮማውያን ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ በሙሉ ፡ እናገኘዋለን ።

ፕሉታርክ ፡ ታሪካቸውን ፡ የጻፈላቸው ፡ የግሪክና ፡ የሮማ ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ እነዚህ ፡ ሁለቱ ፡ አገሮች ፡ በብዙ ፡ ዘመን ፡ እርምጃ ፡ ባገኙት ፡ ሥልጣኔ ፡ መሠረት ፡ በመልካም ፡ አስተዳደግ ፡ ከፍ ፡ ባለ ፡ ሞራል ፤ በተራቀቀ ፡ ስሜትና ፡ የጋለ ፡ በሆነ ፡ ሃይማኖት ፡ ከደረሱበት ፡ የሥልጣኔ ፡ ውጤት ፡ የተገኙ ፡ ሰዎች ፡ መሆናቸውን ፡ እናውቃለን ። በኋላ ፡ ግን ፡ በእነ ፡ ዴሞስቴን ፡ ዘመን ፡ ግሪኮች ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ የቀድሞውን ፡ ትልቅነታቸውን ፡ ረስተውት ፡ ለነጻነታቸውም ፡ ሆነ ፡ ለክብራቸው ፡ አሳብ ፡ የሌላቸው ፡ ሆኑ ። ሮማውያንም ፡ የቀድሞዎቹ ፡ መሪዎቻቸው ፡ በባሕርያቸው ፡ ጥብቅነትና ፡ በግብራቸው ፡ ምስጉንነት ፡ ይደነቁ ፡ የነበሩትን ፡ ያኽል ፡ የኋለኞቹ ፡ ቄሳሮች ፡ ከሰው ፡ ባሕርይ ፡ እየወጡ ፡ ወደ ፡ እንስሳነት ፡ ተመለሱ ። ይህንኑም ፡ በኔሮን ፤ በካሊጉላ ፤ በቲቤር ፤ በካራካላ ፤ በኮምድና ፡ በሄሊዎጋባል ፡ የሕይወት ፡ ታሪክ ፡ እናገኘዋለን ። የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ወደዚህ ፡ ዓለም ፡ መጥቶ ፡ ወንጌል ፡ በተሰበከበት ፡ ዘመን ፡ የዓለም ፡ ገዥዎች ፡ የነበሩት ፡ ሮማውያን ፡ በባሕርያቸው ፡ ከፍ ፡ ብለው ፡ ይታዩበት ከነበረው ፡ ትልቅነታቸው ፡ ወርደው ፡ ከጭቃ ፡ ውስጥ ፡ ተንከባለሉ ። ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የዓለም ፡ መድኀኒትነቱን ፡ ይዞ ፡ ባይደርስ ፡

ኖሮ ፡ መላውን ፡ ዓለም ፡ ከነሱ ፡ ጋራ ፡ ጐትተው ፡ ስም ፡ ከማይገኝለት ፡ ቄሻሽነት ፡ ውስጥ ፡ እንዲገባ ፡ በማድረግ ፡ መሬትን ፡ በጎጢአት ፡ የረከሰች ፡ ያደርጓት ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ አይጠረጠርም ። የዓለም ፡ ሕዝቦችም ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ከመርከስ ፡ ድነው ፡ ስለ ፡ ታደሱ ፡ የንጽሕናቸውን ፡ ውበትና ፡ የሥነ ፡ ፍጥረታቸውን ፡ ክቡርነት ፡ ተጐናጽፈው ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጆች ፡ ሆኑ ። ይህንኑም ፡ ቅዱስ ፡ አውጉስጢኖስ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ከተማ ፡ (La Cité de Dieu) በተባለው ፡ መጽሐፉ ፡ ግሩም ፡ በሆነ ፡ አነጋገር ፤ ጥልቅ ፡ በሆነ ፡ ተመራማሪነት ፤ ወደር ፡ በሌለው ፡ አጻጻፍ ፡ ገልጦታል ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ደግሞ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ሰማዕትነትን ፡ በተቀበሉበትና ፡ የክርስቶስ ፡ ወንጌል ፡ በዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ዘንድ ፡ እንድትነገር ፡ ለማድረግ ፡ የሐዋርያትን ፡ ሥራ ፡ ባስፋፉበት ፡ ጊዜ ፡ ባሕርያቸው ፡ የሚያስደንቅና ፡ እውነትም ፡ የእግዚአብሔር ፡ መንፈስ ፡ ያደረባቸው ፡ እንደ ፡ ነበሩ ፡ ግልጥ ፡ ሆኖ ፡ ይታይ ፡ ነበር ። በኋላ ፡ ግን ፡ መጀመሪያ ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ውስጥ ፡ መለያየት ፡ ተፈጠረ ፤ ቀጥሎ ፡ ክርስቲያን ፡ የሆኑት ፡ ሕዝቦችና ፡ ነገሥታት ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ጦርነት ፡ ሲዋጉ ፡ ኖሩ ። የእስላሞች ፡ ጎይለኛነት ፡ ለጥቂት ፡ ጊዜ ፡ መተባበርን ፡ ሰጥቷቸው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ እስላሞችም ፡ በበኩላቸው ፡ ስለ ፡ ደከሙ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ተመልሰው ፡ ከመለያየትና ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ ከመተላለቅ ፡ ገቡ ። የሉተር ፡ መነሣት ፡ ደግሞ ፡ ባውሮፓ ፡ ክርስቲያን ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ የባሰ ፡ ብጥብጥና ፡ ደም ፡ መፋሰስን ፡ አስከተለ ። የሆነው ፡ ሆኖ ፡ ታሪኩን ፡ አጠቃለን ፡ ስናየው ፡ በክርስቲያኖች ፡ ዘንድ ፡ የሆነው ፡ ሁከትና ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ መተላለቅ ፤ የተፈጸመው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ግፍና ፡ ወንጀል ፡ አረመኔዎች ፡ ከነበሩት ፡ ሕዝቦች ፡ የተሻለ ፡ ሆኖ ፡ አይታይም ። እንሆ ፡ በታሪክ ፡ መርማሪዎች ፡ ዘንድ ፡ የተሰጠው ፡ ግምት ፡ ይህ ፡ ነው ። ይህም ፡ ብዙዎቹን ፡ ታሪክ ፡ መርማሪዎች ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ላይ ፡ ዘለፋን ፡ ከመናገርና ፡ እግዚአብሔርንም ፡ ከመካድ ፡ እንዲደርሱ ፡ ለማድረግ ፡ ምክንያት ፡ ሆኖ ፡ አገልግሏቸዋል ።

አንደኛ ፡ ሳይንስን ፡ ከማንኛውም ፡ ነገር ፡ ከሃይማኖትም ፡ ጭምር ፡ በላይ ፡ በማድረግ ፤ ሁለተኛ ፡ ታሪክን ፡ በመመርመር ፤ ሰዎች ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ በመቀበል ፡ ምንም ፡ ራሳቸውን ፡ ከሌሎች ፡ ሕዝቦች ፡ የተሻሉ ፡ አላደረጉትም ፡ በማለት ፡ የሰው ፡ ልጅ ፡ ሥነ ፡ ፍጥረት ፡ ከምን ፡ ምንጭ ፡ እንደ ፡ መጣ ፡ እየተጠራጠሩ ፡ ብዙ ፡ ሊቃውንቶች ፡ በምንም ፡ ነገር ፡ የማያምኑ ፡ ሆነው ፡ ተገኙ ። በዓለም ፡ ላይ ፡ ያሉ ፡ ነገሮችና ፡ ሰውም ፡ እሱ ፡ ራሱ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ተፈጠሩ ፡ ጨለማ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ደፍረን ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ አንችልም ፡ ማለትን ፡ አመጡ ። በዚ

ህ ፡ አኳኋን ፡ መንፈሳቸው ፡ የሃይማኖት ፡ እምነት ፡ ጨርሶ ፡ የማይገኝበት ፡ ምድረ ፡ በዳ ፡ ሆነ ።

ሳይንስን ፡ ከሃይማኖት ፡ በላይ ፡ በማስቀመጥ ፡ ቀጥሎ ፡ በሰዎች ፡ አሳብ ፡ ውስጥ ፡ ጥርጣሬ ፡ እንዲፈጠር ፡ በመጨረሻም ፡ እስከ ፡ እግዚአብሔር ክሕደት ፡ እንዲደርስ ፡ በማድረግ ፡ አላፊዎች ፡ ሆነው ፡ የተገኙ ፡ ዋኖቹ ፡ ሰዎች ፡ ዳርዊን ፤ ጎቢኖ ፤ ረናን ፤ ኒችና ፡ ማርክስ ፡ ናቸው ። ከእነሱም ፡ ጋራ ፡ እንደ ፡ እነ ፡ ቮልቴር ፡ ያሉ ፡ አብረው ፡ የሚቆጠሩ ፡ ሌሎች ፡ ብዙዎች ፡ ይገኛሉ ። ዳርዊን ፡ የሰው ፡ ትውልድ ፡ የመጣው ፡ ከዝንጀሮ ፡ ነው ፡ በማለቱ ፡ ጐቢኖ ፡ በሰው ፡ ዘሮች ፡ መካከል ፡ የበላይና ፡ የበታች ፡ ፍጥረቶች ፡ ይገኛሉ ፡ የሚል ፡ አሳብ ፡ ፈጥሮ ፡ ካንድ ፡ ምንጭ ፡ መምጣታቸውን ፡ በመካዱ ፡ ረናን ፤ ወደ ፡ ክሕደት ፡ የተቃረበ ፡ ጥርጣሬ ፡ በሃይማኖት ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ በመፍጠሩ ፤ በመጨረሻም ፡ ኒችና ፡ ማርክስ ፡ ጨርሶ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ መኖር ፡ በመካዳቸው ፤ በዚህ ፡ ረገድ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ተፈጠረው ፡ የክሕደት ፡ መንፈስና ፡ ፍጡር ፡ ከፈጣሪው ፡ ጋራ ፡ እየተራራቀና ፡ እየተለያየ ፡ እንዲሄድ ፡ ለተደረገው ፡ መጣጣር ፡ አላፊነቱ ፡ በእነዚህ ፡ በጠራናቸው ፡ ሰዎችና ፡ እነሱንም ፡ በመሰሉት ፡ ላይ ፡ መውደቁ ፡ አልቀረም ።

ታሪካቸውን ፡ በሰፊው ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግ ፡ ከእነዚህም ፡ በቀር ፡ እግዚአብሔርን ፡ የመካድ ፡ ትምህርት ፡ ካስተማሩት ፡ ሊቃውንት ፡ ጋራ ፡ የላ ፡ ሜትሪን ፡ የዲደሮን ፡ የኦጉስት ፡ ኮምትን ፡ የፉኤርባክንና ፡ የሌሎችንም ፡ ስም ፡ መጨመር ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ በቀሩት ፡ አህጉሮች ፡ በቀሩትም ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ ዘንድ ፡ አንድ ፡ አዲስ ፡ ዩኒቨርስቲ ፡ ሲከፈትና ፡ የዘመናችን ፡ ሥልጣኔ ፡ ስትስፋፋ ፡ እንዚህ ፡ ለሰው ፡ መንፈስ ፡ መቅሠፍት ፡ የሆኑ ፡ ትምህርቶች ፡ በሱ ፡ አማካይነት ፡ ይነዛሉ ። አዳም ፡ የደረሰበትን ፡ ርግማን ፡ ለተወላጆቹ ፡ እንዳወረሳቸው ፡ ሁሉ ፡ እንሆ ፡ ይህም ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ለዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ የምታወርሳቸው ፡ ዕዳ ፡ አበሳ ፡ ሆኖ ፡ የሚቆጠር ፡ ነው ።

ኒችን ፡ የመሰለ ፡ ትልቅ ፡ ፈላስፋ ፡ ከእንደዚህ ፡ ያለ ፡ ስሕተት ፡ ላይ ፡ መውደቁ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነው ። ባጭር ፡ ቃሎች ፡ ሰፊ ፡ ነገር ፡ ለመናገር ፡ የቻለ ፤ የፈላስፋነትንና ፡ የባለቅኔነትን ፡ ሙያ ፡ ደርቦ ፡ የያዘ ፤ አስደናቂ ፡ የሆነ ፡ ያሳብ ፡ ጥልቅነት ፡ የሞላበት ፡ መንፈስ ፡ ያለው ፤ ኒችን ፡ የመሰለ ፡ ሊቅ ፡ ለማግኘት ፡ ያስቸግራል ። ዳሩ ፡ ግን ፡ ምን ፡ ይሆናል ፤ ፍልስፍናው ፡ በእግዚአብሔር ፡ ክሕደት ፡ የተመረዘ ፡ በመሆኑ ፡ ዋጋውን ፡ ሁሉ ፡ ገደል ፡ ጨምሮታል ። ሆኖም ፡ ኒች ፡ ስለ ፡ ሌሎች ፡ ጉዳዮች ፡ የተናገራቸውን ፡ ቃሎች ፡ አልፈን ፡ አልፈን ፡ ጠቅሰናቸዋል ። ኒች ፡ እንደ ፡ ዐቢይ ፡ ሥራ ፡ ሆኖ ፡

የሚቈጠርለት ፡ «እንዲህ ፡ ሲል ፡ ዛራቱስትራ ፡ ተናገረ» ። ብሎ ፡ የሰየመውን ፡ መጽሐፉን ፡ መጀመሪያ ፡ ጽፎ ፡ ባወጣ ፡ ጊዜ ፡ ንግግሩን ፡ ሁሉ ፡ የዘመኑ ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ ስላልሰጡት ፡ ከዐሥራ ፡ አራት ፡ መጻሕፍት ፡ በላይ ፡ ለመሸጥ ፡ አልቻለም ። እሱ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ የጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ መሆኑን ፡ ያውቅ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ማንም ፡ ደራሲ ፡ ቢሆን ፡ እንደ ፡ ገትና ፡ እንደ ፡ እኔ ፡ አድርጎ ፡ የጀርመንን ፡ ቋንቋ ፡ በእጁ ፡ ጨብጦ ፡ እያሳመረ ፡ እንደፈቀደው ፡ አድርጎ ፡ ሊሠራበት ፡ የቻለ ፡ አይገኝም ። እንዲያውም ፡ ዓለም ፡ ከተፈጠረ ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ የተጻፉት ፡ ድርሰቶች ፡ ሁሉ ፡ አንድነት ፡ ቢሰበሰቡ ፡ ዛራቱስትራ ፡ ከተናገራቸው ፡ ዲስኩሮች ፡ አንዱን ፡ እንኳ ፡ አያኽሉም ፡ ሲል ፡ በድፍረት ፡ ተናገረ ። ምንም ፡ እንኳ ፡ ሰው ፡ ራሱን ፡ ማመስገን ፡ የማይገባው ፡ ቢሆን ፡ የፋርስን ፡ ሃይማኖት ፡ በጥንት ፡ ዘመን ፡ በመሠረተው ፡ ዛራቱስትራ ፡ በሚባለው ፡ ሰው ፡ ስም ፡ አድርጎ ፡ ኒች ፡ የተናገራቸው ፡ ቃሎች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ እሱ ፡ የሚለውን ፡ ያኽል ፡ ሆኖ ፡ ባይገኝም ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ተጽፈው ፡ ከተገኙት ፡ ታላላቅ ፡ ድርሰቶች ፡ እንደ ፡ አንዱ ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠራል ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ መጽሐፍ ፡ ዋጋው ፡ በሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ እስኪታወቅ ፡ ድረስ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አስፈልጎታል ። ኒችም ፡ ይህንኑ ፡ ጊዜ ፡ ሲጠብቅ ፡ በሰዎች ፡ ዘንድ ፡ መናቅ ፡ መጠላት ፤ መነቀፍና ፡ ችላ ፡ መባል ፡ ደርሶበታል ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ በራሱ ፡ ዋጋ ፡ የተማመነ ፡ ባይሆን ፡ ኖሮ ፡ ኒች ፡ ሌሎች ፡ መጻሕፍት ፡ ሊጽፍ ፡ ባልቻለም ፡ ነበር ። እሱ ፡ ግን ፡ እምነቱ ፡ የማይናወጥ ፡ በመሆኑ ፡ የደረሰበትን ፡ መናቅ ፡ ሁሉ ፡ መልሶ ፡ እሱም ፡ በበኩሉ ፡ በንቀት ፡ ስለ ፡ ተመለከተው ፡ ድል ፡ አደረገ ፡ እንጂ ፡ ድል ፡ አልሆነም ። በእንዲህ ፡ ያለ ፡ ሁኔታ ፡ ይገኝ ፡ በነበረበት ፡ ጊዜ ፡ የተናገራቸው ፡ ቃሎች ፡ የማይረሱ ፡ ናቸው ። እነሱ ፡ ንም ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ጠቅሰናቸዋል ።

«Il y a en moi quelque chose d'invulnérable, quelque chose qu'on ne peut enterrer et qui fait sauter les rochers: cela s'appelle ma volonté.»

«በኔ ፡ ውስጥ ፡ ሊያቈስሉት ፡ የማይችሉት ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ አለ ፤ ሊቀብሩት ፡ የማይችሉት ፤ አለቶችን ፡ ፈንቅሎ ፡ የሚጥል ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ አለ ፤ እሱም ፡ የኔ ፡ ፈቃድ ፡ ተብሎ ፡ ይጠራል» ።

«Je dois m'habituer à l'antipathie et l'accepter comme mon dû, car je suis incompris. Ce que l'homme ordinaire ne comprend pas, il le hait.»

«የተጠላሁ ፡ መሆኔን ፡ ልለምደውና ፡ እንደ ፡ ድርሻዬ ፡ ቈጥሬ ፡ ልቀበለው ፡ ይገባኛል ፤ ነገሬ ፡ አልገባቸውምና ፤ ተራ ፡ ሰው ፡ የማይገባውን ፡ ነገር ፡ ይጠላዋል» ።

«En vérité, il faut qu'il soit longtemps suspendu au sommet, comme un lourd orage, celui qui doit un jour allumer la lumière de l'avenir.»

«ለመጪው ፡ ዘመን ፡ ብርሃንን ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ የሚያበራ ፡ ሰው ፡ በውነቱ ፡ እንደ ፡ ታላቅ ፡ ዝናብ ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ የተንጠለጠለ ፡ ሆኖ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ሊቆይ ፡ ያስፈልጋል» ።

«Je suis parmi ce peuple mon propre précurseur, mon propre chant du coq dans les rues obscures.»

«በዚህ ፡ ሕዝብ ፡ መካከል ፡ ጨለማ ፡ በሆኑት ፡ መንገዶች ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ራሴ ፡ መንገድ ፡ ከፋች ፡ ነኝ ፤ ስለ ፡ ራሴ ፡ የዶሮ ፡ ጩኸት ፡ ነኝ» ። እንደነ ፡ ቮልቴር ፤ ዣን ፡ ዣክ ፤ ሩሶ ፤ ረናን ፡ የመሰሉት ፡ ሊቃውንት ፡ እግዚአብሔር ፡ የለም ፡ ብለው ፡ በሙሉ ፡ አፋቸው ፡ አልተናገሩም ። የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ በትልቅ ፡ ሕንጻ ፡ እንመስለዋለን ። እነዚህ ፡ የጠራናቸው ፡ ሰዎች ፡ መሐንዲሶችን ፡ መስለው ፡ በሕንጻው ፡ ዙሪያ ፡ ከታች ፡ ወደ ፡ ላይ ፤ ከላይ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ ከተመለከቱትና ፡ ከመረመሩት ፡ በኋላ ፡ መሠረቱ ፡ ጥሩ ፡ መሆኑ ፡ አይጠረጠርም ። ነገር ፡ ግን ፡ መስኮቱ ፡ መጥፎ ፡ ነው ፤ ይህ ፡ ወለል ፡ አርጅቷል ፤ ጣራው ፡ ብላሽ ፡ ነው ፤ በሩ ፡ አያገለግልም ፤ ግድግዳው ፡ ለምንም ፡ አይጠቅምም ፤ ይላሉ ። መስኮቱ ፤ በሩ ፤ ጣራው ፤ ወለሉ ፤ ግድግዳው ፡ የማያገለግል ፡ ብላሽ ፡ ከሆነ ፡ የመሠረቱ ፡ ጥብቅነት ፡ ለምን ፡ ይጠቅማል ? እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ ሕንጻው ፡ የተቋቋመባቸውን ፡ ነገሮች ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ እያሉ ፡ አፍርሰው ፡ ሲጨርሱ ፡ በመጨረሻ ፡ እነ ፡ ማርክስ ፤ እነ ፡ ኒች ፡ መጥተው ፡ በሰው ፡ መንፈስ ፡ ውስጥ ፡ ታንጾ ፡ የተቋቋመውን ፡ ይህን ፡ የሃይማኖት ፡ ሕንጻ ፡ የፈተኞቹ ፡ ሰዎች ፡ ደፍረው ፡ ያልነኩትን ፡ እነሱ ፡ መሠረቱን ፡ አፈረሱት ። ይህን ፡ ታላቅ ፡ ሕንጻ ፡ ከሰው ፡ መንፈስ ፡ ውስጥ ፡ እንደዚህ ፡ አድርገው ፡ ጨርሰው ፡ ከደመሰሱት ፡ በኋላ ፡ በሱ ፡ ቦታ ፡ ምንም ፡ ሊተኩበት ፡ ስላልቻሉ ፡ የሰውን ፡ መንፈስ ፡ አራዊት ፡ የሚሠለጥኑበትና ፡ የሚፈነጩበት ፡ ባዶ ፡ ምድረ ፡ በዳ ፡ አደረጉት ። ዣን ፡ ዣክ ፡ ሩሶ ፡ የዘመናችንን ፡ ዕውቀት ፡ (በሞራል ፡ በኩል) ፡ ለማፍረስ ፡ እንጂ ፡ ለመሥራት ፡ ለማቋቋም ፡ አልታደለም ፡ ሲል ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ ተፈጸመ ።

እነዚህ ፡ ሊቃውንት ፡ የክርስቲያንን ፡ ሃይማኖት ፡ ተቃውመው ፡ እግዚአብሔርንም ፡ ከካዱ ፡ በኋላ ፡ እምነት ፡ የተባለው ፡ ነገር ፡ ጨርሶ ፡ በመወገዱ ፡ መንፈሳቸው ፡ ባዶ ፡ ወና ፡ ሲሆን ፡ ከእንዴት ፡ ያለ ፡ ሁኔታ ፡ ላይ ፡ እንደ ፡ ወደቁ ፡ የተናገሩት ፡ ቃል ፡ ይገልጥልናል ።

ረናን ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ እንስማ ፤

«C'est une pensée d'une effroyable tristesse que le peu de traces que laissent après eux les hommes ceux-là même qui - semblent jouer un rôle principal. Et quand on pense que des millions de millions d'êtres sont nés et sont morts de la sorte, sans qu'il en reste de souvenir, on éprouve le même effroi qu'en présence du néant ou de l'infini. Songez donc à ces misérables d'existences à peine caractérisées qui, chez les sauvages, apparaissent et disparaissent comme les vagues images d'un rêve. Songez aux innombrables générations qui se sont entassées dans ces cimetières de nos campagnes. Mortes, mortes à jamais!»

«ትልልቅ ፡ ሥራ ፡ የፈጸሙ ፡ መስለው ፡ የሚታዩት ፡ ሰዎች ፡ ካለፉ ፡ በኋላ ፡ የሚተዉት ፡ ምልክት ፡ በጣም ፡ ጥቂት ፡ በመሆኑ ፡ ይህን ፡ ሲ ያስቡት ፡ የሚያስፈራ ፡ ሐዘን ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ በብዙ ፡ ሚሊዮን ፡ የሚቆጠሩ ፡ ሚሊዮኖች ፡ የሆኑ ፡ ፍጡሮች ፡ ምንም ፡ መታ ሰቢያ ፡ ሳይተዉ ፡ የተወለዱና ፡ የሞቱ ፡ መሆናቸውን ፡ ስናስበው ፡ ከ ኢምንት ፡ ወይም ፡ ከዘለዓለም ፡ ፊት ፡ በመገኘት ፡ የሚደርስብንን ፡ የመሰለ ፡ ፍርሀት ፡ ይሰማናል ። በሕልም ፡ ውስጥ ፡ የሚታዩትን ፡ መልካ ቸው ፡ የማይለይ ፡ ሥዕሎች ፡ መስለው ፡ የሚጠፉትን ፤ ባውሬነት ፡ ኑሮ ፡ ውስጥ ፡ የሚኖሩትን ፡ የሚለዩበት ፡ ጠባይ ፡ የሌላቸውን ፡ እነዚህን ፡ ምስ ኪኖች ፡ የሆኑትን ፡ ፍጥረቶች ፡ አስቧቸው ። በየገጠሮቻችን ፡ በሚገኙት ፡ የመቃብር ፡ ቦታዎች ፡ የተከማቹትን ፡ ተቈጥረው ፡ የማያልቁትን ፡ ትው ልዶች ፡ አስቧቸው ፡ የሞቱትን ፤ እስከ ፡ መቼም ፡ ሞተው ፡ የቀሩትን !»

ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ኒች ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ እንመልከት ፤

Le doute me dévore, j'ai tué la loi, la loi me fait horreur comme le cadavre au vivant.

«ጥርጣሬ ፡ በልቶ ፡ ጨረሰኝ ፤ ሕግን ፡ ገደልኳት ፤ በሕይወት ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ ሬሳን ፡ እንደሚጠላ ፡ ሁሉ ፡ እኔም ፡ በዚሁ ፡ መጠን ፡ ሕግን ፡ ጠላኋት» ።

ያውሮፓ ፡ ሊቃውንት ፡ በደግም ፡ ሆነ ፡ በክፉ ፡ በኩል ፡ ለሠሩት ፡ ሥራ ፡ ሁሉ ፡ ምንጩ ፡ ተጠራጣሪነታቸው ፡ ነው ። ኒች ፡ «ጥርጣሬ ፡ በልቶ ፡ ጨረሰኝ» ፡ ብሎ ፡ ቢናገር ፡ አይፈረድበትም ። እነ ፡ ሞንቴኝ ፤ እነ ፡ ዴካርት ፤ የቀሩትም ፡ ሊቃውንትና ፡ ፈላስፎች ፡ መሣሪያ ፡ አድርገው ፡ የሠሩበት ፡ ጥርጣሬን ፡ ነው ። ጥርጣሬ ፡ ለማንኛውም ፡ ዕውቀት ፡ በእነሱ ፡ ዘንድ ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ። ከዚህ ፡ በፊት ፡ የተማርነው ፤ ያወ ቅነው ፤ የተረዳነው ፤ ከትውልድ ፡ ወደ ፡ ትውልድ ፡ እየተላለፈ ፡ እስከ ፡

እኛ ፡ ድረስ ፡ የመጣው ፤ የምንተማመንበት ፡ የተረጋገጠ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ብለን ፡ የተቀበልነው ፤ የዕውቀታችንና ፡ የጥበባችን ፤ የትምህርታችንና ፡ የሥልጣኔያችን ፡ መሠረት ፡ የሆነው ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በእውነት ፡ ትክክለኛ ፡ መሆኑን ፡ በምን ፡ እናውቀዋለን ? በልማድ ፡ መሠረት ፡ ርግጠኛ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ የተባለውን ፡ ሁሉ ፡ እንዴት ፡ ለማመን ፡ ይቻላል ? ከኛ ፡ በፊት ፡ የነበሩት ፡ ሊቃውንት ፤ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ተገልጦላቸዋል ፡ በማለት ፡ እነሱ ፡ የተናገሩትንና ፡ የጻፉትን ፡ መቀበል ፡ ሞኝነት ፡ አይሆንብንም ፡ ወይ ? እንሆ ፡ መንፈሳቸው ፡ በጥበብና ፡ በውቀት ፡ መስከር ፡ ከጀመረበት ፡ ጊዜ ፡ አንሥቶ ፡ ያውሮፓ ፡ ሊቃውንት ፡ ከፊታቸው ፡ የተደቀኑት ፡ የጥርጣሬ ፡ ጥያቄዎች ፡ እነዚህ ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠቀስናቸው ፡ ናቸው ። በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ እየመረመሩ ፡ እንዲገልጡ ፡ ለማድረግ ፡ ይህ ፡ ጥርጣሬ ፡ በጣም ፡ ረድቷቸዋል ። በሃይማኖትና ፡ በሞራል ፡ በኩል ፡ ግን ፡ በእነሱ ፡ በኩል ፡ ለተፈጠረው ፡ ጉድለትና ፡ ጥፋት ፡ ምንጩ ፡ ይህ ፡ ተጠራጣሪነታቸው ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ጥበባቸው ፡ በሁ ለት ፡ በኩል ፡ ስለት ፡ እንዳለው ፡ ሰይፍ ፡ ሆኖ ፡ ባንድ ፡ በኩል ፡ ሲጠ ቅም ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ሰውን ፡ የሚያበላሽ ፡ ሆኗል ።

ቴይሃርድ ፡ ደ ፡ ሻርደ ፡ (Teilhard de Chardin) የሚባለው ፡ ትልቅ ፡ ሊቅ ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ የተናገረው ፡ ከዚህ ፡ በታች ፡ የጠቀስነው ፡ ቃል ፡ የማይረሳ ፡ ነው ።

«Le doute est le commencement de la science; qui ne doute rien n'examine rien; qui n'examine rien ne découvre rien; qui ne découvre rien est aveugle et demeure aveugle.»

«ጥርጣሬ ፡ የሳይንስ ፡ መጀመሪያ ፡ ነው ፤ ምንም ፡ የማይጠራጠር ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ አይመራመርም ፤ ምንም ፡ የማይመራመር ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ አያገኝም ፤ ምንም ፡ የማያገኝ ፡ ሰው ፡ ዕውር ፡ ነው ፤ ዕውር ፡ ሆኖ ፡ ይቀራል» ።

አሁን ፡ ደግሞ ፡ ዶስቶዬቭስኪ ፡ «ካራማዞብ ፡ ወንድማማቾች» ፡ በ ተባለው ፡ መጽሐፉ ፡ ውስጥ ፡ የሚናገረውን ፡ ቃል ፡ እናስተውለው ። ከ ሁሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ዶስቶዬቭስኪ ፡ ከሓዲ ፡ አለመሆኑን ፡ ማሰብ ፡ አለብን ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ በሱ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ የምንጠ ቅሰው ፡ በዘመኑ ፡ የነበረውን ፡ የጥርጣሬ ፡ መንፈስ ፡ ስለሚገልጥልን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ይህ ፡ ቃል ፡ በዶስቶዬቭስኪ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ላንድ ፡ ካህን ፡ የተናገረው ፡ ነው ። «መጭው ፡ ሕይወት ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ ምስጢር ፡ ነው ። ትርጉሙን ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ አያውቀውም ፡ እርስዎ ፡

የሰውን ፡ ነፍስ ፡ የሚያውቋትና ፡ የሚያድኗት ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፡ ይስሙኝ ። ርግጥ ፡ ነው ፡ በሙሉ ፡ ይመኑኝ ፡ ብዬ ፡ ልጠይቅዎት ፡ አልደፍርም ። ነገር ፡ ግን ፡ አሁን ፡ የምናገረው ፡ በቀላልነት ፡ አለመሆኑን ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ አክብሮት ፡ ባለበት ፡ አኳኋን ፡ አረጋግጥልዎታለሁ ። ከሞት ፡ በኋላ ፡ ያለ ውን ፡ ሕይወት ፡ ሳስበው ፡ እስከ ፡ መጨነቅ ፡ ድረስ ፤ እስከ ፡ መሸበር ፡ ድረስ ፡ እናወጣለሁ» ።

ከሃይማኖት ፡ ጋራ ፡ የሚፋለሱና ፡ ሰውን ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የሚያ ርቁ ፡ በምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ ውስጥ ፡ መርዝ ፡ ሆነው ፡ የተነዙት ፡ ትም ህርቶች ፡ ግባቸው ፡ አንድ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ የስማቸው ፡ አጠራር ፡ ብዙ ፡ ነው። ዴኢስም ፤ ፓንቴኢስም ፤ ራሲዮናሊስም ፤ ኤግዚስታንሲያሊስም ፤ ፖዚቲ ቪስም ፤ ማቴሪያሊስም ፡ ዲያሌክቲክ ፤ ኤቮሊሲዮኒስም ፤ ሲያንቲስም ፡ ተብ ለው ፡ በመጠራት ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ስያሜያቸው ፡ የተለያየ ፡ ቢመስል ፡ ዞረው ፡ ዞረው ፡ ሁሉም ፡ በሰው ፡ ልብ ፡ ውስጥ ፡ የጥርጣሬን ፡ የክሕደትን ፡ መንፈስ ፡ በማሳደር ፡ የሃይማኖቱን ፡ ግለት ፡ የሚያቀዘቅዙ ፡ ናቸው ።

እንሆ ፡ መመራመር ፡ የሚያበዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ሰዎች ፡ ለምን ፡ ይወ ለዳሉ ? ለምን ፡ ይሞታሉ ? ሞተውስ ፡ ወዴት ፡ ይሄዳሉ ? በማለት ፡ እግ ዚአብሔር ፡ በሃይማኖት ፡ የገለጠውን ፡ ትምህርት ፡ በመከተል ፡ ፈንታ ፡ እነዚህን ፡ ነገሮች ፡ በሳይንስ ፡ መንገድ ፡ ሊመረምሩት ፡ ይፈልጋሉ ። ነገር፡ ግን ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ ትርጉም ፡ ሊያገኝ ፡ የሚችለው ፡ በሃይማኖት ፡ በኩል ፡ ለሰው ፡ የተገለጠውን ፡ ትምህርት ፡ በማመን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ሃይማኖ ትና ፡ እምነት ፡ ከሌሉ ፡ ይህንን ፡ ምስጢር ፡ ዘልቆ ፡ ማን ፡ ሊያው ቀው ፡ ይችላል ? እምነት ፡ ያለው ፡ ሰው ፡ ኅሊናውን ፡ ፍርሀትና ፡ ሽብር ፡ አያናውጡትም ። እምነት ፡ በጐዶለች ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ የሚከተለውን ፡ ሽ ብር ፡ ሳይንስ ፡ መድኀኒት ፡ ልታገኝለት ፡ አትችልም ። እንደ ፡ ኒች ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ እግዚአብሔር ፡ የለም ፡ ዐሠርቱ ፡ ቃላት ፡ የተባለውም ፡ ሕገ ፡ ሙሴ ፡ ውሸት ፡ ነው ። ብሎ ፡ ሕግን ፡ ከገደላት ፡ በኋላ ፡ ኅሊናውን ፡ በልቶ ፡ የሚጨርሰው ፡ ሽብር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እሱ ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ሁሉ ፡ ጥርጣሬ ፡ አይዶለም ። ሃይማኖት ፡ ከተከዳች ፡ በኋላ ፡ ነፍስን ፡ የሚ ማርኳት ፡ ፍርሀትና ፡ ሐዘን ፡ ለሰው ፡ የቁም ፡ ገሃነመ ፡ እሳት ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። ለምሳሌ ፤ ረናን ፡ እነዚህ ፡ በየዘመኑና ፡ በየአህጉሩ ፡ በብዙ ፡ ሚሊዮን ፡ የሚቈጠሩ ፡ ሰዎች ፡ በሕልም ፡ የምናየውን ፡ ቅዠት ፡ መስለው፡ እየተወለዱ ፤ እየሞቱ ፤ እየተወለዱ ፤ እየሞቱ ፡ ያልፋሉ ። የሚፈጽ ሙት ፡ ተግባር ፡ ምንድነው ፡ ወዴት ፡ ነው ፡ የሚሄዱት ? ይህንን ፡ በሳይ ንስ ፡ በኩል ፡ እንመርምረው ፡ ብለን ፡ ብንነሣ ፡ የማይዘለቅ ፡ ነገር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ልንደርስበት ፡ አንችልም ። በሃይማኖት ፡ በኩል ፡ የሆነ ፡ እንደ ፡

ሆነ ፡ ግን ፡ መልሱን ፡ በመጽሐፍ ፡ ቅዱስና ፡ በወንጌል ፡ እናገኘዋለን ። ረናን ፡ እንደሚለው ፡ የእነዚህ ፡ ሰዎች ፡ መፈጠር ፡ ለሥልጣኔ ፡ እርምጃ ፡ መረጋገጫ ፡ መሰላል ፡ ሆኖ ፡ ለማገልገል ፡ ብቻ ፡ አይዶለም ። ከዚህ ፡ ቀጥ ሎ ፡ የሚገኘውን ፡ ኒች ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ስንሰማ ፡ ኒች ፡ ሕግን ፡ ከገ ደላት ፡ በኋላ ፡ የደረሰበትን ፡ አሳብ ፡ ይገልጥልናል ። «Tu ne déroberas point. Tu ne tueras point.» Ces paroles jadis étaient appelées saintes, devant elles l'on pliait les genoux; l'on baissait la tête et l'on ôtait ses souliers. Mais je vous demande: où y eût-il jamais meilleurs brigands et meilleurs assassins dans le monde, que les brigands et les assassins provoqués par ces saintes paroles.»

«አቅስረቅ ፤ አትግደል !» እነዚህ ፡ ቃሎች ፡ በቀድሞ ፡ ጊዜ ፡ የተቀ ደሱ ፡ ናቸው ፡ ተብለው ፡ ይጠሩ ፡ ነበር ። በእነሱ ፡ ፊት ፡ ሰዎች ፡ ይንበ ረከካሉ ። ራሳቸውን ፡ ይደፉላቸዋል ፤ ጫማቸውንም ፡ ያወልቁላቸው ፡ ነበር ። እኔ ፡ ግን ፡ እጠይቃችኋለሁ ፤ እነዚህ ፡ የተቀደሱ ፡ ቃሎች ፡ ካነሣ ሷቸው ፡ ወንበዴዎችና ፡ ነፍስ ፡ ገዳዮች ፡ የተሻሉ ፡ ወንበዴዎችና ፡ የተ ሻሉ ፡ ነፍስ ፡ ገዳዮች ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የተገኙበት ፡ ጊዜ ፡ አለ ፡ ወይ ? » እንሆ ፡ በኒች ፡ አስተያየት ፡ የክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ወንበዴዎችንና ፡ ነፍስ ፡ ገዳዮችን ፡ ያነሣሣና ፡ እንዲፈጠሩ ፡ ያደረገ ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠራል ። ነገር ፡ ግን ፡ ጌታ ፡ ከተናገራቸው ፡ ቃሎች ፡ አንዳንዶቹን ፡ ስናስታውስ ፡ እነ ፡ ኒች ፡ ከፈጠሩት ፡ ስሕተት ፡ ላይ ፡ እንዳንወድቅ ፡ ያድኑናል ። «በነቢ ዩ ፡ በዳንኤል ፡ የተነገረውን ፡ የጥፋትን ፡ ርኵሰት ፡ በተቀደሰችው ፡ ስፍራ ፡ ቆሞ ፡ ሲታይ ፡ አንባቢ ፡ ያስተውል ፤ ማቴ ፡ ም ፡ ፳፬ ፡ ቍ ፡ ፲፭ ።»

እንደ ፡ ኒች ፡ በተቀደሰው ፡ በክርስቲያን ፡ ሃይማኖት ፡ ላይ ፡ ካንደ በት ፡ የሚወጣ ፡ ጥፋትና ፡ ርኵሰት ፡ የሚታይበትን ፡ ቃል ፡ የተናገሩ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ ናቸው ። እነ ፡ ኒችን ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ቃል ፡ እንዲናገሩ ፡ ያደረጉዋቸው ፡ ንግዳቸውን ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ለማስፋፋትና ፡ የቅኝ ፡ አገ ር ፡ ግዛታቸውን ፡ በሰፊው ፡ ለመዘርጋት ፡ ሲሉ ፡ የወንበዴነትንና ፡ የነፍሰ ፡ ገዳይነትን ፡ ሥራ ፡ ሲሠሩ ፡ የኖሩ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ነን ፡ የሚሉ ፡ ያው ሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ ናቸው ። ሆኖም ፡ ሰዎቹ ፡ ይወቀሡበት ፡ እንጂ ፡ ሃይ ማኖትን ፡ የሚያሰድብ ፡ አልነበረም ። በጎጢአት ፡ ላይ ፡ ጎጢአት ፡ መጨ መር ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ በሞራል ፡ በኩል ፡ ተሠርቶና ፡ ተቋቍሞ ፡ የሚገኘው ፡ ሁለት ፡ ሺሕ ፡ ዘመን ፡ ሙሉ ፡ ከተደከመበት ፡ በኋላ ፡ የተ መረተው ፡ የሥልጣኔ ፡ ሰብል ፡ ገደል ፡ እንደ ፡ ገባና ፡ እንደ ፡ ተበላሽ ፡ ሆኖ ፡ ተቈጠረ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ያውሮፓ ፡ ሊቃውንት ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ እየተራራቁ ፡ መሄ ድን ፡ ያመጡት ፡ የሳይንስ ፡ ዕውቀት ፡ እየተገለጠላቸው ፡ መሄድ ፡ ከጀ መረ ፡ ወዲህ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ በሰዎች ፡ ልብ ፡ ውስጥ ፡ ትዕቢት ፡ እንዲፈጠር ፡ ሲያደርጉ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ከሀ ብትና ፡ ከብልጽግና ፡ ጋራ ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መዘዞችን ፡ ጐትተው ፡ አም ጥተዋል ። ስለዚህ ፡ ድንቅነታቸው ፡ የሚያስመካ ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ የፈጠ ሩት ፡ ጠስ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ብንዘነጋው ፡ ጉዳዩን ፡ በሙሉ ፡ ሳይሆን ፡ በጐደሎ ፡ መመልከት ፡ ሆኖ ፡ ይቈጠርብናል ። ሳይንስና ፡ ቴክኒክ ፡ ኢንዱ ስትሪን ፡ ወልደው ፡ ዓለምን ፡ በሀብትና ፡ በተድላ ፡ ሲያጥለቀልቁት ፡ በታ የ ፡ ጊዜ ፡ የድንቀኵርናና ፡ የመከራ ፡ ዘመን ፡ አልፎ ፡ ሰላምና ፡ ጥበብ ፡ የነገ ሡበት ፡ ዘመን ፡ ተከፈተልን ፡ ብለው ፡ ሰዎች ፡ ደስ ፡ አላቸው ። በኋላ ፡ ግን ፡ በየፋብሪካው ፡ የሚሠሩ ፡ ሰዎች ፡ ብዙ ፡ ግፍ ፡ ስለ ፡ ተቀበሉ ፡ መብታቸውን ፡ ለመጠየቅ ፡ የሚያደርጉት ፡ ትግል ፡ እየጠነከረ ፡ በመሄዱ ፡ በየከተማው ፡ ውስጥ ፡ የሆነውም ፡ የሕዝብ ፡ መከማቸት ፡ ሁከትና ፡ ብጥብጥ ፡ እየፈ ጠረ ፡ የሕዝቡንም ፡ ቍጥር ፡ እየጨመረ ፡ እንዲሄድ ፡ እያደረገ ፡ ጸጥታንና ፡ ሰላምን ፡ ነሣቸው ። በዓለም ፡ መንግሥታትና ፡ በዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ መካ ከል ፡ የሚገኘውም ፡ የኤንተርናሲዮናል ፡ ግንኙነት ፡ እየተበላሸና ፡ እየተ መረዘ ፡ ሄደ ። ይጠበቅ ፡ በነበረው ፡ ሲሳይና ፡ ሰላም ፡ ቦታ ፡ ሁከትና ፡ ጦር ነት ፡ ተወለዱ ። ለዚህ ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ምክንያት ፡ የሆነው ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ነው ። በኢንዱስትሪ ፡ ምክንያት ፡ የደረሰባቸውን ፡ ጣጣ ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈ ለግ ፡ መግለጫና ፡ ምሳሌ ፡ ሆኖ ፡ ሊያገለግለን ፡ የቻለ ፡ ገት ፡ የጻፈው ፡ «ተማሪ ፡ ጠንቋይ» ፡ ተብሎ ፡ የተሰየመው ፡ ድርሰት ፡ ነው ። አንድ ፡ ጠን ቋይ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ከቤቱ ፡ ወጥቶ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ በሄደበት ፡ ጊዜ ፡ አሽ ከሩ ፡ ጌታው ፡ የሚያደርገውን ፡ ነገር ፡ ይመለከት ፡ ነበርና ፡ እሱም ፡ እን ዳየው ፡ ለማድረግ ፡ አስቦ ፡ በቃሉ ፡ አጥንቶ ፡ የነበረውን ፡ ድግምት ፡ ደገመ ። በዚያ ፡ ጊዜ ፡ መጥረጊያው ፡ እንደ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ውሃ ፡ እየቀዳ ፡ ገላ ፡ መታጠቢያ ፡ በሆነው ፡ ገንዳ ፡ ውስጥ ፡ እያመላለሰ ፡ ይሞላ ፡ ጀመር ። ነገር ፡ ግን ፡ እንዲቆም ፡ ለማድረግ ፡ የሚቻልበትን ፡ ድግምት ፡ ተማሪው ፡ ባለማወቁ ፡ መጥረጊያው ፡ ወሃውን ፡ በላይ ፡ በላዩ ፡ እየጨመረ ፡ ቤቱን ፡ በውሃ ፡ አጥለቀለቀው ። አሽከር ፡ ይህን ፡ በማየት ፡ ተሸብሮ ፡ ወዲያና ፡ ወዲህ ፡ ሲሯሯጥና ፡ ሲርበተበት ፡ ባለቤት ፡ ደርሶ ፡ አሽከሩ ፡ ያላዋቂ ፡ ያበላሸውን ፡ የጥንቈላ ፡ ተግባር ፡ በደንብ ፡ ስላገባው ፡ መጥረጊያው ፡ ወደ ፡ ነበረበት ፡ ቦታ ፡ ተመለሰ ። አውሮፓውያንም ፡ እንደዚሁ ፡ ጥበቡ ፡ ተሸፍኖ ፡ እንደ ፡ ተሰወረ ፡ ይኖር ፡ የነበረውን ፡ የመኪና ፡ ዕውቀት ፡ ፈተው ፡ ስለ ፡ ለቀቁት ፡ በመካከላቸው ፡ ሁከትን ፡ በፈጠረ ፡ ጊዜ ፡ ሊያቆ ሙት ፡ አልቻሉም ።

ብልኖች ፡ የሆኑት ፡ ሊቃውንቶቻቸው ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ በመመልከት ፡ ተስፋ ፡ ስለ ፡ ቈረጡ ፡ ይህቺን ፡ የተሳሳተች ፡ ሥልጣኔ ፡ እየሸሹ ፡ እውነት ፡ ወዴት ፡ ነው ፡ ያለችው ? በማለት ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ ቦታ ፡ እየተሰደዱ ፡ ይፈ ልጓት ፡ ጀመር ። አብዛኞቹም ፡ በዚህ ፡ ሽሽት ፡ ዐይናቸውና ፡ እግራቸው ፡ ወደ ፡ ህንድ ፡ አገር ፡ ተመሩ ። የህንዶችን ፡ ፍልስፍና ፡ ከሁሉም ፡ የበ ለጠች ፡ ሆና ፡ አገኟት ። ሰው ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ እየተመላለሰ ፡ ከተወለደ ፡ በ ኋላ ፡ በመጨረሻ ፡ ወደ ፡ ኒርቫና ፡ ይገባል ፡ የሚለውን ፡ የሚያጠግብ ፡ ሆኖ ፡ ተመለከቱት ። ግማሾቹ ፡ ፓንቴኢስም ፡ ብለው ፡ አዲስ ፡ ስም ፡ ሰጡት ። ኒችም ፡ ዘለዓለም ፡ መደጋገም ፡ መመላለስ ፡ (L'éternel retour) የሚል ፡ አ ሳብ ፡ ፈጠረ ። ማዳም ፡ ብላቫትስኪ ፡ (Blavatsky) የተባለችው ፡ የመስኮብ ፡ ተወላጅ ፡ የሆነች ፡ ሴት ፡ ቴዎዞፊ ፡ (Théosophie) የተባለ ፡ ማኅበር ፡ ባቆ መች ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ሰዎች ፡ በደስታ ፡ ተቀበሏት ። ቴዎዞፊ ፡ የተባለው ፡ በማኅበር ፡ ስም ፡ የተቋቋመው ፡ ይህ ፡ ሃይማኖት ፡ ወይም ፡ እምነት ፡ ዐላ ማው ፡ በግዙፍ ፡ አካል ፡ ላይ ፡ ሥልጣኔያችንን ፡ በመመሥረታችን ፡ ተሳ ስተናል ። የመንፈሳችንንና ፡ የነፍሳችንን ፡ ጎይል ፡ አሠልጥነን ፡ ብንሠራ በት ፡ ማነኛውንም ፡ ጥበብ ፡ ለመፈጸም ፡ እንችላለን ። ጎይላችን ፡ በመ ኪና ፡ ዘዴ ፡ መቋቋሙ ፡ ቀርቶ ፡ የመንፈሳችንን ፡ ጉልበት ፡ ቢመረኩዝ ፡ ማንኛውንም ፡ ተአምር ፡ ሊሠራ ፡ ይችላል ፡ የሚል ፡ እምነት ፡ ነው ።

ይህቺ ፡ ሴት ፡ ወደ ፡ ህንድ ፡ አገር ፡ ሄዳ ፡ የህንዶች ፡ ሃይማኖት ፡ ምስጢር ፡ ሁሉ ፡ ተሰብስቦ ፡ ከሚገኝበት ፤ መተትና ፡ አስማት ፤ ትንግር ትና ፡ ራእይ ፡ ከሞሉበት ፤ የበቁ ፡ ሰዎች ፡ ከሚኖሩበት ፡ ቲቤት ፡ ከሚባ ለው ፡ አገር ፡ ገብታ ፡ ጥበቡን ፡ ከምንጩ ፡ ከተማረችው ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ተአምር ፡ ወይም ፡ እንደ ፡ ጥንቈላ ፡ የሚቈጠሩ ፡ ብዙ ፡ ነገሮች ፡ እያሳ የች ፡ ሰዎችን ፡ ስታስደንቃቸው ፡ ኖራለች ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ብዙ ፡ ያው ሮፓ ፡ ሊቃውንት ፡ መንፈሳቸው ፡ ወደ ፡ ህንድ ፡ ሃይማኖትና ፡ ፍልስፍና ፡ እየተሳበ ፡ መሄዱን ፡ አሁንም ፡ ቢሆን ፡ አላቋረጠም ። ህንድ ፡ ስለ ፡ ሥል ጣኔ ፡ ጉዳይ ፡ በበኩሏ ፡ ያደረገችው ፡ ርዳታ ፡ አለ ። ይኸውም ፡ እንደሚከተ ለው ፡ ነው ። የሕክምናን ፡ ትምህርት ፡ የሚከታተሉ ፡ ሰዎች ፡ የሰውን ፡ ሆድ ፡ ቀደው ፡ በአካላቱ ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ ሕዋሳቶች ፡ ማለት ፡ እነ ፡ እንጀትን ፤ ሳንባን ፤ ጉበትን ፤ ጣፊያን ፤ ልብን ፡ እያገላበጡ ፡ ሳይፈሩና ፡ ሳይጠየፉ ፡ በመ መርመር ፡ አናቶሚን ፡ ይማራሉ ። ፈላስፎችና ፡ ሊቃውንትም ፡ እንደዚሁ ፡ የሥልጣኔን ፡ ሆድ ፡ ቀደው ፡ ሕዋሳቶቿ ፡ የሆኑትን ፡ እነ ፡ ሞራልን ፤ ሃይማኖትን ፤ ኤኮኖሚን ፤ ጦርነትን ፤ የሕዝብና ፡ የመንግሥት ፡ አስተዳ ደርን ፤ የሕዝቦችና ፡ የመንግሥታ ት ፡ ግንኙነትን ፤ የትምህርት ፡ አሰጣ ጥን ፤ ጠልቀው ፡ እየመረመሩ ፡ በእነዚህ ፡ ጉዳዮች ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡

ስሕተቶችና ፡ ጉድለቶች ፡ ሳይፈሩና ፡ ሳይጠየፉ ፡ ያጠኗቸዋል ። ይህን ንም ፡ የሚያደርጉት ፡ ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ እንዴት ፡ ባለ ፡ ዘመንና ፡ እን ዴት ፡ ባለ ፡ ሥልጣኔ ፡ ውስጥ ፡ የምንኖር ፡ መሆናችንን ፡ ለማወቅና ፡ በው ስጡ ፡ ያለውን ፡ በሽታ ፡ ፈልጎ ፡ ለማግኘት ፡ ነው ።

የዓለም ፡ ፈላስፎችና ፡ ሊቃውንት ፡ ይህን ፡ ተግባር ፡ ሲፈጽሙ ፡ ህን ድ ፡ ትልቅ ፡ ርዳታ ፡ ሰጥታለች ። ምክንያቱም ፡ የዚህን ፡ ሥራ ፡ ድካም ፡ ሊካፈሉ ፡ የቻሉ ፡ አምስት ፡ ሰዎች ፡ ለማበርከት ፡ በመቻሏ ፡ ነው ። እነ ሱም ፡ ራማ ፡ ክሪሽና ፤ ቪቬካናንዳ ፤ ጋንዲ ፤ ራቢንድራናት ፡ ታጐር ፤ ኦሮ ቢንዶ ፤ ጐዝ ፡ ናቸው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ እነዚህ ፡ ሰዎች ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ ሰፊ ፡ ቦታ ፡ ይዘው ፡ ይገኛሉ ። ሊታረቁና ፡ ሊገናኙ ፡ የማይችሉ ፡ መስለው ፡ ይታዩ ፡ የነበሩት ፡ ምዕራባዊ ፡ ሥልጣኔና ፡ ምሥ ራቃዊ ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚቀራረቡበትንና ፡ የሚስማሙበትን ፡ መንገድ ፡ ለማ ግኘት ፡ እነዚህ ፡ የህንድ ፡ ተወላጆች ፡ በጣም ፡ ረድተዋል ።

ያም ፡ ሆነ ፡ ያ ፡ ጉዳዩ ፡ ቀጥሎ ፡ ካለው ፡ ነገር ፡ ሊዘል ፡ አይችልም ። ሼክስፒር ፡ «To be or not to be, that is the question.» «መኖር ፡ ወይም ፡ አለመኖር ፤ ጉዳዩ ፡ እንሆ ፡ ይህ ፡ ነው» ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ተናገረው ፡ ሁሉ ፡ አሁንም ፡ ዋናው ፡ ጉዳይ ፡ «እግዚአብሔር ፡ አለ ፡ ወይስ ፡ የለም ?» የሚል ፡ ነው ።

እግዚአብሔር ፡ ከሌለ ፡ እነ ፡ ማርክስ ፡ እንደሚሉት ፡ ሁሉ ፡ ማንኛ ውም ፡ ነገር ፡ ምድራዊ ፡ በሆነ ፡ ነገር ፡ ይህም ፡ ማለት ፡ በሥራ ፤ በሀብት ፤ በሳይንስ ፤ በጠቅላላው ፡ በማቴሪያሊስም ፡ ላይ ፡ የተመሠረተ ፡ ሆኖ ፡ በመ ንፈሳዊ ፡ በኩል ፡ ያለው ፡ ሁሉ ፡ ትርጉሙ ፡ ባዶና ፡ ከንቱ ፡ ሆኖ ፡ ይቀ ራል ።

እግዚአብሔር ፡ አለ ፡ ብሎ ፡ ለሚያምን ፡ ሰው ፡ ግን ፡ ነገሩ ፡ በሙሉ ፡ ተለውጦ ፡ ሌላ ፡ ይሆናል ። በሳይንስ ፤ በቴክኒክ ፤ በጥበብና ፡ በዕውቀት ፤ በትምህርትና ፡ በሥልጣኔ ፡ ተሠርቶ ፡ የምናየው ፡ የሠለጠኑት ፡ የዓለም ፡ ጎያላን ፡ የሚመኩበት ፡ ሀብትና ፡ ገናናነት ፤ ዋጋ ፡ የሌለው ፤ ሰውን ፡ ወደ ፡ ምድራዊ ፡ ነገር ፡ እየሳበ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ ያለውን ፡ ግንኙነት ፡ የሚጐዳ ፡ እንጂ ፡ የማይደግፍ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ሙሴ ፡ በደብረ ፡ ሲና ፤ ከእግዚአብሔር ፡ ጋራ ፡ ቃል ፡ በቃል ፡ እየተነጋገረ ፡ የዐሠርቱ ፡ ቃላትን ፡ ሕግ ፡ ተቀብሎ ፡ ሲመለስ ፡ ሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ ለወርቅ ፡ ጥጃ ፡ ሲሰግዱ ፡ እንዳገኛቸው ፡ ሁሉ ፡ ዛሬም ፡ የሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ የሚያደርጉት ፡ ይህንኑ ፡ የመሰለ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። ራዲዮ ፤ ሲኒማ ፤ አቶሞቢል ፤ አኤሮፕ ላን ፡ ቴሌቪዥን ፤ ባቡር ፤ መርከብ ፤ ይህን ፡ የመሰሉ ፡ ገንዘብና ፡ ሀብት ፡

የሚያፈራቸው ፡ የጥበብ ፡ መሣሪያዎች ፡ ሁሉ ፡ ሰው ፡ የነፍሱን ፡ ነገር ፡ እየረሳ ፡ ለሀብት ፡ እንዲሰግድ ፡ የሚያደርጉ ፡ በመሆናቸው ፡ የወርቅ ፡ ጥጃን ፡ ጣዖት ፡ ቦታ ፡ ወርሰው ፡ የሰውን ፡ ልብ ፡ ለመማረክ ፡ የተፈጠሩ ፡ የሰይጣን ፡ መሣሪያዎች ፡ ናቸው ፡ ማለት ፡ ነው ። በማለዳ ፡ የንጋት ፡ ውጋ ጋን ፡ ሲታይ ፡ ጨለማ ፡ የደረሰበት ፡ ስፍራ ፡ ጠፍቶ ፡ እንዲወገድ ፡ ሁሉ ፡ እነዚህ ፡ ሥልጣኔ ፡ ያፈራቸው ፡ ጥበቦችም ፡ በእግዚአብሔር ፡ ፊት ፡ ዋጋ ፡ የሌላቸው ፡ ሆነው ፡ ይደመሰሳሉ ። ስለዚህ ፡ ሰው ፡ ከእነሱ ፡ በኩል ፡ የሚመጣው ፡ ጉዳት ፡ ለነፍሱ ፡ መጥፊያዋ ፡ ሆኖ ፡ እንዳይገኝ ፡ መጠንቀቅ ፡ ይኖርበታል ። እነዚህን ፡ ጥበቦች ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ክብር ፡ መግለጫና ፡ ለነጻነቱ ፡ መጠበቂያ ፡ የሚያገለግሉ ፡ መሣሪያዎች ፡ ሆነው ፡ እንዲገኙ ፡ እንጂ ፡ ነፍሱን ፡ ማርከው ፡ ወደ ፡ ኩነኔ ፡ እንዳይጥሉት ፡ ማሰብ ፡ ግዴታ ፡ ይሆንበታል ። ዓለምን ፡ በሙሉ ፡ አግኝተኸ ፡ ነፍስኽ ፡ ብትጠፋ ፡ ለምን ፡ ይጠቅመኻል ፡ ተብሎ ፡ በወንጌል ፡ የተጻፈው ፡ ቃል ፡ ከዚህ ፡ አደጋ ፡ እን ዲድን ፡ የተሰጠው ፡ ማስጠንቀቂያ ፡ መሆኑን ፡ ማስታወስ ፡ ይኖርበታል ።

የዓለም ፡ መንግሥታትና ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ።

ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በ፫ ፡ ክፍል ፡ ይከፈላሉ ። አንደኛ፡ የሠለጠኑ ፤ ሁለተኛ ፡ ያልሠለጠኑ ፤ ሦስተኛ ፡ በመሠልጠን ፡ ላይ ፡ የሚገኙ ፡ ናቸው ። ሠለጠኑ ፡ የሚባሉት ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በጣም ፡ ገፍተው፡ ማንኛውንም ፡ ለኑሮ ፡ የሚያስፈልገውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በመኪና ፡ የሚ ያከናውኑና ፡ በኢንዱስትሪ ፡ የተራቀቁ ፡ በመሆናቸው ፡ በጦር ፡ ኀይልና ፡ በሀብት ፡ በኩል ፡ ከሌሎች ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በጣም ፡ የበለጡ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። እነሱም ፡ አሜሪካ ፤ መስኮብ ፤ እንግሊዝ ፤ ጀርመን ፤ ፈረንሳይ ፡ የቀሩትም ፡ ያውሮፓ ፡ ሕዝቦች ፡ ናቸው ። በሠለጠኑትና ፡ ባል ሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ልዩነት ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ይህ ፡ ልዩነት ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ እየተራራቀ ፡ መሄዱን ፡ በመቀጠል ፡ ላይ ፡ ይገኛል ። ምክንያቱም ፡ ቀድመው ፡ የተራመዱት ፡ ሕዝቦች ፡ እርም ጃቸው ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ እየገፉ ፡ እንዲሄድ ፡ የሚረዷቸው ፡ ብዙ ፡ ነገሮች ፡ ሲያገኙ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩት ፡ ሕዝቦች ፡ ደግሞ ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ እርም ጃቸው ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ እንዲጐተት ፡ የሚያደርግ ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ዕንቅፋ ትና ፡ ችግር ፡ ስለሚገጥማቸው ፡ ነው ። እነሱም ፡ ሁኔታቸውን ፡ ከእነሱ ፡ በላይ ፡ ካሉት ፡ ሕዝቦች ፡ ሁኔታ ፡ ጋራ ፡ ሲያስተያዩት ፡ ድኸነታቸውና ፡ ደካማነታቸው ፡ በጣም ፡ ይሰማቸዋል ። ለምሳሌ ፤ ቲቦር ፡ ሜንድ ፡ የተባ ለው ፡ ደራሲ ፡ በሀብታሞችና ፡ በድኾች ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ልዩነት ፡ ለማወቅ ፡ ስንፈልግ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ነገር ፡ እንድንገነዘብ ፡ ያሳስበናል ። አሜሪካኖች ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ ከዐሥራ ፡ አምስት ፡ ሺሕ ፡ በላይ ፡ የሲኒማ ፡ ቤቶች ፡ ሲኖሯቸው ፡ የሺና ፡ ሕዝብ ፡ (ቍጥሩ ፡ ከሦስት ፡ ጊዜ ፡ በላይ ፡ ከአሜሪካ ፡ ሕዝብ ፡ የሚበልጥ ፡ ሆኖ ፡ ሳለ) ፡ በየሆቴ ታሉ ፡ ለሕዝቡ ፡ ተዘጋጅተው ፡ የሚገኙት ፡ አልጋዎች ፡ በጠቅላላው ፡ ዐሥራ ፡ አራት ፡ ሺሕ ፡ ብቻ ፡ ናቸው ። በኢንዱስትሪ ፡ በሳይንስና ፤ በቴ ክኒክ ፡ የመጀመሪያውን ፡ ደረጃ ፡ ይዘው ፡ የሚገኙት ፡ ሕዝቦች ፡ እነዚህ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩት ፡ ሕዝቦች ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ይደርሱብናል ፡ ብለው ፡ ስለማይጠረጥሩ ፡ በንቀት ፡ ዐይን ፡ ይመለከቷቸዋል ። እንደዚሁም ፡ ከኢ ንዱስትሪያቸው ፡ እየተሠራ ፡ የሚወጣውን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የሸቀጥ ፡ ዕቃ ፡ እየገዙ ፡ እንዲኖሩ ፡ አድርገዋል ። ይህንኑም ፡ ለመግዛት ፡ ቤንዚን ፡ ያላ

ቸው ፡ ቤንዚናቸውን ፡ ቤንዚን ፡ የሌላቸው ፡ ባገራቸው ፡ ውስጥ ፡ ያለ ውን ፡ በዓለም ፡ ገበያ ፡ ላይ ፡ ተፈላጊ ፡ የሆነውን ፡ እንደ ፡ ቆዳ ፤ ጥጥ ፤ ቡና ፤ ሐር ፤ ብረት ፤ ካካዎ ፤ ላስቲክ ፤ እኽል ፤ የመሰለውን ፡ የተፈጥሮ ፡ ሀብት ፡ እየሸጡ ፡ ይከፍላሉ ። የሰሠጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ኢንዱስትሪዎቻቸው ፡ የሚያፈሯቸው ፡ ሸቀጦች ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ እየበረከቱና ፡ እየጨመሩ ፡ ስለ ሚሄዱ ፡ በዚያው ፡ መጠን ፡ ገዥዎች ፡ የሆኑት ፡ ሕዝቦች ፡ የሚያነሡላ ቸው ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። ምክንያቱም ፡ እነሱም ፡ ፍላጎታቸው ፡ እየጨ መረ ፡ ስለሚሄድ ፡ ነው ። በመሠልጠን ፡ ላይ ፡ ያሉት ፡ ሕዝቦች ፡ በቀን ፡ በቀኑ ፡ አዲስ ፡ ትምህርት ፡ ቤቶች ፤ አዲስ ፡ ሆቲታሎች ፤ ሌላም ፡ ይህን ፡ የመሳሰሉ ፡ የስልክ ፤ የራዲዮ ፤ የባቡር ፤ የአኤሮፕላን ፡ ድርጅቶች ፡ ማቋ ቋም ፡ ግድ ፡ ስለ ፡ ሆነባቸው ፡ ከውጭ ፡ የሚገዙት ፡ ሸቀጥ ፡ እየጨመረ ፡ መሄዱን ፡ ይቀጥላል ። ሸቀጡ ፡ በብዙ ፡ የሚሸጥለት ፡ መንግሥት ፡ ብዙ ፡ ገንዘብ ፡ እያገኘ ፡ ፋብሪካውን ፡ ለማሻሻልና ፡ ለማስፋፋት ፤ ለሕዝቡም ፡ በሰፊው ፡ ሥራ ፡ ለመስጠት ፡ ስለሚችል ፡ በሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ መ ካከል ፡ ፉክክር ፡ እንዲወለድ ፡ ምክንያት ፡ ሆነ ። አሁን ፡ ባለንበት ፡ በኢ ንዱስትሪ ፡ ዘመን ፡ ሸቀጥ ፡ ገዥዎች ፡ የሆኑት ፡ ሕዝቦች ፡ እንደ ፡ ግብር ፡ ከፋዮች ፡ ሆነው ፡ ይቈጠራሉ ። እነሱም ፡ ጉዳቱ ፡ ሳይሰማቸው ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ በዚህ ፡ ሁኔታ ፡ ቁዩ ። በንግድም ፡ ሆነ ፡ በፖሊቲካ ፤ ወይም ፡ በት ምህርት ፡ በዓለም ፡ መንግሥታትና ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ግንኙ ነት ፡ ኢንተርናሲዮናል ፡ ግንኙነት ፡ ይባላል ።

ኖኤል ፡ ድሮጋ ፡ (Noél Drogat) የተባለው ፡ ሰው ፡ ስለዚህ ፡ ጉዳይ ፡ በጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ በሠለጠኑትና ፡ ባልሠለጠኑት ፤ በሀብታ ሞችና ፡ በድኾች ፤ በጎይለኞችና ፡ በደካሞች ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለ ውን ፡ ልዩነት ፡ ባጭር ፡ ቃል ፡ ሲገልጥልን ፡ የተናገረውን ፡ ቃል ፡ ከዚህ ፡ ቀጥለን ፡ ጠቅሰነዋል ።

«ባ1955 ፡ ዓ ፡ ም ፡ (እ ፡ ኤ ፡ አ) ፡ የኮሚኒስት ፡ አገሮች ፡ ሳይጨ መሩ ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ያፈሩት ፡ ሀብት ፡ (ከዘጠኝ ፡ መቶ ፡ ሠላሳ ፡ አምስት) ፡ ፱፻፴፭ ፡ ሚሊያርድ ፡ ያሜሪካ ፡ ዶላር ፡ ደርሷል ። ከዚሁ ፡ ውስ ጥ ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ ሰማንያ ፡ ሰባት ፡ ሚሊያርድ ፡ የተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥት ፡ ድርሻ ፡ ነው ። ሦስት ፡ መቶ ፡ አርባ ፡ አምስት ፡ ሚሊያርድ ፡ ያውሮፓ ፡ ነው ። በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩት ፡ አገሮች ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ ያፈሩት ፡ ሲታሰብ ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ አርባ ፡ አምስት ፡ ሚሊያርድ ፡ ዶላር ፡ ብቻ ፡ ነው ።

እያንዳንዱ ፡ ዜጋ ፡ (ባመት) ፡ ያፈራው ፡ ሀብት ፡ ሲታሰብ ፡ 1870 ዶላር ፡ ለተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፤ 740 ፡ ዶላር ፡ ለፈረንሣይ ፤

120 ፡ ዶላር ፡ ለፔሩ ፤ 80 ፡ ዶላር ፡ ለታይላንድ ፤ 70 ፡ ዶላር ፡ ለፓኪስታን ፤ 60 ፡ ዶላር ፡ ለህንድ ፤ 50 ፡ ዶላር ፡ ለቢርማኒ ፡ ይደርሳቸዋል ።

ኅሊናችን ፡ ደኅና ፡ አድርጎ ፡ ሳይገነዘበው ፡ ቢቀር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሚ ያስገርም ፡ ልዩነት ፡ በሚገኝበት ፡ አሁን ፡ በምንኖርበት ፡ ዓለም ፡ ው ስጥ ፡ በዚች ፡ መሬት ፡ ላይ ፡ ከሚኖሩት ፡ ሕዝቦች ፡ ከጠቅላላው ፡ ቍጥር ፡ ካሥር ፡ አንድ ፡ እጅ ፡ የሚሆኑት ፡ ሕዝቦች ፡ በጠቅላላው ፡ ካለው ፡ የዓ ለም ፡ ሀብት ፡ ሰማኒያ ፡ በመቶ ፡ (80%) የሚሆነውን ፡ በእጃቸው ፡ ጨብ ጠውታል» ።

በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ዘጠና ፡ በመቶ ፡ (90%)ለሚሆኑት ፡ የዓለም ፡ ሕዝ ቦች ፡ የሚደርሳቸው ፡ ከጠቅላላው ፡ ሀብት ፡ ሃያ ፡ በመቶ ፡ (20%) ብቻ ፡ መሆኑ ፡ ነው ።

የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ በወገን ፡ በወገን ፡ እንዲለያዩ ፡ የሚያደርጓቸው ፡ ዋናቹ ፡ ነገሮች ፡ ዘርና ፡ ሃይማኖት ፡ ናቸው ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ጥቍር ፤ ብጫ ፡ ነጭ ፡ ተብለው ፡ በሦስት ፡ ዐቢይ ፡ ጾታ ፡ ተከፍለዋል ። ጥቍሮች ፡ በአፍሪቃ ፤ ብጫዎች ፡ በእስያ ፤ ነጮች ፡ ባውሮፓና ፡ በአሜሪካ ፡ ተለይ ተው ፡ በክፍል ፡ በክፍላቸው ፡ አህጉሮች ፡ ይዘዋል ። ባለፉት ፡ ዘመናት ፡ ሕዝቦች ፡ እየተከፋፈሉ ፡ ጦርነት ፡ የሚያደርጉት ፡ በሃይማኖት ፡ ምክን ያት ፡ ነበር ። እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ግን ፡ በቀለምና ፡ በአህጉር ፡ (ኩንቲና) ፡ እየተለዩ ፡ በሰላም ፡ ጊዜ ፡ የኤኮኖሚ ፡ ትግል ፤ በጦርነት ፡ ጊዜ ፡ ውጊያ ፡ ከሚያደርጉበት ፡ ዘመን ፡ ላይ ፡ ደርሰዋል ። ይኸውም ፡ ኦርዌል ፡ የተባ ለው ፡ ደራሲ ፡ 1984 በተባለው ፡ የልብ ፡ ወለድ ፡ ድርሰቱ ፡ ባሳቡ ፡ የፈ ጠረውን ፡ የመሰለ ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ፡ ማለት ፡ ነው ። አሁን ፡ ለጊዜው ፡ የእስ ያና ፡ የአፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ አንድ ፡ የሆኑ ፡ ይመስላሉ ። ነገር ፡ ግን ፡ ይህ ፡ አንድነት ፡ እስከ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ የሚቈይ ፡ አይመስልም ።

ምክንያቱም ፡ ለምሳሌ ፡ ጃፓን ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ ተራምዳ ፡ ከነጮች ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ በሆነች ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ በቀሩት ፡ ሕዝቦች ፡ ላይ ፡ የፈጸመችው ፡ ባለቅኝ ፡ አገር ፡ የሆኑት ፡ መንግሥታት ፡ ከሚሠሩት ፡ የተሻለ ፡ ሆኖ ፡ አልተገኘም ። ነገ ፡ ደግሞ ፡ ሺና ፡ ያሁኑን ፡ እርምጃ ፡ ቀጥላ ፡ በጣም ፡ የተራመደች ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በቀሩት ፡ ሕዝቦች ፡ ላይ ፡ ይህንኑ ፡ የመሰለ ፡ ነገር ፡ እንደምትሠራ ፡ አይጠረጠርም ። የሆነው ፡ ሆኖ ፡ ነጮች ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል ፡ ያደረጉት ፡ እርምጃ ፡ በጣም ፡ የዘለቀ ፡ በመ ሆኑ ፡ እስከ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ድረስ ፡ የሥልጣኔ ፡ መሪዎች ፡ ሆነው ፡ እንደሚ ኖሩ ፡ ገምተውታል ። በዚህ ፡ ረገድ ፡ የሚፈጠረውን ፡ አዲስ ፡ ጥበብ ፡ ሁሉ ፡ የሚያመነጩት ፡ እነሱ ፡ ስለ ፡ ሆኑ ፤ እውነትም ፡ ሌሎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ አዲስ ፡

ጥበብ ፡ በመፍጠር ፡ በኩል ፡ ማለት ፡ በ (inventions) ከእነሱ ፡ ጋራ ፡ በቅርብ ፡ ዘመን ፡ ለመተካከል ፡ ይችላሉ ፡ ብለን ፡ ለማመን ፡ ያስቸግራል ።

"Crépuscule des dieux" «የአማልክት ፡ መጥፋት» ፡ በተባለው ፡ ድርሰቱ ፡ ውስጥ ፡ ቫግነር ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ጽፏል ፤

"Comme la fumée se dissipe, la race des dieux a passé. Je laisse le monde sans guide, Mon haut savoir est le trésor que je lui donne."

«ጢስ ፡ በኖ ፡ እንደሚጠፋ ፡ ሁሉ ፡ የአማልክት ፡ ዘር ፡ አለፈ ። ዓለምን ፡ ያለመሪ ፡ ተውኩት ። የማወርሰው ፡ ሀብት ፡ ከፍተኛው ፡ ዕውቀቴ ፡ ነው» ።

እንግዲህ ፡ የአማልክት ፡ ዘር ፡ ብሎ ፡ ቫግነር ፡ የሚጠራቸው ፡ ሊቃውንትን ፡ እንጂ ፡ ሌላ ፡ ማንን ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ? ለዘመናችን ፡ ሥልጣኔ ፡ መሠረት ፡ የሆነውን ፡ አዲስ ፡ የሚወጣውንና ፡ የሚፈለሰፈውን ፡ ጥበብ ፡ ሁሉ ፡ ለዓለም ፡ እያወረሱት ፡ የሚገኘው ፡ ከእነሱ ፡ ነውና ።

እንሆ ፡ ዛሬ ፡ የኤሌክትሪክ ፡ ብርሃን ፡ እናበራለን ፤ በኦቶሞቢልና ፡ በአኤሮፕላን ፡ እንጓዛለን ፤ በራዲዮ ፡ የዓለምን ፡ ወሬ ፡ እንሰማለን ፤ ይህንንም ፡ እንደተለመደ ፡ ነገር ፡ አድርገን ፡ እንቁጥረዋለን ፡ እንጂ ፡ አሁን ፡ ላለንበት ፡ ዘመን ፡ በተለየ ፡ እንደ ፡ ተሰጠ ፡ እንደ ፡ ልዩ ፡ ጸጋ ፡ አድርገን ፡ አንቆጥረውም ፡ ይሆናል ። ኤሌክትሪኩንም ፤ ኦቶሞቢሉንም ፤ አኤሮፕላኑንም ፤ ራዲዮኑንም ፡ ገንዘባችንን ፡ እየከፈልን ፡ የምናገኘው ፡ ነው ፡ ብለን ፡ እናስባለን ። ነገር ፡ ግን ፡ ከኛ ፡ በፊት ፡ የነበሩት ፡ አባቶቻችን ፡ ገንዘባቸውን ፡ አውጥተው ፡ እነዚህን ፡ ነገሮች ፡ ለማግኘት ፡ ይችሉ ፡ ኖረዋል ፡ ወይ ? ብለን ፡ ማሰብ ፡ ይገባናል ። እንግዲህ ፡ ይህን ፡ መልካም ፡ ዕድል ፡ ለማግኘት ፡ የቻልነው ፡ ሊቃውንት ፡ በደከሙበትና ፡ ብዙ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ችግር ፡ እየደረሰባቸው ፡ በፈጠሩት ፡ ጥበብ ፡ መሆኑን ፡ እንወቅ ። እነዚህ ፡ ሊቃውንት ፡ ትውልዳቸው ፡ ግሪክ ፤ ጀርመን ፤ ፈረንሳይ ፤ እንግሊዝ ፡ ወይም ፡ ጣሊያን ፡ ቢሆን ፡ የፈጠሩት ፡ ጥበብ ፡ የሚያገለግለውና ፡ የሚጠቅመው ፡ በተለየ ፡ ለተወለዱባት ፡ አገር ፡ ብቻ ፡ መሆኑ ፡ ቀርቶ ፡ ለመላው ፡ ዓለም ፡ ሕዝብ ፡ ማለት ፡ ለሁላችንም ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ሁላችንም ፡ በልባችን ፡ ልንወዳቸውና ፡ ውለታቸውን ፡ ልናስታውሰው ፡ ያሻል ። እንደዚሁም ፡ ነገ ፡ የሚወለዱትን ፡ ጥበቦች ፡ በአንጐላቸው ፡ አርግዘው ፡ ዛሬ ፡ የሚደክሙና ፡ የሚሠሩ ፡ ሊቃውንት ፡ ከእነሱ ፡ በሚገኘው ፡ ጥበብ ፡ ሁላችንም ፡ ስለምንጠቀምበት ፡ ስለ ፡ እነሱ ፡ ያለን ፡ አሳብ ፡ በአክብሮትና ፡ በውለተኛነት ፡ ላይ ፡ የተመሠረተ ፡ ሊሆን ፡ ያስፈልጋል ።

ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ለሚደረገው ፡ መጣጣር ፡ ብዙዎቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ባንጐላቸው ፤ በሀብታቸውና ፡ በማኅበራዊ ፡ ኑሯቸው ፡ እየለፉ ፡ የሚያፈሩትን ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ጥበብ ፡ የመላው ፡ ዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ እንዲጠቀሙበት ፡ ሲያደርጉ ፡ ግማሾቹ ፡ ሕዝቦች ፡ ግን ፡ ከመቀበል ፡ በቀር ፡ በበኩላቸው ፡ ለዓለም ፡ የሚያበረክቱት ፡ ምንም ፡ ነገር ፡ የለም ። ከመቀበል ፡ በቀር ፡ መስጠት ፡ አያውቁም ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ እንደ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ይቈጠራሉ ። ባንድ ፡ ቤተ ፡ ሰብ ፡ ውስጥ ፡ አንዳንዶቹ ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ እየሠሩና ፡ እየደከሙ ፡ የሚያገኙትን ፡ ገንዘብ ፡ አምጥተው ፡ ለቤተ ፡ ሰው ፡ ኑሮ ፡ እንዲያገለግል ፡ ሲያደርጉ ፤ ከመካከላቸው ፡ አንዳንዶቹ ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ ተኝተው ፡ እነዚያ ፡ ያፈሩትን ፡ ሀብት ፡ ብቻ ፡ እየበሉና ፡ እየጠጡ ፡ ቢኖሩ ፡ ቅር ፡ አያሰኝም ፡ ወይ ? ይህን ፡ የመሰለ ፡ የስንፍና ፡ ሁኔታ ፡ የሚታየው ፡ ከሁሉም ፡ ይልቅ ፡ በአፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ በኩል ፡ ነው ። የአፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ ተጀምሮ ፡ እስቲጨረስ ፡ ለዓለም ፡ ሥልጣኔ ፡ የሚጠቅም ፡ በሳይንስ ፤ በቴክኒክ ፤ በድርሰት ፤ ይህን ፡ በመሳሰለው ፡ በማንኛውም ፡ ጥበብ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ምንም ፡ ሥራ ፡ አለመሥራታቸውን ፡ በማሳሰብ ፡ እንደ ፡ ዌልስ ፡ ያሉ ፡ ሊቃውንት ፡ የወቀሣ ፡ ድምፅ ፡ አሰምተዋል ።

ጐቢኖም ፡ እንደዚሁ ፡ የጥቊር ፡ ዘር ፡ ሕዝቦች ፡ በሥልጣኔ ፡ በኩል ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ ምንም ፡ ሥራ ፡ አልሠሩም ፡ ሊሠሩም ፡ አይችሉም ፡ ሲል ፡ ተናግሯል ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ በምዕራባውያን ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ቅሬታ ፡ የሚፈጥር ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ አለ ። ለምሳሌ ፤ ባለ፤ፊ ፡ ጥራዝ ፡ የሆነውን ፡ የላሩስን ፡ ትልቁን ፡ መዝገበ ፡ ቃላት ፡ (dictionnaire) ገልጠን ፡ የተመለከትን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ ሲናገር ፡ በጥንት ፡ ዘመን ፡ በብዙ ፡ ነገሮች ፡ ሥልጣኔን ፡ ለግብጽ ፡ መጀመሪያ ፡ የሰጠቻት ፡ ኢትዮጵያ ፡ መሆኗን ፡ በግልጥ ፡ ያስረዳል ። አሁን ፡ በኻያኛው ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ ከፍለ ፡ ዘመን ፡ ላይ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ አስተያየት ፡ እየቀረ ፡ እየተሻረ ፡ ሲሄድ እንመለከታለን ። ይህም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የአድልዎ ፡ ሥራ ፡ መሆኑ ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ነው ። እንደዚሁም ፡ ደግሞ ፡ ለምሳሌ ፤ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የሥዕሎች ፡ አሠራር ፡ ጉዳይ ፡ ሲናገሩ ፡ በመናኛነቱ ፡ የታወቀ ፡ በብዛት ፡ እየተሠራ ፡ በየቦታው ፡ የሚሸጥ ፡ የሥዕል ፡ አሠራር ፡ ስላለ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሥዕል ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ አትመው ፡ የሚያወጡትና ፡ ለዓለም ፡ የሚያቀርቡት ፡ እሱን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ይኸውም ፡ የአካል ፡ ሚዛንም ፡ ሆነ ፡ የቅርብና ፡ የሩቅን ፡ አቀማመጥ ፡ የማይለይ ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ በሕፃናት ፡ እጅ ፡ የሚሠራ ፡ ሥዕል ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ። ነገር ፡ ግን ፡ ለምሳሌ ፡ ባጅ ፡ በጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ ላይ ፡ ያወጣቸውን ፡

የኢትዮጵያ ፡ ሥዕሎች ፡ ብንመለከት ፡ ውብ ፡ የሆኑትን ፡ እንደ ፡ መረጠ ፡ ልንረዳው ፡ እንችላለን ። እንደዚሁም ፡ የጀርመን ፡ አምባሳደር ፡ ባለ ቤት ፡ የሆኑት ፡ ማዳም ፡ ቢደር ፡ ከላሊበላ ፡ ያመጡትን ፡ ሥዕል ፡ ብንመለከተው ፡ ዋጋው ፡ ይህን ፡ ያክል ፡ ነው ፡ የማይባል ፡ እንደ ፡ ዐቢይ ፡ ሥራ ፡ (chef-d'oeuvre) የሚቈጠር ፡ ነው ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ በአዲስም ፡ የሚኖሩ ፡ አንድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ የሆኑ ፡ አሁንም ፡ በሕይ ወት ፡ ያሉ ፡ ሠዓሊ ፡ የሚሠሯቸውን ፡ ሥዕሎች ፡ ልንመለከታቸው ፡ እንችላለን ። እሳቸውም ፡ ከሠሯቸው ፡ ሥዕሎች ፡ አንዳንዶቹ ፡ በዩኒቨ ርስቲ ፡ ኮሌጅ ፡ ይገኛሉ ። እኒህ ፡ ሠዓሊ ፡ ከምዕራባውያን ፡ ሠዓሊዎች ፡ ጋራ ፡ ምንም ፡ ግንኙነት ፡ የላቸውም ። የኢጣልያን ፡ አገር ፡ ሥዕሎች ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግ ፡ የሚኬል ፡ አንጀሎን ፡ ወይም ፡ የሩፋኤልን ፡ እንደ ዚሁም ፡ የፈረንሳዊን ፡ ሥዕሎች ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግ ፡ የረኖርን ፡ ወይም ፡ የዳቪድን ፡ ሥዕሎች ፡ መመልከት ፡ እንደሚያሻ ፡ ሁሉ ፡ የኢ ትዮጵያን ፡ እውነተኛ ፡ ሥዕሎች ፡ ለማወቅ ፡ ሲፈለግም ፡ ከፍ ፡ ብለን ፡ የጠቀስናቸውን ፡ ሥዕሎች ፡ ማየትና ፡ በእነሱ ፡ መሠረት ፡ መገመት ፡ ይገባል ። ነገር ፡ ግን ፡ አውሮፓ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሥዕል ፡ ጉዳይ ፡ ሲነሣ ፡ እነዚያን ፡ መናኞች ፡ የሆኑትን ፡ ካልሆነ ፡ በቀር ፡ ሌላውን ፡ ለማወቅ ፡ አትፈልግም ። ይህ ፡ የተሳሳተ ፡ አሳብ ፡ የማይለቃቸው ፡ ከመሆኑ ፡ የተነሣ ፡ ለምሳሌ ፡ ኡኔስኮ ፡ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሥዕሎች ፡ ታሪክ ፡ ያሳተ መውን ፡ መጽሐፍ ፡ ስንመለከት ፡ በዚሁ ፡ አስተያየት ፡ ተደግፎ ፡ የተ ዘጋጀ ፡ ሆኖ ፡ እናገኘዋለን ።

ማንኛውም ፡ አገር ፡ ቢሆን ፡ በኪነ ፡ ጥበብ ፡ በኩል ፡ በሚያፈራው ፡ ከልዩ ፡ ልዩ ፡ ዝንባሌ ፡ የሠረጸ ፡ አሠራር ፡ እንደሚኖረው ፡ የታወቀ ፡ ነው ። ነገር ፡ ግን ፡ ለምሳሌ ፤ ስለ ፡ ፈረንሳይ ፡ ሥዕሎች ፡ ጉዳይ ፡ የሚና ገር ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ (አብስትሬ) ፡ የሚባለውን ፡ ዝንባሌ ፡ ተከትለው ፡ የሚሠሩትን ፡ ሠዓሊዎች ፡ ብቻ ፡ ይጠቅሳልን ? ስለ ፡ ምን ፡ ባጅ ፡ ከጥሩ ዎች ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሥዕሎች ፡ መርጦ ፡ ሲያወጣ ፡ የዛሬዎቹ ፡ ሊቃው ንት ፡ መናኛውን ፡ ሥዕል ፡ ብቻ ፡ በየመጻሕፍቱ ያትማሉ ?

ምናልባት ፤ ይህ ፡ የሆነበት ፡ ምክንያት ፡ እንደ ፡ እውነተኛ ፡ የኢት ዮጵያ ፡ ሥዕል ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠረው ፡ ይህ ፡ በመሆኑና ፡ የቀረው ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ሥዕሎች ፡ አሠራር ፡ የተመራ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ፡ ይባል ፡ ይሆናል ። ይህ ፡ እንዳይባልማ ፡ ጠልቀን ፡ የተመለከትነው ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በኪነ ፡ ጥበብ ፡ በኩል ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ (ኤንፍሉአንስ) ፡ ያልደረሰበት ፡ ከቶ ፡ አንድ ፡ አገር ፡ እንኳ ፡ ለማግኘት ፡ አይቻልም ።

እንግዲህ ፡ አሁን ፡ ወደ ፡ ተነሣንበት ፡ ጉዳይ ፡ ተመልሰን ፡ በሠለ ጠኑና ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ በቀሩ ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ሁኔታ ፡ መመልከታችንን ፡ እንቀጥል ።

የሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ጎይላቸውንና ፡ ትልቅነታቸውን ፡ በንግድ ፡ ላይ ፡ ሲመሠርቱ ፡ እነሱ ፡ የኢንዱስትሪያቸውን ፡ ሸቀጥ ፡ ለዓለም ፡ ሕዝ ቦች ፡ ሊሸጡ ፤ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ደግሞ ፡ ብዙ ፡ ትርፍ ፡ እየከፈሉ ፡ እንዲገዟቸው ፡ ሲያስቡ ፡ ይህ ፡ ሁኔታ ፡ እስከ ፡ መቼ ፡ ድረስ ፡ ይቈያል ፡ ብለው ፡ አላሰቡም ። የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ የኢንዱስትሪን ፡ ጥበብ ፡ መቼም ፡ ቢሆን ፡ ደርሰውበት ፡ ከኛ ፡ ጋራ ፡ ሊወዳደሩ ፡ አይችሉምና ፡ ይህ ፡ ገባር ነታቸው ፡ ዘለዓለም ፡ ጸንቶ ፡ ይኖራል ፡ ብለው ፡ አምነው ፡ ነበር ፡ ለማ ለት ፡ ይቻላል ። ነገር ፡ ግን ፡ አውሮፓውያን ፡ የሳይንስንና ፡ የቴክኒክን ፡ ጥበብ ፡ ለራሳቸው ፡ ብቻ ፡ እንዲያገለግል ፡ ምስጢር ፡ አድርገው ፡ ዘለዓ ለም ፡ ሊያኖሩት ፡ እንደማይችሉ ፡ አስተዋዮች ፡ የሆኑ ፡ ሰዎች ፡ አልሳ ቱትም ፡ ነበር ። ለምሳሌ ፡ ያክል ፡ ሄርደር ፡ (Herder) የሚባለው ፡ የጀር መን ፡ ሊቅ ፡ የጻፈውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ጥቅስ ፡ እንስማ ፤

«Plus nous autres européens inventons de moyens et d'instruments pour vous subjuguer — vous les autres continents — vous duper et vous piller, peut-être un jour sera-ce justement votre tour de triompher. Nous fixons des chaînes au bout desquelles vous nous tirerez.»

«እናንተን ፡ ከቀንበር ፡ ለማግባት ፤ እናንተን ፡ ለማታለልና ፡ እናን ተን ፡ ለመዝረፍ ፡ እኛ ፡ አውሮፓውያን ፡ ዘዴዎችና ፡ መሣሪያዎች ፡ እየ ፈጠርን ፡ በምንሄድበት ፡ መጠን ፡ እናንተ ፡ ሌሎች ፡ አህጉሮች ፡ ምናል ባት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ድል ፡ ለማድረግ ፡ ተራ ፡ ታገኙ ፡ ይሆናል ። ጫፉን ፡ ይዛችሁ ፡ እኛን ፡ የምትጐትቱበትን ፡ ሰንሰለት ፡ ሠርተንላችኋል» ።

ሄርደር ፡ ይህን ፡ ቃል ፡ ከጻፈው ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ሰማኒያ ፡ ስድስት ፡ ዓመት ፡ ነው ። ይህ ፡ ጉዳይ ፡ የሚመለከታቸው ፡ አህጉሮች ፡ በተለየ ፡ አፍሪቃና ፡ እስያ ፡ ሲሆኑ ፡ በእነዚህ ፡ አህጉሮች ፡ ከሚኖሩት ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ መጀመሪያ ፡ ምስጢራቸውን ፡ ያገኘችባቸው ፡ ጃፓን ፡ ነች ። በዚህ ፡ ረገድ ፡ የክብሩን ፡ አክሊል ፡ የተቀዳጀች ፡ እሷ ፡ መሆኗን ፡ ታሪክ ፡ መስክሮላታል ። «ጀፓን ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ሠለጠነች ? » ፡ የተባለውን ፡ መጽ ሐፍ ፡ አንባቢ ፡ ሊመለከት ፡ ይችላል ።

ከጃፓን ፡ ቀጥሎ ፡ እንሆ ፡ አሁን ፡ ሺና ፡ የሳይንስና ፡ የቴክኒክን ፡ ጥበቦች ፡ በሙሉ ፡ እጅ ፡ በማድረግ ፡ ላይ ፡ ትገኛለች ። ከሁለተኛው ፡ የዓ ለም ፡ ጦርነት ፡ በኋላ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ ተፈጸመው ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡

ጉዳዮች ፡ ሆነው ፡ ሊቈጠሩ ፡ የሚገባቸው ፡ ሁለት ፡ ነገሮች ፡ ናቸው ። እ ነሱም ፡ የአቶሚክና ፡ የሃይድሮጅን ፡ ቦምብ ፡ መገኘትና ፡ የቪና ፡ ከእን ልኬ ፡ መንቃት ፡ ናቸው ። ቍጥሩ ፡ ስድስት ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡ ሚሊዮን ፡ የሚሆነው ፡ የቪና ፡ ሕዝብ ፡ ዛሬ ፡ መንገዶች ፤ ድልድዮችና ፡ ታላላቅ ፡ የውሃ ፡ ግድቦች ፡ በመሥራት ፤ የኤሌክትሪሲቲ ፡ ጉልበት ፡ በየቦታው ፡ በማቋቋም ፤ ብረት ፡ በብዙ ፡ እያቀለጠ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ በመትከልና ፡ የጦር ፡ መሣሪያዎችም ፡ በመሥራት ፡ ላይ ፡ ይገኛል ። ዛሬ ፡ ደግሞ ፡ የአ ቶምና ፡ የሃድሮገሬን ፡ ቦምብ ፡ ለመሥራት ፡ በቅቷል ። ቍጥሩ ፡ ይህን ፡ ያኽል ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ የሚገኝ ፡ ሕዝብ ፡ በሚያስደንቅ ፡ ኅብረት ፡ አንድ ፡ ሆኖ ፡ ላንድ ፡ ዐላማ ፡ ይደክማል ። ይኸውም ፡ ዐላማ ፡ ቪና ፡ ከሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ ጋራ ፡ እኩል ፡ ሆና ፡ እንድትገኝ ፡ ነው ። ጉዳዩን ፡ ያጠኑት ፡ ሰዎች ፡ አያያዙን ፡ ገምተው ፡ ከዚህ ፡ ዐላማ ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ እንደሚደ ርስ ፡ ባንድ ፡ ቃል ፡ አረጋግጠዋል ። እንግዲህ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ማዕድን ፡ ባገሩ ፡ የሞላ ፤ በጥንታዊ ፡ ሥልጣኔው ፡ ከዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ የመ ጀመሪያውን ፡ ደረጃ ፡ ይዞ ፡ የሚገኝ ፤ አውሮፓና ፡ አሜሪካ ፡ መስኮብ ፡ ሳይጨመር ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ ቢደመሩ ፡ ብቻውን ፡ ሆኖ ፡ ፀሕዝብ ፡ ቍጥር ፡ የሚተካከላቸው ፡ ይህ ፡ የግዙፎች ፡ ግዙፍ ፡ የሆነ ፡ ሕዝብ ፡ እ ንደ ፡ አሜሪካና ፡ እንደ ፡ መስኮብ ፡ እንደ ፡ ጃፓንም ፡ በሳይንስና ፡ በቴ ክኒክ ፡ ራሱን ፡ የቻለ ፡ ሆኖ ፡ የተገኘለት ፡ እንዴት ፡ ያለ ፡ የሚያሠጋ ፡ ነገር ፡ ለዓለም ፡ ሊፈጥር ፡ እንደሚችል ፡ አሳባችን ፡ በቀላሉ ፡ ሊገምተው ፡ የሚችል ፡ ነገር ፡ አይዶለም ። ባጭሩ ፡ የዓለም ፡ ሁኔታ ፡ መልክ ፡ በዚህ ፡ የተነሣ ፡ ጨርሶ ፡ እንደሚለወጥ ፡ ማመን ፡ ይገባናል ።

የቀሩትም ፡ የዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ እንደ ፡ ቪና ፡ አሳባ ቸውን ፡ በሙሉ ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡ ሊያውሉት ፡ ባይችሉ ፡ ኢንዱስትሪን ፡ ባገራቸው ፡ እያቋቋሙ ፡ ላውሮፓውያንም ፡ ሆነ ፡ ለአሜሪካ ፡ ገባሮች ፡ ሆነው ፡ ከመኖር ፡ ሊድኑ ፡ ቈርጠዋል ። ህንድና ፡ ግብጽ ፡ ለምሳሌ ፡ በ ጥጥ ፡ ኢንዱስትሪ ፡ ራሳቸውን ፡ ለመቻልና ፡ ከራሳቸውም ፡ ተርፈው ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ ሸቀጣቸውን ፡ ለመሸጥ ፡ በመጣጣር ፡ ላይ ፡ ይገኛሉ ። ከ ዚህም ፡ የተነሣ ፡ ያውሮፓ ፡ ባለኢንዱስትሪዎች ፡ የጥጥ ፡ ፋብሪካችን ፡ በጣረ ፡ ሞት ፡ ላይ ፡ ይገኛል ፡ እያሉ ፡ በመጨነቅ ፡ ላይ ፡ ናቸው ። የዓ ለም ፡ ሕዝቦች ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ ለመታለል ፡ ስለማይችሉና ፡ ልዩ ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ እያቋቋሙ ፡ መሄዳቸውን ፡ ስለማያቋርጡ ፡ ይህ ፡ ዛሬ ፡ በአውሮፓውያን ፡ የጥጥ ፡ ፋብሪካዎች ፡ ላይ ፡ የወደቀው ፡ አደጋ ፡ ነገ ፡ ደግሞ ፡ በቀሩት ፡ ኢንዱስትሪዎች ፡ ላይ ፡ እንደሚወድቅ ፡ የታወቀ ፡ ነው ። በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ኅይላቸውንና ፡ የመንግሥታቸውን ፡ ገናናነት ፡ በኢ

ንዱስትሪ ፡ ላይ ፡ መሥርተው ፡ የሚገኙት ፡ ያውሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ ምን ፡ ይበጃቸዋል ? ደራስያን ፤ ፈላስፎች ፤ የሳይንስ ፡ ሊቃውንት ፡ በመ ንፈሳቸው ፡ ውስጥ ፡ ያለውን ፡ የተሸፈነ ፡ ዕውቀት ፡ እንዲነሣ ፡ ለማድ ረግ ፡ ቀስቃሽ ፡ የሆነ ፡ አንድ ፡ አሳብ ፡ እንደሚያስፈልጋቸው ፡ ሁሉ ፡ ይ ህንኑ ፡ የመሰለ ፡ ጠባይ ፡ በያንዳንዱ ፡ ሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ ይገኛል ። በተፈ ጥሮ ፡ ባሕርያቸው ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ሥራ ፡ ለመፈጸም ፡ ልዩ ፡ ስጦታ ፡ ያላ ቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ይገኛሉ ። ይህንኑም ፡ (vitalité) ብለው ፡ ይጠሩታል ። ትርጉሙም ፡ (ሕያውነት) ፡ የሕይወት ፡ ጠባይ ፡ ያለው ፡ ማለት ፡ ነው ። ሕይወት ፡ ማለት ፡ ምንድነው ? በሕይወት ፡ የሚኖር ፤ በሕይወት ፡ የቆመ፡ ማለት ፡ ነው ። ዣን ፡ ዣክ ፡ ሩሶ ፡ ስለዚህ ፡ ቃል ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ት ርጉም ፡ ይሰጠናል ። (Vivre ce n'est pas respirer, c'est agir.) «መኖር ፡ ማለት ፡ መተንፈስ ፡ አይዶለም ፤ መሥራት ፡ ነው» ። እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ታሪክ ፡ ገብተን ፡ ምሳሌ ፡ ስንፈልግ ፡ ግብጾች ፤ ግሪኮች ፤ ሮማውያን ፤ ቪና ውያን ፤ ህንዶች ፡ የቀሩትም ፡ ብዙ ፡ ሕዝቦች ፡ በየዘመኑ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ ታሪካዊ ፡ መታሰቢያቸውን ፡ እንድናደንቅ ፡ የሚያደርጉን ፡ ሥራዎ ችን ፡ የሠሩ ፡ ሆነው ፡ ይገኛሉ ። ይህንኑም ፡ «የሥልጣኔ ፡ ገጸ ፡ በረከት» ፡ በሚለው ፡ አርእስት ፡ ውስጥ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በሰፊው ፡ እንመለከተዋለን ። ከታንሌ ፡ ጆን ፡ የተባለው ፡ የእንግሊዝ ፡ ተወላጅ ፡ ባ፤ጅ፤ጅ፤ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (እ ፡ ኤ ፡ አ) ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የሚገኘውን ፡ የማይረሳ ፡ ቃል ፡ ጽፏል ፤

«ባሁኑ ፡ ጊዜ ፡ አምስቱ ፡ የዓለም ፡ ክፍሎች ፡ በፈቃዳቸው ፡ የእኛ ፡ ገባሮች ፡ ሆነዋል ። የሰሜን ፡ አሜሪካና ፡ መስኮብ ፡ የስንዴ ፡ ማድቤቶቻ ችን ፡ ናቸው ። ቺካጎ ፤ አዴሣ ፤ ጐተራዎቻችን ፡ ናቸው ። ካናዳ ፤ የባል ቲክ ፡ አገሮች ፡ ጫካዎቻችን ፡ ናቸው ። አሜሪካ ፡ የበሬ ፡ መንጋዎቻችን ፡ የሚሰማሩባት ፡ አገር ፡ ነች ። ፔሩ ፡ ብሯን ፤ ካሊፎርኒ ፡ ወርቋን ፡ ይል ኩልናል ። ቪናውያን ፡ ሻያቸውን ፡ የሚተክሉት ፡ ለኛ ፡ ነው ። የሰሜን ህንድ ፡ አገሮች ፡ በባሕር ፡ ጠረፎቻችን ፡ በኩል ፡ ቡናን ፤ ስኳርን ፤ ቅመማ ቅመምን ፡ ይልኩልናል ። ፈረንሳይና ፡ እስፓኝ ፡ የወይን ፡ ፍሬያቸውን ፡ ይልኩልናል ። በሜዲቴራኔ ፡ የሚገኘው ፡ ክፍለ ፡ ሀገር ፡ በያይነቱ ፡ ፍሬ ፡ ይተክልልናል ። ጥጥ ፡ ከተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ አገሮች ፡ ይመጣልናል» ።

ስታንሌ ፡ ይህን ፡ ቃል ፡ የጻፈው ፡ ከመቶ ፡ ዓመታት ፡ በፊት ፡ ነው ። በዚያ ፡ ዘመን ፡ የሚበልጠው ፡ የፋብሪካ ፡ ጥበብና ፡ ፋብሪካን ፡ የሚያን ቀሳቅሰው ፡ የድንጋይ ፡ ከሰል ፡ (houille) የሚገኘው ፡ በእንግሊዝ ፡ እጅ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ከፋብሪኳቷ ፡ የሚወጣውን ፡ ሸቀጥ ፡ ለመላው ፡ ዓለም ፡ እየላ ኩት ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ ያለውን ፡ ሀብት ፡ በርካሽ ፡ ዋጋ ፡ ገዝታ ፡ ትጠቀምበት ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ ከዚያ ፡ ወዲህ ፡ ስንት ፡ ነገር ፡ ተለወጠ ።

ያ ፡ ሁሉ ፡ ቀርቶ ፡ ዛሬ ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የተፈጠረው ፡ ፈጽሞ ፡ አዲስ ፡ ሁኔታ ፡ ነው ። እንኳንስ ፡ እነ ፡ አሜሪካ ፤ እነ ፡ መስኮብ ፡ እነ ፡ ካናዳ ፤ ይቅ ሩና ፡ ዛሬ ፡ ሌሎቹም ፡ ሕዝቦች ፡ እሺ ፡ ብለው ፡ የሚታለሉ ፡ አይደሉም ። ሁሉም ፡ ካገራቸው ፡ ሀብት ፡ ጋራ ፡ የተያያዘ ፡ የሆነውን ፡ ፋብሪካ ፡ እየተ ከሉ ፡ ማንኛውንም ፡ ነገር ፡ ራሳቸው ፡ ሠርተው ፡ ይሸጣሉ ፡ እንጂ ፡ ያገራ ቸውን ፡ ሀብት ፡ ለባዕድ ፡ ፋብሪካ ፡ እንዲያገለግል ፡ አያደርጉም ። ብዙዎ ቹም ፡ ይህንን ፡ ሳያደርጉ ፡ ቢቀሩ ፡ ፋብሪካ ፡ ለመግዛት ፡ የገንዘብ ፡ ዐቅም፡ እያነሳቸው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ነገሩ ፡ ሳይገባቸው ፡ ቀርቶ ፡ አይደለም ። ማ ንኛውም ፡ ሰው ፡ ነገሩ ፡ ከገባው ፡ በኋላ ፡ አይታለልም ። አንድ ፡ ሊቅ ፡ ሲናገር ፡ ሰውን ፡ አታስብ ፡ ብሎ ፡ መከልከል ፡ አይቻልም ፡ ብሏል ።

ኤመርሰን ፡ (Emerson) ሲናገር ፡ (Nous savons qu'une pensée est la mère de chaque action.) ይላል ፤ ትርጉሙም ፡ «እያንዳንዱ ፡ አሳብ ፡ ለያንዳንዱ ፡ ሥራ ፡ እናቱ ፡ መሆኑን ፡ እናውቃለን» ። ማለት ፡ ነው ። ይህም ፡ አሳብና ፡ ሥራ ፡ የማይለያዩ ፡ መሆናቸውን ፡ ይገልጥልናል ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ታላላቅ ፡ አሳብ ፡ አስበው ፡ ታላላቅ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ የሚች ሉ ፡ ሕያውነት ፡ በተፈጥሮ ፡ ጠባያቸው ፡ ውስጥ ፡ ተሸፍኖ ፡ የሚኖር ፡ ሕ ዝቦች ፡ ናቸው ። በያንዳንዱ ፡ ደራሲ ፤ በያንዳንዱ ፡ ፈላስፋና ፡ በያንዳንዱ ፡ የሳይንስ ፡ ሊቅ ፡ አሳብ ፡ ውስጥ ፡ የተረገዘው ፡ ዕውቀት ፡ እንዲገለጥ ፡ ለማ ድረግ ፡ ቀስቃሽ ፡ (አዋላጅ)፡ እንደሚፈልግ ፡ ሁሉ ፡ ይህንንም ፡ በያንዳንዱ፡ ሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ የሚገኘውን ፡ የሕያውነት ፡ ባሕርይ ፡ ነቅንቀው ፤ ቀስ ቅሰው ፡ እንዲፈነዳ ፡ እንዲነሣሣ ፡ ለማድረግ ፡ የሚችሉ ፡ ጦርነት ፤ ትም ህርት ፤ ሃይማኖት ፤ ንግድ ፡ ውድድር ፡ መሆናቸው ፡ ታውቋል ። ኒችና ፡ ቶይንቢ ፡ ሕዝቦችን ፡ ከእንቅልፋቸው ፡ የሚቀሰቅሳቸው ፡ ጦርነት ፡ መ ሆኑን ፡ ያረጋግጣሉ ። ሄጌልና ፡ ኒች ፡ ጦርነት ፡ ለሕዝቦች ፡ አስፈላጊ ፡ መሆኑን ፡ ይደግፋሉ ። ዕውቀታቸውን ፡ መልካም ፡ ጠባያቸውን ፤ ሙያቸ ውን ፤ ሥነ ፡ ጥበባቸውን ፤ እንዲለማ ፡ አዲስ ፡ ስልት ፡ እንዲያገኝና ፡ ወደ፡ ፊት ፡ እንዲራመድ ፡ ለማድረግ ፡ የሚችል ፡ ጦርነት ፡ ነው ። ቅኔን ፡ ከት ልቅ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ እንዲደርስ ፡ የሚያደርገው ፡ ጦርነት ፡ ነው ። ለም ሳሌ ፤ የሆሜር ፡ ቅኔና ፡ የግሪክ ፡ ቴአትሮች ፡ የተወለዱት ፡ ከጦርነት ፡ ስሜት ፡ በመሆኑ ፡ አብነት ፡ ሊሆኑ ፡ ይችላሉ ። እኛም ፡ ባገራችን ፡ የሰ ንጎ ፤ የሽለላና ፡ የቀረርቴ ፡ ዜማና ፡ ግጥም ፡ በቀሩት ፡ ግጥሞቻችንና ፡ የዜማ ፡ ስልቶቻችን ፡ መካከል ፡ ይዘው ፡ የሚገኙትን ፡ ደረጃ ፡ ብናመዛ ዝነው ፡ የጦርነት ፡ ስሜት ፡ እሳትነት ፡ ያለው ፡ ትልቅ ፡ የቅኔ ፡ ምንጭ ፡ መሆኑን ፡ ከኒች ፡ ጋራ ፡ እንስማማበታለን ።

እንሆ ፡ የኒች ፡ አሳብ ፡ ይህ ፡ ነው ። ይህ ፡ አሳብ ፡ በከፊል ፡ እውነት ፡ ሆኖ ፡ ሲገኝ ፡ በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ የሥልጣኔ ፡ ጠንቅ ፡ ጦርነት ፡ መሆኑ ፡ አይካድም ። ትሮያና ፡ ካርታጎ ፡ የጠፉት ፡ በጦርነት ፡ መሆንን ፡ ማሰብ ፡ ይገባል ። ሕያውነት ፡ ያላቸው ፡ ሕዝቦችና ፡ ሕያውነት ፡ የሌላቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ይገኛሉ ፡ የሚሉ ፡ ሊቃውንት ፡ ደግሞ ፡ አሉ ። በእነሱ ፡ አስተ ያየት ፡ የሆነ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ታላላቅ ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ በተፈጥሮ ፡ የታ ደሉ ፡ ሆኖ ፡ መገኘት ፡ ያስፈልጋል ። ነገር ፡ ግን ፡ ሄርደር ፡ የተባለው ፡ የታሪክ ፡ ፍልስፍና ፡ ሊቅ ፡ ያቀረበውን ፡ አሳብ ፡ የተመለከትን ፡ እንደ ሆነ ፡ ደግሞ ፡ ታላላቅ ፡ ሥራ ፡ የሠሩ ፡ ሕዝቦች ፡ ዳግመኛ ፡ ተመልሰው ፡ በጥበብ ፡ ረገድ ፡ የጥንት ፡ ደረጃቸውን ፡ ለማግኘት ፡ አይችሉም ። የጽ ዋው ፡ ተራ ፡ ቀድሞ ፡ ላልደረሳቸው ፡ ሕዝቦች ፡ ሊተላለፍ ፡ ያስፈልጋል ። ይህ ፡ እንዳይባል ፡ ደግሞ ፡ ለምሳሌ ፡ ሮማውያን ፡ ከግሪኮች ፡ ቀጥለው ፡ በሥልጣኔ ፡ ከፍ ፡ ብለው ፡ ከታዩ ፡ በኋላ ፡ ወደቁ ። ቁይተው ፡ ደግሞ ፡ ካንድ ፡ ሺ ፡ ዓመታት ፡ በኋላ ፡ ሁለተኛ ፡ ልደት ፡ (Renaissance) ተብሎ፡ በሚጠራው ፡ ዘመን ፡ ሥልጣኔ ፡ ታድሳ ፡ የለመለመችው ፡ በኢጣልያ ፡ አገር ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ። አሁን ፡ እንግዲህ ፡ ወደ ፡ ዋናው ፡ ጉዳያችን ፡ ተመልሰን ፡ የጀመርነውን ፡ ጥናት ፡ እንቀጥላለን ።

ባሁኑ ፡ ሰዓት ፡ የሠለጠኑትና ፡ ያልሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ማለት ፡ ሁለ ቱም፡ወገኖች ፡ በችግር ፡ ላይ ፡ ናቸው ። የሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ከኢንዱስትሪዎ ቻቸው ፡ የሚገኘውን ፡ ሀብት ፡ ያልሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ካላነሡላቸው ፡ ኢን ዱስትሪዎቻቸውን ፡ እየቀነሱ ፡ መሄድ ፡ ግድ ፡ ይሆንባቸዋል ። ይህም ፡ ሠራተ ኞቻቸውን ፡ ማሰናበትንና ፡ ሥራውን ፡ በጠባቡ ፡ መያዝን ፡ ያስከትልባቸ ዋል ። ሕዝቡም ፡ ሥራ ፡ ሲያጣ ፡ ሁከት ፡ ያመጣል ። ለምሳሌ ፡ ህንድና ፡ ግብጽ ፡ የጥጥ ፡ ፋብሪኮቻቸውን ፡ ሲያስፋፉ ፤ አንደኛ ፡ ካውሮፓ ፡ የሚመ ጣውን ፡ በጥጥ ፡ የተሠራ ፡ ሽቀጥ ፡ አይገዙም ። ሁለተኛ ፡ ባገራቸው ፡ የሚ በቅለውን ፡ ጥጥ ፡ ላውሮፓ ፡ በመሸጥ ፡ ፈንታ ፡ ራሳቸው ፡ ሠርተው ፡ ሽቀጡን ፡ ይሸጣሉ ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ እነሱ ፡ በሁለት ፡ በኩል ፡ ሲጠ ቀሙ ፡ አውሮፓውያን ፡ ደግሞ ፡ በሁለት ፡ በኩል ፡ ይጐዳሉ ። በሌላ ፡ በኩ ል ፡ ደግሞ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ የቀሩት ፡ አገሮች ፡ በሳይንስና ፡ በቴክኒክ ፡ በኩል፡ የሚያደርጉት ፡ እርምጃ ፡ በጣም ፡ ዳተኛ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የሠለጠኑት ፡ ሕዝ ቦች ፡ በካፒታልና ፡ በኤክስፔርቶች ፡ እንዲረዷቸው ፡ ያስፈልጋል ። ይህ፡ ካልሆነ ፡ በእርሻ ፤ በከብት ፡ ርቢ ፤ በማዕድንና ፡ በንግድ ፡ ያገራቸውን ፡ ሀብት ፡ ከሥራ ፡ ላይ ፡ ሊያውሉት ፡ አይችሉም ። ይህ ፡ ካልሆነ ፡ ገንዘብ ፡ አግኝተው ፡ ከሠለጠኑት ፡ አገሮች ፡ የሚፈልጉትን ፡ የቴክኒክና ፡ የሳይንስ፡ መሣሪያ ፡ ለመግዛትና ፡ እርምጃቸውን ፡ ለማፋጠን ፡ አይችሉም ። ስለዚህ ፡ መ

ረዳዳት ፡ የሚያገለግለው ፡ ላንዱ ፡ ወገን ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ለጋራ ፡ ጥቅም ፡ ሆኖ ፡ ይገኛል ። በእስያ ፡ በኩል ፡ የሺና ፡ ከእንቅልፍ ፡ መንቃት ፡ ከጃፓን ፡ ጋራ ፡ ሲጨመር ፡ ለወደ ፡ ፊቱ ፡ ነጮች ፡ በዚያ ፡ በኩል ፡ ምንም ፡ ጥቅም ፡ እን ዳያገኙ ፡ በሩን ፡ ዘግቶባቸዋል ። ስለዚህ ፡ ለጋራ ፡ ጥቅም ፡ የሚደረገው ፡ መረዳዳት ፡ ቢሆንም ፡ ባይሆንም ፡ ሊፈጸም ፡ የሚችለው ፡ ባውሮፓና ፡ ባአፍሪቃ ፡ መካከል ፡ ብቻ ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ። ነገር ፡ ግን ፡ በነጮች ፡ ዘንድ ፡ ስለ ፡ ጥቊር ፡ ሕዝቦች ፡ የማይድን ፡ ንቀት ፡ ስላለ ፡ ከልብ ፡ የሆነ ፡ ርዳታ ፡ ሊያደርጉላቸው ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ አይፈልጉም ። ስለዚህ ፡ ያፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ በራሳቸው ፡ ኀይል ፡ ብቻ ፡ ተጣጥረው ፡ መነሣት ፡ ወይም ፡ ነጮች ፡ እንዲረዷቸው ፡ በጎ ፡ ፈቃድ ፡ እስቲያገኙ ፡ ድረስ ፡ መጠበቅ ፡ ግድ ፡ ይሆንባቸዋል ። ይህ ፡ ጉዳይ ፡ በየትኛው ፡ መንገድ ፡ እን ደሚፈጸም ፡ ሊነግረን ፡ የሚችል ፡ መጭው ፡ ዘመን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ጃፓን ፡ የፈጸመችውን ፡ አስደናቂ ፡ የሆነ ፡ መነሣት ፡ ከአፍሪቃ ፡ አገሮች ፡ አንዲቱ ፡ አገር ፡ ብትፈጽመው ፡ ይህ ፡ ጉዳይ ፡ ዐውቆ ፡ ይፈታ ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ የአፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ ሕያውነት ፡ ያለው ፡ መንቀሳቀስ ፡ ገና ፡ ያላሳዩ ፡ በመሆናቸው ፡ ነጮች ፡ ደግሞ ፡ እነሱ ፡ ጌቶች ፤ ያፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ ግን ፡ ባሮች ፡ ሆነው ፡ እንዲኖሩ ፡ ለማድረግ ፡ የምንችልበት ፡ የቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ተመልሶ ፡ እንዲመጣ ፡ የሚያደርግ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ ይወ ለዳል ፡ በማለት ፡ የተሸፈነ ፡ ምኞት ፡ ስላላቸው ፡ ጉዳዩ ፡ በዚህ ፡ ላይ ፡ የቆመ ፡ ሆኖ ፡ ይታያል ። በተባበሩት ፡ መንግሥታት ፡ የቴክኒክ ፡ እርዳታ ፡ በኩል ፡ የሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ላፍሪቃ ፡ ሕዝቦች ፡ የሚያደርጉት ፡ ር ዳታ ፡ ጠባብ ፡ ሆኖ ፡ የሚታየው ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ነው ። አንድ ፡ ሕ ዝብ ፡ በውነት ፡ ራሱን ፡ እንዲችል ፡ ለማድረግ ፡ ሲፈለግ ፡ አስፈላጊ ፡ ሆ ነው ፡ የሚገኙት ፡ ርዳታዎች ፡ የምድር ፡ ባቡር ፡ በያውራጃው ፡ መዘር ጋት ፤ የውሃ ፡ ግድብ ፡ መሥራት ፤ ጥጥ ፤ ቡና ፤ እኽል ፡ በዘመናዊ ፡ መሣ ሪያና ፡ ዘዴ ፡ በሰፊው ፡ መትከል ፡ መዝራት ፡ ለሕዝቡ ፡ ቴክኒካዊን ፡ የእጅ ፡ ሥራ ፡ የሚያስተምሩ ፡ ቊጥራቸው ፡ በቂ ፡ የሆነ ፡ በብዙ ፡ ሺሕ ፡ የሚቈ ጠሩ ፡ ወጣቶች ፡ ማስተማር ፡ ናቸው ። ይህን ፡ የመሰለ ፡ ርዳታ ፡ ብዙ ፡ ፍሬ ፡ ሰጥቶ ፡ ለረጂውም ፡ ሆነ ፡ ለተረጂው ፡ ይጠቅማል ።

አሜሪካ ፡ ለሌሎች ፡ አገሮች ፡ ስለምታደርገው ፡ ርዳታ ፡ ጋብሪዬል ፡ ቬራልዲ ፡ (Gabriel Veraldi) በጻፈው ፡ መጽሐፍ ፡ የተናገረው ፡ የክሪ ቲክ ፡ ቃል ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ።

«አሜሪካኖች ፡ ባ፲፱፻፶ሯ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በታሪክ ፡ ታይቶ ፡ ያልታወቀ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ግምት ፡ በመላው ፡ ዓለም ፡ ያፈሩ ፡ ሆነው ፡ ሳለ ፡ ስለ ፡ ኤኮ ኖሚ ፡ ያላቸው ፡ አሳብ ፡ ብሩህ ፡ ባለመሆኑ ፡ በሄዱበት ፡ ቦታ ፡ ሁሉ ፡ ሥራ

ቸው ፡ የተበላሸ ፡ ሆኖ ፡ ተገኝቷል ። ሲሠራበት ፡ የኖረ ፡ አሁን ፡ ግን ፡ ጊዜ ፡ የሻረው ፡ አሳብ ፡ (ኤዶዎሎጊ) ፡ በመከተላቸው ፡ ከስሕተት ፡ ላይ ፡ ወደቁ ።

የተባበሩት ፡ የአሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ በፊሊፒን ፡ አገር ፡ በሠሩት ፡ ሥራ ፡ ረኹም ፡ የሆነ ፡ ትምህርት ፡ (ኤክስፔሪያንስ) ፡ ገጥሞቸዋል ። እንደ ፡ ልማ ዳቸው ፡ ሁሉ ፡ ከቴክኒክ ፡ የተገኘውን ፡ ንዋይ ፡ ችሮታ ፡ አድርገው ፡ ለመንገድ ፡ ለጤና ፡ ጥበቃና ፡ ይህንም ፡ ለመሰለው ፡ ርዳታቸውን ፡ ሰጡ ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ የ ኑሮ ፡ ደረጃ ፡ አኳኋን ፡ ተቀንሶ ፡ ያገሩ ፡ ገቢ ፡ ገንዘብ ፡ እየጐደለ ፡ ሄደ ። የፊሊፒን ፡ ሕዝብ ፡ ሰባ ፡ በመቶው ፡ (70 %) የሚኖረው ፡ በእርሻ ፡ ስለሆነ ፡ እርሻም ፡ የመን ግሥቱን ፡ ገቢ ፡ አምሳ ፡ በመቶ ፡ (50%) የሚችል ፡ ሆኖ ፡ ሳለ ፡ ከርዳታው ፡ ገን ዘብ ፡ የደረሰው ፡ ኻያ ፡ አምስት ፡ በመቶ ፡ (25 %) ብቻ ፡ ነው ። በሌላ ፡ በኩል ፡ ደግሞ ፡ ከባንክ ፡ የሚገኘው ፡ ትርፍ ፡ ኻያ ፡ አምስት ፡ በመቶ ፡ (25 %) ሲሆን ፡ ሰማንያ ፡ በመቶ ፡ (80 %) የሚሆነው ፡ ቀረጥ ፡ የወደቀው ፡ ለኑሮ ፡ አስፈላጊ ፡ በሆኑት ፡ ሸቀጦች ፡ ላይ ፡ ነው ። የቤል ፡ ሪፖርት ፡ (Bel report) ተብሎ ፡ የሚጠራው ፡ ሰነድ ፡ እንደ ፡ ገለጠው ፡ ሁሉ ፡ ከተ ባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታት ፡ የተገኘው ፡ ርዳታ ፡ አብዛኛው ፡ ያለ ቀው ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ለመጣ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የጌጥ ፡ ዕቃ ፤ ለመኖሪያ ፡ ለሚሆን ፡ ሕንፃና ፡ ለፊናንስ ፡ ሥራ ፡ ማከናወኛ ፡ በመሆኑ ፡ ነው ። አገ ሩ ፡ የሚያፈራው ፡ ሀብት ፡ እየጨመረ ፡ እንዲሄድ ፡ ለማድረግ ፡ የተደረገ ፡ ነገር ፡ የለም ። ከመንግሥቱ ፡ ባጀት ፡ ሩብ ፡ የሚሆነው ፡ የወጣው ፡ ለጦ ር ፡ ሰራዊትና ፡ ለፖሊስ ፡ ነው ። ፈረንሳይ ፡ ከፊሊፒን ፡ የተለየች ፡ አገር ፡ ና ት ፤ ይሁን ፡ እንጂ ፡ ያሜሪካ ፡ አስተያየት ፡ ይህንኑ ፡ የመሰለ ፡ ነገር ፡ እንዲደርስባት ፡ አድርጓል ።»

ባልሠለጠኑት ፡ ሕዝቦች ፡ ዘንድ ፡ ደግሞ ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ጉድለት ፡ ሆኖ ፡ የሚቈጠርባቸው ፡ አንዱም ፡ ዋና ፡ ነገር ፡ የገንዘብን ፡ አያያዝ ፡ አለ ማወቃቸው ፡ ነው ። በእጃቸው ፡ ያለው ፡ ገንዘብ ፡ ጥቂት ፡ ሆኖ ፡ ከፊታ ቸው ፡ የተደቀነው ፡ ሥራ ፡ ግን ፡ አያሌ ፡ ነው ። ማንኛውም ፡ ሥራ ፡ ያለ ገንዘብ ፡ የማይከናወን ፡ መሆኑ ፡ ሲታወቅ ፡ ገንዘባቸውን ፡ በቊጠባና ፡ በጥ ንቃቄ ፡ ጠብቀው ፡ በመያዝ ፡ ፈንታ ፡ ያለአገባብ ፡ ያባክኑታል ፤ ይሻሙ ታል ፤ ይዘርፉታል ። ስለዚህ ፡ ሥራው ፡ እየሞተ ፡ የሥልጣኔያቸውም ፡ እርምጃ ፡ ወደ ፡ ኋላው ፡ እየተጐተተ ፡ ይሄዳል ። ይኸውም ፡ አሜሪካ ኖች ፡ በሺና ፡ በፊሊፒንና ፡ በኢንዶኔዚያ ፡ የሰጡትን ፡ የገንዘብ ፡ ርዳታ ፡ ምክንያት ፡ በማድረግ ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡ በሰፊው ፡ ገልጠው ፡ ጽፈውታል ። ሀብታሞች ፡ አገሮች ፡ በማንኛውም ፡ አኳኋን ፡ ገንዘብ ፡ ቢያባክኑ ፡ የተረ ፈቸው ፡ ሀብታሞች ፡ በመሆናቸው ፡ አይነወርባቸውም ። ድኾች ፡ ለሆኑ ፡

አገሮች ፡ ግን ፡ ገንዘብን ፡ ማባከን ፡ እንደ ፡ ወንጀል ፡ ሆኖ ፡ ይቄጠርባቸ ዋል ። ይህ ፡ ደግሞ ፡ አሜሪካኖች ፡ በበኩላቸው ፡ በሚገባ፡የሚመረሩበት፡ ነገር ፡ ነው ።

በዓለም ፡ ሕዝቦች ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ የቀለም ፡ ጉዳይ ፡ ምን፡ያኽል፡ ከባድ ፡ መሆኑን ፡ ለመረዳት ፡ በአሜሪካ ፡ አገር ፡ በደቡብ ፡ አፍሪቃ ፤ በኮንጎ ፡ ቤልዥ ፤ በቀሩትም ፡ በነጮች ፡ እጅ ፡ በሚገዙት ፡ ያፍሪቃ ፡ አገሮች ፡ ውስጥ ፡ በነጮችና ፡ በጥቁሮች ፡ ዘንድ ፡ ያለውን ፡ ሁኔታ ፡ ማስተዋል፡ያስፈልጋል ። ይልቁንም፡በአሜሪካና፡በደቡብ፡አፍሪቃ፡ያለው፡ በጥቁሮች ፡ ላይ ፡ የወደቀ ፡ ጭቈና ፡ በምን ፡ ሁኔታ ፡ እንደሚፈጸም ፡ ለማ የት ፡ መላው ፡ ዓለም ፡ በመናፈቅ ፡ የሚጠባበቀው ፡ ነገር ፡ ነው ። ምና ልባት ፡ በእነዚህ ፡ በሁለቱ ፡ አገሮች ፡ ያለው ፡ ጉዳይ ፡ የሚያገኘው ፡ ፍ ጻሜ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በጠቅላላው፡ ስለ፡ጥቁሮች ፡ ሕዝቦች ፡ ጉዳይ ፡ ከሚወ ለደው፡ሁኔታ ፡ ጋራ ፡ የተያያዘ ፡ ሆኖ ፡ ሳይገኝ ፡ የሚቀር፡አይመስልም ።

ያውሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ አሁን ፡ የሚደክሙበት ፡ አንድ ፡ መንግ ሥት ፡ የመሆንን ፡ አሳብ ፡ ከፍጻሜ ፡ የማድረሱ ፡ ሥራ ፡ ቢቀናላቸው ፡ በኅ ብረታቸው ፡ ከተባበሩት ፡ ያሜሪካ ፡ መንግሥታትና ፡ ከመስኮብ ፡ ጋራ ፡ ሊወዳደር ፡ የሚችል ፡ ጉልበት ፡ ለመፍጠር ፡ ይችላሉ ። ከዚህ ፡ ዐላማ ፡ የደረሱ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ፈረንሳይ ፤ ጀርመን ፤ ኢጣልያና ፡ ሌሎችም ፡ ተጨ ምረው ፡ በአፍሪቃ ፡ ላይ ፡ ወደ ፡ አንድ ፡ ግብ፡የተሰነዘረ ፡ ፖሊቲካ ፡ ለማ ደራጀት ፡ የሚመጙና ፡ የሚችሉ ፡ መሆናቸውን ፡ እነሱ ፡ ራሳቸው ፡ በየ ጊዜው ፡ በግልጥ ፡ ተናግረዋል ። ይህ ፡ የእነሱ ፡ ዐቅድ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ ውሳኔው ፡ በትክክል ፡ የታወቀ ፡ ባይሆን ፡ ላፍሪቃውያን ፡ የሚያሠጋ ፡ መሆኑ ፡ አይጠረጠርም ።

በዘመናችን ፡ ያለቺውን ፡ ይህቺን ፡ ሥልጣኔ ፡ መላው ፡ ዓለም ፡ እንዲወርሳት ፡ ለማድረግ ፡ አስባ ፡ አውሮፓ ፡ የተነሣች ፡ በመሆኗ ፡ ት ልቅ ፡ አላፊነት ፡ ተሸክማለች ። ይህም ፡ የሚያስከትለው ፡ ነገር ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በትክክል ፡ ልታውቀው ፡ አልቻለችም ። በመሬት ፡ ላይ ፡ የሚኖሩ ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ የሷን ፡ ትምህርትና ፡ አስተዳደግ ፡ የሷን ፡ የኤኮኖሚ ፡ አመራር ፡ የሷን ፡ ሲያንስ ፡ የሷን ፡ ታሪክ ፡ የሷን ፡ የፓርለማ ፡ ሥርዐት ፡ የሷን ፡ ሊቴራቱር ፡ (ድርሰት)፡ የሷን ፡ ፍልስፍና ፡ በጠቅላላው፡ የሷ ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ ክፉውንም ፡ ደጉንም ፡ ሳትመርጥና ፡ ሳትለይ ፡ ያላትን ፡ ሁሉ ፡ በጠቅላላው ፡ ለዓለም ፡ ለማውረስ ፡ አስባ ፡ የተነሣች ፡ ናት ። ኩሚኒስምን ፡ ለመስኮብ ፡ የሰጠቻት ፡ እሷ ፡ ናት ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ መልሳ ፡ በዚሁ ፡ ትመረርበታለች ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ እሷ ፡ ያፈራችው ፡

ነገር ፡ ሁሉ ፡ በመሬት ፡ ላይ ፡ ላሉ ፡ ሕዝቦች ፡ ሁሉ ፡ የሚጠቅም ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ የሚቻል ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ በግድ ፡ እንዲቀበሉት ፡ በመድፍና ፡ በቦምብ ፡ እየደበደቦች ፡ አስገድዳቸዋለች ። በኋላም ፡ እንደ ዚህ ፡ አድርጋ ፡ እያስገደደች ፡ የሰጠቻቸው ፡ ሥልጣኔ ፡ በሌሎቹ ፡ ሕዝ ቦች ፡ ዘንድ ፡ ጐጂ ፡ የሆነ ፡ ነገር ፡ ማስከተሉን ፡ ስትረዳው ፡ አላፊዎች ፡ ታደርጋቸዋለች ። አውሮፓዊም ፡ ሆነ ፡ ቀይ ፡ ቆዳ ፡ አሜሪካዊም ፡ ሆነ ፡ ሌላ ፡ ማንኛውም ፡ የዘር ፡ ልዩነት ፡ ሳይኖር ፡ ሰው ፡ ሲባል ፡ ሁሉም ፡ በሥነ ፡ ፍጥረቱ ፡ የሥልጣኔ ፡ ተቃዋሚ ፡ ነው ። እያንዳንዱ ፡ ሕዝብ ፡ ከ ሥር ፡ መሠረቱ ፡ ያልሠለጠነ ፡ ነበር ። ሥልጣኔ ፡ በሥነ ፡ ፍጥረቷ ፡ ከሰው ፡ ባሕርይ ፡ ጋራ ፡ የማትስማማ ፡ ናት ። በልክ ፡ እየተመጠነች ፡ ካልተሰ ጠች ፡ በቀር ፡ ከሞት ፡ ልታደርስ ፡ ትችላለች ። ሮፓውያን ፡ ከዚህ ፡ አሁን፡ ከሚገኙበት ፡ የሥልጣኔ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ የደረሱት ፡ ብዙ ፡ መቶ ፡ ዓመታት ፡ በፈጀባቸው ፡ መሻሻልና ፡ ሁከትም ፡ በሞላበት ፡ መንገድ ፡ ካለፉ ፡ በኋላ ፡ ነው ። የምዕራብ ፡ ክፍለ ፡ ሀገር ፡ የተባለው ፡ ያቋቋማቸው ፡ የሥልጣኔ ፡ ሥራቶችና ፡ ሕግጋቶች ፡ ሁሉ ፡ ጥሩ ፡ ናቸው ፡ ብሎ ፡ ለማለት ፡ ፈጽሞ ፡ የማይቻል ፡ ነው ። ጐቢኖ ፡ እንኳ ፡ በዚህ ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ ባደረገው ፡ ጥል ቅ ፡ በሆነ ፡ ጥናት ፡ ሰናገር ፡ በፖለቲካ ፡ ረገድ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ካውሮፓ ፡ በጣም ፡ የተሻለች ፡ መሆኗን ፡ ተናግሯል ። አሁንስ ፡ ቢሆን ፡ አውሮፓ ፡ በዚህ ፡ ረገድ ፡ የምታስተምረን ፡ ነገር ፡ ምንድነው ? የሬቦሊሲዮንን ፡ አሳቦችና ፡ ከሶሬልና ፡ ከማርክስ ፡ የተገኙትን ፡ የውስጥ ፡ ብጥብጥና ፡ የግፍ ፡ ሥራን ፡ አይደለምን ? በዚህ ፡ ረገድ ፡ አውሮፓ ፡ ያመጣችውን ፡ ጉዳት ፡ የሞላበትን ፡ በሰው ፡ ዘር ፡ ላይ ፡ ከባድ ፡ ነገር ፡ ሆኖ ፡ የሚታየ ውን ፡ ሁኔታ ፡ ቦድሌር ፡ የተባለው ፡ ባለቅኔ ፡ የተናገራቸው ፡ ቃሎች ፡ ደኅና ፡ አድርገው ፡ ገልጠውልናል ። ቃሎቹም ፡ የሚከተሉት ፡ ናቸው ፤

ደስታንና ፡ ጥፋትን ፡ እንዳገኘሽ ፡ ትዘሪያለሽ ።

ሁሉን ፡ የምታስተዳድሪ ፡ ሆነሽ ፡ ሳለሽ ፡ በምንም ፡ ነገር ፡ አትጠ የቂም ።

Tu sèmes au hasard la joie et les désastres
Et tu gouvernes tout et ne réponds de rien.